

Hogyan tovább?

A bántalmazás (h)arcai

Hogyan tovább?

**A bántalmazás
(h)arcai**

Nyelvi lektor: Kispéter Andrea
Orbán Béla
Szarka Marian

Az interjúkat készítették: Györi László
Illés István
Juhász Julianna
Kiss Gábor
Pigniczki-Kovács Eszter
Orbán Béla
Sebők Maja
Vadászi Ágnes
Varga Brigitta

Grafika: Tengr.ai
ChatGPT 4 + DALL-E

„A minimalista, absztrakt alkotás a fekete, vörös, arany, bronz és ezüst színek szimbolizmusát használja fel, hogy a remény és erő üzenetét közvetítse. A kitartás, az egység, az összetartozás és a bántalmazásból való felépülés témáit, az élet kiszámíthatatlanságát és a kihívások leküzdésében rejlő erőt mutatja az expresszív tintafoltok és cseppek spontán, organikus formáival, kihasználva a tinta természetes áramlását és véletlenszerűségét az érzelmek, gondolatok közvetítésére, a mélység és átalakulás kifejezésére, hogy ábrázolja az utazást a sötétségből a fénybe.

A hátsó borítón a kék szín egyedi mélységet és kontrasztot ad, reményt és nyugalmat áraszt, a felépülés útján szerzett tisztánlátást és betekintést szimbolizálja.”

ISBN: 978-615-02-0435-2

Nyomdai munkák: Norma Nyomdász Kft. Hódmezővásárhely
Felelős vezető: Rostás Pál

A kiadvány a BM-22-E-0029 „Biztonságos világ 3.”
című projekt keretében valósult meg.

Támogató: a Belügyminisztérium és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács

BELÜGYMINISZTERIUM

NBT | NEMZETI
BŰNMEGELŐZÉSI
TANÁCS

Tartalomjegyzék

Bevezetés	6
Előszó	7
1. A.: Egy láncszem	10
A. interjú	13
2. Ágoston Ildikó: Kiút a pokolból	15
Ágoston Ildikó interjú	23
3. Balogh László: Igaz történet	25
Balogh László interjú	32
4. Bodor Szabolcs: A felhőkupec	35
Bodor Szabolcs interjú	39
5. Cselényi Richárd: Emlékképek	42
Cselényi Richárd interjú	46
6. Csohány Klaudia: Gyermekkoromban...	49
Csohány Klaudia interjú	50
7. Denkó Eleonóra: Miért?!	52
Denkó Eleonóra interjú	54
8. Farkas László: Gondolataim	56
Farkas László interjú	57
9. Farkas Mihály: Kincsek és hazugságok	59
Farkas Mihály interjú	62
10. F. bácsi: Legbelső félelem	64
F. bácsi interjú	66
11. Gelle Krisztián: Csattanások	69
Gelle Krisztián interjú	71
12. Gy. Cs.: Zöld világ	74
Gy. Cs. interjú	81
13. Háda Tibor: Felemészteni önmagad	84
Háda Tibor interjú	90
14. Horváth Brigitta: Igaz történet alapján	92
15. Horváth Tibor: Hol is kezdjem?	94
Horváth Tibor interjú	94
16. Kanalas György: Emlékek	97
17. Kersák Noémi: Mi vezetett?	99
Kersák Noémi interjú	105
18. Kicsid József: Emberi értékek	108
Kicsid József interjú	110
19. Koczka Katalin: Egy átlagos napom	113
Koczka Katalin interjú	115

20. Kohonitz Tamás: Változások	117
Kohonitz Tamás interjú	118
21. Kovács Balázs: Életem története	120
Kovács Balázs interjú	121
22. Kulcsár József István: Egy álom beteljesülése	123
Kulcsár József István interjú	124
23. Lakatos István: Távolságok	127
Lakatos István interjú	130
24. L. B.: Létállapotok	132
L. B. interjú	134
25. Lovag András: Arról, hogy csak a legerősebb marad-e életben?	137
Lovag András interjú	140
26. Mága Krisztián: Szeretnék	143
Mága Krisztián interjú	143
27. Major Zoltán: Soha nem tettem fel Istennek azt a kérdést, hogy miért	146
Major Zoltán interjú	148
28. M. Zs.: Az erőszak szülte félelem	151
M. Zs. interjú	152
29. Nagy Julianna: Csapdában	154
Nagy Julianna interjú	156
30. Nagy Róza: Lelki bántalmazás	159
Nagy Róza interjú	160
31. Newstory: Félelem	162
Newstory interjú	163
32. Nyolcas: Mi az, ami számít?	165
Nyolcas interjú	167
33. Ónodi Gergő: Szabadság	170
34. P.: Megújulás	171
P. interjú	173
35. Pásztor József: Az élet és az erőszak	175
Pásztor József interjú	177
36. Sohajda Péter: Illúziók	180
Sohajda Péter interjú	181
37. Sosterics Attila Martin: Viharos tengeren	183
Sosterics Attila Martin interjú	186
38. Szabó András: Esély	188
39. Szabó László: Hála	190
Szabó László interjú	191
40. Szalai Ferenc: Az agresszió jelenléte és hatásai az ember életében	193
Szalai Ferenc interjú	196

41. Szalai Zoltán: Az erőszak mint rossz cselekedet	199
Szalai Zoltán interjú	201
42. Számedli Gábor: Apám bölcsessége	204
43. Szennai Gergő: Lepke	207
Szennai Gergő interjú	208
44. Szilágyi Szabolcs: Elég	212
Szilágyi Szabolcs interjú	213
45. Sztojka Regina Laura: Azt, hogy hová születesz, nem befolyásolhatod, de minden mást igen!	215
Sztojka Regina interjú	222
46. Takács Zoltán: A legmagasabb hegyek bennünk vannak	224
Takács Zoltán interjú	228
47. Varga László: A konfliktushelyzet elkerülése	230
Varga László interjú	230
48. Velezdi Dávid: Megbocsátás	233
Velezdi Dávid interjú	234
49. Vormittág János: Pár sor egy kisfiúról	236
Vormittág János interjú	238
50. Zsiga András: Hogy jutottam idáig?!	240
Zsiga András interjú	241
Személyes tapasztalatok	243
Melléklet	246

Bevezetés

A börtön kapuját átlépve egy olyan világba kerülünk, melyet csak az érthet, aki benne van, aki részese, és megéli a mindennapokat ott. Szigorú szabályok, keretek vesznek körül, melyekhez alkalmazkodni sokszor nagyon nehéz, de mégis adnak egyfajta biztonságot. A monoton hétköznapiak között folyamatosan jelen van a kérdés: Hogyan tovább? Milyen lesz az élet odakint, mi történik majd a szabadulás után?

A kötet a „*Hogyan tovább? A bántalmazás (h)arcai*” című, büntetés-végrehajtási intézetekben meghirdetett országos novellapályázat válogatott alkotásait tartalmazza, amelyeket a tíz szakemberből álló értékelő bizottság méltónak talált a megjelenésre. A fogvatartottak gondolatait mutatja be, hogy ők hogyan élték meg a velük történeteket. Minden novella a szerző egyéni narratíváját, nézőpontját jeleníti meg. A kiadványnak nem célja, hogy az írások igazságtartalmát vagy a bennük megjelenő események valóságosságát vizsgálja, ezért ezek kizárólag az alkotók művészi szabadságából eredő megnyilvánulásoknak tekinthetők.

A művek után olvasható interjúk során a szerzők megoldásfókuszú kérdésekre (Isd.: Melléklet) válaszolva beszélnek a szabadulás utáni céljaikról, elképzeléseikről. Az interjúk felvételekor törekedtünk arra, hogy a jövőre és a lehetőségekre tegyük a hangsúlyt. A fogvatartottak az értékekre koncentrálnak, meglévő erőforrásaikat feltárva gondolják át azokat a megoldásokat, amelyek szabadulásuk után lehetővé teszik, hogy újra beilleszkedjenek a társadalomba, a családjukba, a közösségbe, és értéket tudjanak teremteni maguk körül.

A könyv a megjelenés után letölthető lesz a Szertelen-kék Alapítvány honlapjáról.
www.szertelenkek.hu

Előszó

Itt és most egy nagyon különleges könyvhöz írok néhány kedvcsináló gondolatot. Elsősorban azoknak, akik nyitottak arra, hogy fogvatartottak írásait, illetve a velük készült interjúkat olvassák. Amikor felkérést kaptam, hogy írjak előszót a *Howyan tovább? A bántalmazás (h)arcai* című könyvhöz, úgy gondoltam, ez nagyon nehéz feladat. Sőt, egy idő után arra is rá kellett ébrednem, könyvet írni sokkal könnyebb, mint prologust. Aztán, amikor elkezdtem olvasni, tudatosodott bennem, hogy a kezemben tartott novella- és interjúgyűjtemény kifejezetten közel áll hozzám. Gyakorló büntetés-végrehajtási szakemberként ugyanis mindig fontosnak tartottam, hogy az embereket érzékenyítsem. Bemutassam és érthetővé tegyem számukra a reintegrációs, a társadalomba való visszailleszkedést segítő programokat.

Ebben a kiadványban, amivel az olvasó most ismerkedik, különböző családi háttérrel rendelkező, eltérő iskolai végzettségű elítéltek egy pályázati felhívásra jelentkezve saját történeteiken keresztül mondják el, milyen formában volt jelen az életükben az erőszak, hogyan befolyásolta a sorsukat. A szerzők megfogalmazzák a gondolataikat és érzéseiket arról is, mit tartanak az életükben olyan értéknek, amelyet szeretnének megőrizni, és hogyan vigyázhatnak ezekre az értékekre a legjobban. A történeteik sokak számára érdekesek és izgalmasak lehetnek, hiszen az írások speciális, átlagember által kevésbé ismert környezetben, hazai büntetés-végrehajtási intézetekben születtek. Egy mondás szerint „mindenkinek van egy téglája a börtön falában, és sosem lehet tudni, ki, mikor, miért kényszerül arra, hogy a saját tégláját belülről nézze”. A könyvben szereplő novellák szerzőinek többsége még mindig bent van, míg néhányan már szabadultak, a történetüket, az életük alakulását, annak néhány epizódját azonban most az olvasók elé tárják.

A törvény ellen vétő személyek. Elítéltek. Bűnözők. Különböző életutak, különféle emberi sorsok. Egy dolog mégis közös bennük: mindannyian emberek, akik börtönbe kerültek. Pedig az írások alapján egyikük sem született rossznak, de valami miatt mégis úgy alakult az egyéni életútjuk, hogy végül összeütközésbe kerültek a törvénnyel. Ki tudja, mi lett volna, ha más helyre, más környezetbe születnek? Mi történt volna, ha életük egy adott pillanatában másképp döntenek? A választ nem ismerjük.

Anna Onichimowska, lengyel író nő fogalmazta meg a következő gondolatot: *„Az, hogy milyenek vagyunk, nagyban függ attól, hol jöttünk a világra. Elfogadjuk a valóságot, vagy küzdhetünk ellene, megismételhetjük a környezetünkben látott mintákat, vagy megpróbálhatunk kitörni belőlük.”*

A könyvben szereplő írások alkotóinak az életére kivétel nélkül nagy hatással volt, hogy hová született, milyen környezetben nőtt fel, milyen – nem ritkán bántalmazó – környezetben élt. Hogy sikerül-e kitörniük? Sikerül-e szakítaniuk a múlttal, a

bűnözői kapcsolataikkal, a káros szenvedélyekkel? Ezt majd a jövő dönti el. Abban viszont őszintén hiszek, hogy a szerzők között biztosan lesznek olyanok, akiknek sikerül majd megállniuk a helyüket a társadalomban. Mert az írásokat olvasva megkérdőjelezhetetlen, hogy azok a fogvatartottak, akik megosztották velünk a történetüket, erre törekszenek. Olyan életet szeretnének élni, amelyben helye van az emberi értékeknek. Lehet, hogy korábban ezzel nem voltak tisztában. Kár, hogy börtönbe kellett kerülniük, hogy ezt megtudják.

Közel harmincéves büntetés-végrehajtási pályafutásom során számos fogvatartotti élettörténetet ismertem meg, számos tehetséges emberrel találkoztam. Sorsuk, azok a megpróbáltatások, amelyeken keresztülmentek, többször megérintettek. De az általuk elkövetett bűncselekmények sértettjeinek, áldozatainak a sorsa is megérint, ezért senkit nem tudok felmenteni. Mint ahogy az időt sem tudom visszafordítani, és a rossz döntéseiket sem tudom megváltoztatni. Abban viszont talán tudunk segíteni, a büntetés-végrehajtási környezetben lévő elítéltekkel foglalkozó munkatársaimmal, illetve a munkánkat segítő szakemberekkel közösen, hogy ezek az emberek lehetőséget kapjanak a változásra, a szabadulás utáni új életre.

Hiszem és remélem, hogy ha kezükbe veszik ezt a könyvet, nem fognak csalódni. Épp ezért jó szívvel ajánlom az olvasók figyelmébe a felkavaró és megrázó történeteket, tragédiákat, fájdalmas bemutatató kiadványt. Olvassák nyitott szívvel, előítéletektől mentesen. Ismerjék meg a benne lévő írásokat, és fogadják el, hogy senki nem születik rossznak vagy bűnözőnek, de egy rossz döntés vagy a rossz környezet hatására könnyen azzá válhat.

Talán foglalkozási ártalom, de szabadidőmben is szívesen olvasok börtönnel kapcsolatos történeteket, vagy nézek olyan filmeket, melyek börtönben játszódnak. Valamikor 2008-ban láttam Val Kilmer főszereplésével *Az elítélt* című filmet. Abban hangzott el a következő idézet: *„Igen, a börtön érzéketlenné tesz, de rákényszerít, hogy észrevegyük, mi a legfontosabb. A család és a hűség. Mi, elítéltek, tudjuk, hogy a börtönben egyik sem létezik. Tehát ne menekülj az elől, akivé váltál – elítélt. Fogadd el, fejlődj tőle, és többé nem veszted szem elől az igazi értékeket.”*

Kívánom, hogy a könyvben megismert fogvatartottak fejlődjenek tovább, tartsák szem előtt az igazi értékeket, és a majdani szabadulásuk után kerüljenek olyan befogadó környezetbe, ahol megfelelő segítséget és támogatást kaphatnak ahhoz, hogy a jövőben jó döntéseket hozzanak, és megállják a helyüket a kinti világban.

Kovács Mihály bv. ezredes bv. tanácsos
szolgálatvezető
Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága
Fogvatartási Ügyek Szolgálat

1. A.: Egy láncszem

Mindenki abba a szekrénybe, arra az ágyra pakolt, amit tavaly használt. Megérkeztünk. Mindannyian elkezdtünk kipakolni, közben beszélgetni próbáltunk. Egyszerre beszélt mindenki, ilyen csaj, olyan csaj... Persze mindenki tudta, a fele sem igaz annak, amit a másik mond. Nyaralás a horvát, olasz, egyiptomi tengerpartokon, meg ki tudja még hol, mert mindenki elmesélte az élményeit sorban.

- Ti hol voltatok nyaralni? - kérdezték tőlem.

- Sehol. Nem volt időm, dolgozni jártam egész nyáron! - válaszoltam lazán.

Furán néztek rám, talán sajnálkozva, a tekintetük súlya alatt elkezdtem szégyellni magam. Akkor még nem tudtam, hogy nem kell szégyellned magad, ha nincs pénzed.

Nem jártunk nyaralni, a szüleimnek nem volt pénzük rá, maximum sátrazni jártunk a Duna-partra. Élveztem, szerettem oda járni. Szép emlékeim maradtak, boldogan gondolok vissza azokra az időkre, de ahhoz képest, amiről ők beszéltek, amikkel ők kérkedtek, ez kevésnek tűnt... tengerpart, szálloda, vitorlás, búvárkodás... Számomra elérhetetlen magasságok, kevesebbnek éreztem magam náluk. Kellemtelen volt, nem tudtam reagálni, megszólalni. Csak pakoltam tovább szó nélkül, nem tudtam felvenni a beszélgetés fonálát. Hallgattam a többiek tökéletesnek tűnő életéről szóló beszámolókat, teljesen belemerültem az önsajnálatba. Ekkor bejött a szobába egy osztálytársunk, Tomi.

- Baj van! - mondta haragosan.

Új szobát jelöltek ki neki, a szomszédba költöztették. Meséli, hogy ő érkezett meg először a szobába, és kiválasztotta a számára legszimpatikusabb ágyat, de amikor megjöttek a többiek, kiderült, hogy olyan ágyat, szekrényt választott, amit tavaly más használt.

- Hagyd már, itt is mindenki ugyanoda cuccolt, ahová tavaly, nincs ebben semmi különös. Feküdj a szabad ágyra és kész - mondja neki Laci.

- Most tényleg szarban hagytok? Legalább te segíts Ati! - fordul oda hozzám.

Kellett egy kis idő, hogy megértsem, mit vár tőlem Tomi. Talán, ha most segítetek, egyenrangú lehetek a többiekkel, visszanyerhetem az önbecsülésem.

- Rendben segítetek! - válaszoltam. A barátaimat nem hagyom cserben!

Átmentem a szomszédba, persze így már mindenki jött. A srác dúlt-fült magában. Megkérdezem tőle: - Mi bajod haver? - rám néz, majd a többiekre a hátam mögött az ajtóban, összevonja a szemöldökét, majd megszólal.

- Az, hogy a haverotok elfoglalta az ágyam, tavaly ott feküdtem - mondja.

Próbáltam észérvekkkel hatni rá.

- Feküdj a szabad ágyra, ugyanolyan, mint ez - mutatok az ágyra.

Bármit is hisznek a többiek, nem szeretem az erőszakot, erősködést. Igaz, mindig kiálltam magamért és a gyengébbek mellett, még az idősebb srácokkal szemben

is. Kilencedikben volt, hogy ez tettelegességig fajult, de csak önvédelemből vagy mások védelmében, ösztönből cselekedtem. Bízom a megérzéseimben, de azok belülről jövő érzések, azok miatt nincs is lelkiismeret furdalásom.

Ez más volt, tudatosan, valamilyen érdekből kellett valakit bántanom, mégis megtettem.

- Nem érdekel milyen az az ágy, ez az én helyem! - emeli egyre feljebb a hangját a srác.

- Leszarom, mi volt a tiéd, vagy mit akarsz, ez most már Tomi helye! - emelem egyre feljebb a hangom. Reménykedtem benne, hogy feladja, és nem erőlteti tovább. Éreztem a srácok hátamba fűrődő tekintetét, szinte hallottam a gondolataikat, mintha az szuggerálták volna: - Most már csináld végig, nem veszíthetünk. Nem akartam megszegyenülni, épp akart mondani valamit, amikor gyorsan oda léptem, kétszer arcon ütöttem, elesett. Értetlenül, félelemmel a szemében nézett rám, én csak álltam ott ökölbe szorított kézzel.

- Remélem, már nem tartasz igényt az ágyra! - nem mondott semmit, szó nélkül pakolt az üres ágyra és szekrénybe. Lezártak tekinthettem a vitát.

Visszamentem a szobámba, persze a többiek örültek, veregették a vállam.

- Jól megmutattad neki! - mondták.

Szörnyű érzés volt így megalázni valakit. Magamra erőltettem egy mosolyt. Elértem, amit akartam, megint be tudtam csatlakozni a beszélgetésbe. Megtaláltam a kulcsot, amivel elfogadtathatom magam, amivel közénk tartozhatok. Szép lassan úgy kondicionálódtam, mondhatjuk inkább, hogy úgy kondicionáltam magam, hogy minden ismeretlen, számomra kezelhetetlennek tűnő szituációra agresszióval, erővel reagáltam. Ha valaki csúnyán nézett, már ugrottam, sokszor ok nélkül. Egy idő után a koleszban és a suliban sem kellett verekednem, féltek tőlem, elkerültek. Eleinte észre sem vettem, fel sem tűnt. Egyik alkalommal az iskolában a folyosón szó nélkül félreálltak előlem, feldúlt voltam valami pitya dolog miatt. Akkor éreztem másodjára, hogy valami nincs rendben, de nem foglalkoztam vele. Még! Az osztálytársak, haverok továbbra is hozzám fordultak, ha valakivel valami bajuk volt. Egy darabig még élveztem ezt a fajta a figyelmet, hogy segíthetek, szükség van rám. Egyik buli alkalmával egy barátom, Dávid bajba keveredett, valamilyen nő miatt, odamentem. Kiderült, hogy a másik srác nem egyedül van, teli voltam haraggal, elfojtott frusztrációval, nem futamodtam meg, beleálltam a konfliktusba. Esélyem sem volt, a többiek szépen végignézték, ahogy elpáholnak, eszükbe sem jutott segíteni.

A rákövetkező hetekben megfogalmazódott bennem, hogy több is lehetek, több van bennem. Nem akartam, hogy féljenek tőlem. Nem akartam a társaság erős embere lenni, eldöntöttem, hogy nem verekszem mások miatt. Ha kell, megvédem magam, de ennyi. Amikor jött Tomi újból segítséget kérni, megint egy pitya dolog miatt, a csocsónál valaki megsértette, vagy valami hasonló beképzelt dolog, nemet

mondtam. Értetlenül, kikerekedett szemmel nézett rám, nem örült, de nem is ágált, csak lelépett. Én megkönnyebbültem. Ezután gyorsan kiderült, hogy csak érdek barát voltam, kihasználtak. Többet nem hívtak sehova, ahova előtte közösen jártunk „bebaszni”, biliárdozni, kocsmázni, a szokott helyeinkre sem hívtak. Egyszer megkérdeztem, engem miért nem hívnak? Azt a választ kaptam, hogy sokat verekszem... nem haragudtam rájuk, megmaradt a jó viszony, osztálytársak voltunk, csak nem bandáztunk többet közösen.

Teljesen egyedül maradtam, fura volt így látni őket, látni a piti harcaikat. Szórakoztató volt, de akkor is egyedül voltam. Cigizni együtt jártunk páran, volt két olyan osztálytársam, akik elég kívül állóak voltak, nem haverkodtak egymáson kívül senkivel. Én próbáltam a közelükbe férkőzni. Egyre közvetlenebbek lettek velem, jól esett, azt hittem, rám kíváncsiak, tényleg meg akarnak ismerni. Szerettem volna, ha valaki igazán megismer, és közben segít, hogy én is megismerjem magam. De nem így lett! Eleinte apróbb bűncselekményekbe vittek bele, lopások, majd egyre súlyosabbak, rablás és a végén emberölés.

Most már tudom, hogy az érzelmeim elfojtása, figyelmen kívül hagyása az önismeret, a valódi énkép hiánya miatt váltam bántalmazóvá. A bizonytalanságomat próbáltam túlzott önbizalommal kompenzálni. Hosszú évek munkája lesz, hogy a berögződéseimet levetközzem, tudatosan figyeljek a reakcióimra és arra, hogy miért az a válaszom az adott szituációra, és miért alakult ki éppen az a feltételes reflex. Az önismeret elmélyítése egy véget nem érő, nehéz feladat, de a legfontosabb az ember életében, amibe megéri energiát fektetni.

A. interjú

A körülményekhez képest jól vagyok, mivel börtönben vagyok, annyira azért nem jól, de amúgy igen. Amiért hálás vagyok, az a menyasszonyom. A gondjaimat a menyasszonyommal, testvéreimmel, szüleimmel és a barátaimmal beszélem meg. A múltbéli gondolkodásomon változtatnék. Azért nem a bűncselekményemen, mert ha az a gondolkodásom van, így is, úgy is megtörtént volna.

A boldogság egy nehezen megfogható fogalom. A motorozás egy olyan tevékenység volt, ami boldoggá tett. De most megint a menyasszonyomra tudok csak gondolni, ha ő boldog, nyugodt és nem stresszel, akkor az engem is boldoggá tesz.

Sokszor próbálok vizualizálni itt bent. Oda megyek, ahol régen sokat jártam és szerettem pl. horgászni vagy motorozni. Ez megnyugtat. A napokban kaptam a menyasszonyomtól egy túrás könyvet, amivel sokkal könnyebb vizualizálni ezeket a helyeket. Most hétvégén motorozni megyek.

A skálára ötöt mondanék, nem lehet okom panaszra. Fix dátumom van a szabadságra, nem szükölködök semmiben, van egy társam, ami sokat számít és 100 %-ban megbízhatok benne, mindent meg lehet vele beszélni. Én mindennek örülök, amit magamról megtudtam. Ha jó azért, mert jó, ha rossz pedig azért, mert meg tudom változtatni, és oda tudok rá figyelni. Fialat vagyok még ahhoz, hogy azt mondjam: minden happy. Úgyis talál az ember valamit, ami nem tetszik neki. Ha látom, hogy mások más tudati állapotban vannak, nem tudják értékelni azt, amit elértek. Én ezt látom, és tudom értékelni.

A siker az az, hogy tudom, hogy honnan hova jutottam. Amire már régóta vágyok az a szabadság, a céljaim közé tartozik, hogy segítsen a szüleimet, és ők is megtalálják a boldogságot, de számomra nem a munka lesz az első, hanem hogy velük legyek. Nincsenek különösebb anyagi céljaim, nem vagyok nagyravágyó, annyi pénzem van, hogy nem halok éhen. A mindennapi örömeimet a menyasszonyomtól kapom meg, és tőle tanultam, hogy mindenből megpróbálom a jót nézni, amiért nagyon hálás vagyok neki. A menyasszonyom adja nekem a legtöbb erőt.

Nincsenek és nem voltak konkrét céljaim, amihez ragaszkodtam volna az életben. Általában volt egy út, amihez ragaszkodtam és az úton jöttek a jelek, hogy folytassam-e vagy ne. Céloom, hogy jó ember legyek és maradjak is, és ne okozzak csalódást a szeretteimnek, ez nagyon pocsék érzés, és ez mind magamon múlik. Példaképem nincs, mert mindenkiiben látom a hibát, mivel mindenkiiben van hiba. A korlátlan idő és pénz erőforrását senkinek nem adnám meg. Ez egy olyan hatalom, amit senki nem érdemel meg. A világot én leszakítanám erről az anyagi önzőségről. A mai példaképek nagyrészt értéktelen, hamis emberek, és ezt veszik alapul az emberek. Úgy gondolom, a médiának nagy felelőssége van ebben. Van egy könyv, amit sokszor elolvastam, a „Kiemelkedően sikeres emberek 7 szokása”. Hát számomra ez olyan, mint a Biblia. Ebből meríték motivációt.

Szabadulás után szeretnék egy alapítványon segíteni, és ezt személyesen szeretném megtenni. Amikor ezt a novellát leírtam, arra gondoltam, hogy hogyan fognak ítélni az emberek. Hiszen én is ezt csinálom, elolvasom és ítélek, levonom a következtetést. De ha az emberek kicsit megpróbálnak a történet mögé látni, akkor el kellene fogadniuk, hogy mindenki olyan amilyen, és ne akarjanak rajta változtatni, csak segítsék abban, ha ő szeretne változni. Empátiát kívánok mindenkinek, mert ez kevés van a világban, pedig jobbá teheti azt.

2. Ágoston Ildikó: Kiút a pokolból

1977-ben születtem. Három éves koromban édesanyám elhagyta édesapámat, miután az börtönbe került. Én édesanyámmal maradtam, akinek sajnos az ital, a férfiak és minden más fontosabb volt az életben, mint én. Állami gondozásba kerültem 7 évesen, így már az első osztályt ott kezdtem. Édesanyám nem látogatott a távolság miatt, de a (tavaszi, nyári, őszi, téli) szünetekben hazavitt. Az évek alatt a családi körülményeinkben nem változott semmi, azon kívül, hogy időközben várandós lett, és született egy öcsém, aki szintén állami gondozásba került. 10 éves voltam, amikor édesapám váratlanul meglátogatott az intézetben, ahol két óra hosszára kaptam kimenőt, így nagy vonalakban tudtunk beszélni édesanyámról, illetve arról, hogy mit szólnék ahhoz, ha magához venne, és ő nevelne? Én persze igent mondtam, és nagyon örültem neki.

Ekkor még nem gondoltam, hogy ez volt az utolsó beszélgetésem vele. A nyári szünetben édesanyám hazavitt az intézetből, leültetett, és elmondta, hogy édesapám autóbalesetben meghalt. Először nem hittem el, utána nagyon sírtam, és kértem, hogy engedjen el a temetésre az akkori családjához, de nem engedett. Végül a 6. osztály év végén behívott magához az iskolaigazgató, és közölte velem, hogy van egy jó híre. Édesanyám végleg kivesz az állami gondozásból, így a hetedik osztályt már otthon kezdhetem, többet nem kell majd visszamennem.

Így is történt. A kis öcsémmel együtt kezdtük az iskolát. Ő első osztályos lett, én pedig hetedik osztályos. A későbbiekben aztán kiderült, hogy édesanyám azért vett ki minket az állami gondozásból, mert kapott ránk egy három szobás tanácsi lakást. Édesanyám továbbra is az itlnak élt és a züllött életnek. Én mostam, főztem, takarítottam 13 évesen az iskola mellett, és még a kis öcsémmel is én foglalkoztam, így éppen csak átmentem a 7. osztályból a 8. osztályba, és így jártam ki a 8. osztályt is. Tovább tanulni már nem tudtam, mert közben született egy kis húgom is, akire szintén én vigyáztam. Ez így ment 16 éves koromig, amikor megismerkedtem a mostani férjemmel, akivel azonban már 2013 óta nem élek együtt.

1995-ben megszületett az első gyermekem (kislány).

1996-ban megszületett a második gyermekem (kisfiú).

1997-ben megszületett a harmadik gyermekem (kisfiú).

2001-ben megszületett a negyedik gyermekem (kislány).

2004-ben megszületett az ötödik gyermekem (kisfiú).

2013-ban megszületett a hatodik gyermekem (kislány).

A legnehezebb időszakom visszaemlékezésem szerint 2011-től indult, először „csak” vitaként szóban, majd fokozatosan tettelegességig fajuló bántalmazásokkal folytatódott.

A gyerekek születési éveiben sem volt felhőtlen a kapcsolatunk a családon belüli erőszak terén, de valamiért már akkor elkönyveltem, hogy ez a természetes, és nekem így kell élnem az életemet.

Se anyám, se apám, se senkim, akinek bármit is elmondhattam volna a bántalmazással kapcsolatban. Teljesen egyedül voltam. Majd 2007-ben börtönbe kerültem bolti lopásokért, ahonnan feltételesen nyolc hónap után szabadultam. Szabadulásom után 2011-ig a vitákon, „kisebb tettelegességeken” kívül rendben voltunk.

2011. április-május környékén azonban beköszöntöttek az érdekbárátok, az akkori férjem édestestvérei, és kipróbálták velem a drogot. Attól kezdve, hogy ebbe belekóstolt, elkezdődtek az éjszakázások, drogozások, italozás és minden, ami csak ártott neki és nekünk is. Többnapos kimaradások után hazajött az akkori „barátaival”, testvéreivel, hogy pénzt vigyen el otthonról. Kerete senkinek nem volt a nagy bulizásra, mert mindenkinek az ingyen dolgok jobban estek. Én pedig közöltem velük, hogy az én lakásom és az otthonom nem játszótér, fogják meg magukat és menjen haza mindenki a családjához. Ez nyilván nem tetszett senkinek, hogy nem adtam már pénzt otthonról. A kábítószer nagy úr, így olyan dolgot mondtak rólam a férjemnek, aki akkor még élettársam volt, ami tíz évvel azelőtti dolog volt. Nem tagadom, igaz volt, de ha tíz éve tudták, akkor jobb lett volna, ha örökre hallgatnak, mert a következményekkel nem számoltak. De nem így tettek, pedig abban az időszakban ők voltak, akik a legjobban „drukkoltak” és bíztattak, hogy helyesen cselekszem, mert „nem érdemel ő meg engem, hiába is a barátjuk, testvérük”.

Írok egy részletet belőle, hogy érthető legyen, miről van szó.

1998. ősz-tél

Ekkor még élettársam volt, nagy italozások voltak, csavargások. Három gyermekem volt már akkor, sajnos a lopásból éltem, vagy éppen amiből tudtam. Ő megelégtelte a családi életet, engem, a gyerekeket, és lelépett egy nővel, akivel minden áldott nap a sárga földig itta magát. Ez volt az élete, de úgy, hogy azt a nőt sose bántotta, mert az visszaütött neki, tudtam meg a későbbiekben. Mivel egyedül voltam a három gyerekkel, sajnos, ahogy tudtam, úgy teremtettem elő a pénzt, mert fent kellett tartani magunkat és az albérletet is. Egy régi ismerős segítkezett nekem, egy férfi, de ez már 2000 márciusában volt. Nagyon jóban lettünk, és már kezdtem azt érezni, hogy mellette nő vagyok ismét. Ez a férfi szerette volna, hogy összeköltözzünk, de én annyira félttem a gyerekek apjától, hogy még a kapcsolatot is megszakítottam a férfival. Ezután két hétre rá jelentkezett a gyermekeim apja, aki mindent megbánva könyörgött, és győzködött, hogy bocsássak meg neki...

Megbocsátottam neki és visszamentem hozzá. Hazaköltöztünk a saját lakásomba, amit ő is otthagyt és én is, amikor szétmentünk. Engem nyomasztott a

lelkiismeret, de mivel ő volt az, aki elhagyott engem, így annyira azért mégsem. Amikor újra összejöttünk, én éreztem, hogy valami nincs rendben velem, így elmentem orvoshoz. Kiderült, hogy terhes vagyok a másik férfitől, amit nem mertem elmondani, mivel biztosan megölt volna. Így nem volt más választásom, minthogy hetek múlva ismét elmentem az orvoshoz. Ezt követően mondtam el neki, hogy terhes vagyok, és hogy tőle van a gyerek. 2001 májusában meg is született a kislány, akinek igazából nem ő az apukája. Viszont időközben kiderült, hogy ő is hagyott ott egy babát a nőnek.

Ezeket a dolgokat tudták a „barátai, testvérei”, aztán amit tíz évig elhallgattak előle, most elmondták neki. A férjem először kinevette őket, majd átgondolta, hazajött az italozásból, és megkérdezte, hogy mi igaz ebből. Nyilván letagadtam, mert tudtam, ha elmondom, akkor biztosan megöl. Először szóban volt vitánk, majd azt mondta, most elmegy, gondolkozzak el a dolgokon, és ha elmondom az igazat, egy ujjal se ér hozzám.

Akkor én már tudtam, hogy ennek jó vége nem lesz, mert ha elmondom az igazat, az biztos halál, de ha nem mondok semmit, akkor ütni-verní fog. Így, miután elment, megfogtam a gyerekeket, a dugi pénzemet, pár darab ruhát, hívtam egy taxit, és elvittem magunkat egy panzióba. 2-3 óra múlva csörgött a telefonom, amit természetesen nem vettem fel, annyira féltem, így csak csörgött és csörgött. Utána kaptam az sms-eket, hogy hol vagyok trágár szavak kíséretében. Ez ment kettő napig, amikor elkezdett normális szavakkal írni, ezért úgy éreztem, hogy valamennyire lenyugodott. Válaszoltam neki, hogy jól vagyunk, de félek beszélni is vele, hazamenni is...

A gyerekekkel próbált rám hatni, mivel nekik iskolába kellett járniuk, így sokáig nem tudtam elmaradni, ezért beleegyeztem, hogy hazamegyek velük, ha nem kezdi el a kérdezősködést, a bántalmazást. Azt mondta, nem érdekli, mi volt, csak menjek haza, minden a régi lesz. Eljött értünk kocsival, hazavitt minket, bár én valami rosszat éreztem, mert ő nem ilyen megalkuvó típus. Sajnos bejött az rossz érzésem, mert amikor beléptünk a lakásba, tele volt a ház drogosokkal, a barátaival, testvéreivel. Elkezdtem remegni, sírni, és akkor már tudtam, hogy nekem végem. Beküldte a gyerekeket a kis szobába a galérián, mi pedig bementünk a nagyszobába, és leültetett. Szólt az egyik barátjának, hogy hozzanak neki egy tűt, csináljanak neki bele anyagot. Azt hittem ott ájulok el. Kinyújtotta a kezét, és azt mondta a barátjának, hogy adja be neki a drogot, majd rám nézett és azt mondta, ezt mind te csináltad belőlem! Elkezdtem sírni, zokogni, térdre estem, kértem, ne csinálja, de ekkor már csak annyit mondott: Ennél jobb érzést sose érzett, és most én jövök!

Nagyon megijedtem, kértem, hogy ne csináljon nekem drogot, én belehalok, de ő annál inkább megcsináltatta nekem az adagot, és a testvérével ketten lefogtak, a barátja pedig beadta nekem. 15-20 másodpercen belül ellazultam,

nem éreztem a testem, valamennyire megnyugodtam, de soha az életemben nem éreztem ilyet, szavakkal le se tudtam írni azt az érzést, se elmondani. Azt vettem észre, hogy már egy beszélgetésben vagyok benne, ami átment egy lelki terrorba. Azt kérdezgette tőlem, hogy csaltam meg. Hogyan csináltam? Hogy mertem megtenni?

Majd az ütések követték egymást, amit fel sem fogtam, majd arra lettem figyelmes, hogy ömlik a számból, az orromból a vér. A barátja meg a testvére szedte le rólam, hogy ne üssön tovább. Néhány óra múlva tértem úgy magamhoz, hogy az első gondolatom a gyerekeim voltak, hogy hol vannak. De nem éreztem az arcomat, úgy össze voltam verve! Ahogy magamhoz tértem, már a következő adag drogot adatta be nekem, hogy tovább tudjon faggatózni, de én mindent tagadtam. Ezek a bántalmazások nyári szünetig mentek. A házban lakók több bejelentést is tettek, és így felszólítást kaptunk az önkormányzattól, hogy költözzünk el. Ez meg is történt, találtunk a XV. kerületben egy 3 szobás lakást, amit 2 hónapra kifizettünk szeptemberig, amíg az iskola nem kezdődött a gyerekeinknek. Azt gondoltam, ha új környezetben leszünk a testvérek, barátok nélkül, akkor jobb lesz. Rosszabb volt, mint a pokol, napi szinten italozások, drogozás. Egy barátja maradt mellette, aki mindig beadta a drogot neki és nekem is.

A nyári szünetre levittük a gyerekeket apósomhoz egy hónapig, hogy „nyaraljanak” vidéken. Nyilván azért, hogy minél többet tudjon bántalmazni. Sajnos még az ő családja se tudott mit tenni vele annak ellenére, hogy elmondták neki, hogy ő volt, aki először hibázott, és ha nem bírja ezt elkönyvelni, akkor miért nem válunk el, hogy mindenki élje az életét nyugodtan. Erre ő azt mondta, hogyha az övé nem leszek, akkor másé sem, inkább megöl. Kezdődtek-folytatódtak az ütések, verések, megaláztatások... Összefonta a hosszabbító zsinórokat, avval ütötte a testemet, a fejemet, majd, amikor már a vér ömlött belőlem, persze behúzott a zuhany alá, ott folytatta a bántalmazást a zuhanytussal és a csővel. Amikor elfáradt, vagy ha éppen én elájultam a fájdalomtól, behúzott a kis szobába, ahová egy szivacsot tett nekem, telenyomott droggal, hogy ne érezzem a fájdalmat, és otthagytott bezárva órákig! Majd a gyerekeket felhozatta az apjától, mert lassan iskolakezdés volt. Akkor 1-2 hétig nem annyira bántott, hogy a gyerekek ne hallják, de a kinézetemből tudták, hogy az apjuk napi szinten többször elver. Majd augusztus utolsó hetében mondta nekem, menjek el a gyerekeknek vásárolni az iskolához szükséges dolgokat. Én megkérdeztem tőle, hogy hogyan, amikor járni nem tudok. Azt válaszolta, oldjam meg, ott van a kocsink. Megoldottam. Vettem fel egy napszemüveget, beültem az autóba, és elmentem az egyik bevásárlóközpontba, ahol a gyerekek béreltek nekem egy tolókocsit 500 Ft-ért (sose felejtsem el), és egyfolytában mondták nekem, hogy mennyire szeretnek, és hogy nagyon fáj-e mindenem? Bevásároltam nekik, majd visszamentünk az albérletbe.

A következő eset még elköltözésünk előtt történt, amikor annyira megvert, mert nem volt otthon pia, hogy ömlött a vér belőlem. Összeestem, erre ő otthagyt, és elment italért, de vitte magával a gyerekeket, és bezárt a lakásba. Kétségbeesésemben felhívtam a mentőket, elmondtam, hol vagyok, mi történt, mennyire félek. Először nem akartak kijönni, de nagyon sírtam, könyörögtem, így a férjem előtt értek oda 5-10 perccel, és mivel nem tudtam beengedni őket, megvárták, amíg a férjem hazaért. Ő nem akarta beengedni őket, de mondták a mentősök, hogy akkor rendőrt hívnak, így beengedte őket. A kórházban tolókocsin vittek a vizsgálatokra, mert alig bírtam menni, annyira össze voltam verve.

Először nem mertem elmondani, hogy mi történt, hogy bántalmazva lettem és vagyok is, de nyilván nem vakok se a mentősök, se az orvosok, látták, hogy mi a helyzet. Végül elmondtam, de azt is, hogy nem szeretnék feljelentést tenni, mert nagyon félek tőle. Ha jól emlékszem, hivatalból feljelentették, ismeretlen tettesként az orvosok. Vizsgálatok után kértem, hogy saját felelősségemre engedjenek haza, mert a gyermekeim ott vannak velem, és hogy vigyenek haza a mentővel, mert ha ő jön értem, agyonver útközben. Így is lett, hazavitt az albérletbe a mentő. Nagy nehezen fel tudtam menni, becsöngettem, beengedett, de alighogy leültem, már nekem esett, hogy mi van, feljelentettél? És már mondta is a megalázó szavait, és már ütött is újra. A bordáimat eltörte, enni is alig bírtam, csak fogytam-fogytam...

Másnap jött a főbérő, mert a szomszédok jelentették neki, hogy mik történnek, és vissza kellett költöznünk a lakásunkba. Ez 2011 szeptemberében volt, amikor kezdődött az iskola a gyerekeknek. Az iskolakezdéskor visszavett a bántalmazásból, mert nekem többször mennem kellett szülői értekezletre. Majd elkezdett ő is bejárni, és mivel már a tanárok ismerték, így újra elkezdte a bántalmazást velem szemben. Ekkor a barátai, akik még maradtak, többször mondták neki, hogy meddig akarja még ezt az életvitelt folytatni, hogy hónapok óta csak az italozás, a drogozás, ami mindennapossá vált az életünkben, és már a felesége is olyan, mint egy élőhalott. Nagyon nem is érdekelte, amit mondtak neki, sőt ezért is én voltam a hibás, és még többet kaptam.

Eljött a karácsony, lementek a vásárlások, a főzések, de minden kezdődött előlről a két ünnep közt, egészen szilveszterig, amikor annyira elborult az elméje, hogy majdnem megölt. Begyógyszerezett, bedrogozott, ivott is rá, aztán agyba-főbe vert, a hajamnál fogva verte a fejemet a padlóba, a falba, bicikli láncsal ütötte a testemet, majd megint a hosszabbító zsinórokkal... Amivel csak ért. Feljöttek az alsó szomszédok, mert lehallatszott minden, és próbálta egy férfi leállítani, de a férjem felkapott egy kést, és felém dobta a szobába. A szomszéd férfi becsapta a szobaajtót, és a kés beleállt az ajtóba. Ha aznap nem jön fel a szomszéd, biztosan megöl. Ennek a mutatványnak a szomszéd férfi sem örült, elkezdett erélyesebben rászólni, hogy most már hagyja abba, mert ha nem, kihívja a rendőroket. Nagy

nehezen így befejezte a bántalmazást, fogta magát, és lefeküdt, elaludt. Nagyon féltem, alig mertem elmenni megmosakodni, kértem a szomszédot, maradjanak ott egy kicsit, amíg rendbe teszem magam valamennyire. Nem lehetett rám ismerni, úgy össze voltam verve. De most már a gyerekek is kezdtek besokallni, mert a kicsi nagyon sírt, ahogy meglátott, és a nagyobbaknak is elege volt már. 2012 januárjában elkezdődött az iskola. Éppen csak kezdtek begyógyulni a sebeim. Amire elindultak a gyerekek az iskolába, ő már ment is a drogért, az italért és kezdődött minden előlről. Először a kérdezgetések, majd a megalázások, amik napi szinten mentek. 2012. május-júniusban mondtam, hogy nagyon nem érzem jól magam, valami van velem, és hányok egyfolytában. Nem engedett el az orvoshoz, majd július-augusztusban már ő is látta, hogy tényleg sokat hányok, valami nem jó. Mondtam neki, hogy azt érzem, terhes vagyok. Akkor kikelt magából, mi van? Mit beszélek hülyeséget, biztosan nem ő csinálta, biztos valamelyik mentőssel lefeküdtem stb... Végül belátta, hogy el kell menjek az orvoshoz. El is mentem a nőgyógyászatra, ahol mondta is az orvos, hogy több, mint három hónapos, talán négy hónapos terhes vagyok. Elkezdtem sírni, és elmondtam mindent, hogy miért nem tarthatom meg a babámat, de ő csak annyit mondott, nem tudok mit tenni, mert nagy a baba. Hiába mondtam, hogy folyamatos bántalmazás alatt vagyok, öt gyerekem van már, de elküldött. A dologgal kapcsolatban annyit mondott, hogy ha most abba hagyom még, akkor nem lesz baja a kisbabámnak. Hazamentem, elmondtam, hogy már nem tudtam elvetetni a babát. Természetesen én voltam a hibás, és már kaptam is a verést. Folytatódtak a mindennapok ugyanúgy, és nem érdekelte a terhességem, csak azt mondta, majd kiveri belőlem, vagy megdöglik a drogtól. Könnyörgtem, sírtam neki, ne csinálja, a barátja is, az az egy, aki még mellette maradt, kérte, fejezze most már be ezt az életvitelt, de nem lehetett szót érteni vele. Teltek a hetek, én egyre fáradtabb voltam, állandóan drogozni akart, de a barátja mindig úgy csinált, mintha beadta volna nekem a drogot, és kinyomta a földre, mert most már ő is látta, hogy sok az, amit a férjem művel!

Próbáltam aludni terhesen, mert nem éreztem jól magam a terhesség alatt, de ő mindig felkeltett, és azt mondta, ne csinálj úgy, mint aki alszik, nem úszod meg a verést, és megint csak a bántalmazások jöttek. Én már teljesen elkönnyveltem magamnak, hogy ez az én életem. Ez 2013 január 28-ig így ment. Sose felejttem el... Tele volt a lakás a kamu barátokkal. A nagy ágyon fekéüdtem, és a galéria alatt lett nekem csinálva egy kötél, ami azt a célt szolgálta, hogy fel tudjak kelni az ágyból, mert úgy elvert, hogy nem bírtam sokszor se felállni, se felülni. Azon a napon is ez történt, amikor rám jött a szülés. Fájásaim voltak, bár kicsit korainak éreztem, de nem múlt, inkább erősödött, próbáltam felülni, de nem ment, megfogtam a kötelet, hogy felhúzzom magam, és ahogy felhúztam magam és előre csúsztam, hogy felüljek, elfolyt a magzatvizem. 22.00-22.30 körül lehetett. Kihívta a mentőket,

nagyon megijedtem, sírtam, és erős fájásaim voltak. A mentő tíz perc múlva ért ki. Hoztak hordágyat, a magzatvizem folyt. Betettek a mentőbe, én azonnal mondtam, hogy a férjem bántalmaz, és drogoztatott a terhességem alatt. Azt mondta a mentős, hogy nyugodjak meg, ne sírjak, a szülész orvosnak el tudom mondani, de ők is jelzik. Ez így is történt, megkezdődtek a vizsgálatok, a kisbabám harántfekvéses volt, kaptam infúziót, hogy megforduljon, de sajnos farfekvésbe fordult meg, így azt mondta az orvos, nem vár tovább, császárral fogok szülni. Ez hajnal 03.00 körül volt. Vittek is a szülőszobába, ahol meg is kaptam mindent a szüléshez. megszületett a kislányom, 51cm, és 3000 gramm volt, de mondta az orvos, hogy nyolc hónapra született. Nem akart először felsírni, nagyon megijedtem, de aztán már sírt is. Vitték a megfigyelőbe, inkubátorba tették. Egy hétig a kórházban voltunk, az apuka nem jött látogatni, néha felhívott telefonon, fenyegetőzött, pihend ki magad, mert ha kijöttél a kórházból beszélgetés lesz. A szomszéd járt be hozzám, meg a gyerekeket behozták néha, hogy lássam őket. Eljött a hazamenetel napja, a 8. nap. Akkor jött értünk a férjem, de a kislány besárgult, így maradnunk kellett. Két napig betették vissza az inkubátorba. Hála istennek, semmi baja nem volt, így a harmadik napon hazamehettünk.

A következő hét a megszokottnál nyugalmasabb volt, bántalmazás nélkül, de a szavakban a megaláztatások, a lelki bántalmazások sokkal fájdalmasabbak voltak. Utána már minden baj volt. Ha sírt a kislány, ha nem sírt, minden, amibe bele lehetett kötni, mindenért újra bántalmazott. Szoptattam a kislányt, és miután végeztem, letettem aludni, elkapta a hajam, és ahogy megütött, bevertem az asztal sarkába a mellkasomat, és nagyon fájaltam, de nem érdekelte, és ütött tovább. Rá egy hétre el is ment a tejem, úgy, hogy először tejlázat kaptam, és utána hiába fejtem, nem bírtam a kislányt etetni. Utána ezért kaptam verést.

A fiaim közül a legidősebb, aki akkor majdnem 17 éves volt, megelégette, hogy még mindig bántalmaz, és amikor ütni akart az apja, őt találta el egy pofonnal. Azt mondta az apjának, hogy most már elég, ne bánts az anyánkat. Én mezítláb elszaladtam a szomszédhoz, hogy segítséget kérjek, de nem voltak otthon, így a szomszéd házba mentem egy ismerőshöz. Elmondtam a szomszédnak, mi történt, de közben féltettem a gyerekeket. A szomszéd felment, beszélt vele. A férjem kérdezte, hogy nem látott-e engem, de ő azt mondta nem. Erre a férjem felöltözött, és indult volna engem keresni, de a kislányt sírt, a szomszéd erre azt mondta, hogy adja oda neki, leviszi magához, amíg engem keres. Így is lett. Ez az eset, már márciusban volt, 2013-ban. Végül hogy engem nem talált, becsengetett a szomszédhoz éjjel. Én a szekrényben elbújtam, nagyon félttem, hogy megtalál, és hogy a kislányt elviszi. Engem nem talált meg, de a kislányt elvitte, hiába mondta a szomszéd, hogy ne vigye. Eljött a reggel, vitte a gyerekeket az iskolába. Babakocsiban vitte a kislányt is, és betett mellé egy macsetét, azért, hogyha engem megtalál, akkor azzal levágja a fejem, amit

az utcán is hangoztatott. Amikor kiment az utcából, ahol laktunk, én azonnal a rendőrségre mentem. Elmondtam, mi történt, de hát sajnós, amíg vér nem folyik, nem érdekli őket semmi, és ezt el is mondták többször. Hiába vitték be többször a rendőrök, 8 óránál, 12 óránál tovább nem tartották bent. De most a kislány mellé be volt téve a fegyvernek minősülő macsete, így indult a rendőri intézkedés. Szépen bevárták őt, amikor megérkezett az utcába. Az első dolga volt a kocsmá, ahová bevitte magával a másfél hónapos kislányomat, és otthagya, mert valamiért fel akart menni a házba, és akkor a rendőrök elkapták. Én nagyon félttem, de a szomszéd elmondta, hogy menjek ki nyugodtan, mert a rendőrök szoltak, vegyem a kislányt magamhoz. A babakocsiból lefoglalták a macsetét, és a rendőr félrehívott. Azt mondta, szedjem össze a gyerekeket, és beszéljek a családsegítővel, ők is intézkednek, hogy a férjem ne legyen kiengedve. Így is történt, elmentem a gyerekekkel, meghallgatták őket, engem is, hazamentünk. A rendőr mondta, hogy 12 órát biztosan bent tartják, és mindent megtesznek, hogy letartóztatásba kerüljön. Kaptam egy telefont 13 óra múlva, hogy letartóztatták, én annyira megkönnyebbültem, hogy egy órán keresztül csak sírtam, a gyerekek is örültek, de sajnálták is, hogy ez történt.

Nekiálltam a lakásnak, hogy rendbe tegyem, és nyugodtan lehessünk végre a gyerekekkel. Két hónap kellett, amíg rendbe jöttem rajtam a bántalmazás nyomai, de a lelkem az örökre sérült maradt. A tárgyalásokra jártam, elítélték, és még ezek után is egy évig csomagoltam, és a gyerekeket vittem a beszélőre hozzá.

Ezután lett egy kapcsolat, ami három évig tartott. Így megszüntettem vele a kapcsolattartást. 2013 márciusától 2015 decemberéig volt börtönben családon belüli erőszakért. Ennyit kapott csak, pedig 2011- 2013-ig bántalmazott!

A mai napig nem dolgoztam fel teljesen ezt az egészet!

Az életben a legfontosabbnak azt tartom, hogy a gyermekeim úgy nőjenek fel, úgy éljék az életüket, hogy az erőszak semmilyen módon ne legyen jelen az életükben, sem testi, sem lelki formában. A legnagyobb érték az életben a családom, a gyermekeim, az unokáim, a szeretet, a béke, a megbecsülés. Hónapokon keresztül próbáltam, hátha megváltozik a férjem, és szabadulása után teljes családként tudunk élni. Sajnós a gyermekeimre sem volt tekintettel, és újra elkezdett a rossz énjével megmutatkozni. Úgy döntöttem, hogy véglegesen elválok tőle.

Ágoston Ildikó interjú

Most éppen beteg vagyok, de egyébként minden jó, hála a jó égnek. Ha egy dolgon változtathatnék az életemben, az az lenne, hogy ne kerüljek be a börtönbe.

Akiknek hálás vagyok, azok a gyerekeim elsősorban. A gyerekeimmel osztom meg a problémáimat, gondjaimat telefonon vagy Skype-on, hiszen van rá lehetőségem, hogy beszéljek velük. Számomra az a boldogság, ha a gyermekeim boldogok.

A siker az az, amit örömként élek meg. A mindennapi örömeim közé tartozik, hogy minden nap felébredhetek, és új napot kezdhetek. A gondolatok, amik erőt adnak nekem, azok a gyerekeim és a szabadságom.

Ha egy 10 fokos skálára kéne magam tennem, az számomra többféleképpen értelmezhető, ugyanis, ha azt nézem, hogy kint vagyok, akkor 9-et mondok, viszont, ha bent, akkor csak 6.

Amit magamról tanultam az elmúlt években az az, hogy átértékeltem az egész életemet. Tudom mindennek a sorrendjét, tudom, hogy mi a fontos, és mi nem. Amire régóta vágyom, az a szabadságom. Próbálok belegondolni, hogy szabad vagyok, és az számomra kimondhatatlan jó érzés, bár nem tudom milyen lesz. Szabadulásom után a célom, hogy helyre hozzak minden kapcsolatot a gyerekeimmel, és munkát vállaljak. Félelem ezzel kapcsolatban nincs bennem, csak egy felfoghatatlan öröm, amit tudom, hogy majd érezni fogok. Akiket ekkor magam körül látok, az a családom, és ezt a boldogságot velük osztanám meg. Ha egy lépést előre tudnék lépni, akkor a gyerekeket, a családot támogatnám. Ezeknek a céloknak az elérése mind rajtam múlik. Onnan tudom majd, hogy elértem a célomat, hogy megtörténik maga a csoda, a változás az életemben.

Úgy érzem, bizonyítanom kell a gyerekeim felé, hogy megváltoztam. A gyermekeim azt hiszik, hogy még mindig ugyanolyan vagyok, mint amikor bejöttem ide. Semlegesen állnak hozzám, és tudom, hogy nekik tettekkel kell bizonyítanom majd. Tudom, hogy minél jobban eltaszítanak maguktól, igazából annál jobban szeretnek engem. Ezt mindig próbálok az eszemben tartani és türelmesnek lenni. Nincsen példaképem. Ha minden erőforrás a rendelkezésemre állna, és meglenne az idő, a pénz, akkor házakat vennék a gyerekeimnek, és vállalkozást indítanék, amit rájuk tudok hagyni. Itt bent már nem érdekel a pénz, nem úgy, mint régen. Megtanultam, hogy ami van, az is elég, az ember megél kevésből is, ha van. Ezeket a dolgokat nagyon átértékeltem. Amit tudok tenni, hogy közelebb kerüljek a céljaimhoz, hogy türelmesen várok. Amikor szabadulok, munkát vállalok majd, és összegyűjtök pénzt, amiből kiveszek magamnak egy ingatlant, és nagyon sokat fogok unokázni.

Amit üzenek azoknak az embereknek, akik elolvassák a történetemet az az, hogy soha ne engedjenek meg még egy pofont se, sőt egy kéz emelését se senkinek!

3. Balogh László: Igaz történet

Az ember életében ritkán adódik olyan lehetőség, hogy önmagáról nyilatkozzon, és bizony nem is igazán értik, mire is lenne az jó. Ma már persze tudom, de ahhoz, hogy megértem, egy bizonyos életkort kellett megélnem. Tehát így szól az én történetem: 1957-ben születtem, nem sokkal a második világháború után, egy novemberi, téli napon. Az ország épphogy kievickélt egy vesztes háborúból, és az élet utat tört, az emberek élni akartak. De mi van az én népemmel, a legnagyobb kisebbséggel, a cigánysággal?

Ugyanis engem a gólya egy fiatal cigány családba tett le. Ezekből az időkből késői értesüléseim vannak, amikor is, 1980-ban hazakerültem a családomhoz. Nos, nagy volt az öröm, első gyerekük is fiú, és a második megint csak kisfiú lett. A cigánysággal szemben igen nagy volt akkortájt az ellenszenv. Lusta bűnözőknek állították be őket. Nemhogy tanulni, de még a falu templomába se engedték be őket. Az orvos nem fogadta, és le se ment hozzájuk. Félték a tetűtől, a szegénység látványától. Kérem, ne feledjék, ezeket mind a túlélők mondták el. Nos, én gyerekként egy földbe vajt kunyhóban éldegéltem a szüleimmel, nem gondolva a jövőre. Az évek teltek, apám, Bóbi, Pesten dolgozott a kertészetben, anyám napszámba járt. A két gyerekre nagyanyám, a pipás Eszter, és az öregapám, a férje, Csúrár bácsi vigyázott.

Anci néni még lány volt, Ilonka néném meg éppen férjhez ment. Azért elmondhatom, a magyarok hívták anyámat és a mamát napszámba, és így nem éhezünk, de a magyar sosem barátkozott a cigányokkal. Ha valami bűncselekmény történt, azonnal a cigányokat vették elő, még akkor is, ha tudták hol kellene keresni a tettest. Higgyék el, nem egy szívderítő történet ez. Ötévesen nagyanyám karjából szakított ki egy munkásőr, úgymond egy pufajkás, ahogy nagyapám elmondta. Rendőrök és pufajkások bekerítették a telepet, és minden 10 év alatti gyereket erőszakkal elvittek. Bátyám elszaladt, a temetőben bújt el egy sírban. Ötéves voltam, anyám napszámba ment reggel, apám Pesten. Innentől az én életemben a bukás borítékolható volt. Az asszonyok ásókkal, vasvillákkal rohantak a kisbuszra, mert a gyerekeiket oda tették be. A rendőrök gumibottal ütötték őket, egy rendőrt megöltek, három súlyosan megsérült, két asszonyt halálra vertek. A cigánysorról huszonnégy gyereket vittek el. Így kezdődött egy ártatlan gyermek vesszőfutása az életben. Állami gondozásba vettek, majd nevelőszülőkhöz kerültem Mátészalka mellett, egy kis faluban egy magyar családhoz. Ott volt egy fiú, magyar gyerek, Szilágyi Józsi. Szinte összeforrunk, két árva, akik egymásra találtak. A gyermeki léleknek szüksége van a szeretetre, és ezt megkaptuk a két idős embertől. A nyár a miénk volt, az utcabeli gyerekekkel gondtalan és vidám, de a fejem felett gyűltek a fekete fellegek. A papa hirtelen halt meg, és a mama Józsit választotta. Lemondott rólam. Így egy újabb megpróbáltatás várt rám. Egy fiatal nő vett az ölébe, és egy fekete autóba ültetett. Rügkapáltam, sírtam, óriási lelki teher nehezedett rám,

újra átéltem azt a szörnyű jelenetet a mamánál. Ez a nő vigasztalt, a könnyeimet törölgette, ha sajnált is, ezt mind parancsra tette. Az autóval Berkeszre vittek, a fiú nevelőintézetbe, ahol velem együtt 220 gyereket neveltek. Elmondhatom, gyönyörű hely, óriás gesztenyefák álltak sort az út mentén, egy U alakú, óriás épület udvarán álltunk meg. Gyenge voltam és nagyon éhes. Ekkor még nem tudtam értékelni mindazt, amit az ott lévő nevelőszülőktől és tanáraimtól kaptam. Egy nagyon szép nő jött oda hozzám, a neve álljon itt, mert megérdemli: Keresztesi Erzsébet leguggolt hozzám, megfogta a két kezemet és megpuszilta. Hálás vagyok azoknak a jótét lelkeknek, akik adni tudtak, szeretni tudtak abban a nehéz időszakban. Ő kézen fogott, és elvezetett egy nagy parkon át egy gyönyörű világba, ahol az elkövetkező évek, és osztálytársaim vártak. Megvoltam-e szépen? De még mennyire! Néztem őket, körülvettek, megsimították a vállamat és a nevüket mondták.

- Fülöp Feri vagyok, Orbán Misi, András, Bencsik István és még sokan mások. Focizni hívtak, és én velük mentem. A feszültség engedett, és én ma már boldogan gondolok vissza az ott töltött évekre. Álljon itt a nevelőim neve: Mándi Tibor nevelő, Csák Gábor tanár, Cseke Éva nevelő, Zalatnai László tanár, Vajda László nevelő, Vajda Lászlóné tanár.

Nyolc év egy elzárt világban, miközben gyerekek és családok éheztek, nekünk mindenünk megvolt. Fogalmunk sem volt a külső világról. Részletesebben a regényemben írok erről. Ezek az emberek lettek a szüleim. Emlékszem, vakbélműtétem volt Kisvárdán, harmadikos voltam és éppen visszafelé készültem. Ülök a teremben az ágyon, várom a nevelőmet. A mellettem lévő ágyon egy kisfiú feküdt, úgy nyolcéves forma. Beszélgettünk, és ő barátkozó volt. Nos, jöttek a szülei, körül ülték, és ott volt a két lánytestvére is. Majd látom, engemet néznek, Gondolom, Palika mesélt rólam nekik. Majd az anyja felállt, és odajött hozzám.

- Szervusz, fiam, tessék, ezt a Palika küldi neked - és három szem szaloncukrot tett le mellém, majd megsimogatta a fejemet, és mondta:

- A Mikulást láttam az utcán - azzal elment. Én a zsebembe töltöttem, ne lássa a nevelőm, mert nekem nem szabad elfogadni semmit másoktól. Aznap este a szobában elővettem, és megmutattam a fiúknak. Körülvettek, és el kellett mondanom a történetet. Tizennégyen voltunk, kétszer öt, és a négy fő. Így osztottam el, a három szem kőkemény szaloncukrot felváltva szopogattuk. Talán a mai olvasónak ez nem egy érdekes esemény, de minket összetartott, és mi egymásnak voltunk a családja, a testvére. Az évek múltak, és eljött a búcsú ideje. Én a szakiskolát választottam, pék tanuló lettem. Ötödmagammal átvittek Tiszadobra, ahol ismét, mint állami gondozott gyerek, más tájakra érkezett fiúkkal és lányokkal tanultam. A lányok persze megzavarták az életünket. Fogalmunk se volt, hogyan kell velük bánni. Óriási volt a hátrányunk a többiekkel szemben. Amúgy ez a hátrány egész életünket elkísérte a mai napig. Rajtunk kívül a többi fiúk és lányok a faluban, albérletben laktak. Amikor gyakornokként a pékségből egy háztáji kocsin kenyeret és süteményt vittem ki a

falutéri boltba, gyakran hallottam, hogy a sorban álló nők egymásnak mondták (azt hitték, nem hallom):

- Nézd már, milyen helyes ez a lelences gyerek. Láttad a szempilláit?

Ma már csak mosolygok, de akkor a „lelences” megjegyzés bizony fájt. Aztán engemet se került el a gyerekkori szerelem, az a drága Szuprics Ági. Szőke, kék szemű lány, rövid ideig volt az osztálytársunk, de mi, fiúk mind beleszerettünk.

Most tudom, ez az írásom nem lehet teljes, hiszen korlátokat szabtak. De szeretnék megemlékezni négy fiatal fiúról és két osztálybeli lány beszélgetéséről. Hároméves volt az iskola, mi épp a másodikat végeztük el, 1974. június közepe. A Tisza holtágában sétáltunk a lányokkal, majd a stégre kifeküdve a két lány, Mónika és Elvira a családjukról beszélt nekünk. Mi száj tátva hallgattuk. Születésnap tortával, gyertyákkal? Üdülés a Balatonon, egy busszal kirándulni Egerbe, a híres várat megnézni. Pesten a neonfényes kirakatok, a sárga villamos és a mozik varázsa. Na és a Cirkusz, az Állatkert, és mi hallgattuk őket akár a sült csuka a tálon. Aztán feltették ők a kérdéseiket.

- András, te mit vársz a jövőtől? Hogy szeretnél élni?

Szegény András mit is válaszolhatott volna, először minket néz, majd a lányokat.

Nem is tudom, elkezdek valahol dolgozni. - mondja. Bizony, mit is mondhatott volna, semmi rálátása nem volt a valós életre. Lesütöttük a fejünket, szíven ütött minket a tudat, hogy mi selejtes emberkéek vagyunk. Egészen 40 éves koromig mások irányítottak, megmondták, mikor, mit tegyek, és az a bizonyos társadalom nem volt segítőkész, nem volt befogadó. Az, hogy cigánynak születtem, minden esetben csak hátrányt jelentett, és jelent a mai napig is. Regényemben erre is bővebben kitértem. Megvolt bennem a fiatalkorom büszkesége, világot akartam látni, megvalósítani az álmomat. De az évek során elszenvedett csalódások, és a megaláztatás megtört, és a fiatal lélekben háború vert tanyát. Meggyűlöltem a rendszert, és főleg a rendőröket. Kitépte a nyakamból a láncomat a kereszttel, nekidobott a kirakatnak, és mindenki előtt fenéken billentett, majd hozzátette: - Mind bűnöző egytől egyig!

Nos, levizsgáztam, nem mondom, hogy nem lehetett volna jobb, egy erős közepes lett.

Eljött az idő, el kellett hagyni a gyermekotthont. Ruháinkat megkaptuk, mindenki, úgymond az öt fiú egy-egy táskát kaptunk - ez volt minden vagyunk -, és némi pénzt az utazásra. Reggel 8 óra, esik az eső. Az igazgató és az osztályfőnök kísért ki a kapuig, ott megálltak, és csak ennyit mondott Laci bácsi, az igazgató: - Fiaim! Eljött a ti időtök, az élet még előttetek van, menjetek, és legyetek jó fiai ennek az országnak!

- majd elmentek, és Béla bácsi bezárta a kaput. Nehéz szívvel beszélek erről, de minden leírt szó, mondat igaz. Ekkor még mind az öten, ártatlan gyerekek voltunk, se fedél, se egy tányér étel, se útbaigazítás, senki, aki egy jó szót szolt volna hozzánk. Nehéz lenne leírni, hogy mi járt az öt fiú fejében. Mire a faluba értünk, a buszmegállóba, bőrig áztunk, nem beszélgettünk, csak álltunk, és az eső vert minket. Jött a busz, bevitt Nyíregyre az állomásig, aznap ott töltöttük a napot és az éjszakát is. Merre? Hová?

Mi legyen? Ez járt a fejemben. Másnap Zimányi Misi másodmagával bement a városba, pékséget kerestek.

A másik két barátunk Pestre ment, én Eger felé vettem az irányt, a Kenyérgyárba. A vonaton elaludtam, elcsigázott a fáradtság és az éhség. A portás igazított útba, szegényes ruházatomat nézte. Majd odafönt a nő, aki fogadott közölte, hogy épp jókor jöttem, mert bővítik a gyárat, kell a szakmunkás.

No, adja a személyit, holnap már dolgozhat. - mondja. Látom, forgatja a személyimet, majd rám néz.

- László, magának nincsen állandó lakcíme?

- Hát az intézet volt, de tegnap elbocsátottak onnan.

- Maga intézetis? Hát - zárja össze a személyimet - így nem tudom felvenni. - elem toltta.

Én nézem, majd felveszem, és kifelé tartok, ki a kapun, az utcára. Alig mehettem úgy 10 lépést, amikor a portás kiált utánam, hogy menjek vissza, talán mégis van megoldás.

Megyek, látom ott egy idős ember. Ő volt, ahogy később megtudtam a politikai tiszt, és a mellette lévő nő a pártvezető.

- Hát László lenne egy megoldás, maga aláír egy nyilatkozatot, hogy a cég elhagyása esetén önként kijelentkezik a szállóról. Így másnap dolgozhat.

Nos, én így kerültem Egerbe, a Kenyérgyárba. Három műszakban dolgoztam, aztán egyszer meghallottam, hogy a hátam mögött csak úgy hívnak: az intézetis. Hosszú évekig az életemet a magány jellemezte. Gyakorlatlan, tapasztalatlan fiatal voltam. Mindent a saját bőrömon kellett megtapasztalnom. Míg más fiatalnak a szülők kikaparták a gesztenyét, addig nekem a saját kezemmel kellett mindent megtennem. Mint mondtam, a cigány származásom egész életemre rányomta a bélyegét. Nem voltam egy barátkozós típus, féltem kapcsolatot találni. Már Pesten dolgoztam, a Posta Járműtelepen, amikor a pártirodába hívtak. Törtem a fejemet, mi a fenét akarhatnak?

- Jöjjön csak László, üljön le. Ugyebár maga intézetben nevelkedett, na és tudja kik a szülei, hol laknak?

Én persze nézek rájuk, megleptek ezzel.

- Nem, nem igazán volt erre időm, de ha nem kerestek, nem lehetek fontos nekik.

- Na, álljunk meg, nézze, mi utánajártunk, ha akarja, mi átadjuk a címet és a nevet. - De, hogy rövidre fogjam kaptam a gyámügytől egy levelet, melyet a munkásszállón, a szobában olvastam el. Minden adatot megadtak, anyám 31 évesen halt meg veserákban, apám Nagyecsedén élt, és van egy bátyám is. Nos, nem szégyellem leírni, jól esett, hogy már nem kell egyedül lennem, de anyám halála megtört. Sírtam, és rázott a hideg. Ruhástól feküdtem le, betakarózva a sírás altatott el. Napokig törtem a fejem, hogyan legyen tovább. Majd egy gondolattól vezérelve levelet írtam, különösebb reményt nem fűztem hozzá. Egy hét múlva épp a lépcsőn megyek lefelé, ez

egy szombati nap volt. Két embert látok bejönni a portára, és énutánam érdeklődni. A portás felém mutat.

- Ő az, talán őt keresik. - Én lemegyek. Az idősebb mutatja a levelet.

- Ezt te írtad? - néz egyenesen a szemembe.

- Igen, én írtam. - Ő átölelt, megpuszította, a szemei tele könnyekkel.

- Te vagy a Tibi elvett fia, de most hazajössz velünk, nagyanyád kisírta a két szemét. Hosszú lenne leírni, mi mindent mondtak el nekem. Hajnal egy volt, mire hazaértünk. Ott volt mindenki. A mama, akitől elvettek, a férje, az öreg Csúrár, Peller, a bátyám, Anna és a férje, Ilonka néném, a férje és a nagylánya. Az unokatesók és az öreg cigányok. Boldog voltam, szeretet vett körül, annyi fájdalmas év és nélkülözés után hazaértem. Talán elidőzhetnék itt, de nem tehetem. Három évet voltam a nagyszüleimmel, a pékségben dolgoztam, és jó életet biztosítottam nekik.

Ők és a nagynéném mondták el a történetet, ekkor 1980-at írtak. Az előtte történetekről tőlük, és az idős emberek elbeszéléséből tudtam. Láttam a cigányok igen nagy szegénységét, láttam, miként erőszakolják rájuk az akarataikat a pártolók, megalázva idős embereket és fiatal lányokat. Láttam fiatal lányt temetni, csupán azért, mert az orvos nem volt hajlandó lemenni a sárba, beadni a tetanuszt. Talán hihetetlen, de igaz, a cigányok elleni gyűlölet a mai napig is fennáll, bár enyhülni látszik. Én családra vágytam, már letettem arról, hogy lássam a nagyvilágot, beláttam, ez nekem nem adatott meg. Elkészöntem a két öregtől, és nyakamba vettem a „világot”, amit akkor nekem Pest jelentett. Különböző pékségekben dolgoztam, pénzt küldtem a mamának, és néha hazataláltam. Az volt az én kis szigetem, a béke és boldogság. Majd a papa meghalt, és a mamát Anna vette magához. Ekkor már nem tudtam úgy hazamenni, féltem, hogy rossz hírre megyek haza, ami valósággá is vált. Négy hónappal élte túl párját, 14 éves kora óta voltak együtt. Mama 92, a papa 102 évesen halt meg. Nagybátyámat követve Jánkmajtisra látogattam, addig-addig, míg hallgatva rá és feleségére, megnősültem. Három árva kislánynak lettem az apukája. Fiatal és befolyásolható voltam, 11 év kellett ahhoz, hogy ezt megértsem. Nem volt szerencsém ezzel az elsietett kapcsolattal. Lányom, Katika, majd később Csaba született meg. 11 év után elmaradtunk, erről nem írok, mert rossz emlékeim vannak. A nem megértés jellemezte ezt a kapcsolatot. Három kislánya még mellőlem ment férjhez. Ibolya egyben a kapcsolattartóm is. Az én életemet a nem megértéssel vegyes félelem jellemezte. Aztán megfogalmazódott bennem, egy gondolat, mely így szólt:

- Alapjában véve nekem meg se lett volna szabad születnem, hiszen semmi értelme, se célja az életemnek.

Sajnos az utóbbi években gyakrabban eszembe jut ez a gondolat. Higgyék el, ez nem túlzás!

Itt átlépek egy komoly időhatárt, egy lelki sérült fiatal próbálkozását. Harminchárom évesen ismertem meg Évát, aki némi fényt és vidámságot hozott az életembe. 18 éves volt, és a találkozásunk a véletlenül múlt. Egy barátom megkért, hogy vigyem

haza Ózdra kocsival, mert várják őt. Születésnap összejövetel, ott lesznek a rokonok is. Én elvittem, és itt szó szerint belebotlottam Évába. Hosszan beszélgettünk, elmondta mennyire szegények, anyukája halála óta még nehezebb az élete, és hogy ő gondoskodik a húgáról, Magdikáról. Száz szónak is egy a vége, feljött velem Pestre. Én ugye dolgoztam, egy önkényesen feltört szolgálati lakásban laktam, készen arra, hogy bármikor elzavarhatnak. A nyugodt élet, jó étel rendbe hozta Évát, közvetlensége, szeretete egyre inkább megmutatkozott. Kilenc hónap telt el, és egy beszélgetés után elmondta, neki jó így, és szívesen lenne az én életem része. Már dolgozott, magához vette a húgát, aki bizony már nagyon rossz állapotban volt. Növéri elhanyagolták a kislányt. Hosszú haja vastagon tetves volt, és eleven sebek lettek a nyakán. Míg Éva kopaszra vágta síró lányt, én kötszert és gyógyszert vettem két üveggel. Nem részletezem, a lány rendbe jött, a haja is megnőtt. Éva szépen öltöztette, és a nyugodt élet őt is rendbe hozta. Éva terhes lett, hat hónapos volt, amikor el kellett hagyni a házat. Gyálon találtam egy kertes házban albérletet. Kifizettem a pénzt, és megyek vissza a családéért. Egy Opel Rekord Karaván típusú autóm volt, jó nagy, belefért az összes holmi. A baj csak ezután talált meg minket. A gazdasszony meglátta a páromat, sajnálkozva adta vissza a pénzt, be se engedte az udvarra, elkeserítő volt a helyzetünk. Keresgeltünk, és azt néztük, hol van kiadó albérlet. Késő délután lett, mire rátaláltam Marika nénire, aki magányos, idős nő volt, és befogadta az árvákat. Egy különálló szoba-konyha berendezve. Pesten, az István kórházban született meg a fiam, Jocika.

Hiába dolgoztam, a pénz mindig kevésnek bizonyult. Megismertem Éva sógorát, aki az Alvilág ismert figurája volt. Elmondhatnám, hogy ő vezetett a bűnözés útjára, hogy felvehetek nagy pénzt, kevés melóval. Szerzett egy lakást a kilenc kerben, és visszamentünk Pestre. Bemutatott az éjszaka gyermekeinek, és én lettem a gengszterek sofőrje. Ezt nem részletezem, de annyit elmondhatok, könnyű pénz volt és sok! Ezek után a gondolatot elvettem, hogy tisztességes munkám legyen. Vettem egy 190-es fekete Mercit, és kerestem a nagy pénzeket. Jól élt a családom, elégedett voltam. Lányokat szállítottam spanyolba az arany partra, bűnözőket fuvaroztam, és gyanús csomagokat vittem címre. Nagy pénzeket kerestem, de nem feledkeztem meg a két árvámról vidéken.

Pénzt és csomagot tett fel postára Éva. Később az anyjuk beperelt gyerektartásért, de mivel én bemutattam a pénzes utalványokat, és a csomagfeladási csekkeket, a bíró felmentett. Évekkel később párom hazaérve egy levelet talált az ajtó alatt, melyben a sógorom arról tájékoztat, hogy a két gyerek és Juliska Pesten vannak a sógoránál. Arra kért, látogassam meg. Éva elsietett a húgával, süteményeket vettek és két liter rostos gyümölcslet. - Öltözz át! - szólt rám Éva.

- Mégis mit vegyek fel? - Magdi kacag, és már hozza is az új öltönyömet, királykék selyeminget és a fekete új cipőmet. Minden férfinak kell egy ilyen öltözék, de én nem szerettem. Nekem a farmer és egy rövid ujjú is megfelelt. Hívtam Évát, jöjjön

velem, tartottam ettől a találkozótól. — Terád kíváncsiak, nem énrám.

Így beültem a Mercibe, és a tízbe mentem, a ház előtt álltam meg. Mindenki az udvaron volt, egy óriás napernyő alatt üldögéltek. A sógor jött elé, én köszöntem, de szememmel a két gyereket kerestem. A kisfiú az anyjához futott, úgy hat éves lehetett. Pólyás volt, amikor utoljára láttam. Katika megállt, nézett. Ő nyolc éves, és még emlékezett rám. Odamentem, leguggoltam elé, néztem az arcát.

- Szervusz - pusziltam meg a két kis kezét.

- Emlékszel rám? - ő néz, majd bólint.

- Az apukád vagyok. Gyere, megmutatom, mit kaptál tőlem.

A kocsihoz vezettem, és a tálcát becsomagolva megmutattam. Ekkor fut a kisfiú, Csabi.

- Na, gyertek, menjünk vissza, tessék, hozzátok az üdítőt.

Így mentem vissza az asztalhoz. A sógornő tányérra rakta a süteményt a gyerekeknek, töltött az italból. Ekkor néztem meg jobban a gyerekek anyját. Hát igen, őt is megviselte az egyedüllét.

- Mi újság felétek? - kérdezem.

Tudod, hogy apám meghalt, de anyám is tavaly. Egyedül vagyok a gyerekekkel. - látom, nehezen beszél, keresi a szavakat. - Mondd csak miért jöttél?

A sógor és a felesége felállnak és elmennek, magukkal viszik a két gyerekeket.

- Laci, szeretném, ha visszajönnél, már régen tudom, hogy hibáztam, kapok is eleget ezért a családtól. - mondja. Nem tudok ránézni, valami szorítja a torkomat.

- Megnősültem, van egy fiam! - mondom. - Szeret, és ő jó hozzám. - éreztem, ahogy feltolulnak bennem az emlékek, és már folyik belőlem a szó.

- Szeretted te egyáltalán? Soha nem éreztetted velem, hogy fontos lennék neked, magamra hagytál, kihasználtál. Tapasztalatlan fiatal voltam. - és sajnos akkor, ott, kiömlött belőlem a keserű valóság.

- Most kellenék? És mit mondjak annak a másiknak, akit szeretek, és egy fiút adott nekem? Törjem ketté az életét? Neked adtam 12 évet az életemből, nem kellett nekem, nem becsültél meg. - látom, arrébb állnak, és néznek bennünket, pár perc csend.

- Elvinném a gyerekeket a hétvégére, vasárnap délután hozom őket. - Várom, mit mond.

- Jó, vigyed csak, az apjuk vagy. - feláll, odamegy a két gyerekhez, mond valamit, majd kézen fogja őket, hozzám vezeti őket.

- Tessék, beszéltem velük, jó gyerekek, vigyázz rájuk! - én ölbe veszem a fiamat, a lányomat az anyja kíséri a kocsihoz, leültem őket hátra.

- Ez a tied? - néz az autóra.

- Igen, ez a munkaeszközöm.

- Mit dolgozol?

- Taxizom mindenfelé. De már megyek, szervusz! - azzal gyorsan elhajtok. Látom a tükrömből, hogy áll, és hosszan néz utánam.

Éva repesett a boldogságtól. Ölelte, puszilta őket, Magdi etette. Másnap irány a Tangó piac, vásárolni a gyerekeknek. Kati kis lambada szoknyát, fehér hímzett blúzt, zoknit és új szandált kapott. Csabika farmer rövidnadrágot, és rövid ujjú inget, fehér zoknit, és Adidas sportcipőt. Délután irány a Vidámpark, jó volt látni, ahogy felszabadultan kacagtak, Éva és Magdi boldogan mentek velük. Másnap az Állatkertbe mentünk, a kis kezükből etették az állatokat. Ez volt az én két boldog napom. Vasárnap délután ötre vittem vissza őket, nagyon rossz érzés volt. Elkészöntem a két gyerektől, megpusziltam őket, és szó nélkül eljöttem. De itt már be is kell fejeznem. A történet nem teljes.

Az én életemben mindig ott volt az áldozati szerep. A tapasztalatlan fiatal, akit kihasználtak. De jóval később én magam is erőszakos lettem, de ezt önvédelemből tettem, hogy távol tartsak másokat. Sosem folyamodtam kábítószerhez, mégis annak lettem az áldozata. Úgy ítélt el a bíró, hogy az igazat soha nem mondhatom el a családomnak. Egyedül Misi a barátom tudja, egy magyar ember, aki felvállalta, hogy segít rendezni az életemet. Sokszor el is gondolkodom ezen, dilemma, talán egy angyal ő, akit az Úr küldött a megtért ember megsegítésére. Be kell vallanom, a börtönbe kellett jönnöm, hogy levetkőzzem, letegyem azt a bibliai kabátot, és követhessem Jézusét. Sok rosszat tettem életemben, de mindig a családom boldogulása volt az első, és az elvakított. Ez az új ember, aki képes volt a változásra, ez az igazi énem! Nem tudom, még hány évet élhetek, de tenni szeretnék a gyermekeimért, és ha az Úr engedi, másokért is. Ez csupán egy rövid vallomás, még nem teljes, de már az is meg van írva egy érdekes regény formájában.

Mit hoz a jövő? Én reménykedem. A megtört ember szemén át látom a világot. Megkeresem a két árvát, szeretnék az életük része lenni, ha elfogadnak. Talán ez lehetne az én életcélom.

Balogh László interjú

Amióta az osztrák tulajdonostól átvette az intézményt a magyar állam, azóta eléggé feszült vagyok. Itt nincsenek nagy követelmények, de nem is adnak nekünk sokat. Ennek ellenére hálás vagyok azért, hogy bekerültem. Isten különös kegyelmének tartom. 2016-ban itt bent ismertem meg Jézust. Istentagadó ember voltam, de beláttam, hogy ez kell, hogy megváltozzon az életem. Azóta másképp tekintek a börtönre. Jobb ember lettem.

Előtte rossz voltam, sok rosszat tettem. A beszédem is megváltozott. Előtte csúnyán beszéltem, de annak vége. A fiammal való kapcsolatom is javult ennek következtében. Sőt, olyan emberektől kapok segítséget, akiktől egyáltalán nem vártam. Ilyen a tápiószelei szomszédom is. Ő fog segíteni nekem a szabadulásom után.

Sokat gondolkodtam már azon, hogy mit változtatnék a múltamban, ha erre lehetőségem nyílna. Az én életemet a Kádár-rendszer rontotta el. Azzal, hogy kiemelték a családomból. De feltettem már magamnak ezeket a kérdéseket is: - Milyen életem lett volna odahaza? Hogy alakult volna a sorsom, ha a szülők mellett nőök fel?

Egy egész családot veszítettem el.

A gondjaimat itt benn senkivel nem osztom meg. Mindenki ugyanazt a ruhát hordja! A könyvekhez menekülök. Örülök, hogy van itt könyvtár és van mit olvasni. De az igazi boldogság számomra az, ha írhatok. Regényt. Ezen keresztül ki tudom kapcsolni a börtönéletet, mert abba a világba repít, amiről épp írok. Ilyenkor boldognak érzem magam. Isten az írás talentumával áldott meg. El tudják képzelni, hogy még sosem voltam szerelmes? Erre vágyom. És nagyon szeretnék megtanulni táncolni, mert még nem is táncoltam.

A könyveimet szeretném kiadatni. Ez nem egyszerű dolog. Ehhez szeretnék egy mecénást találni, aki segít nekem ebben. És célom, hogy a családomat összehozzam.

A jelenlegi helyzetemet 7-re tenném azon a bizonyos 10-es skálán. 2 évem van még, hogy kedvezményrel szabaduljak. Ez már kevesebb, mint amit itt bent töltöttem eddig. 8,5-9 akkor lenne, ha fegyház fokozatból áthelyeznének enyhébb fokozatba. Várjuk a döntést. Sajnos mások döntenek el, hogy így legyen.

A jelenlegi helyzetemben az okoz örömet, ha békén hagynak és írhatok. A boldogságot nem osztom meg senkivel. Hogyan osszam meg olyan valakivel, aki nyomott hangulatban van? Az ilyen helyzetben lévő ember nem nézi jó szemmel mások boldogságát.

Ha a családomra gondolok, ez reménnyel tölt el. Csak ez ad reményt. A család. Ha itt valaki mást mond, az nem igazán őszinte. Könnyen észreveszem, hogy mások milyen lelkiállapotban vannak. De ez befolyásolja az én lelkemet is. Sok rosszat látok magam körül. A magyar társadalom nem befogadó. Nem sok segítséget kapnak a szabadulók. A remény a segítség csak.

Bele tudnám képzelni magam egy ideális jövőképbe, de én a realitást szeretem. Mégis, ha Jézus egyetlen kérésemet teljesítené, azt kérném, hogy tegye meg nem történetté mindezt, ami történt, az életem hibáit. Azt hiszem, hogy rossz időben, rossz helyre születtem.

Korábban nem tudtunk volna így beszélgetni, ahogy most, mert nagyon durva ember voltam. Itt megtanultam azt is, hogy miként alkalmazkodjak a társaimhoz. Szerintem ennek kint is hasznát veszem. Nagyra becsülöm a toleranciát.

A célomat akkor érem majd el, ha a családom újra összejön. A változást magamon veszem észre. A magamban történő változások feljogosítanak arra, hogy jobban, jobbnak lássam a kinti változásokat.

Hogy célokról beszéljek egyáltalán, ahhoz az is kell, hogy a BV segítse azokat

a rabokat, akik komolyan gondolják a változást, segítsék őket ebben a változásban és a cél elérésében. Itt kezdődik a jövőbeli cél elérése.

A Kádár-rendszerben Rákóczi, Széchenyi voltak a példaképeim. Vagy egy-egy nevelő. Ma már nincsenek példaképeim. Ha lenne rá lehetőségem a Berkeszi Gyermeknevelő Intézetnek adnék pénzt. Jó lenne szebbé tenni ezeknek a fiúknak az életét. Hogy a születésnapjukon ők is kaphassanak tortát. Vagy el tudjanak menni nyaralni.

Üzenem az olvasóknak, hogy a reményt sose adják fel! Forduljanak Istenhez, és örüljenek az életnek!

4. Bodor Szabolcs: A felhőkupec

Három éves voltam. Nyár egy észak-dunántúli kis falu közelében. Háromkerekű, piros biciklit hajtottam lelkesen a szántóföldekkel övezett poros földúton. Szőke, göndör hajú bátyám gyalogolt mellettem, karjával a hátam mögött, hogy segítsen az emelkedőn. Egy hídhöz közeledtünk. Előre örültem a csobogó víz látványának, amit majd a korlátba kapaszkodva élvezhetek. A híd előtt meredek, keskeny ösvény ágazott le, ami a folyó partjához vezetett. Mikor ideértünk, a bátyám, kire csodálattal néztem fel, kezével durván a mélybe lökött.

Másra nem emlékszem. Ami ezután történt, azt mások mondták el nekem. Testvérem hazafutott nagyszüleinknek jelenteni a hírt. Délre már a megyeszékhely kórházának intenzív osztályán voltam, ahol egy hétig feküdtem eszméletlenül. A nyarat végig bent töltöttem. Nemigen látogattak, az „ápolónők gyereke” lettem. A legjobban azt szerettem, mikor ágyamhoz ülve történeteket olvastak nekem, és a végén a színes könyveket otthagyták, hogy nézegethessem a képeket. Ekkor találkoztam először a mesék csodálatos világával. Mire hazakerültem, bátyám, aki két évvel volt idősebb nálam, már elkerült otthonról. Nem azért, amit velem tett. (Arról csak mi ketten tudtunk. Ő nem beszélt róla, én pedig nem tudtam. Ötéves koromban hagyták el ajkaimat az első szavak - nagy meglepetésére mindenkinek-, addig elkönyvelték, hogy némának születtem.) Nem tudni miért, bátyám viselkedése egyre zavarosabb lett, egyik napról a másikra elfelejtett beszélni, és csak tört, zúzott, dühöngött. A gyerek pszichiátriára való kerülése után többé nem tért haza.

10 éves koromban kiemeltek a családból. Apám egy alkoholos örvöngésében tovább fojtogatott, mint szokott. A szomszéd újraélesztett. Anyám csak a kis öcsémet vette ki később a gyermekotthonból, engem otthagytott. Őket sem láttam többé. Ekkorra szenvedélyemmé vált az olvasás. A könyvek lettek az egyedüli barátaim, a családom. Nietzschenél olvastam, hogy ami nem öl meg, az megerősít. Ha az én életem élte volna, akkor nem írt volna ilyet. Bizonyára a pokolnak nemcsak hét bugyra van, hanem végtelen sok, és mivel ott már nem férnek el, ezért kerül talán ebbe a világba is belőle. Gyermekotthon... Haha! Milyen kedves elnevezés. Persze a sátánnak is gyönyörű arca van, állítólag.

Vándoroltam az intézetek között, jobb sehol se lett. 13 éves voltam, mikor az egyik télen kitört a szobánk ablaka. Karácsony volt, a nyolcvanas évek végén, és nem találtak dolgozó üvegest sehol. Hogy meg ne fagyjunk, szétszítottak bennünket az épületben. Hármunknak nem jutott hely, így az alagsori kazánházba költöztettek. Levittük az ágyakat, székeket és egy asztalt. Hogy ne csatangoljunk semerre az alagsorban, bekészítettek néhány vödört. Az egyikben víz volt, a másik lett a WC. A világítás nem működött, de legalább meleg volt. A rozsdás kazán kémlelő ablaka adott némi fényt.

- Csak egy hét - mondták és ránk zárták az ajtót. Kimondatlanul is tudtuk, hogy ez a büntetésünk az ablak miatt.

Berendezkedtünk. Ketten a kazán mellé, én a plafon közeli ablak alá. Talán a homályos fényben tudok olvasni. Csendben telt az idő, nem beszélgettünk, ahhoz ugyanis még élénken élt bennünk a fenti ütés váltás emléke.

A nagytakarítást holnapra hagytuk. Télen hamar lemegy a nap, amúgy is alig látunk. Elaludtunk.

Éjszaka zörgésre ébredtem. Talán rágcsálók? Fejem felemeltem. Egy furá bábú érzeltem az apró kazán ablak fényénél, de talán nem is láttam semmit. Csak arra volt jó, hogy eltaláljunk a vödörig, ha üríteni kell. A zaj nem ismétlődött.

- Holnap körülnézünk - gondoltam, és visszaaludtam a tűz morgására.

Másnap, reggeli után rendet raktunk. Amit lehet eltűzeltünk, a többi zsákba raktuk.

Közben észrevettem, hogy a walkmanem a hozzátartozó fülhallgatóval együtt eltűnt. Elhagyhattam költöztetés közben? Hm. Bosszantó.

Szekrény nem volt. Pakoltunk, ahova tudtunk. Korán lefeküdtünk. Senki nem mondott jó éjszakát. Minek hazudjunk egymásnak?

Felébredtem. Az intézeti évek alatt kifejlődött érzékek veszélyt jeleztek. Füleltem. Nem hallottam semmi szokatlant, de kellett itt lenni valaminek... Résnyire nyitottam a szemem. A tűz adta gyenge fényben mozgást vettem észre. Az alak bal kezét füléhez emelte, kissé elfordult törzsével.

- A walkmanem! - üvöltöttem és rávettem magam. A dulakodásba beszálltak a többiek is.

Göndör, fekete hajú ismeretlen srácot fogtunk le. Nem kérdezősködtünk, hogyan került ide, ki ő. Ehhez kiüresedett már a lelkünk. A verést egykedvűen tűrte.

- Éhes vagyok. - mondta néhány perc múlva. Kibújt szorításunkból, nem tudni mi módon. Egyszerűen felállt, odasétált a fal melletti kis asztalhoz, leült. Közben ütöttük, rúgtuk.

- Régen ettem ilyet. - mutatta örömmel a vacsoráról maradt parizer szeletet. Másik kezében kenyérem. Lihegve meredtünk rá! Igazi bunyók nem tartanak sokáig.

A walkman nálam marad, amíg szükségem lesz rá. - közölte falatozva. Egyik társam széket kapott fel, és szétörte a hátán.

Nem sokáig álltuk körül. Hallottuk, hogy jön a gondnok. A magatehetetlen testet a polcra raktam, a többiek tűzifa közé dobták a szék maradványait. Az ajtó kinyílt, belépett a gondnok. Vártuk az elkerülhetlent. Lesz, ami lesz. De csak annyi történt, hogy letette a reggelinket és azt mondta, hogy ne legyen semmi balhé, kitartás!

Az ajtó bezárult. Megkönnyebbülten néztem fel. Polcon srác nincs, egy bábu volt ott, bennem meg irracionális mindenütt.

- Mi volt ez? - kérdezte egyikünk.

- Ez? Örület! - így a másik.

- Mintha meghaltam volna, és a pokolban lennék. - mondtam.

Gondterhelten ültünk, szótlánul egész nap. Képtelen voltam az olvasásra is.

Megpróbáltam széttörni a bábút. Nem sikerült. Erre betuszkoltam a kazánba és fát raktam rá, amíg a tűztér meg nem telt. A többiek ágyon ülve, rémülten nézték végig az egészet. A kazán vörösre hevült. Hőségtől kínlódva aludtam. Nem ébredtem föl.

Kinyílt az ajtó, az ágyban ért minket a gondnok.

- Le vagytok lazulva, fiúk! Legközelebb kapjátok össze magatokat! - mondta mérgesen. - Nagyon meleg van itt. Okosabban a fűtéssel, jó? - és becsukta az ajtót.

Félig kábán felült mindenki, és egymásra tekintett. Kettő ember nézett egy göndör, fekete hajú srácra ott, aki felállt, elindult, egyikünk nejlon táskáját magához vette, és padlóra öntötte tartalmát. A másik kettő is felállt, de nem jöttek közelebb. A srác arcában ugráló szemek megállították őket. Tétlenül nézték, ahogy a földön lévő dolgok között turkált. Minden, ami tetszett neki felvette, a fal melletti kis asztalhoz ment, és a gondnok által behozott szendvicsekkel teli tálcát magához húzva leült enni.

Miután végzett, a fülhallgatót fülére tette, és az egyik ágyon elfeküdve magnó kazettát helyezett a walkmanbe, majd zenét hallgatott.

Halk párbeszéd:

- Ezt magyarázd meg, ha tudod...

- Régóta itt van. Csak figyel és vár, amíg eljön az ideje. - suttogtam.

- Ez nem normális dolog, valakinek szólni kell.

- Felesleges. Nem foglalkozna vele senki. Csak még jobban megvernének minket. Nekünk kell megoldani.

- De hogyan?

- Nem tudom. Lesz, ami lesz.

- Lesz, ami lesz.

A tekintetek a srác felé fordultak, de az ágyban csak egy bábu hevert. Fojtogató feszültség, gyanakvó pillantások töltötték meg a napot. Sötétedik. Muszáj megkötnöni a bábu kezét, lábát. Másképp senki nem mert elaludni. Nem bírtam tovább. Felkaptam a testet. Rögtön kapálózni kezdett és megpróbáltam újra a kazánba tuszkolni. Ekkor lépett be a gondnok. A többiek sikoltva kimenekültek. Dulakodtunk, de könnyen legyűrte gyenge gyermek testemet, az ágyhoz kötözött, majd kiszaladt a többiek után, az ajtót rám zárta.

Nem volt más ember a szobában, csak balra, a fal melletti kis asztalnál a fabábú ült roskatag, és ahogy a kiabálásoktól zengett az épület, csak azt néztem, hogy a fekete széken ülő bábu fekete haja fekete arcába lóg, fekete bőre alatt fekete lelkét fekete vágycsontok fűtik, fekete indulatok mozgatta fekete gondolatok fekete jövőt kívánnak nekem, mert nem vagyok fekete, fekete, fekete, fekete...

Meghallom a gondnok közelgő lépteit, és ahogy a kilinccsel zörgött, a bábu felemelte a fejét. Szeme nem volt, mégis rám kacsintott.

Nem kellett sok időt a gyermekpszichiátrián töltenem. Jött a rendszerváltás, vele az enyhülés, és kaptam még egy esélyt. A gimnáziumot már egy bentlakásos egyházi iskolában kezdtem, és így tudtam megszabadulni az állami gondoskodás kezei közül.

Itt sem volt jó és szép minden, és történtek velem gyomorforgató dolgok, amiről beszélni nem hiszem, hogy valaha is tudnék, de valamivel könnyebben vettem a dolgokat. Megkérgeztettek az évek.

Nagykorúságomkor felvettem a gyámhatóság által összerakott összeget, és albérletbe költöztem. Elhelyezkedtem két műszakban egy nemzetközi cégnél, mint szalagmunkás. Nem ittam, nem dohányoztam, társaságba nem jártam, csak évekig éltem a könyveimmel boldogan, és talán eltöltöttem volna így egyszerűen, mint egy szerzetes az életem, ha nem ismerkedtem volna össze a munkahelyemen egy lánnyal... Nos, nem lett szerelem, és egyszer épp azért mentem hozzá, hogy szakítsak vele, de mielőtt ezt megtehettem volna, magához ragadta a szót és közölte velem, hogy állapotos. Így magamba nyeltem eredeti szándékomat, és megkértem a kezét. A házasságom nem volt boldog, de apaként kiteljesedett az örömöm.

Bankkölcsönt vettem fel, és egy szegényes házat kinézve falura költöztünk.

Egy nap tűzifát vágtam az udvaron. Kislányom odaszaladt hozzám és átölelte a lábam. Kértem feleségemet, vigye távolabb és figyeljen jobban rá. Ám egy újabb csapáskor a homokozóból ismét felém rohant. A szemem felé kaptam, a fejsze lesújtott, és a fát fogó bal kezem hüvelykujját levágtam.

A mentő hamar bevitt a kórházba. Visszavarrták, és egy hónapot bent töltöttem. A feleségem az első pár héten gyakran bejött a kislánnyal, de aztán hirtelen elmaradt mindez. Nem tudtam üzeni neki, csak egy mobiltelefonunk volt, az is nála maradt, segítséget nem kaptam senkitől. Nem bírtam tovább a bizonytalanságot, és saját felelősségemre kértem a főorvost, hogy bocsásson el a kórházból.

Hazaérve feleség, gyerek, bútorok... Minden eltűnt. A szomszédok elmondták mi történt, kivel ment el. Csak én maradtam, egyedül az üres házban. Mivel a kezem miatt munkaképtelen voltam, a törlesztő részleteket tovább fizetni nem tudtam, elúszott a ház.

Elmentem a nagybátyámhoz segítséget kérni. Kiderült minden, hogy soha nem szeretett minket, csak a szülei miatt állt velünk szóba idáig, hogy az ő apja nem az én apám, hogy az én nagyapám egy szovjet katona, aki egy volt azok közül, akik megerősakolták a nagymamát a világháborúban, addig, amíg nagyapát munkaszolgálatosként gürcöltették a németek. Mit gondolsz miért volt apád és a két testvéred is szőke hajú, magas termetű, amikor mindenki alacsony, barna hajú a családban? Hogy a nagymama mennyit szenvedett amiatt. Mégis felnevelték azt az átkozott apádat, de minek is, csak ivott egész életében, csalta az anyádat, még

jó, hogy elvitte az italt!

És ekkor 35 évem minden szenvedését, keserűségét és haragját kiadva megütöttem. Hamar elítéltek. Remélem, a nagybátyám megbocsát odaát és apámmal is megbeszéljük a dolgot.

Idebent nem volt ember, akivel beszélhettem volna, ezért egyre gyakrabban imádkoztam Istenhez és elmondtam neki, hogy bánom, amit tettem.

Rossz érzés, hogy úgy gondolnak felőlem az emberek, mint ahogy én gondolok apámról, vagy arról, a szovjet katonáról, akit képtelen vagyok a nagyapámnak tartani. Mégis próbálok megbékülni velük, de nem könnyű.

Lányom közben felnőtt, de nem akart velem, a börtöntöltelékkel találkozni. Elfogadtam a döntését, ezért szabadulás után nem kerestem. Minthogy abba is beletörődtem, hogy az ország, ahol születtem, felnőttem és éltem, nem tart igényt rám, nem akar engem. S bár a magyaron kívül más nyelven nem beszélek, az útlevél kézbevétele után rögtön elhagytam hazámat. Örökre.

A rajtam lévő ruhán kívül csak egy vékonyka könyv volt nálam, egy Jack London: „A vadon szava”. Passzolt a kezdődő hóeséshez, ami a Salzburg környéki hegyekben fogadott. Az erősödő szél miatt egy szikla fedezéke mögé húzódtam, és még a hold fényénél olvasni kezdtem, miként került Buck északra, és hogyan találta meg ott a barátság, a szabadság és a boldog, új élet. Lassan lecsukódott a szemem, és a bátyám gyengéden a biciklire ültetett, karjával a hátam mögött segített feljutni az emelkedőn, a hídon áthaladva felgyorsultam, és kacagva néztem a napfényben csillogó, lobogó szöke fűrtjeit, ahogy mellettem szaladt a falu felé, ahol nagymama már várt minket a gőzölgő, finom ebéddel.

Bodor Szabolcs interjú

Most nagyon rosszul érzem magam. Állandóan cserélődnek a cellatársak, és senkivel nem tudok normális beszélgetést folytatni. Az ember agyára megy a kiabálás vagy a mulatós zene.

A gondjaimat senki mással nem beszélem meg, csak önmagammal. Csíkszentmihályi Mihály pszichológus fogalmazta meg a Flow-élményt, azaz azt az állapotot, hogy amikor valaki tevékeny, csinál valamit és abban teljesen elmerül, akkor boldog. Én írok, de nem tesz boldoggá. Aki itt bent azt állítja magáról, hogy boldog, elveszett a kinti világ számára.

Régóta vágyom a szabadságra. Anyagilag például még sosem voltam szabad. Az egészségi állapotom is korlátoz, van egy daganat a derekam táján, lehet, hogy egyszer lebénulok. Van, hogy nem kívánom az ételt, amit kapok, és inkább nem eszem meg az ebédet. Nincsenek céljaim. Nem találok örömet a mindennapokban. Remény? Ezt már régen elhagytam. Normális embernek ez a helyzet tragikus. A jelenlegi helyzetem egy

10-es skálán csak hármast lennék. Miért? Ahogy már mondtam, nem vagyok szabad, nem csinálhatom azt, amire vágyom. A sok lehúzó, szerencsétlen ember, a lelobozó történetek... ezek miatt.

Megtanultam itt benn orgonálni. A lelkész úr megkérdezte egyszer, hogy ki tud hangszeren játszani. Korábban furulyáztam, a népdalok miatt, így jelentkeztem, hogy én. Egy hónap múlva már én kísértem az énekeket az orgonán. Igaz, nem kottából.

Van egy elképzelt jövőképem. Mindenképp valamilyen meleg helyen vagyok, tengerparton, pálmafák árnyékában. A távolban hegyek magasodnak és valamilyen művészeti tevékenységet folytatok. Ott jól érezném magam. S ha az alkotásból meg tudok élni, akkor elértem a célomat.

Az ember életében a fordulópontok hoznak változásokat. Az enyémben pl. az, ha jön egy új cellatárs. Sosem lehet előre tudni, hogy milyen lesz. Jön-e valaki, akivel esetleg lehet beszélgetni. Megváltozik az ember nézőpontja. A csalódások nagyon megviselnek.

Ha körülnézek, azt látom, hogy állandóan szól a TV. Az emberek a semmiről beszélgetnek. Csendre vágyom. Egyedül vagyok, nem osztom meg a boldogságot. Az elképzelt jövőmet nem tudom megvalósítani. Nincs külső segítségem. A rokonaim meghaltak, vagy külföldre költöztek és már nem tudom a címüket. Nem kapok levelet, nem telefonálok, nem látogat senki.

Szeretnék tudni repülni, de nem vágyom irreális képességekre. Írói példaképeim vannak. Az egyik Jack London, vagy Fekete István, akiket fél éve fedeztem fel magamnak. Szívesen írnék ifjúsági regényeket, de nem tudok. Ma már megválogatom, hogy mit olvasok. pl. az Ulysses-t. Nem is a tartalomra, hanem inkább az írás szerkezetére figyelek.

A beadott pályaművem fikció. Egy része álomból született, vagy épp más mű ihlette. A hídjelenet tulajdonképpen Salvador Dalí életrajzi könyvéből való. Ő tényleg lelökött valakit a mélybe a hídról. Emiatt a tette miatt meg is gyűlöltem őt mint embert. Nagyon jó lett volna máshol születni. Más családban, más országban, más földrészen, vagy akár másik bolygón. Ha rendelkezésemre állna minden lehetőség, sokat utaznék. Bejárnám a világot és írnék.

Mivel semmit nem tehetek, hogy az elképzelt jövőmhöz, célomhoz közelebb kerüljek, imádkozom. Ha szabadulok, elindulok Spanyolország felé. Oda még gyalog is eljuthat az ember.

Az olvasóktól szeretnék bocsánatot kérni a stílusomért.

Ui. Látom, hogy nem gyorsírással jegyzetel. Pedig tudja, milyen hasznos ennek tudása? Dosztojevszkij második felesége gyorsíró volt. Ennek köszönhető, hogy az író művei fennmaradtak. Ugyanis ő maga eléggé lump, kicsapongó életet élt. Ha a felesége nem írja le az író szavait, most nem olvashatnánk azokat. Vagy ott van Dumas. 200 regényt írt lúdtollal, gyorsírással. Lehet, hogy épp ezért volt ilyen termékeny. Az irodalom a mindenem.

5. Cselényi Richárd: Emlékképek

2014.

Kiléptem a lakásból és a lépcsőházban megtettem az utcai kapuhoz vezető néhány métert. Reménykedtem, hogy tényleg csak papírokat kell majd aláírnom egy fényképezővel kapcsolatban. Valahol a lelkem mélyén persze nem hittem ezt el, de sikerült becsapnom magamat, ebben nagyon jó voltam. Az előttem hirtelen megjelenő csoport láttán meglepődni sem volt időm, mert hátulról nagy erővel a földre taszítottak. A kiabálást már csak a padlón fekve hallottam meg. Tehetetlenül viseltem, ahogy a kommandósok rám térdeltek és megbilincseltek. Az egész szituációt és annak súlyos következményeit akkor fogtam fel, amikor már felállítottak, és a motozás után a falhoz löktek.

- Hát ennyi - gondoltam - szép életem volt, de most vége van.

A következő pár óra eseményei örökre bevésődtek az emlékezetembe. Látom magam előtt a döbrent kedvesemet és a kisfiamat, ahogyan elkészönök tőlük. Előttem van a rakpart. A Margit-hídra ráforduló rendőrautóból belém mar a kínzó felismerés, hogy soha többé nem fogunk itt kutyát sétáltatni a gyerekekkel.

Hogy lehettem ennyire hülye?! Hogy gondolhattam, hogy nem ez lesz a vége? Egyáltalán, miért nem gondolkoztam azon, hogy a családom jövőjét teszem kockára? Kérdésekkel, önváddal, szégyennel és rettenetes szomorúsággal volt kikövezve a fájdalmasan sötétnek tűnő jövő felé vezető út.

2008.

Az ajtó üvegén át észrevettem, hogy a biztonsági őr a bejárathoz lép. Azonnal hátra fordultam, miközben továbbra is úgy tettem, mintha telefonálnék. Az Ecséri úti K & H fiók előtt álltam, velem szemben a posta magas épülete látszott. Óvatosan körbenéztem és gyorsabban kezdett verni a szívem: a járda egy hosszabb szakaszán végre senki sem közelített felém. Páran távolodtak és az autóforgalom is jelentős volt, de ez nem számított. Most kell megtennem! Vártam néhány hosszú másodpercet, majd lassan visszafordultam. Az őr éppen elindult a bank belső részébe, már háttal volt nekem. Gyorsan léptem párat és már nyílt is a fotocellás ajtó. Felvettem a fekete sapkát és lehúztam az arcomra. Jól begyakoroltam, a szemeknél kivágott nyílások a helyükre kerültek. Az őr megfordult, de akkorra már elővettem a pólóm alól a gumilövedékes pisztolyt és a fejéhez tartottam. Lemerevedett.

- Ha megmozdulsz, megdöglesz! - kiáltottam. Némán tűrte, hogy bal kézzel kivegyem a fegyverét a tokjából. Ezután már két pisztolyt fogtam rá, mint valami western filmben. Utasítottam, hogy feküdjön hasra, majd körbe néztem. A belépéskor felhangzó sikolyok után most feszült csend volt a fiókban, hét-nyolc alkalmazott és ügyfél nézett rám ijedten. A korábbi takarékoktól eltérően itt nem egyetlen

pénztár működött, hanem a három asztal mindegyikében volt kassza. Már kb. tizenöt rabláson voltam túl. Patikákkal és boltokkal kezdtem, majd néhány takarékszövetkezet után ez volt az első nagyobb bank.

- Végre gazdag leszek! - gondoltam és az ügyfél pultok felé indultam. Hirtelen kivágódott egy szemközti ajtó és egy másik biztonsági őr tűnt fel fegyverrel a kezében. Mire a tudatom felfogta, hogy a csattanás nem az ajtó hangja volt, hanem egy lövés, addigra már a padlón hasaltam. Ösztönösen vettem magam a földre és tartottam mindkét pisztolyt az újabb őrre.

Évekkel később a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a fejem fölé célzott, de akkor még azt hittem, hogy meg akart ölni, csak nem talált el. Egy félelmetes perc kölcsönös fenyegetéssel telt el, követeltük, hogy a másik tegye le a fegyvert. Megértettem, hogy innen már nem vihetek el pénzt, hiszen ahhoz le kellene lőni az őrt, mert nem fogja magát megadni. Valahogyan kihátráltam, majd lerohantam a közeli metró aluljáróba. A nyílt utcán, futás közben raktam el a pisztolyokat és a sapkát egy szatyorba. Annyi lélekjelenlétem még volt, hogy a metróba beszálláskor elforduljak a kamera elől és zsebkendővel takarjam az arcomat. Három megállónyira volt a végállomás, a másodiknál leszálltam. Később a nyomozati iratokból megtudtam, hogy a következőben két szakasz rendőr várt rám, ami így, szó szerint végállomássá vált volna számomra.

2011.

Végre sikerült felállnom a keskeny sziklán. Lassan ment, minden mozdulatra koncentrálnom kellett. A kő nedves és csúszós volt, de feltétlenül meg akartam tenni. Most már büszkén kihúztam magamat és körülnéztem. Több méter magasan álltam egy tengerből kinyúló szikla tetején. Az elém táruló látvány csodálatos volt, miként a napsütés is. Szemben a végtelen horizont, balra pedig Korfu partjai. A kedvesem onnan videózott. Óvatosan intettem neki, mert ha lezuhanok, akkor nagy a baj. Valójában úgy éreztem, hogy sérthetetlen vagyok. Túlzó magabiztosságom még a szerelmemmel is elhitette, hogy nem kell aggódnia. Egyébként sem tudott volna lebeszélni, szörnyen makacs voltam. Úgy képzeltem, hogy a világ tetején állok, pedig csak egy kőhalomra másztam fel a hullámok között. Mégis: pár napja életemben először ültem repülőn, ráadásul egy gyönyörű nő mellett, akivel szeretjük egymást. Bőven volt költőpénz a romantikus nyaraláshoz, amit teljes mértékben kiélveztünk. A tenger zúgását hallgatva boldogan gondoltam, hogy az élet szép és megfeledeztem arról, hogy két hete még pár ezer forint volt a teljes vagyonom. Ismét rabolnom „kellett”, immár a sokadik vidéki takaréktárolóban fenyegettem ordítva az alkalmazottakat és futottam be az épület mögé a megszerzett pénzzel. Ez volt a módszerem. Olyan helyeket néztem ki, ahonnan azonnal eltűnhettem és a sarkon túl vagy a házak között letéptem magamról a melegítőt. Utána elegáns öltözékben szálltam fel az előre kiszemelt járatra egy közeli buszmegállóban. Túl könnyű volt

ez az egész. A nehézséget inkább az jelentette, ahogyan az emberekkel kellett bánni, hogy együttműködjenek. Akik ellenálltak, azokat durva fenyegetésekkel igyekeztem megfélemlíteni. Ez legtöbbször működött, de néha szörnyen éreztem magam. Azzal a meggyőződéssel nyugtattam a lelkiismeretemet, hogy a „valódi”, brutális rablókkal szemben én csak eljátszom az erőszakos elkövetőt, színészkedek a pénz érdekében, de igazából soha nem bánthanék senkit. Abba már nem gondoltam bele, hogy érzelmileg milyen hatással lehetek a megrémült emberekre. Szándékos vakságot választottam, mert lelkileg gyenge voltam szembenézni a kellemetlen gondolatokkal. Ugyanezért nem törődtem az esetleges lebukásom következményeivel sem. A görögországi nyaralás után elkezdtem megtervezni, hogyan fogok egyszerre 10 milliókat elhozni egy időzárás széfből. Még számos rablást követtem el országszerte, míg végül egy bankautomata használható fotót készítettem rólam, ami alapján a TEK lecsapott rám pár nappal 2014 karácsonya előtt.

2019.

Boldogan tettem egymásra a köteg papírt az asztalon, majd hirtelen ötlettől vezérelve felálltam és a zárka ablakához mentem. Amennyire a rácsoktól tudtam, kihajoltam és kinéztem jobbra, a Dunára. Hála Istennek, ebből a zárkából ki lehetett látni a fal és a kilátásgátló plexi közötti résen. Ám nem a vízen csillogó napfény és a távoli erdővel borított dombok látványa váltott ki belőlem elégedettséget, hanem az elmúlt órákban végzett szellemi munka.

Szinte már a letartóztatásomkor elkezdtem önismerettel foglalkozni, mert megértettem, hogy valami elromlott a gondolkodásomban. 2019 nyarára fő érdeklődési területté vált számomra a pszichológia. A könyvtárban fellelt összes könyvet kiolvastam a témáról, majd kintről kértem be további műveket. Azon a nyári napon egyedül maradtam a zárkában és ezt arra használtam ki, hogy feltérképezem a saját személyiséget, megfogalmazom, papírra vessem az értékeimet, céljaimat, meggyőződéseimet és gyengeségeimet. Mindazt, amin változtatnom kell és azt is, amivel elégedett voltam. Már évek óta igyekeztem feltárni a tudatalatti berögződéseimet, vizsgáltam a szemléletmódomat, vagyis magát a lencsét, amin keresztül a világot nézem. Azon a délelőttön sokat haladtam az önismeret soha véget nem érő munkájában. Szinte szürreális élmény volt, hogy amint a jellemem fejlesztése érdekében kicseréltem néhány dolgot az értékeim listáján, azonnal lelkesedést éreztem az új céljaim iránt. Izgatott a felismerés, hogy képes lehetek tervezni és alakítani a saját tulajdonságaimat, elmém működésemet. Az önreflexió révén viszonylag gyors sikereket értem el az érzelmi kontrollban, ezért úgy hittem, bármit átírhatok magamban, akár egy szoftverben. Soha nem tapasztalt szabadság érzését adta a börtönben, hogy kondicionálhatom az identitásomat, hogy nem csak úgy működhetek, amilyenné az élet formált, hanem azzal válhatok, aki csak lenni szeretnék. A személyiségfejlesztés megszállottja lettem és másokat is próbáltam erre

az útra terelni, hogy hasznukra váljon. Már belátom, hogy a fellángolás naivitással párosult, hiszen a több évtizedes berögződéseket sokszor még felismerni is nehéz, nemhogy változtatni rajtuk. Ugyanakkor az átélt traumákból rendkívüli motivációt nyertem ahhoz, hogy ne adjam fel és a sokadik kudarcot is csupán újabb lépcsőfoknak tekintsem a biztos cél felé. Ez a cél később az elvközpontúság elérése lett. Elmélkedések és filozófiai olvasmányok hatására megértettem, hogy a vágyai által rángatott, ösztönvezérelt emberrel szemben a valóban szabad Ember önmagának tudatosan határoz meg célokat és egyben korlátokat is. Az erkölcsi normáknak megfelelés nem kötöttség, hanem magasabb fejlettségi szint. Ha az olyan mélyen bennünk gyökerező, elévülhetetlen alapértékek, mint a jóindulat, tisztesség, őszinteség és tiszteletet megingathatatlan centrumot alkotnak a lelkünkben, akkor nagyobb önbecsüléssel, sőt belső erő érzésével hozzuk meg a helyes döntéseket, még akkor is, ha áldozatot kell érte vállalnunk. A felszínes örömeik és a külvilág elismerésének hajszolása helyett a jellemünkkel foglalkozva lelki béke lesz a jutalmunk. A börtönévek megtanítottak, hogy a boldogság nagyobb mértékben függ a gondolkodásunktól, mint a körülményeinktől és hogy az előbbit tudjuk és kell is fejlesztenünk. A család, a szeretetteljes kapcsolatok fontosabbak a külsőségeknél, de az ugyanúgy lényeges, hogy megéljük a belső harmóniát.

2023.

Ismét egy hasonló asztalnál ülök, mint amelyiknél négy éve táblázatokat készítettem az értékeimről, meggyőződéseimről. Most egy pályázatra írom meg a történetem pár részletét. A szeptemberi nap még erősen süt. Nem kell kinéznem az ablakon, hogy lássam az ismerős tájat, már beleégett az emlékezetembe. Egy bűnöző az élet értelmén és az elméműködésen kezdett gondolkodni és eljutott az Isten keresésig. Rengeteg munka vár még rám, amíg a jó és rossz mérlegét az életemben helyreállítom. Ha történetemmel segíthetek valakinek elindulni a belső vívódások, felismerések és fejlődés útján, akkor egy lépést már megtettem. Az igazi siker mégis az lesz, amikor a frusztráló, zűrös hétköznapiakban a jellemszilárdság mély, odaadó elszánásával helyt tudok állni és a tetteimmel esetleg másoknak is értéket közvetítek.

Uram, kérlek, adj erőt ehhez!

Cselényi Richárd interjú

Valószínű tavasszal már nem itt leszek, de szabadulni még nem fogok. Hogy vagyok? Nos, ez egy elég összetett kérdés. Az határozza meg az érzéseimet, hogy mennék hazafelé. Elméletileg már szabadulhatnék jó magatartás miatt, de a bírói gyakorlat szigorúbb lett. Így sajnos még nem szabadulhatok és ez nagyon nehéz számomra.

11 éves a kisfiam és a család, nagyon vár már haza. Hála Isten jó irányba alakult az értékrendem. Jól érzem magam, 9 éve vagyok itt. Korábban azt mondták, hogy 8 év után jó magaviselettel szabadulhatok. Ez változott. Így viszont nagyon nehéz tervezni. Nagyon érdekel az emberi elme működése, hogy mitől lesznek az emberek boldogok. Megtanultam, hogy nem a külső tényezők számítanak. Hálás vagyok a kisfiamért, a családomért, hogy sikerült lehetőséggé formálni ezt a büntetést a belső lelki fejlődésemre. Egyelőre a hitem még gyenge, van bennem harc és bizonytalanság, de fontosak számomra a krisztusi értékek. Nem szeretnék képmutatónak és álszentnek látszani. Örülök ennek a fejlődésnek, örülök, hogy a gyülekezetbe járhatok. Gyakran hallgattam rádión Pál Feri atyát, nagyon sok mindenben egyet értek vele.

Volt egy programsorozat itt a börtönben, ahol lelkészek jártak be hozzánk. Ekkor hallottam először a tékozló fiú történetét, ami nagyon megérintett, és édesapámhoz fűződő viszonyomat felidézte. A Jézussal meglévő élő kapcsolat nagy erőt ad a mindennapokban, és örülnék neki, ha teljes szívvel tudnék hinni.

Ha változtatni tudnék az életemben valamin, akkor az a bűnözői pálya, hiszen sok embert megijesztettem, a családomat is halálra rémítettem. Az ítélet sokat segített megváltoztatni azt a pályát, amin haladtam.

A párommal már külön vagyunk, vele nem tudom már megosztani a dolgokat. Gyermekemmel beszélek, de vele a gondokat nem osztom meg. Vannak gyerekkori barátaim, de vannak barátok itt bent is, a zárkatársaim is rendes emberek, a gyülekezetben lévő társak is.

Régen külső céljaim voltak, most már inkább belső célok vannak: sokszor csalódtam önmagamban. Most az a fontos, hogy ki vagyok és kivé tudok válni. A boldogság az, hogy tudom magam fejleszteni. A kapcsolataim által, a szeretet által tudok leginkább boldog lenni, főleg a gyermekem felé, de a közeli emberek felé is.

Kint magasabb ambícióim lesznek. Hosszú távon szeretnék olyan vállalkozásból megélni, ami nekem is, másoknak is hasznos tud lenni.

Bűnmegelőzési felajánlásaim is voltak, Hatala úr is válaszolt. Annyi mindent elrontottam, a gondolkodásom és a személyiségem... ma ezt már nem is értem, hogy voltam képes ennyi rosszra. Felismertem, hogy hülye életet éltem, a családomnak is kárt okoztam, ezért önismereti könyveket kezdtem olvasni, nagyon sokat elmélkedtem. Az egyik könyv, amit sokat olvastam: Stephen R. Covey könyve, A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása és Kant kategorikus imperatívusza.

Sokan mondják nekem, hogy itt bent könnyű, kint nehéz lesz. Vannak sokan, akik

kikerülnek, majd visszaesnek. Azok tudnak változtatni, akik mélyen belül változtattak az értékrendjükön.

Nem elég csak akarni a változást, hanem minden nap csinálni kell, tettekben gyakorolni, mert ez hoz olyan változást a viselkedésben, ami tartós lesz. Az egyik ilyen, amit itt megtanultam, az a türelem és a nyugalom megőrzése.

Ami nagy vágyam, az az, hogy a szabad életben kipróbálhassam azt a sok új gondolatot, elméletet, értékeket, amiket itt megtanultam, olvastam. Szeretnék családot, magam mellé egy párt és gyereket. Sokat vitatkozunk arról, hogy kiszúrok-e azzal a gyerekekkel, aki 50 éves koromban születik. Kint informatikával foglalkoztam, csak azt néztem, hogy hasznom legyen, adtam-vettem. Most úgy szeretnék megélni, hogy annak értelme is legyen. Ha idős koromban visszanézek, ne csak azt lássam, hogy pénzt kerestem, hanem mások számára értéket is létrehoztam.

Nagyon erős érdeklődés van bennem a tudás aktualizálására, ha kikerülök, az nem lehet akadály. Örömet okoz a mindennapokban a gyermekem fejlődése. Beszélhettem az ünnepek alatt édesanyámmal, aki szerencsére egészséges és a nővéremmel.

Egy film, egy étel - fontos az apró dolgoknak is örülni, ez nagyon hiányzott kint. Öröm tud lenni az is, amikor könyveket ajánlok itteni társaimnak, és hallom, hogy hasznos tudás lett az számára. A mindfullness lehetőség számomra a nyugalomra, megállok az udvaron, becsukom a szemem, és örülök annak, hogy vagyok.

Van egy olyan gyakorlat, amiben elképzelek egy tökéletes napot. Olyan munkám van, amit nagyon szeretek, amiben van időm a családomra. Onnan fogom tudni, hogy elértem a céljaimat, hogy visszajelzést kapok. Ez a beszélgetés is egy ilyen megerősítő visszajelzés számomra.

A börtön megtanítja az embernek, már akinek, hogy annak kell örülni, ami van. A kinti életet úgy látom, mint egy pohár, ami félig üres. Szeretném kint élvezni az életet, ami egy pohár, ami félig teli. Nagyon szeretném a családomnak visszaadni a figyelmet, amit kapok tőlük. Édesanyám például küld csomagot, küld pénzt, pedig nekem kellene támogatnom őt. Ha kimegyek, szeretnék neki sokat segíteni.

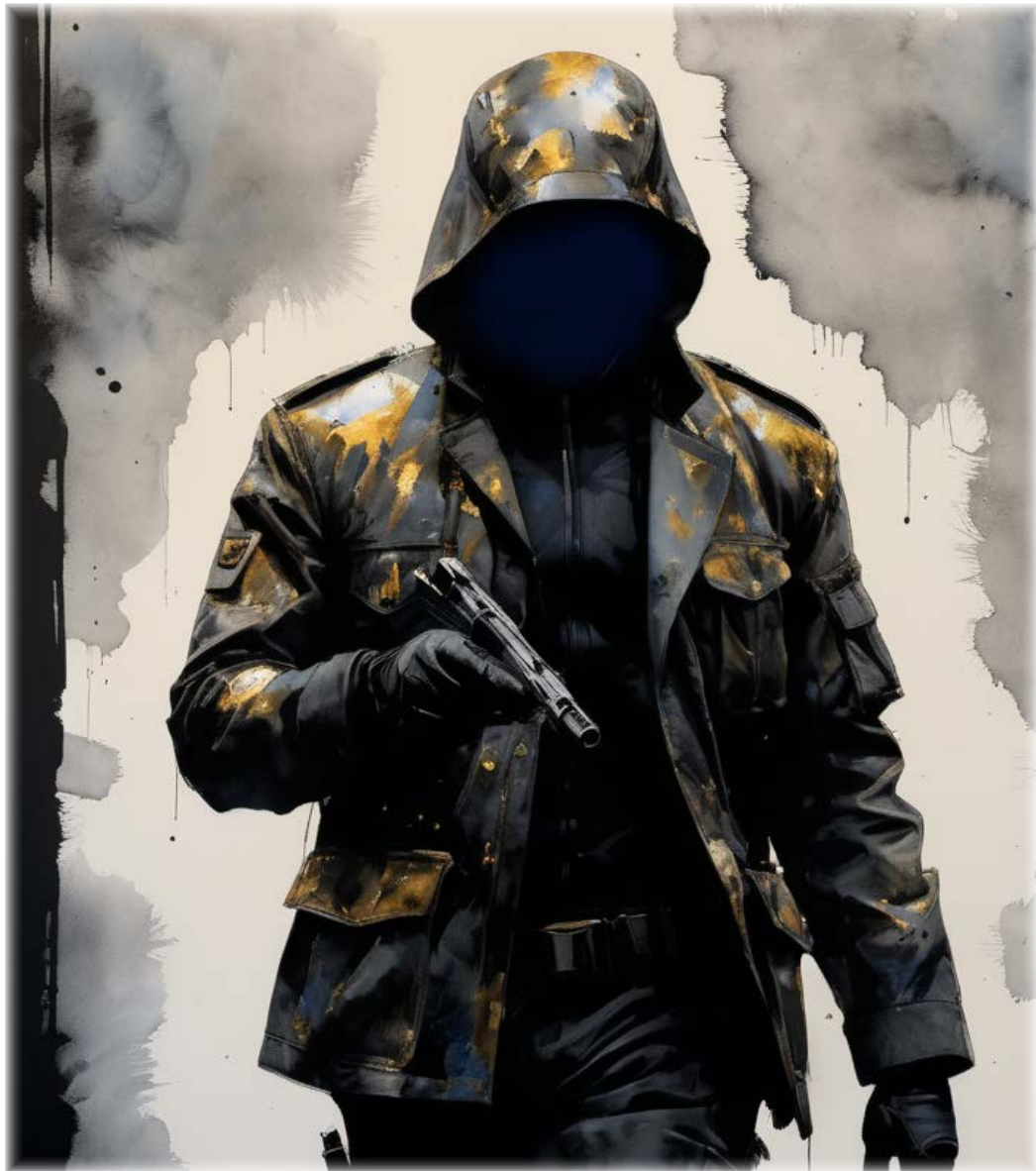
Ha értékelnem kellene az eddig életem és a jelen helyzetem egy 1-10 skálán, akkor most egy 5-öst mondanék, mert nagyon sok ötletem van, hogy kint mivel foglalkozzak majd. Azon fogom észrevenni, hogy haladtam és léptem ötről hatra, ha kikerülök, és nagy szabadságban élhetek, megvalósíthatom a terveimet. Szeretnék változtatni a kommunikációmon, kevesebbet beszélni, az empatikus kommunikációt és a nemet mondást megtanulni, az emberi kapcsolatokat határozottan, de szeretettel kezelni.

A belső változások rajtam múlnak, persze jó a visszajelzés is, mert ez is nagy támogatást jelenthet.

Pál Ferit mondhatnám példaképként, bár személyesen nem ismerem őt. Müller Péter az, akinek az írásaiból árad a szeretet. Covey, aki hatalmas cégek mellett dolgozik tanácsadóként, szintén fontos nekem.

Ha rendelkezésemre állna bármekkora erőforrás, akkor a klímaváltozást állítanám

meg, a környezettudatos élet az élet sok területén lehetőséget ad. A másik a biotechnológia lenne, ami nagy hatással tud lenni az emberekre. Abba sok pénzt fektetnék, mert sok pénzt lehet keresni vele és sok hasznot is hozna. Szabadulás után informatikával akarok foglalkozni. Internetes szolgáltatásoktól a számítógép forgalmazásig. Ha üzenhetek valamit az olvasóknak az az, hogy legyenek céljaik, amik felé haladás is meghozza a boldogságot. És hogy úgy tevékenykedjenek, hogy az hasznos legyen mások számára is. Ne az örömet hajhásszuk, hanem a hosszú távú célok felé haladás okozta öröm legyen a legfontosabb: apró lépésekkel haladjunk és ezeknek az apró lépéseknek örüljünk haladás közben.

6. Csohány Klaudia: Gyermekkoromban...

Olyan 16 éves lehettem, amikor édesanyámnak lett egy új kapcsolata, akivel egy idő után össze is költözött. Ekkor kezdődtek a problémáim, mivel ez az ember felzaklatta az akkor még csendes és nyugodt életünket! Onnantól kezdve megpróbált eltiltani engem az édesapámtól, aki csupán csak egy utcányira lakott tőlünk, és mindennapos volt köztünk a kapcsolattartás! Ebből az egészből egy szorongás és depresszió alakult ki nálam, már iskolába sem jártam, hanem helyette édesapámhoz szöktem el, és vele töltöttem a napjaimat! Amikor édesanyám erre rájött, folyton bántalmazott, meg szidott, és továbbra is tiltott az apámtól, aki nekem nagyon fontos helyet tölt be az életemben a mai napig is! A mostohaapám ezt kihasználva teljesen ellenem és az öcsém ellen fordította anyámat, aminek a vége az lett, hogy 15 éves korunkban, miután elballagtam az iskolai 8-ik osztályból, beadott engem anyu az intézetbe, ahonnan én folyamatosan szökésben voltam apukámnál Szentistvánon! Ott volt nekem egy kiskutyám, dalmata fajtájú, és Dalmának hívták! Én vele, a kiskutyámmal beszéltem meg minden problémámat, ő volt az én társam! Mellette mindig nyugodt voltam, és nem félttem senkitől és semmitől! Miután ezt megtudták, a mostohaapám agyonverte a kiskutyámat. Ebbe én teljesen belebetegedtem, mint ahogy már mondtam, szinte csak ő volt nekem, vele beszéltem meg mindent! De édesapám megpróbálta helyettesíteni Dalma helyét, így kaptam tőle egy lovat! Kiscsikó volt, úgy hívták, hogy Gyémánt! Sikerült elérnie apunak a célját ezzel, mert ezt követően, szinte minden szabadidőmet a lovam mellett töltöttem, és neki öntöttem ki a bánatomat, amit az anyám és a mostohaapám okozott nekem folyamatosan. Azután elvesztettem az öcsémet is, mert teljesen ellenem nevelték. Ezt úgy próbáltam meg orvosolni, hogy a szomszéd kislányra vigyáztam, amikor csak tehettem! Ahogy tudtam, mindig próbáltam magam valaki mellett biztonságban tudni!

Egy bizonyos idő elteltével megtaláltam a szerelmet a gyermekeim apjában. Vele védtem meg magam mindentől és mindenkitől, ahogy csak lehetett, ő volt nekem az a bizonyos láthatatlan köpeny! De ez se tartott olyan sokáig, mert a végén az alkohol miatt elárult és elhagyott engem! Egyedül maradtam a kislánnyal, terhesen a kislánnyal! Mezőkövesden, az állomáson töltöttem az éjszakákat. Végül megpróbáltam anyámmal kapcsolatba lépni, hogy hazamehessek abba a házba, aminek a fele jogilag még most is az enyém, de ő nem engedett! Ezt követően a gyámhivatal által Nagybarcára kerültem anyák szállására, ahol az ott dolgozók segítettek és támogattak engem. Volt ott egy lány, Csonkos Gabriellának hívták, vele voltam a legjobb viszonyban. Neki elmeséltem az egész történetemet, benne újra megtaláltam valamilyen szinten azt, aki újra segíthet, védhet engem. A bizalmasom lett. Azután, miután Nagybarcáról el kellett jönnöm, idekeveredtem Miskolcra. Itt pedig elkezdtem élni az életem: lett

egy élettársam, aki nagyon szeretett és vigyázott rám. De tőle is el kellett, hogy váljunk az alkoholizmusa miatt! És azt követően rá két évre megismertem egy egyéni vállalkozó, nagyon jóképű, 49 éves férfit, aki ismételten védelmet és nyugalmat biztosított nekem egészen addig, amíg ő is jómódjában megbolondulva inni és bántani kezdett engem! Ezt én tűrtem is egy darabig. De a vége az lett, hogy én 2023.09.26. napján bekerültem a miskolci BV intézetbe. Sajnos! Nagyon sok minden van még, amit leírhatnék az életemről, mert, amióta az eszemet tudom, csak bántottak és kényszerítettek! Ezek megmaradtak bennem, mert ezek a dolgok voltak a legfájdalmasabbak! Bízom benne, hogy egyszer minden jóra fordul majd, és boldog, nyugodt életet élhetek még gyermekeimmel és az édesapámmal!

Csohány Klaudia interjú

A körülményekhez képest nem panaszkodom, jól vagyok. A család viszont nagyon hiányzik.

Hálás vagyok édesapámnak a szeretetért, a gyermekeimért, hogy tarthatom velük a kapcsolatot, rendesek a nevelőszülők, ezért úgy gondolom, könnyebb lesz az újrakezdés. Itt bent van valaki, akit szívesen meg is nevezek, Váradi Tünde. Vele mindent meg tudok beszélni, lelki támaszom, mindennap jó vele megosztani a gondolataimat.

Tehát a gyermekeim nevelőszülőknél vannak, de mindennapos a kapcsolattartás. Szeretem őket, ők is bíznak bennem. Az egyik fiam nemrégiben sakkversenyt nyert, amire nagyon büszke voltam.

Várom a „visszatérést”, mert lesz dolgom. Visszakapni a gyermekeimet, a munkámat, jogosítványt szerezni, édesapámnak mindent megköszönni.

Az úgynevezett hangulathőmérő most ötös. Akkor már hetes, vagy nyolcas is lehetne, ha dolgozhatnék. Remélem, hogy ez be is következik, mert most egy textilipari tanfolyamon vagyok, és ez remény a munkára.

Azt tudom, hogy a kinti baráti kör szűkebb lett, de nagyon fontos számomra, hogy a hitem megerősödött. Az istentisztelet rendszer lett az életemben, komoly erőt ad.

Édesanyám nem vállal engem, mert az élete, a munkája, a vállalkozása miatt nem lehet büntetett előéletű a családban. Étterme van, elérte a céljait, erős és kitartó.

Tudom, hogy furcsa, de ő a példaképem.

A szeretet hiánya talán az, hogy keresném az anyámat mindenkiben. Talán egyszer, szabadulásom után megtalálhatom hozzá az utat, ez is céljaim között szerepel.

Tervezgetek, mert ezek a dolgok erősítenek, reményt adnak. Volt itt valaki, aki szépen gitározott, énekeltünk együtt, ez az érzés feltöltött. Most, hogy ő már nincs itt, elhatároztam, hogy zenélni fogok tanulni, írni fogok az életem több szakaszáról is, mert jólesik ez a fajta alkotómunka.

Az anyai házból van tulajdonrészem, ebben is gondolkodom, de apuhoz szeretnék

költözni a gyerekekkel és a társammal, akiben nagyon bízom. Furcsa, amit mondok, a társam is itt van a börtönben, naponta levelezünk, tervezgetjük a közös jövőt, megkérte a kezem, mint ahogy mondta, már itt a börtönben legszívesebben feleségül venne. A nulláról indulok, de mindent meg fogok teremteni. Jó lenne a pincér szakmát kitanulni, és saját vállalkozás formájában érvényesülni. Akarom, nem adom föl, hogy becsületesen, boldogan élhessek a párommal, a családommal. Senki ne feledje: bármilyen nehéz, van kiút. Legyen cél, remény és hit.

7. Denkó Eleonóra: Miért?!

1998-ban ismerkedtem meg párommal, egy somogyi kis faluban. Ott éltem négy gyermekemmel albérletben. Egyedül neveltem gyermekeimet, elvált asszonyként. Ekkor egy elektronikai gyárban voltam forrasztó-javító segédmunkás. Párom testvére volt a barátnőm, bizalmasom. Rajta keresztül ismertem meg a páromat. Ők borsodi oláh cigányok (nincs bennem előítélet). Szülei meghaltak, ők intézetben nőttek fel, és felnőtt fejjel találták meg egymást. Összebarátkoztunk, segített nekem a ház körüli munkában, sokat volt nálunk, sokat beszélgettünk. Mikor úgy döntöttünk, hogy több lesz köztünk barátság nál, megkérdeztük idősebb gyermekeimet, hogy mit szólnak hozzá, ha összeköltözünk. Beleegyeztek. A fiam akkor 15 éves, a lányom 12 éves, a kisfiam 6 éves, a kislányom 4 éves volt. Boldogan éltünk az első éveinkben. Voltak nehézségeink, de megoldottuk. Visszaköltöztünk a szülőfalumba, a szülői házunkba, Komárom-Esztergom megyébe. Ekkor már megvolt első közös gyermekünk, egy három hónapos kislány. Édesanyámmal laktunk közös házban, de külön háztartásban. Férjemet egy „ballépéséért” 10 hónapra lecsukták. Kisfiammal gyesen voltam, de minden hónapban mentem vele beszélőre az édesapjához. Édesanyám vigyázott ezeken a napokon a többi gyermekemre. Szabadulása után, eleinte alkalmi munkából élt, de utána a helyi Polgármesteri Hivatalnál közmunkásként helyezkedett el. Mellette mindketten vállaltunk alkalmi munkákat is. Ilyenkor a kicsiket a nagyobbak felügyeletére bíztuk, mivel édesanyám elhunyt. Mindig tudták merre dolgozunk a falun belül, hogy el tudjanak érni, ha bármi történne. Rendesen jártak iskolába, csak ha betegek voltak, akkor hiányoztak. Férjem viselkedése második gyerekünk, kislányunk születése után megváltozott, aminek nem értettem, nem tudtam az okát. Egyszer egy szülinapi összejövetel után, nagyfiam megkérdezte, együtt voltam-e este az „apjával”. Kérdeztem, hogyan kérdezhet tőlem ilyet, mert ezekről a dolgokról nem szoktunk beszélni a gyerekeimmel. Ő erre közölte, hogy akkor jól látta, hogy a húgával (nagyobbik lányommal) volt az „apja”. Ledöbbsentem! Mondtam, ha hazajön az „apja” a régészettől megkérdezem, és előtte is mondja el mit látott. Mikor ez megtörtént, csattant egy pofon fiam arcán. Tehát igaz! Vettem egy tesztet a lányomnak, ami pozitív lett. Ő azt mondta: „legyen úgy, ahogy a lányom akarja”. Az abortusz mellett döntöttem, a lányom még kiskorú volt, én meg nem tudtam volna felnevelni, nem éreztem elég erősnek magam hozzá. Aztán kiderült, hogy bennem egy halott, a lányoméval egyidős terhesség van. Ő mindkettőnkkel jóba volt. Jelezttem a gyámügy felé, kértem intézkedjenek! Csak annyit tanácsoltak, váljak el! Ezt nem tehettem meg, mert már akkor megfenyegetett, hogy ellenem neveli a gyermekeimet, és nekem végem egy életre. Maradtam!

Ezután sajnos a pohár után nyúltam. Elvették a kisebb gyermekeimet átmeneti intézetbe. Orvosi segítséget vettem igénybe. Nem kellett kényszerkezelés, csak beszélgetés. Lemondtam az italról, eladtam a szülői házat, albérletbe költöztünk, mert azt mondták,

hogy a szülői házba nem fogom visszakapni a gyermekeimet. Évekbe telt, de sikerült. Ismét család voltunk, a nagyobbak külön költöztek, családot alapítottak. Középső fiam sajnos börtönbe került, tartottuk vele a kapcsolatot, szabaduláskor hozzánk jött haza. Gyermekeim előtt mindig igyekeztem eltitkolni, hogy az „apjuk” megaláz és bántalmaz folyamatosan. Félttem tőle és a gyerekeimért mindenre hajlandó voltam. Sokszor próbáltam volna kérni rendőri segítséget, de rájöttem nincs értelme, mert a fent leírt fenyegetéseivel sakkban tartott, és másnap mindig mellettem volt, hogy ne tudjak sehova menni. Amikor nem volt mellettem, folyton hívott telefonon. Féltékenykedett, nem volt mindegy mit veszek fel, hiába főztem bármit, omlós volt a hús, neki akkor is rágós volt. Minden baj volt. Ha bárki jött hozzánk, beszélünk egymáshoz, mintha semmi nem történt volna köztünk. Ha vita volt, csak az én hangomat hallották, mert ha mérges voltam kiabáltam, mert azt hittem ez megoldás a problémára. Hát nem volt! A végén már némán beletörődtem mindenbe és nem szóltam. Ha jöttek látogatóba a gyerekek, vitát eszközölt ki, és úgy állította be, hogy visszaszóljak és én legyek a vitázó, a rossz a gyerekek szemében. Néha már azt sem tudtam, mi a jó és mi a rossz. Lelkileg, testileg a legkegyetlenebb módon megalázott, eltaposott. Senkinek sem mertem elmondani. Annyi önbizalmam sem volt, hogy szakember előtt elmondjak mindent. Szégyelltem magam, hogy mit művelt velem! Még most sem igazán tudok elmondani mindent, csak részben. Sok idő, míg teljesen képes vagyok megnyílni mások előtt. Sajnos megtörtént a tragédia, egy vita folytán (mindketten ittasak voltunk). Amire emlékszem: elmentek a gyerekek, én hagymát pucoltam egy kis késsel, ő jött ki a szobából, eltorzult arccal ökölbe szorított kézzel, ordítva, hogy agyonver. A következő pillanatban elterült a földön és bugyogott a vér a mellkasából. Letérdeltem, rányomtam a kezem a sebre. Hívtam a nagy lányom, kértem, hívjon segítséget, mert baj történt. Onnan a következő emlék: két közös gyerekünk beront, a fiam megüt, lányom üvölt, mit tettél és kilöktek a házból. Az udvaron sokan voltak, jöttek a rendőrök, bilincsben elvittek. Az orvosnál vették észre, hogy van egy szúrt seb a mellkasomon, szét van verve a fejem, összevarták, el van törve az orrom. Mikor elvittek a rendőrök, akkor még élt a férjem. Másnap hajnalban a kirendelt védőügyvédtől tudtam meg, hogy meghalt. Az elmeorvos kérdésére, hogy mit érzek, azt válaszoltam: nyugalmat és ürességet! Nyugalmat, mert többé nem bánthat, nem alázhat meg. Ürességet pedig, mert mindent, mindenkit elvesztettem, akiket szerettem, és akikért türtem 21 éven át. Egyedül maradtam!

Hogyan tovább? Hiába hagytak el, írtak le, talpra állok! Úgy érzem, van elég erőm, hogy újrakezddjem, és ha a Jó Isten is velem van, még lehetek boldog az életben. Csak erre törekszem, hogy bebizonyítsam, nem vagyok rossz ember és rossz anya. Nekem is vannak értékeim, amit nem tudtak elnyomni bennem. Szeretnek a főnökeim, a kollégáim, jó embernek, jó munkatársnak, barátnak tartanak. Olyannak szeretnek, amilyen vagyok. Ha segíteni nem tudok, ártani nem akarok senkinek. Jó embernek tartanak, hisznek bennem. Ez erőt ad! Ez bent is, kint is így van. Van, akinek szüksége van

rám, bízik bennem és mellettem áll. Tudok már örülni, ha virágot kapok névnapomra és újra nőnek, embernek érzem magam, amit 21 éven keresztül nem éreztem, és próbáltak bennem elfojtani. Mindig van újrakezdés. Üzenem mindenkinek!
Ne adjátok fel SOHA! Értékesek vagytok!

Denkó Eleonóra interjú

Most jól vagyok, próbálok alkalmazkodni a zárkához. A munkahelyemen és a zárkában is elfogadnak.

Ha lehetőségem lenne arra, hogy azt tegyem, amire vágyom, akkor megpróbálnék másokon segíteni. Az életemben a leghálásabb a gyerekeimért vagyok.

Ha valamin változtathatnék az életemben, akkor semmissé tenném, amiért most a börtönben vagyok.

Nagyon boldoggá tesz, hogy megtaláltam a lelki társamat, akivel a gondolataimat és a gondjaimat is meg tudom osztani. Az igazi boldogság azonban számomra az lenne, ha együtt lennék a családommal, az igazi siker pedig az, ha a munkámban elérek mindent, amit elvárnak tőlem.

A legnagyobb vágyam az, hogy legyen egy kis üzletem, egy kis kifőzdém, ahol elérhető áron főzhetek finomságokat, mert örömet jelent nekem, ha mások jókat tudnak enni, és jól tudnak lakni.

Ha egy tíz fokozatú skálán elhelyezném, hogy hol tartok most az életemben, akkor 6-7 között lenne... Tegnap óta megy ez a pár sor a fejemben, erre ébredtem:

„Ébredj ember mély álmodból,

Megszabadulsz rabságodból,

Közelít már üdvösséged,

Eltörlik már minden vétked.”

Boldog és kiegyensúlyozott akkor leszek, ha mindenki örül körülöttem, ha az emberek, és azok, akik fontosak nekem, jókedvűek és elégedettek.

Amikor kikerülök innen, akkor újrakezdem az életem a barátommal. Ő egy nagyon jólelkű ember.

Az egyik legfontosabb erőforrásom a párkapcsolatom, ami sok mindenben megerősít, és, bár messze vagyunk egymástól, de benne megtaláltam az igazi társam. Ezen kívül van egy orvos házaspár, akik családi barátok. És persze a főzés, ahogy említettem, mert nagyon szeretek főzni. Egyébként is anyáskodó típus vagyok, bárkinek a gondját meg tudom érteni, szinte fel tudom venni.

Az is nagy erőt adott, amit magamról tanultam a „Keresd a nőt!” foglalkozások alatt. Megtanultam, hogy többet kell beszélgetni a párkapcsolatokban vagy bármilyen kapcsolatban, és magamat is figyelembe kell vennem.

Bárki is olvassa azt, ami történt, az ne adja fel, mert mindig van kiút!

8. Farkas László: Gondolataim

Előzetes letartóztatásom alatt a Szolnoki Büntetés-végrehajtási Intézetben

Magamról annyit: 1975.08.22-én születtem, jó családi körülmények között nevelkedtem. Kilencéves koromban édesanyám meghalt, de még utána is szerető családban maradtam, mivel nagyszüleim magukhoz vettek és mindent megadtak. Édesapámmal jó kapcsolatom volt, de nagyszüleim és édesapám is úgy látták jónak, ha a nagyszüleimnél maradok, mivel jobb, stabilabb körülményeket tudtak biztosítani. Így aztán gyerekkoromban nem igazán találkoztam az erőszakkal. Felnőtt koromban viszont igen.

Azt, hogy most hogyan tovább és hogyan volt az életemben az erőszak, arról egy pár gondolatsort szeretnék leírni. Jelenleg már bele tudok gondolni egy céltudatos pozitív jövőképhe. Sajnos az eddigi életemet két alkalommal is tönkretette a drog és a velejáró undorító életmód. Erőszak az életemben minden esetben a droghasználat miatt volt jelen, de inkább lelki hatások, mint fizikai bántalmazás formájában. Ennek az árát mindig a családom fizette meg, az én hülyeségeim miatt, mivel drogos állapotomban nem épp a higgadság és a megértés volt jellemző a viselkedésekre. Mindenáron csak a magam érdekeit néztem és azt érvényesítettem, még akkor is, ha a családom már menekült tőlem. Nem voltam önmagam! Erre itt kellett rájönnöm, hogy mit is csináltam valójában.

Az erőszakos magatartás és a drogos életvitel miatt két alkalommal is megtörtént, hogy elveszítettem a családom és a szabadságom. Rájöttem, hogy a drog egyenlő számomra az erőszakkal és a kiszámíthatatlansággal. Két éve hogy tiszta vagyok, és teljesen máshogy értékelem az életet. Az elején említettem: Hogyan tovább? Most már tisztán látom és tudom, ha vége ennek, amiben vagyok, a családom mellett a helyem. Azok mellett, akik még akkor is kitartottak mellettem, mikor meg sem érdemeltem!

Jelenleg a családom mellettem áll, ők tartják bennem a lelket és adnak erőt, hogy átvészeljem a mindennapok nehézségeit itt a börtönben. Számomra a legfontosabb dolog és érték a családom, akik mindig csak bizonyítottak, és soha nem csalódtam bennük. Most viszont már én szeretnék nekik bizonyítani, és soha többé nem akarok csalódást okozni nekik. Mindenképp jóvá akarom tenni azt a sok rosszat, amit feljűk tettem, okoztam!

Remélem, hogy minél hamarabb láthatom a szerető családomat! Nekem ők a legfontosabbak a világon!

Farkas László interjú

Először is fontos, hogy tudják, hogy nem olyan régen kerültem át a Szolnok Büntetés-végrehajtási Intézetből az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetbe. Itt sokkal jobb, mert itt már láthatok felhőket, sok a zöld és több a sétáló idő is. Hálás vagyok már ezért is. Hálás vagyok sok embernek, de legfőképpen a családomnak, mert mindazok ellenére, amit velük tettem kiálltak és kitartanak mellettem.

2007-2010 között borzalmasan „undorító” életet éltem. Elhanyagoltam a családom, élettársam, gyermekeim. Kokain és az attól való függés teljesen megváltoztatott engem. Nem voltam önmagam. Itt jöttem rá, hogy mit is tettem valójában.

Az első komolyabb mélypont után külföldre mentem, hogy életmódot változtassak és ez 2018-ig sikerült is, akkor azonban komoly tragédia ért, meghalt a nagymamám. Az a nagymamám, aki felnevelt engem, mivel édesanyám 9 éves koromban meghalt. Ezt nem tudtam feldolgozni, és újra a kokain rabja lettem. A sürgősségi osztályon számos egészségügyi problémát találtak nálam, akkor eszméltem rá, hogy mit is csinálok. Ha nem kerülök börtönbe, lehet, már nem beszélgetünk itt, mert belehaltam volna.

Ha egy dolgon változtathatnék az életemben, akkor biztos, hogy nem bántanám azokat, akik szeretnek és mellettem állnak.

A felmerült gondjaimat a családommal osztom meg, akikkel havi két alkalommal másfél órát Skype-olhatok. A boldogság és a siker számomra azt jelenti, hogy a családommal, és a két kisfiú unokámmal lehetek majd. Siker volt számomra az is, hogy a szolnoki börtönben csoportfoglalkozás keretében részt vettem mindenféle drogpreevenció foglalkozáson, melyet a drogambulancia munkatársai tartottak.

A szabadulásom után céljaim között szerepel a családi vállalkozásban való aktív részvétel, szeretnék jelen lenni unokáim életében, és jót tenni a családomnak.

Sok mindent megtanultam az ittlétem alatt. Úgy gondolom, nem rendelkeztem megfelelő információval arról, hogy mi történik akkor, ha én kipróbálom a kábítószer. Mennyi káros elváltozást okozott az egészségi állapotomban. Sokat változtam, más-képpen gondolkodom már erről. Reálisabban látom mi az ami, jó és mi az, ami rossz. Ha 1-10-es skálán kellene mostani helyzetemet értékelni, akkor most 7-8 között lenne. A célom elérését onnan tudnám, hogy sikerül megtartanom a családom. Sikerül megbecsülnöm azt, amim van.

Ha körbenézek magam körül, akkor a szerető gyermekeimet, élettársamat, és unokáimat látom. Amikor kikerülök a börtönből az első dolog, amit mindenképpen meg szeretnék tenni, a hagyatéki ügyek elintézése. Sajnos a Covid alatt elveszítettem édesapámat és a keresztszüleimet. Írtam egy mesesorozatot, amiben az unokáim a főszereplők. Ezt szívesen folytatnám.

Ki a példaképem? Hát, úgy gondolom az én példaképem a nagypapám. Ő a régi rendszerben tollkereskedéssel foglalkozott, és ez által nagyon jómódot tudott biztosítani a családjá számára. Bár elkényeztetett engem, és ez nagyban hozzájárult ahhoz, ahol

most tartok, mégis az ő munkabírása, család iránti szeretete példaértékű számomra. Ha rendelkezésemre állna minden pénz és idő, akkor újabb vállalkozásokba kezdenék. Az unokáim számára a tanulást helyezném előtérbe. Biztosítanék nekik minden eszközt és feltételt, hogy tanuljanak. Úgy gondolom érték a tanulás. Céljaim között szerepel, hogy leérettségizzek és kitanuljam a hideg-meleg konyhavezetést. Ezt jól tudnám hasznosítani a kinti vállalkozásomban is.

Ha üzenhetnék az embereknek, akkor azt üzenném nekik, hogy tanuljanak, amikor bent vannak a börtönben. Pótolják azt, amit elmulasztottak. Kovácsoljanak a rosszból jót. Itt van idő arra, hogy fejlődjünk, tanuljunk és a kitűzött célt kint el tudjuk érni.

9. Farkas Mihály: Kincsek és hazugságok

Farkas Mihály vagyok, 34 éves, jelenleg a miskolci BV intézetben töltöm az ítéletemet. Figyelmes lettem erre a pályázatra, és úgy érzem, leírom az én esetem: a bántalmazottból bántalmazó.

Nekem a bántalmazás visszavezethető teljesen a gyerekkoromra: édesapám alkoholista volt. A gondokra sajnos a mai napig emlékszem, ezért is volt kicsit nehéz elkezdenem írni ezekről a traumatikus eseményekről. Mint minden gyerek, kicsinek rossz voltam, hiperaktív, tesz-vesz, dűt-borít, amiért egy átlagos szülő olyan büntetést szab ki, ami nyilván nem testi bántalmazás. Az én esetemben az volt. És mondhatni akármilyen csínytevést is csináltam, ha apám otthon volt, akkor már csattant a katonai bőrszija a hátamon, vagy éppen ahol eltalált.

Iskolába jártam, pontosan nem tudom, de kb. 5-6. osztályos lehettem, amikor a testnevelő tanár észrevette a hátamon a hurkákat. Szegény anyukám sokszor, sőt minden esetben próbált megvédeni apámtól, de ekkor elérte őt is a szija. Mondta nekem, ha az iskolában valaki meglátja, mondjam azt, hogy a barátaimmal játszottam. Így is tettem, mert nagyon féltem. Sajnos a mai napig nem tudom, anya miért nem tett semmi olyat, amitől jobb lett volna az életünk. De talán ő is félelemben élt.

Kijártam a nyolcadik osztályt, és elmentem továbbtanulni, szobafestő-mázoló és tapétázó iskolát végeztem el. Kollégista voltam, és amikor jött a péntek, mentem haza. Már akkor az járt a fejemben, vajon milyen szarságra megyek haza? Mindig, minden hétre jutott valami. Ellene fordulni soha nem mertem, mai napig sem, pedig 63 éves, beteges ember. Ugyanolyan rosszindulatú, kötözködő. Soha nem jó neki semmi.

16-17 éves lehettem, amikor marihuánát szívtunk a suliban. Megtetszett az érzés, amikor kivett a valóságból, és nem éreztem - amit így utólag tudok - hogy valószínűleg depresszió volt, amiket megéltem, mert általában mindig rossz kedvem volt. Nekem – mint sok más embernek is - nincs pozitív élményem a gyerekkoromból.

Elvégeztem a szakmunkás sulit, s közben megismertem egy lányt. Ő Budapestre készült főiskolára, nekem is az volt a tervem, hogy dolgozni felmegyek, és hogy építsük együtt az életünket. Ez így is alakult, aktívan szívtam füvet, nem volt gond, nem veszekedtünk, mindig arra gondoltam soha nem akarok olyan ember lenni, mint apám. Talán három évig tartott a nagy szerelem, én csak egy kétkezi munkás voltam, a lány meg megismert kő gazdag srácokat. Külön mentek útjaink.

Akkor jött a végzetes hiba: vettem két üveg sört és 2 dl vodkát. Megittam, és totál kiütött. Életem legrosszabb döntése volt. Akkor indult el a lavina. Tönkrement a munkahelyem, haza kellett költöznöm. 24-25 éves lehettem, apám cukorbeteg lett, de ahogy írtam is, a rosszindulat az megmaradt. Pár hétig, mikor pénzhez tudtam jutni, akkor ittam, hol a nagymamámnál, hol az utcán aludtam. Haza semmiképpen nem mentem. Szakmámhoz jól értek, már akkor is voltak olyan ismerősök, akik tudták, hiába züllött életet folytatok, a munkám az jó.

Diszkóban megismertem egy szomszéd faluban élő lányt, akivel elég hamar, kb. 3 hét múlva összeköltöttem. Családtagjai között volt vállalkozó, és munkába álltam. A csaj nagyvérű volt. Az elején már volt rá jel, mert nagyon hamar beadta a derekát, de szokták mondani kurvából lesz jó feleség. Ez nem igaz! Eljártam Gyulával dolgozni, ötkor indulunk, este hétre végeztünk, munka végén hazafelé söröztem, vodka stb.

A csajt nem zavarta, (szüleinél voltunk egy szobában) dugdosta a telefont, a Facebookot sosem mutatta. Egy nap hamarabb értünk haza, s mivel a szoba hátsó volt, így ő nem vette észre az érkezésem. Ittas voltam, ő épp egy férfival beszélt, akivel elköszöntek egymástól: „Puszi, beszélünk?” Akkor volt életemben a legelső kiabálás, nagyon leszidtam, nagyon csúnyán beszéltem vele. Felmentem a kocsmába és még többet ittam. Valamikor este kilenckor értem haza elég ittas állapotban. Ő már aludt, megfürödtem. Reggel szólt az ébresztő, elkészültem, mentem dolgozni. Napközben ezen a dolgon gondolkodtam, és eszembe jutott, hogy kezdek olyan lenni, mint apám!

A napi alkoholfogyasztás eltorzította bennem már a mérlegelő képességemet. Beállt egy monoton élet, próbáltam megbeszélni azt a telefonálást, de konkrétan nem nagyon érdekelt. Dolgoztam, ittam, rendszeres volt a szex, ilyen szinten éltük az életet. Sokszor volt rá eset, hogy csúnyán beszéltem vele apró dolgokért is. Agresszív voltam, de bántani nem bántottam soha. Adódott egy lehetőség prágai munkára, egy hónap kint lét, el is mentem. A lány, amikor már kint voltam akkor közölte velem, hogy állapotos. Boldogságot éreztem, de volt egy tüske bennem, amit még akkor nem tudtam hova tenni. Hazaérkeztem, minden happy volt. Orvos-vásárlás-babavárás. Voltak barátaim, akik több alkalommal mondták, hogy látták más autójában. Nem hittem nekik, elfordultam tőlük (hiba volt). Lényegesebben visszavettem az italozást, dolgoztam Gyulával.

2017.02.20-án megszületett Jázmin. Szép kislány volt, gyönyörű szép, de valami nem volt rendben az érzelmeimmel. Örültem, egészséges volt, minden rendben. Telt múlt az idő, a kislány szépen nőtt. Édesanyám, amikor képen látta a kislányt, ő mondta nekem „fiam ez a kislány nem a tied!”. Több, mint egy évig emésztettem magam, hogy mi lehet az igazság? Többször kérdőre vontam, de ő mindig azt mondta „- Miért? Mit gondolsz, kié?”

A problémákat nem próbáltam megoldani, csak az alkohol, ami mindig úgy kiütött, hogy aludtam, nem érdekelt senki és semmi. Egy nap valahogy úgy éreztem, betelt a pohár! Megfenyegettem a lányt életveszélyesen, ha nem mondja el azonnal, hogy kié a kislány, felgyújtom a házat. Csak egy szót vártam, igen vagy nem. Látta rajtam, hogy nagyon elszánt vagyok, üres volt a lakás, így kiabálni sem tudott szüleinek. A kislány aludt, ő mellette feküdt. Rám nézett és azt mondta: - Nem a tied, Misike!

Feleslegesnek éreztem az életemet, szinte szavak sem jöttek ki a számon. Összepakoltam azt a kevés ruhám, volt vagy 25 000 forintom, felhívtam anyut, és elmondtam neki sírva, hogy igaza volt. Mondta, hogy menjek haza, de nem szerettem volna. Elindultam Budapestre. Hívtam a régi munkaadóm, hogy van-e hely nála. Végig ittam az úton. Felértem, elmeséltem neki mi történt, és elkezdtem dolgozni. A lánnyal soha többet nem

beszéltem, annyit megtudtam, hogy Hajdú-Biharból elköltözött Győrbe. Talán a kislány apjához, vagy nem tudom kihez, de nem is érdekelt.

Pesten dolgoztam, már több mint egy éve fent voltam. Anyuval hetente többször is beszéltem, de minden napom vége az volt, hogy berúgtam. 2019.02.24-én megismerkedtünk a jelenlegi feleségemmel. Debrecenben élt. Sajnos én az elején hazudtam neki, hogy nem iszok, tiszta életet élek, Pesten dolgozok. Pár hétre rá leutaztam hozzá Debrecenbe. Nagyon jól éreztem vele magam, nem ittam, ő sem. Ebédeltünk egy jó helyen, sétáltunk. Nagyon jó nap volt.

Gondoltam, itt a nagy lehetőség változtatni az életvitelemen. Pár hét után elmesélte, hogy az akkori párja megcsalta, kettős életet élt egy másik nővel, és már nem szeretett volna Debrecenben élni. Kiderült, hogy komádi származású ő is, mint én, csak 10 évesen nevelőintézetbe került. Mondtam magamnak: itt a nagy lehetőség, ez tényleg a belevaló, jó vele minden. Hazaköltözünk Komádiba. Hitelből vettünk egy lakást, ismerőseimmel dolgozni kezdtem, egy hónapja már alkoholt sem ittam. Amikor teherbe esett, nagyon boldog voltam, anyu örült neki, hogy végre nem egy alkoholista gyereket lát, hanem olyat, aki a családjáért fog élni.

Közel egy évig nem ittam. Fiam 2020. február 29-én született meg. Büszke voltam magamra, olyannyira, hogy vettem 2 liter házi pálinkát. Nagyon berúgtam, összetörtem magam, feljött bennem a sérelem, az a kislány, aki nem az enyém volt. Mi van, ha a kisfiam sem az enyém? Feleségem hazajött a fiúval, nem viselkedtem vele szépen, szavakkal bántottam:” Lehet, te is olyan kurva vagy, mint Anita!” Nagyon keveset foglalkoztam vele és a gyerekekkel. Drogoztam, ittam, több alkalommal kerültem pszichiátriára. Nagyon csúnya életet éltem, teljesen elvesztettem az önkontrollt. Olyan állapotba kerültem, hogy nem is emlékeztem arra, hogy az utcán miket csináltam. Ennek a vége az lett, hogy 2021. május 7-én letartóztattak: garázdaság, közveszély okozás, kábítószer birtoklás, becsületsértés és közfeladatot ellátó személy elleni erőszakért.

Mióta börtönben vagyok, teljesen kitisztult az elmém, a feleségem és a szüleim nevelik a fiamat. Sajnos a börtön az, ami sok nehézséggel és megpróbáltatással jár, de teljesen átformált ez idő alatt. Minden nap elmondom a feleségemnek, hogy szeretem. Köszönöm, hogy kitart mellettem, és hisz abban, ha hazamegyek, egy családcentrikus, boldog életet élhetünk. 28. hónapja töltöm az ítéletemet, minden szabályt betartok, mindenkivel tisztelettudóan viselkedek. Morcos apámmal ritkán beszélek, ő már ilyen marad, de az unokája a köszívén enyhített!

Ha eljön a szabadulásom, igaz ezt az időt, amit bent töltök, nem tudom bepótolni, de biztosíthatok a feleségemnek egy szerető és biztonságot nyújtó férjet, fiamnak meg egy minden káros szenvedélytől mentes apát. A meg nem kapott szeretetet, azt nem kell, hogy tovább vigyem.

A család a legfontosabb. Bizalom, szeretet, megértés. Sajnos a börtönben jöttem rá, milyen nagy kincs a család, és semmi sem pótolhatja.

Köszönöm, hogy ezt leírhattam, a lelkemnek is könnyebb.

Farkas Mihály interjú

Most itt kell élnem. Normál, túrhető, néha még jó is. Nagyon sokszor megfordult a fejemben a börtön előtti életem. Az elszenvedett sérelmeim, a bántások, ahogyan bevonzott engem is az erőszak, hogy hiába szerettem volna „jó” lenni, erősebbek voltak a tudatmódosító szerek.

Az ember szerette volna, akarta volna a család melegét, de mások miatt, meg miattam is ez lett a vége. Apámra nem akartam hasonlítani. Túl vagyok a bántásokon, figyeltem, ahogy megöregedett, „szalkás” maradt, valahol nagyon sajnálom.

Hálás vagyok a sorsnak, hogy megszületett a fiam. Nyilván furcsa, amit mondok, de azért is hálás vagyok, hogy bekerültem a börtönbe.

Kint nem tudtam visszatartó erőt találni. Fölöslegesnek éreztem magam az életben. Itt a nevelők jók, segítőkészek, de a család, az szent. Ebben a miliőben nincsenek barátaim, a kapcsolatok teljesen felszínesek.

Sokat olvasok, néha egy kis kártya, meg sakk.

Örömet igazán akkor érzek, amikor este kilenc óra lesz és tudom, hogy eltelt egy újabb nap, nincs feszültség, a saját gondolataimmal foglalkozom és alvás.

Sokat gondolok a jövőre. A családra, a munkára, a barátokra. Tudom, hogy vannak kint barátaim, lelkileg is sokat segítenek, meg pénzt is küldenek.

Azzal is tisztában vagyok, hogy a legnagyobb erő bennem kell, hogy legyen, mert az embernek bíznia kell önmagában.

A bezártság érzése a legnehezebb. Örülök, hogy most beszélgethetek önökkel, ez a hangulati skálámon legalább nyolcas. Ezt a szintet tartani szeretném, és ha vége, biztosan még jobb lesz.

Erőt ad az, hogy a szakmám, ami szobafestő és mázólo keresett, és ezért kint lesz jövedelmező munkám. Bízom a saját erőmben, és nagyon jól esnek a barátoktól jövő biztatások.

Megtanultam önmagamról, hogy ne legyek önző, segítek mindenkinek. Megismertem magamat. Az életem példa nekem, hogy mit kell majd másképp tennem, és szeretném, hogy példa legyen még sok mindenkinek, akik szeretnének szép életet élni. Korábban már írtam a drogok veszélyeiről még Debrecenben, előadást is szerettem volna tartani, de áthelyeztek. Nem baj, ami késik, nem múlik, a jó szó mindenkor fontos. Egy kevéssé megtörték az évek, de tanulsággal is szolgáltak. Az erőszak sehova nem vezető út, megtanultam és tudni fogom, hogy mik az értékek, mire vigyázzak. Alig várom, hogy a fiamat megölelhessem és a feleségem mellett hajthassam álomra a fejem.

10. F. bácsi: Legbelső félelem

F. Bácsi boldog volt. Boldog, mert rátalált egy olyan nőre közel 50 évesen, aki mellett igazán férfinak érezhette magát, és a szeretett hölgyet boldog asszonnyá tehetette.

Szinte szárnyalt a belsejét átjáró életerőtől, újra tervezett, és nemcsak a mának élt.

Igen, az élet szép! - dúdolta magában F. bácsi, amikor éppen a következő találkozójukra sietett szapora léptekkel.

Kezében virágcsokor, szívében túláradó érzelmek feszítő elegye.

- Már hat órája nem láttam! - gondolta.

Mennyire boldog érzés lesz újra magához szorítani a szerelmét, megcsókolni vágyakozóan puha ajkait! Meglátván a nőt, szinte már a föld felett lebegve ölelte át a párját, és fátyolos tekintettel kereste a nő pillantását. Amikor kibontakoztak a heves összeborulásból, F. Bácsi szólalt meg először:

- Csodásan nézel ki drágám! Bár nem tudom, hogy miért meglepő ez még mindig a számomra, egyszerűen hihetetlen, hogy az enyém vagy! Remélem, hogy még rengeteg időm lesz ezt az érzést megszokni! - Bókolt tovább szerelmének.

- Köszönöm a virágot életem! - szólalt meg a nő, aki hosszú évek után érezte azt, hogy fontos egy férfi számára, és ez az érzés tovább növelte amúgy is sugárzó szépségét.

- Mit terveztél délutánra? - kérdezte.

- Menjünk fel a kilátóhoz, szinte felhőtlen az ég, látható lesz az egész város! - válaszolta. F. bácsi.

- Tudod, azt is szeretem benned, hogy erős, meglett férfi létedre tele vagy gyermekien romantikus ötletekkel! - derült fel a nő arca és megcsókolta kedvesét.

Kézen fogva, bolondosan évődve siettek fel a város közepén található hegy tetején épült kilátóhoz. F. bácsi megnyomta a lift hívógombját és udvariasan előreengedte a párját, hogy elsőként szállhasson be a felvonóba. A nő azonban hátrébb lépett, megfogta esdeklően a férfi kezét:

- Drágám, menjünk inkább a lépcsőn! - rebegte.

- Miért mennénk kedves? Hidd el, elég formásak a lábaid, nincs szükség további felesleges lépcsőzésre!

- Mert nem akarok és kész! - nézett rá a nő, és F. bácsi már látta a szemében a megmásíthatatlan akaratot. A férfi semmiképpen sem akarta ezt a pompásan alakuló napot elrontani, ezért ő békülékeny hangon szólalt meg:

- Ahogy akarod, úrnőm! - és jobb karját felajánlva indultak fel a magasba kanyarodó lépcsősoron. Lihegve érkeztek fel a kilátó teraszára, ahol hétköznap ebédidő lévén, csak ők élvezték a tényleg pazar panorámát. A férfit nem hagyta nyugodni, vajon miért nem akart a nő percekkel korábban a liftbe szállni?

- Elmondod drágám, miért voltál ilyen csökönyös az imént? Van valami az életedben, amiről én még nem tudok?

A nő nem szólt, az arcán végigfutott egy árny, egy F. bácsi számára ismeretlen kifeje-

zés. Nyolc hónapja voltak egy pár, igaz már tizenöt éve ismerték egymást. A férfi azt hitte, hogy a nő nyitott könyv előtte. Most először tapasztalt ilyen megmagyarázhatatlan reakciót kedvesénél.

- Mondd el, ha valami bánt, ha félsz valamitől! - kérlelte tovább a nőt.

- Rendben, de nem lesz egyszerű. Nem tűnt fel neked eddig, hogy sosem használom a felvonót?

F. bácsi elgondolkodott. Most, hogy erről beszéltek, felvillant benne néhány emlék-kép. A várban sétálva, a plázában nézelődve is a lépcsőn siettek fel, ennek eddig nem kutatta a magyarázatát.

- De, most, hogy mondod, igen. Bár igazán nem foglalkoztam eddig ezzel.

- És tudod, hogy mi tart vissza a liftektől?

Miközben ezeket mondta, a nő arckifejezése szomorúan komorra váltott, majd belekezdett:

- 15 éves voltam. Édesanyámhoz mentem a lakótelepre, ahol akkor élt. Még kislány voltam, de olyan popó-cicis alkat, nyári ruhában. A liftbe egyedül léptem be, de mire elindult volna, egy férfi is utánam tolakodott. Azonnal, szó nélkül fogdosni kezdett. Befogta a szám, a másik kezével a bugyimat kereste. Az a hét emelet egy örökkévalóságnak tűnt, és tűnik ma is, visszagondolva rá. Valahogy ki tudtam rúgni a liftajtót, édesanyám szerencsére szokás szerint az ajtóban várt. A karjaiba vetődtem és zokogni kezdtem. Ez alatt a férfi továbbment és eltűnt a lépcsőházból. Először csak álmaimban jött elő az eset. Később egy liftbe lépbe, mindenki azt a férfit láttam. Azóta mindenhová gyalog megyek...

És kicsi, aranylón csillogó könnycseppek lepték el a nő szemét. F. bácsi vigasztalón ölelte át, ajkaival szárította fel a patakzó könnyeket. A férfi tudta, érezte, hogy az elmúlt percben elhangzottak a nő lelkének legmélyebb, legsötétebb titkait fedték fel előtte. És, mintegy varázsütésre a férfi megértette, már tökéletesen tisztán látta, hogy szerelme miért oly visszahúzódo férfiakkal társaságában, miért oldódik annyira nehezen fel a barátai között, és hogy mi az oka annak, hogy egy ilyen, nem csak az ő számára vonzó nő évekig párkapcsolaton kívül élt. Hogy miért bújik hozzá oly szorosan a paplan alatt minden éjjel, hogy miért ég a lakásban minden villany állandóan, miért rezdül össze a nő zivatarok idején. Legbelső félelem. Soha ki nem törlődő emlékképek, a női védtelenség aljas kihasználása.

F. bácsi nem értette, hogy mi visz rá egy férfit, hogy ilyet tegyen. Ismeretlenül is megvetette azt a 30 évvel ezelőtti gazembert. A toroka elszorult, kereste a helyes, megnyugtató mondatokat, de csak némán ölelte kedvesét a város felett...

Nyolc év telt el ezen beszélgetés óta. Nyolc érzelmekkel, szerelemmel, élményekkel, szomorúsággal, csalódásokkal teli év. Sokat voltak együtt, mégis keveset. Ismerték egymás minden rezdülését, de évek múltán is jöttek elő titkok a múltból. Megbocsátások és újra egymásra találások végtelen sorozata. F. bácsi számára mégis maga volt a csoda! Igen, csak volt, mert véget ért a kapcsolat. A férfi börtönbe került és -

ahogy ez ilyen esetekben gyakorta előfordul - a kapcsolat nem bírta ezt el.

F. bácsi belekerült egy olyan közegbe, ami eddig ismeretlen volt számára. Az akaratakat minden áron érvényesíteni akaró, erőszakos emberek vették körül. Köztük olyan formák is, mint aki a nő mellé lépett be a liftbe 30 éve.

- Talán Ő is itt van közöttük! - futott át a férfin a gondolat.

És innen kezdve egyenként, fürkészsze figyelte rabtársait. Ki az, akire korban, külsőleg illene a nő leírása? Minden szürkeruhás arcban az egykori elkövetőt látta.

- De hiszen már legalább 70-75 éves lehet! - hasított belé egyik este a felismerés. És az is, hogy a bosszú, a harag sosem jó tanácsadó. Hogy nincs joga ítélkezni mások felett, mert semmi és senki sem hatalmazta erre fel.

F. Bácsi ernyedten feküdt a kemény szürke ágyon. Arcvonásai nem árulkodtak belső gondolatairól. Mégis valahogy békésnek tűnt, a cellában eleve honoló borús hangulat ellenére. Nem látszott rajta a bent eltöltött 21 hónap. És a felületes szemlélő meglátása igaznak bizonyult. Rájött arra, hogy mit kell tennie, mi a helyes, járható út. Elengedte a molesztáló férfi álomképét, a mindenkiben bűnöst látó gondolataira gyakorolt, bénító hatását.

- Haza kell mennem, hozzá! - fogalmazódott egy mondatba minden, ami a nyolc év alatt az esetről eszébe jutott. - Haza kell mennem hozzá, a Nőhöz, megvédeni őt a rossz álmoktól, a folyton hátrafelé vetett pillantások fárasztó sokaságától! Boldoggá akarom tenni, hogy azt érezze, hogy van egészen másféle férfi is a világon, aki óvja, szereti őt, egy életen át!

F. Bácsi lenyúlt aládájába és elővette közös fényképüket, ami egy külföldi nyaraláson készült. Pillantása hosszasan vetült a nő vonásaira, szeretetben összekulcsolódo karjaikra. - Már csak két év és talán újra ölelhetem őt! - gondolta, már félálomban.

- Holnap délután újra edzeni fogok, hogy még meglássa majd bennem a férfit! - és álmában már a megszokott gyakorlatait végezte.

Az éjszakai zivatart nem is vette észre, annyira az álom hatása alatt állt még.

Miközben 300 km-rel odébb a nő a verejtéktől átizzadt ágynemű ölelésében szorította fejéhez a párnáját. A dörgés-villámlás okozta félelem csak ahhoz az érzéshez volt hasonlítható, amit 30 éve élt át. Ott, a liftben.

F. bácsi interjú

Sokkal jobban vagyok, mint gondoltam, bár nem voltam még börtönben. Egyetemen oktattam, 3 diplomám van, tanult emberként a bróker szakmában dolgoztam. Rengeteget olvastam akkor is, és most is. Tökéletes gyerekkorom volt, és mégis az életemben nagyon sok hibát követtem el. Elváltam, a gyerekeimet magukra hagytam, elismert bróker voltam, hajtottam a pénzt. Nagyon sokáig jobban éltem, mint mások, ez is bűn. Én itt vezeklek.

Jelenleg, itt bent festő szakmunkásnak tanulok. Hálás vagyok a fiamnak, hogy kiáll mellettem, még ebben a helyzetben is. Minden hónapban látogat, beszélünk Skype-on. Van egy kislányom is. Az egyetemi évfolyamtársaimmal tartom a kapcsolatot, sokat segítenek, támogatnak. A siker számomra az, ha az általam barátoknak tartott emberek elismernek.

Vannak céljaim a szabadulás után, azok éltetnek itt bent. A céljaim között szerepel a nagydoktori cím, szeretnék újra oktatni. Itt bent előadást szoktam tartani középiskolásoknak a BV-ről, amit akár unnak, akár nem, a végén értelmes kérdéseket tesznek fel.

A szabadulás után semmilyen szabálytalanságot nem csinálnék. Kicsit félek is a kinti világtól, itt biztonságban érzem magam. A lehetőségekhez képest mindenem megvan, jók a körülmények, és remek nevelőm van.

Skála: fizikailag 10, szellemileg 5, érzelmileg 5, emberileg 10.

Sokat fejlődtem, más ember lettem. Javult az emberismeretem, meg tudom különböztetni a jót és a rosszat, meg tudom látni az örömet a kis dolgokban. A kedvesem örülne, ha együtt lennénk.

Ha egy dolgon tudnék változtatni a múltamban, akkor azt tenném, hogy a volt kedvesemnek elmondanék mindent az életemről. Nem azért nem mondtam eddig el neki, mert eltitkoltam, inkább nem akartam terhelni őt. Bróker voltam, milliárdos, tele pénzzel. Innen lezuhanni a mínuszba, nem egyszerű történet. Én feldolgoztam, a gyerekeim már nehezebben. Beletörődtem, hogy itt vagyok, inkább a kintieket sajnálom. Rendszeresen dolgozom, és minden megkeresett pénzemet kiküldöm a lányomnak, ő alapítványi iskolába jár, szeretnék neki biztosítani mindent, amit csak tudok. A lányom csak telefonon beszél velem, emiatt fáj a szívem. Szeretném, ha megbocsájtana nekem.

Célom, hogy boldog és elégedett legyen az édesanyám, a nővérem, a két gyerekem, az egyetemi csoporttársak, akik a barátaim. Ha ők boldogok, akkor az leszek én is. Soha nem adom fel, mindig, mindenben első akartam lenni. Precízen és szisztematikusan dolgozom, mint az édesapám, ő a példaképem. Sajnos nagyon korán, 54 évesen meghalt, katonatiszt volt, nehéz korszakban élt. A rendszerváltás kezdetén egész generációk veszttek el, alkoholisták lettek, vagy nagyon korán különböző betegségekben meghaltak. Én nem a pénzből és az időből vezetném le a boldogságot, nekem mindkettő megvolt, és mégsem voltam boldog. Az én utam a tanítás. Geológiai mérnökként végeztem, kis professzor lehettem volna. Aztán jött a rendszerváltás, átképzés, közgazdásznak tanultam, majd bróker lettem. De nekem nem ez az utam, hanem az oktatás! Akár ingyen is oktatnám a fiatalokat. Szeretnék itt bent egy tanfolyamot indítani, alapvető pénzügyi ismeretekből: miből áll a hitel, mit kell tudni a kamatokról, mit is jelent a THM. Sok ember nincs tisztában ezekkel a fogalmakkal. A szabadulás után szeretnék itt a környéken egy kis faluban elbújni, füvet vágni, bakonyi remeteként élni. Leírni azokat a gondolatokat, amik foglalkoztatnak, és online tanítani.

Azt üzenem az olvasóknak, próbálják meg ők is ezt a fejlődést, anélkül, hogy ide kerülnének. Nézzenek magukba, mert óriási pofon a későn érés.

Én itt vezeklek. Pszichológus segítségét nem vettem igénybe, nem gondolkoztam előre, nem gondoltam bele abba, hogy elveszíthetek mindent. A gyerekeimnek lakást is vehettem volna, amíg volt pénzem, és nem vettem. Ez óriási hiba.

11. Gelle Krisztián: Csattanások

Egy csattanás hallatszik. Cseng a fülem. Ahhoz fáradt vagyok, hogy kinyissam a szemeimet, de a cserepeken dübörgő esőcseppek tompa zaja gátat állít édes-savanyú emlékeim tovább, s talán tétovább álmodásának. A fülem még mindig cseng, amikor az előbbi ok - maga a légy - újabb rohamot indítva támad. Kamikáze hadművelet. Én tudom, ő nem. Elvégre tudata sincs, csupán ösztöne. Így lehetséges halála is csak játéknak tekinthető.

Ezennel nem csapok, inkább markolok, és az apró „öszönlény” már a markomban zümmög. Egy maroknyi veszthely. A hóhér én vagyok. Hatalmamban áll összezúzni. De miközben a tenyeremet csiklandozza, rájövök, valójában ő sem más, mint én.

Ijesztő felismerés, mert az emlékeim egyre tisztábban törnek felszínre. És a gyötető élmények csontig hatoló fájdalmat okozva kényszerítenek, hogy markom szorításán engedve életben hagyjam.

Számtalanszor néztem végig a 8. emeleti szobám porlepte ablakán át, ahogy az óvodából épphogy kiszabadult, alsó tagozatos falkák iskola helyett a szomszédos játszótér szétszedhetetlen beton- és vasszerkezeteit zúzzák össze. Én is így indultam. Kosárlabdázni, csavarogni, vagy csak ülni és szotyji héjat köpködni sokkal vagányabb volt, mint Júlia tanító néni szigorú tekintetében égve szégyenkezni a helyesírás nem tudása miatt.

- A gyerekek átnevelő táborban a helye, kedves anyuka! - mondta anyámnak, s már azon a nyáron egy szekszárdi karate táborban találtam magam. Mondanom sem kell, olyan messzire küldtek, hogy eszembe se jusson hazagyalogolni. Nem is jutott. A táborban sikerült „barátokat” szereznem, két edzőtársam személyében, akik görögdinnye alkatom miatt megfelelő célpontnak tekintettek. Karatéről szó sem volt, csak megalázó birkózásról, ahol alulmaradtam ugyan, mégis emelt fővel távoztam, mert az egyiknek sikerült lilává színeznem a szeme alját.

Az elkövetkező éveim ugyanúgy teltek, minden évben egyre edzettebbé váltam. Aztán egy napon szembetaláltam magam az egyik edzőpartneremmel, aki addigra egy hírhedt lakótelepi banda vezérévé nőtte ki magát. Szúrós tekintete lándzsaként hatolt belém, arcán a tábori sérelemmel közeledett, míg a falka kört formált, középen velünk. Tudtam, ezt nem úszom meg. Felesleges volt bármilyen jó szón gondolkodnom, a barátságos mosolyt se erőltettem. Ő nem mozdult, a szemeivel intett, és a falka hozzálátott az ütlegelésemhez. Megalázás? Az volt, de kevésbé, mint az események következő kockái. Ugyanis egy kutyáját sétáltató asszony kiáltott ránk. Öreg volt, akár az országút, teste szinte porhanyós, viszont a hangja úgy repítette szét a csapatot, mint a földbe csapódó gránát.

- Elég! Istenverte kölykök! - mondta, és legnagyobb meglepetésemre nemcsak a csépelésem szűnt meg, a farka is eliszkolt. Egy vénasszony mentett meg! Akkor még nem ismertem azt az erőt, amely képes volt erre. Nem is kerestem, inkább a fizikai erőt hívtam segítségül. Konditerem, edzés, pumpáló szerek kilószámra, bokszt mesterfokon.

Nekem is lett farkám. Rosszabb és kegyetlenebb, mint a velem elbánó. Tiszteletet vívtunk ki, valójában rettegett tőlünk férfi és nő, idős és fiatal. Kerestük a nézeteltérést, hogy megmutathassuk az öklözés erejét, megízleltessük a vér fémes ízét, sokszor még egymás között is, a hierarchia miatt. Ez ment az év összes napján, időjárástól, napszaktól függetlenül. Éjjel, nappal, esőben, sárban, hóban, szikrázó napsütésben, a meghitt ünnepek szentségében...

Mindig. Mert az erőszak az életünk részévé vált, előttünk félelem járt, mögöttünk fájdalom és káosz. Nem vártunk, azonnal akartunk, és kaptunk. Lépcsőházakat forgattunk fel, könnyen bejutottunk mindegyikbe, csak egy jól irányzott pofont kellett adni a postásnak a kapukódért. A pizza futár nem egyszer távozott fizetsége és motorja nélkül.

Némelyek eltűntek közülünk, mások csatlakoztak, de akik eltűntek, már nem jöttek vissza. Én is sorra kerültem. Eltűntem, hogy a Tököli Fiatalkorúak Intézetében találjam meg magam és az elveszett társaimat. Újra együtt volt a csapat magja, neveltünk a múlton, büszkék voltunk a jelenünkre, míg a jövőt azokban láttuk, akik luxusautókkal jártak, milliókat aggattak magukra, szórták a pénzt, mint paraszt a búzaszemet. Persze nem akartunk dolgozni, csak kellett, mert rászorultunk. Fiatal bombázókkal akartuk körülvenni magunkat, akiket eldobunk, ha elég volt belőlük. Majd eljött a szabadulásom napja. Ezután olyan vadállatokká váltunk, amilyeneket sose látott a kerület. A közösségi programjaink botrányba torkollottak, tiltottak is minket mindentől a rend lelkes őrei. Se diszkó, se strand, se mozi. Semmi. A gengszter életünket egy módon fékezheték meg. Rács mögé küldtek minket, immáron sokkal hosszabb időre.

Elszakadtam a többiektől, számomra más sors rendeltetett. Hiába, a börtön, a körülöttem lévő emberek valami módon megváltoztatták a nézeteimet. Egy nap arra ébredtem, hogy fáj az összes tettem, amelyekkel másokat bántottam. Szó szerint fáj.

De hogyan? És miért?

Elkezdtem felnézni azokra az emberekre, akik nem rombolnak, hanem építenek. Akik önzetlenül segítenek, akik örülnek mások örömének, akik szeretnek és szeretve vannak. A börtön egészségügyi osztályán dolgoztam, ahol testközelből láthattam a reménytelenséget a beteg rab arcán, akinek csupán csak egy éve volt az ítélete lejártáig, de az orvos 6, maximum 9 hónapot jósolt neki. Két hónap se kellett. Lehettem volna én is a helyében. De az én testem egészséges volt, a lelkem

pedig gyógyulóban. Egyszerűen meg kellett változnom, hogy éljek! Úgy éljek, mint egy ember, aki teremt és továbbad.

Holnap szabadulok. Édesapám fog a kapuban várni. Megöregedett. Arcán a két évtizedes fájdalom mély bordákat hagyott. A fájdalom, amit én okoztam. A múltat nem tudom megváltoztatni, de megpróbálom jóvátenni az átkozott tetteimet. Emberként akarok élni, ahogy az embernek kell!

A markomba nézek. A foglyul ejtett légy még mindig szabadulásért zümmög. Eleresztem. Vidám tánccal röppen a levegőbe, leír néhány örvendező kört, majd újra a fülemet célozza meg. Fejemre húzok egy törölközőt, és mosolyogva hagyom, hadd éljen.

- Édesanyám! A fiad holnap hazatér.

Gelle Krisztián interjú

Igyekszem pozitívan gondolkodni. Van egy piramis listám, aminek a csúcsa a humor. Azt hiszem, humorral minden nehézséget könnyebb elviselni. Fontos, hogy magamon is tudok nevetni.

Nagyon hálás vagyok a családomnak, azoknak, akik útmutatást adtak nekem. És minden eddigi élményemért. Azért is hálás vagyok, hogy a családomnak elmondhatom a gondjaimat. Némelyik zárkatársammal is tudok róluk beszélni.

Az érzelmeimet a szükségleteim és a körülményeim is befolyásolják. Akkor érzek boldogságot, ha valamire, amit éppen teszek, 100%-osan tudok odafigyelni, koncentrálni. Vagy ha a humorral mosolyt csalogok mások arcára. Nagyon vágyom egy harmadik kézre! Na, jó, ez csak vicc volt!

Komolyra fordítva a szót, az siker és boldogság is lenne, ha valami maradandó szellemi terméket tudnék létrehozni, felmutatni, vagy egy díszkertet felépíteni. A végeredményt látva, boldognak érezném magam. A sikerrel kapcsolatban az a véleményem, hogy legyen az embernek több terve. Legyen A, B, C, D verzió, akkor valamelyik biztos, hogy összejön, és nem kell csalódnia. A problémákra meg kell találni a megoldást. Nekem ez a siker. Egyébként célom a 4 perces munka. És rögtön ott is az azonnali eredmény. Viccet félretéve, én tényleg ilyen vagyok. Szeretem látni a munkám eredményét azonnal.

Örömmel tölt el, ha továbbadhatom a tudásomat, megoszthatom a többiekkel a tapasztalataimat. A mostani helyzetemben reménnyel tölt el az a gondolat, hogy lehetne rosszabb is. Mindennél lehet még rosszabb. De az is erősít, ha olyan példát látok magam előtt, aki a sokkal rosszabb helyzetéből is fel tudott állni, kikecmergett belőle. Sajnálom, hogy a kosárlabdázást abbahagytam. Ezen a dolgon szívesen változtatnék. Folytatnom kellett volna, építenem a sportkarrieremet. Korábban állandóan

hajtottam, örökké csörgött a telefonom, nem volt időm senkire, semmire. A mostani helyzetemre épp ezért 7-est adnék, mert itt most van időm magamra. Bár mindig is tisztában voltam a gyengeségeimmel is meg az erősségeimmel is, itt még inkább kikristályosodott előttem, hogy mik ezek. Világossá lett, mik a félelmeim. Ne felejtjük el azt sem, hogy itt érettségiztem le. A könyvek, az olvasás fontos lett számomra. Látom magamon a változást. Másképp állok hozzá a dolgokhoz. Türelmesebb lettem.

Ahogy a sikernél mondtam, az elképzelt jövővel kapcsolatban is ez a véleményem. Legyen több verzió. Nekem az egyik természetesen a család. A másik egy segítő közeg megvalósítása. És ha elértem a célokat, akkor megáll az idő. Legalábbis szerintem ilyen érzés lesz. A boldogságot bárkivel megosztanám, aki megérdemli. Bár kicsit továbbgondolva, megosztanám azzal is, aki nem érdemli meg, mert mindenki szeretetre vágyik. És ha szeretetet adsz, az megváltoztathatja a másik embert is.

Támogatást, segítséget a családomtól és a barátaimtól várok. De az is igaz, hogy a céljaim elérése elsősorban rajtam múlik. Azok az emberek, akikből árad a nyugalom, ők a példaképeim.

Ha minden lehetőséget megkapnék, hogy a céljaimat megvalósítsam, akkor először is szakértőkhöz fordulnék, akik jobban tudják nálam, hogy mivel és hogyan kéne elindulnom. Jelenleg, amit tehetek az ügy érdekében az az, hogy csendben maradok, és alázattal viselem a nehézségeket. A szabadulásom után viszont igyekszem megfontolt döntéseket hozni.

Az olvasóknak az lenne az üzenetem: Olvassanak! Olvassanak még többet!

12. Gy. Cs.: Zöld világ

Kicsöngettek. Peti egy nagyvárosi szakközépiskola 16 éves tanulója volt. Tizedikes és péknek tanult. Mindig is egy átlagos tininek gondolta magát, általános és mindenkit érintő, mindennapos problémákkal.

Az óra végét jelző csengő után Peti sietett haza, mert péntek volt, és ezen a napon mindig egy közelben lévő kis csapat edzésére utazott, melynek egyesületében focizott. Bár csak amatőr, megyei bajnokságban játszott, mégis szeretett odajárni, mert a csapat közössége összetartó volt, és, nem melleleg, ő vezette a bajnokság góllövő listáját. Ugyan még csak a szezon fele telt el, de már több mint 10 góllal vezette a góllövő listát a másik, rivális csapat csatárja előtt. Az iskola előtt, amikor kilépett a kapun, megpillantotta azt a lányt, aki már hónapok óta tetszett neki. Tudta, hogy Petra eléggé kelendő a fiúk körében, így nem valószínű, hogy neki esélye lenne nála. Sietett is inkább, hogy le ne kesse a távolsági buszát, amivel edzésre kellett mennie.

A lakásba belépve megörült, ugyanis anyját is és apját is álomban találta. Próbálta csendben összepakolni az edző cuccait és minél gyorsabban elindulni otthonról, mert tudta, ha szülei felkelnek, akkor megint nagy veszekedés lesz. Az anyukája rokkantnyugdíjas 39 éves kora óta egy munkahelyi baleset miatt. Apukájának már hosszú ideje nincs állandó munkahelye. Alkalmi munkákat kapott testvérétől, aki az építőiparban dolgozott, de már kevesebbszer hívta, mert egyre több ostobaságot csinált az alkoholfogyasztása miatt.

Peti a lakásba belépve érezte, hogy a pia szaga, ami a szülei hálószobájából jött ki, átjárta a teljes előszobát. Ez nem volt meglepő számára, mindennapos volt, hogy szülei részegen legyenek otthon. Ekkor mindig nagy volt a feszültség. A fiúnak ez már nem okozott gondot, az elmúlt években hozzászokott ehhez az otthoni légkörhöz. Már vette fel a cipőjét, és indulni akart, amikor az anyja szédelegve, a hálószoba küszöbén megállva megkérdezte tőle: - Hová mész már megint? Csak nem arra a hülye edzésre?

- De igen anyu, tudod, pénteken mindig edzésem van!

- És mikor akarsz végre elmenni dolgozni? Tudod jól, hogy milyen nehezen jövünk ki. Évekig neveltünk téged, most már jó lenne, ha te is besegítenél itthon, mert apád sem bírja tovább! - mondta az anyja.

Ebben a pillanatban az apja is felkelt és kiabálni kezdett.

- Már megint hova a picsába mész? Remélem, valami munkát keresel végre, elegendő volt abból, hogy folyamatosan csak csavarogsz!

- Drágám, tudod, hogy pénteken edzésre megy! Biztosan jövő héten már lesz munkája is – védte meg az anyja.

Az apja ekkor feldühödve a karjával legyintett egyet a felesége felé. Ezúttal nem ütötte meg. Óriási kiabálás tört ki a szülei között, amit Peti ki tudott használni.

Gyorsan elhagyta a lakást, és sietett a buszhoz.

A buszon a fülébe dugta a fülhallgatóját, és egész úton zenét hallgatott. Különösebben nem viselték meg az otthon történetek. Megszokta már. Az apja nagyon agresszív lett, amióta sokat iszik, és idővel ebbe az anyja is belerokkant. Ő is a piához nyúlt. Ő is egyre agresszívebb és kevésbé törődő lett.

Az edzés nagyon jól sikerült, teljesen el tudta felejteni az otthoni problémákat. Utána az öltözőben a helyi, vidéki srácok egy esti bandázást beszéltek meg, amire Peti is meghívták. Jól is jött az esti program, nem igazán akart hazamenni. Megbeszélte az egyik csapattársával, hogy ott alszik náluk. Nem merte felhívni a szüleit, ezért inkább csak SMS-t küldött nekik, hogy ne várják haza, majd kikapcsolta a telefonját.

A bandázás jó hangulatban telt, amikor egyikük zsebéből előkerült egy tasak. Mindenki tudta, hogy miről van szó. Már várták, hogy beszívjanak. Peti még sosem füvezett, és nem is akarta kipróbálni, de végül a barátai noszogatására beleszívott. Perceken belül megmagyarázhatatlan és még sosem tapasztalt jókedv és felszabadultság járta át. Testét hangyák kezdték el körbejárni, és érezte, hogy centikkel a föld felett jár. Egy olyan világban találta magát, amiről mindig is álmódott. Gondtalan, könnyed és szabad...

A következő hetek és hónapok így teltek. Minden hétvégét azért várt, hogy edzés után a csapattársaival beszívhatson, és elfelejthesse a két szívás közti borult hétköznapokat. Robotarcú lett, komor, érzelemmentes és gesztustalan. Csak a hétvégét várta. Jól tudta, ha a hétvégét akarja, akkor túl kell élni a hétköznapokat, és szüksége van pénzre is. Ezért iskola után diákmelót vállalt. A keresete felét szüleinek adta, így ők is békében hagyták. Persze azt nem tudták, hogy csak a felét kapják. A szülei veszekedése, verekedése és alkoholizmusa nem ért véget, sőt, rosszabb lett. Az apja agresszivitása még nagyobbá nőtt, ami miatt már abszolút nem hívták dolgozni. A családnak súlyos anyagi problémái lettek, amik tovább mérgezték a légkört. Még több ordibálás meg veszekedés és még több verekedés. A focicsapat már a bajnokság végén járt, amikor egy újabb átszívott péntek este után, Peti fájós fejjel arra ébredt, hogy kapott egy Messenger üzenetet. Egy magasabb osztályú csapat edzője felkereste, hogy meg akarják nézni őt egy edzésen. Felfigyeltek rá, hiszen ő lett a bajnokság gólkirálya. Mérhetetlen boldogság járta át, azonnal igent mondott a meghívásra. Büszke volt magára. Három nap múlva már a magasabb osztályú csapat edzésén volt próbajátékon. Az edzés nem igazán ment neki jól. Érezte, hogy egy olyan közegbe került, ahol nagyon tehetséges és szorgalmas társak veszik körül. Az edzés közepére teljesen elbizonytalanodott. Ezt észlelte az edző és magához hívta.

- Furcsa, igaz? Teljesen más az edzés irama!

- Igen! Eddig ehhez nem voltam hozzászokva. Nagyon gyors a játék. Nem igazán tudom felvenni a csapatjáték iramát...

- Még! - vágott közbe az edző – Tudod, az, hogy honnan jövünk, csak az indulásunkat határozza meg, de azt, hogy hová érkezünk, nem. A múltad mindig hazudik a jövődről!

Peti azt gondolta, megértette az edző üzenetét. A lelke megnyugodott. Viszonylag jobb teljesítménnyel fejezte be az edzést. Közel egy hónapig járt még próbajátékra. Már elkezdődött a nyári szünet is az iskolában, amikor közölték vele, hogy be akarják őt igazolni a másik csapathoz. Boldog volt, de teljesen tanácstalan lett. Tudta, hogy az eddigi fűvezős, bandázós életet nem folytathatja, és nem is dolgozhat, ha a focit választja. Nem mert elmondani személyes problémáit az edzőnek. Döntenie kellett: Hogyan tovább?

Amikor ezen tűnődött a szobájában fekve, egyszer csak megszörrent a telefonja. Az új csapat edzője hívta. Kissé félénken vette fel a telefont.

- Igen? - szólt bele.

- Helló Peti! Mi a helyzet? Hogy vagy? – kérdezte az edző.

A fiú ettől hirtelen lesokkolódott. Most döbrent rá, hogy milyen régen érdeklődtek utána úgy, hogy azt őszintének érezte.

- Semmi! - felelte - Sajnos nem igazán tudok dönteni. Tudja, nekem ez az átigazolás teljesen átalakítaná az életemet. Beszélgettem a szüleimmel, a barátaimmal, és nem igazán bíznak bennem. Korábban sem sikerült a váltás, amikor próbálkoztam.

- Figyelj Peti! Attól, hogy senki sem hisz benned, még lehetsz sikeres, de ha te sem hiszel saját magadban, akkor sanszod sincs. Nem jött össze korábban? Kit érdekel? A kudarc nem más, mint lehetőség, hogy intelligensebben újrakezdjük!

A beszélgetés közel egy órán keresztül tartott. Peti végül eldöntötte, hogy változtat a teljes életén. Leáll a fűvel, odafigyel a tanulmányaira, és próbál az otthoni, agresszív, méregtől átitatott hangulatból kitörni. Végigedzette a nyarat új csapatával, és mellette nyári munkát vállalt. Amikor nem volt pénze focicipőt venni vagy a nyári összetartó táborokat kifizetni, az új klubja mindig segített neki anyagilag is. Egyik júliusi estén, amikor edzés után sétált hazafelé, találkozott Petrával, akit nem látott az iskolai évfáradó óta. Elkezdtek beszélgetni. A beszélgetés folytatódott Messengeren, majd telefonon. Pár hét múlva, még az iskolakezdés előtt összejöttek. Peti élete egy csapásra megváltozott. Együtt járt azzal a lánnyal, aki tetszett neki, és az egyik legjobb csapatban focizott. Nem akart már fűvezni, és nem akart olyan életet, mint amilyen a szüleinek van.

Jött a szeptember. Elkezdődött az iskola. Peti tudta, hogy be kell fejeznie a melót, mert az edzések és a sulis mellett már nem fért bele az idejébe. Amikor otthon a szüleinek bejelentette, hogy nem tud több pénzt adni nekik, nagyon idegesek lettek. Azon az estén odáig fajult a vita, hogy anyja kórházba került az apja egyik nagyobb lökése miatt.

Peti magát hibáztatta. Három hónap után ezen az estén gondolt először a „zöld világra” újból. Szívni akart. De tudta, hogy óriásit veszíthet. Érezte, hogy ez egy ördögi kör. Ekkor felhívta Petrát, akinek mindent elmesélt őszintén, amitől megkönnyebbült. Rájött, hogy az őszinteség és a fájdalmak kimondása nem a gyengeség, hanem a bátorság leghitelesebb mércéje.

A lány még aznap találkozott a fiúval, akivel közösen rágyújtottak. Peti tisztában volt vele, hogy a cigi sem tesz jót neki és a sportkarrierjének, de akkor úgy gondolta, hogy legalább ez nem fű. A cigi lassan mindennapos lett. Peti próbálta az edzője és csapattársai előtt eltitkolni, de nem tudta sokáig. Másfél hónap múlva az edzője az irodába hívatta az egyik edzés után.

- Azt csiripelik a madarak, hogy cigizel. Igaz? - kérdezte a fiút.

Egy pár másodperc és egy nagy sóhaj után válaszolt. - Igen, igaz!

- Nem vagyok rád mérges, ezt tudnod kell. De én nem tudlak téged önmagadtól megmenteni. Mindenki csak önmagát tudja megmenteni. Viszont én azokkal tudok csak együtt dolgozni, akik komolyan gondolják. Megtisztellek annyira, hogyha nem gondolod komolyan, akkor én sem erőltetem rád.

- De, komolyan gondolom a focit! - vágta közbe határozottan Peti. - De... korábban voltak problémáim.

- Milyen problémák? - kérdezett rá az edző.

- Nem szeretnék most róla beszélni - suttogta megszegyenülten Peti.

- Értem. De soha ne feledd, hogy az életnek nem az a dolga, hogy könnyű legyen! A te dolgod az, hogy megtaláld, mi az, amiért lelkesedni tudsz. Mi az, amiért mindennap érdemes felkelned. Ha nem követed az álmaidat, az megalkuvás. A legtöbben megalkusznak, majd szidják az államot, a politikusokat, a szüleiket és persze a Mindenhatót, hogy nekik milyen sok rossz jutott. A legtöbb ember 25 évesen meghal, de csak 75 évesen temetik el. És tudod miért? Mert a könnyebb utat választották. Egy doboz cigi, egy üveg pia, vagy egy joint. Egyből jó minden, gondolják ők... Tudod, hogy mi a közös ezekben az emberekben, Peti? A menekülés. Menekülnek valamibe a saját kudarcuk elől. Ezeket a szereket fájdalomcsillapítóként használják a saját döntéseik ellen. És te? Menekülsz vagy harcolsz? Tied a döntés! Hogyan tovább? - zárta szavait az edző.

Másnap az iskolában állandóan az edzője mondatai jártak a fejében. Ötödik órája nyelvtan volt. Óra közben elővette a telefonját, hogy a tanárnő ne lássa, és írt Petrának, hogy a nagyszünetben találkozzanak az udvaron. Így is lett. Peti mindent elmesélt, hogy lebukott az edzője előtt, de eldöntötte, hogy leáll a cigivel. Nem akart a szülei útjára lépni, ezért a változás mellett döntött. A náluk lévő cigiket ezután szimbolikusan a kukába hajították. Peti felszabadultan ment haza az iskola után. El akarta otthon mesélni, hogy kidobta a cigiket, ezzel is erőt adva szüleinek, hátha ők is a változás mellett döntenek.

Józanul találta szüleit odahaza. A nappaliban ültek, tévéztek és dohányoztak, amikor Peti elkezdett nekik mesélni. Amint kiejtette a száján, hogy kidobta a cigiket, apja mérhetetlen haragra gerjedt.

- Mit mondasz fiam? Normális vagy? Nem elég, hogy már dolgozni sem jársz, de már a cigiket is kidobálsz? Miért nem hoztad haza nekünk? - ebben a pillanatban lendült a keze és egy óriási pofont vágott le a fiúnak, aki a maflástól oldalra szédült, és a nappali ajtó sarkába beverte a lábfejét. Óriási fájdalmat érzett. A lábfején pillanatok alatt teniszlabda nagyságú púp jelent meg, amelyet egy lilás-kékes színkombináció „szépített”. Azonnal bement a kórházba. Az anyja vele tartott. Több orvosi vizsgálat után kiderült, hogy szerencsére nincs nagyobb baj. Nem tört el a lábfejében a csont. Nagyon megkönnyebbült. De tudta, hogy három hetet így is ki kell hagynia az edzésekből. Felhívta az edzőjét, akinek azt mesélte, hogy iskolai foci közben sérült meg a tesi órán. Az orvosnak is ezt mondta.

Már két hete lábadozott, amikor egyik pénteken egykori csapattársai elhívták őt újra bandázni. Szíve szerint elment volna, mert nem akart otthon maradni. Petrával megbeszélték, hogy elmennek együtt, és vigyáznak egymásra. Nem akartak cigizni, alkoholt inni, füvezni meg végképp nem. Petrát villámgyorsan befogadták Peti barátai. Órák óta tartott a bandázás, remek hangulatban voltak. Előkerült a varázsszál. De a fiú hosszas gyözködésük ellenére sem szívott bele. Csak üdítőt ivott. Nem sokkal később rossz érzése támadt. Nem tudta magának sem megmagyarázni, de baljós előérzete lett. Eltelt 10 perc, eltelt 20 perc, majd nagyon fáradtnak érezte magát. Leült egy heverőre, és perceken belül elaludt. Másnap délután kelt csak fel. Nagy fájdalom volt a fejében. Nem emlékezett semmire. Mint egy filmszakadás. Egyesével felhívta a barátait, akik egymás szomszédságában laktak. Petrát kereste, végül kiderült, hogy egy barátjánál aludt nem messze onnan. Peti egyből odament. Összepakoltak, és az első távolsági busszal hazamentek. A buszon fagyott volt a hangulat. Petra távolságtartó és hideg volt. Alig beszéltek egymással. Mint két hajléktalan, akik az előző esti kannás vörösboros lerészegedést próbálják kipihenni.

Miután mindketten hazaértek Petra szinte rögtön írt egy üzenetet Petinek.

- Szia! Szakítani szeretnék veled. Tegnap este megcsaltalak. Ne ítéld el érte kérlek! Köztünk már egy ideje nem működik. Vigyázz magadra!

A fiú gyomra összeszorult. Elkezdett szédülni. A hátán Rajna mennyiségű víz csorgott végig. A feje több száz kilósra nehezedett. A halántékán az erek táncot jártak. Egyszerre volt dühös, csalódott és értetlen. A lelke kiürült. Elment otthonról. Órákat bolyongott. Nem bírta felfogni, hogy miért történt ez vele. Többször az öngyilkosság gondolata suhant végig a fejében. Aztán eszébe jutott az edzője. Bár tudta, hogy többször hazudott neki, mégis úgy döntött, hogy most elmond neki mindent! Elővette a telefonját és elkezdte a képernyőjét esztelen tempóban nyom-

kodni. Csak írt, írt és írt. Közel 40 percig írta az üzenetét, mire az „elküld” gombra tette az ujját. Majd megnyomta. 20 perc múlva csörgött a telefonja. Az edző hívta.

- Szia, Peti! Hol vagy most? - kérdezte tőle.

- Az Országalmánál! - válaszolta.

- Akkor maradj ott! 15 perc és ott vagyok! - zárta rövidre a férfi.

Amikor odaért, leült Peti mellé egy padra. A fiú kerülte a tekintetét. Úgy járt a lába, mint egy varrógép. Este 20 óra volt. Kérte az edző, hogy meséljen el neki mindent. Peti így tett. Elmesélte az anyját, az apját, a családi vitákat, a lábfej sérülésének valós okát, Petrát és persze a füves múltját. Ezúttal őszinte volt.

- Láttad a Rocky filmet? - kérdezte az edző.

- Igen láttam, de már régen! - jött a fiú válasza.

- Ott hangzik el, hogy nem az számít, hogy hány pofont kapsz az élettől, hanem az, hogy hányszor tudsz a padlóról felállni. Nyilván most azt érzed, hogy a világ elle-
ned van. A szüleid, a barátaid, a sors és mindenki, aki ezen a földön él. De ne fe-
ledd soha, nem a világ tesz minket tönkre, hanem mi engedjük, hogy a világ tönk-
retegyen minket. Mindenkinek van egy keresztje. Egy kereszt, amit cipel az élete
útján. Szentül hiszek benne, hogy bárminek is nevezzük a vallásunk és hitvilágunk
alapján, az Isten, az Univerzum vagy a Sors csak olyan súlyú keresztet ad nekünk,
amit elbírnak. Bár ne bíznának benned ennyire az égiek, mi? - enyhén elmosolyo-
dott - Te vagy a felelős a sorsodért és nem mások. Sőt! Még nem is a körülöt-
ted lévő események. Csak te vagy a felelős, hogy ezekre hogyan reagálsz. Tudod, két
fajta szenvedés van: ami tanít és ami kínoz. De a kettő között végtére te döntesz!
Nem szeretném úgy beállítani, hogy neked nem is olyan nehéz. Mindenkinek ne-
héz az élet a saját érzelmi és értékvilágában. Lehet az is, hogy te egy nehezebb
battyut kaptál. De van egy rossz hírem! Nem az a legjobb megoldás, ha ledobod
magadról, hanem az, ha válladra veszed azt, és mész tovább ezzel a battyuval.
Te egy remek srác vagy, egy nehéz sorssal! De jó emberekkel is történnek rossz
dolgok. A te feladatod most az, hogy dönts el, milyen irányba tartasz tovább?!
A saját magadba vetett hited sokkal fontosabb, mint a pillanatnyi körülményeid!

Peti még aznap megnyugodott. Másnap az iskolában nem tudott figyelni. Egész
nap próbálta Petrát elkerülni. Fáradtnak érezte magát. Fáradtnak lelkiileg, fáradt-
nak mentálisan. Teljesen kimerült. A fülében ott csengtek az edző tegnapi szavai.
Most megint abban a helyzetben volt, hogy döntenie kellett. Hogyan tovább?

Még aznap eldöntötte, hogy a sportba „menekül”. Egy belső hang azt mondta
neki, hogy a sport lesz az, ami segítséget fog adni. Később már tudta, hogy ez a
belső hang az intuíció volt, ami sokszor megszólalt már benne, de eddig elnyomta
ezeket a megérzéseket.

Már aznap részt vett az edzésen. Ugyan a lábfej sérülése miatt még nem tudott
edzeni a csapattal, de ő addig felment a konditerembe és felsőtestre erősített.

A csapattal akart lenni. Az öltözőben akart a társaival nevetni.

A következő hetekben és hónapokban a sport és a csapat teljesen kiegyenesítette hullámzó kedélyét. Profi labdarúgó szeretett volna lenni. Meg se fordult a fejében, hogy újra cigizzen vagy a „boldogság-pipához” nyúljon. Nem volt rájuk szüksége. Most érezte először azt, hogy igazán rajong valamiért. Annyira szeretett focizni, hogy ennek az öröme elnyomott minden egyéb fájdalmat.

Az utolsó iskolai éve így telt. Tanult és focizott. Év végén sikeres szakmai vizsgát tett. Az iskola utolsó heteiben már eljárt a nagybátyjához dolgozni az építőiparba. Mivel a munka nagyon megterhelő volt fizikailag, ezért összegegyeztetetlenné vált az élsportra való felkészüléssel, megint válaszut elé érkezett. Munka vagy futball?

Kikérte az edzője véleményét, aki elmondta, nincs sok esélye, hogy főállású sportoló legyen. Úgy döntött, hogy a nagybátyjához megy dolgozni, ezzel abbahagyva a magasabb szintű labdarúgást.

A futballista álmait ugyan nem érte el, de nem bánja, mert a sport így is kirántotta abból a lejtmenetből, amire korábban lépett. Ezért mindig nagyon hálás lesz. Mai napig a nagybátyjánál dolgozik Peti. Rengeteg munkájuk van. Jól is keres. Már nem él együtt a szüleivel. A munka elkezdését követően pár hónappal albérletbe költözött. Gyakran meglátogatja a szülői házat. Édesanyja és édesapja ekkor próbálják normális állapotban és körülmények között fogadni őt.

Lett egy tetoválása is a bal karján. Egy idézet, ami erre az időszakra emlékezteti: „Semmi sem annyira jó, mint amilyennek elsőre tűnik, és semmi sem olyan rossz, mint amilyennek elsőre tűnik.”

Nem haragszik az apjára. Ugyanakkor tudja, hogy ő egy olyan ember, aki saját sikertelenségét, kudarcát és tehetetlenségét a családjára próbálta erőszakolni. Sajnálta az apját, aki önmagát a világ legjelentéktelenebb, leghaszontalanabb és legmellőzöttebb figurájának gondolhatta, amit a családon belül akart kompenzálni az öntörvényű és diktatórikus légkör megteremtésével. Nem akarta magát a társadalom kitaszítottjának érezni. Végül is az apja is egy áldozat volt. A saját fájdalmainak áldozata. De mindezek után a teljes család vált a férfi áldozatává. Azonban mindig van egy másik út... No, akkor, hogyan tovább?

Gy. Cs. interjú

Másfél éve vonultam be, önként. Úgy jöttem be erre a négy évre, hogy egy feladatom van: tanulni. Úgy tekintek erre a négy évre, mintha egyetemi éveim lennének. Célom, hogy megismerjem önmagamat. Fontos volt nekem, hogy ne azt éljem meg, hogy mennyi időt vett el tőlem a bent töltött idő, hanem azt éljem meg, hogy mit tudtam ez által tanulni. Lehet, hogy ez egy kognitív torzítás.

Összetartó család voltunk mindig. Minél nagyon volt a baj, annál nagyobb volt a támogatás és az összetartás közöttünk. Ez a barátokra is igaz volt. Jó érzés volt úgy bejönni, a börtönbe, hogy 40-50 személyes kapcsolatam van, sokan ismernek, ezért nagyon hálás vagyok. Azonban a bent létem alatt a kapcsolatok megkoptak. Úgy érzem, hogy azok az emberek, aki eltűntek, ők inkább érdekbarátok voltak. A kinti tisztségem és személyem akkor fontos volt, most már nem az.

A sors hová visz, nem lehet tudni. Az biztos, hogy sok olyan akadályt gördít elénk, amit le kell győzni, azért, hogy el tudjuk érni a végcélt. Remélem 20-30-40 év múlva, amikor elértem a célom, akkor olyan helyen leszek, ahol látható lesz ennek a négy évről a haszna. Mikor bejöttem, nem beszéltem egy idegen nyelvet sem, azóta alapfokon beszélek angolul és középfokon németül. A bent létem eddigi ideje alatt írtam két könyvet a saját szakmámban (foci utánpótlás). Sokszor a kudarcot úgy éljük meg, mint a világ legnagyobb fájalmát.

A velem történtek alapján sokszor voltam úgy, hogy sírnék, de inkább a továbblépésre koncentráltam és koncentrálok most is. „Dont cry”, ez van a kezemre tetoválva. A kezemre ezen a tetováláson kívül egy focilabda, valamint 5 nagybetű (RETKB) van tetoválva. A betűk jelentése: Realitás, Erkölc, Tisztelet, Kitartás, Bátorság.

Mit jelent számomra a boldogság és a siker? Számomra a boldogság az önmegvalósítás, kompromisszumok nélkül. Mindenkinek vagy egy ilyen belső küldetése, belül rezeg valami, életcéljaként. Sokan keresik a kifogásokat, hogy miért nem követik az álmaikat. Van egy nagy tanítóm, volt tanárom, vele sokat vitatkoztunk ezen: „Nem a cél a fontos, hanem az odavezető út”. Szerintem viszont a célok elérése is nagyon fontos.

Sok olyan célom van, amit még nem értem el és ezek motiválnak abban, hogy reggel 7 órakor elkezdjem a munkát. Sőt, amióta itt vagyok, mintha több célom lenne. Sokan vannak, akiknek itt eltűnik vagy egyáltalán nincs is életcélja. Sokan válnak reményvesztetté, elesetté. Aki pozitívan gondolkodik, az könnyebben észreveszi a támogatást. Szerintem közfeladat az elítéltek közt, hogy megvédjük magunkat és a céljainkat.

A szakmám a sport, foci, utánpótlásképzés volt. Nagyon szerettem ezt csinálni. A könyv, amit írtam, sportpszichológia témájú. Szeretnék írni az ADHD-ről, mit jelent ez a sportban, a gyermekutánpótlásban. Úgy gondolom a 30 éve lefektetett

alapelvek elavultak, és még nem veszik figyelembe a változásokat.

Magammal kapcsolatban sok mindent megtanultam. Az egyik legfontosabb a türelem. Az élet ironiája, hogy minél kevesebb időnk van az életből, annál türelme-
sebbek leszünk. Korábban egy nap csúszás, késés miatt a plafonon voltam (jogi
folyamat), most itt türelmes lettem, nem kell sietni, idegeskedni. Amikor az egyik
célhoz közelítek, akkor már egy új célon gondolkodom. Például a könyvem meg-
írásnál, amikor az utolsó fejezetnél jártam, már attól féltam, mi lesz majd, ezután
kiüresedem. Így azonnal egy új célt tűztem ki magam elé, jelen esetben egy másik
könyv megírását, ezért istenigazából nem tudom megfogalmazni, milyen az az
érzés, amikor elértem egy célt. Itt bent beszélgettünk arról, hogy mi a leggazda-
gabb terület a világon? Úgy gondolom, hogy a leggazdagabb terület a világon az a
temető. A temetőben hihetetlen sok érték, meg nem valósított ötlet, álom, remény
vagy cél van eltemetve. De fontos lenne, hogy ne vigyük magunkkal a sírba eze-
ket, hanem valósítsuk meg azokat.

Az első dolog, amit szabadulás után csinálni fogok, hogy kimegyek a tóra, sétálok
a kutyámmal, és természetesen elmegyek egy labdarúgó-mérkőzésre. Mivel sze-
retem az állatokat, felmerült bennem, hogy itt a börtönben is milyen jó lenne egy
állatmenhely. Az állatok a menhelyen nagyon kiszolgáltatottak, kicsit olyan, mint
az elítéltek a börtönben, de ide önhibánkból kerülünk.

Példaképem nincs.

Ha korlátlanul állna rendelkezésemre pénz és idő mit tennék? Nos, egy társada-
lom működését meghatározza, hogyan bánik az elesettekkel, kiszolgáltatottakkal,
a különleges bánásmódú gyermekekkel, hajléktalanokkal, szóval biztosan az ele-
settekkel foglalkoznák. És ehhez az első lépésekhez nem kell pénz, egy idősot-
thonba elmenni karácsonykor nem kerül semmibe. Itt, a börtönben 2022-ben is
készítettünk képeslapokat a Cseppkő Gyermekeketthon lakói részére. A képeslap
mellé a saját ruhánkból levágott kis anyagba csomagoltunk sót, ami szimbolikus
szerepet töltött be, olyan szerencsehozó talizmánféle volt. Az én üzenetem akkor
az volt, a 10 éves önmagamnak: „Ne add fel az álmaidat!”. 2023 karácsonykor
a börtönben fiatalokként elítélteknek küldtünk képeslapot. Minden darab, amit
készítettünk gazdára talált. Úgy gondolom, ha egyetlen embernek egy pillanatra is
kellemes pillanatot teremtettünk ezzel, akkor az már megérte.

Fontos lenne, hogy több pozitív visszajelzést kapjunk, amikor erre mód és lehető-
ség van. (Pl. körletrend). Ez sokkal jobbra tudná tenni a kapcsolatot a fogvatartott
és büntetés-végrehajtás dolgozói között. Fontosnak tartom azt is, hogy többet be-
szélgjünk a célokról. Sajnálatos módon erről kevés szó esik. A napi rutin elviszi a
napokat és a célok pedig kevésbé kerülnek előtérbe. Az egyik elítélt társam édes-
anyja alkoholista volt, és emiatt még most is sokat bántja a srác az anyját, pedig
most ő az egyetlen, aki kapcsolatot tart vele. Ő az, aki még mindig fogja a kezét.
Érdekes az, amit megfigyeltem, hogy többségében a kapcsolattartók az édesanyák.

Én ennek hallatán azt mondtam neki, azt kértem, hogy gondolja végig, hogy „Mindenkinek a saját életének az áldozata”. Az édesanyja is. Nem az iránta érzett szeretet hiánya miatt lett alkoholista. Ő annyit tud adni, amennyire ő maga képes, amennyit ő maga kapott.

Az olvasóknak azt üzenném, a mai világban az emberek eltávolodnak a családjuktól. Sokszor makacsok vagyunk, mindig van valami sérelem, a másiktól várjuk a bocsánatkérést, pedig igazából teljesen mindegy, hogy kinek is van igaza. Ez miatt nem szabad azoknak hátat fordítani, akik mellettünk álltak vagy állnak. Sokszor látom azt, hogy az elítélt társaim lusták levelet írni. Olyanok vagyunk, mint egy okos telefon. Mikor megvesszük, akkor még üres, és aztán tölteni kezdjük, alkalmazásokat töltünk le. Mi is tölthetjük a saját életünket, és eldönthetjük, mivel tesszük azt gazdagabbá.

13. Háda Tibor: Felemészteni önmagad

Egy teljesen átlagos, szürkének tűnő szeptemberi délutánnal kezdődött minden. Fél öt magassága. A diákok nyüzsgő hangját, az ódon csengő rekedtes robaját felváltotta a lágy könnyűzene, poharak összerezdülése, baráti társaságok cseveje. Fröccsterasz. A hely, ahol az egész napos munka után végre levettem az álarcot. Azt az ólom nehéznek tűnő jelmezt, amit soha nem kívántam magamra öltetni, de szüleim kényszerítésére egyszerre lettem a fiatal generáció barátja és ellensége, a két lábon járó lexikon, pszichológus, „pót apa”, a jövő nemzedékének talán „egyetlen” esélye. Tanár lettem. Helyesen, próbáltam azzá lenni, de az iskola kopott, fehér falai között töltött kettő tanév alatt nem sikerült teljes értékű pedagógussá válnom. Őszintén, nem is szerettem volna ebbe a szerepbe még jobban beskatulyázni magamat. A zsinórban letolt hét tanóra, az óráközi szünetekben való „lelki segélyszolgálat”, értekezletek sorozata, fogadóórák kényszer helyzete nem volt képes betölteni azt az űrt az életemben, amire én valóban vágytam! A pörgésre, a dinamikára, sikerre és kötetlen napirendre. Amikor azt érzi az ember, hogy akármit megtehet következmények nélkül és igazából magasról tesz az egész világra! Az érzés, ami megfoghatatlannak tűnt az akkori, általam nyomorultnak tűnt életemben: a szabadság! Az a távoli, elérhetetlen állapot, amit egyetlen keserű szerelemmel közelítettem meg. Csak „rá” számíthattam, „ő” volt az, aki kiszakított néhány gyorsan elillanó pillanatra a földi valóságból. Fekete, zord külső, fanyarul kínáló illat, ellenállhatatlan íz, kecses megjelenés egy apró, vastag falu pohárban. Akiben soha nem csalódtam, aki soha nem vert át (vagyis akkoriban azt gondoltam), aki szinte mindig rendelkezésemre állt, megadta mindazt, amire földi halandóként akkoriban vágyhattam: az Unicum!

Eszméletlen gyorsan rabjává váltam. Azt éreztem, hogy van egy elszakíthatatlan kötelék közöttünk. Élveztem a társaságát! Soha nem veszekedtünk, mámorba borított, és minden nap sikerült elcsábítania újra, s újra! Bár letagadni sokszor próbáltam ezt a kapcsolatot, megszakítani már kevésbé akartam! Be-beugrott egy-egy fájdalmasabb emlékkép gyerekkoromból, apám társaságában látva magamat, ahogy legszívesebben elástam volna magam. Hol a szegénytől, hol pedig a sértő, szinte már megalázó szavai miatt!

Az édesapám! Apai szerepkörét igazából ritkán sikerült gyakorolnia. Szinte az egész gyerekkoromat külföldön töltötte. Építőipari munkásként ott tudott volna érvényesülni és kiteljesedni. Valahogy mindebből a két húgommal szinte semmit nem tapasztaltunk. Mindig fontosabb volt számára az alkohol, mint a családja! Igyekeztem nyugtatni magam, hogy én úgysem válhatok azzá, mint apám, de egyre inkább erősödött bennem az a tudat, hogy elértem azt a szintet. Felszálltam egy olyan vonatra, melynek a mozdonyvezetőjét hiába figyelmeztették egy esetleges fékhibáról, Ő hajthatatlan volt, nem tekintett előre, hogy akár végzetes is lehet,

ha nem lassít! Ahogy ez a képzelt masiniszta figyelmen kívül hagyta utasai érdekeit, én úgy nem akartam meghallani édesanyám féltő, ám néha kegyetlen, durva szavait, hogy azonnal álljak le, mert olyan leszek, mint apám! Sértődés, majd teljes elzárkózás követte ezeket az anyai mondásokat. A hetedik unicum-szóda-sör kör után sikerként könyveltem el, hogy ezt a napot is sikerült túlélnem. A végzős osztály biológia témazárója kijavítva, a kilencedikesek szintfelmérője kiértékelve, adminisztrációs lemaradásokat is sikerült orvosolnom a kréta rendszerében. Elpakoltam a körülöttem lévő iratkupacokat, megittam a korszóban maradt, mármár langyos sörömet. Felálltam, elindultam a pult felé az aznapi, jól megérdemelt „utolsó körömet”. A kellő mennyiségű alkohol hatásától, mint az öreg suszter, csoszogtam vissza az asztalomhoz, mikor egy óvatlan pillanatban megbotlottam, a kezemben lévő tálca tartalma egy másik ember ölében landolt. A pillanatnyi döbbenetet hamar felváltotta a kényelmetlen bocsánatkérés. Még kínosabbá tette a szituációt, hogy akit sikerült eláztatnom, egy közismert, hazai zenekar frontembere. A „bocsánatkérő kör” után végre visszaültem az asztalomhoz, bedugtam a fülhallgatót a fülembe, s „napzárásként” elkezdtem nézni egyik kedvenc sorozatom új részét. A szemben lévő asztal társasága, ahol a zenész is ült, fogyni kezdett, mígnem a sörrel és Unicummal leöntött srác, hosszas „méregetést” követően megkérdezte, csatlakozhat-e hozzám, ha már úgyis mindketten egyedül maradtunk. Beszélgettünk. Mindenről. Életről - halálról, sikerről - kudacról, zenéről - színházról, oktatásról, ufókról. A kiszáradás megelőzésének érdekében pedig mértéktelen mennyiségű alkoholt megittunk. Mígnem telefonomra pillantva, döbbenetesen eszméltem fel, mindjárt éjfél, nekem pedig reggel nyolckor már József Attila szerelmi költészetéről kellene beszélnem, tanítás után szalagavató-próba, este szülői értekezlet. Telefonszámcsere után követően elköszöntünk egymástól, és már fél lábbal szinte a taxiban voltam, mikor megérintette a vállam, s a sietéssel járó lihegés közepette megkérdezte, nem folytatjuk-e nála, itt lakik 3 perc sétára. Mai napig nem tudom milyen indíttatásból, de szinte azonnal igent mondtam. Az zakatolt a fejemben egészen a liftből való kiszállásig, hogy igazából egy fél ország ismeri, nyilván nem akarhat gondot magának, és teljesen egyértelmű, hogy semmi bajom nem történhet!

Percek töredéke alatt már a kanapéján folytattuk az immár egyre kötetlenebb, szinte már bensőségessé váló beszélgetést. Gyorsan eszméltem, s a kedvemet szinte fájón törte ketté az a tény, hogy én csak egy újabb strigula lehetek abban a képzeletbeli noteszban, ahol a „levadászott trófeákat” gyűjti. A zenész is idejében felismerte az immár egyre inkább feszültebbé váló szituációban, hogy terve most vakvágányra futott, tőlem ennél többet nem fog kapni. Az idáig fenntartott érdeklődést gyorsan a közöny váltotta fel, s fél órán belül már a saját albérlétemben, a zuhany alatt találtam magam.

A pillanatnyi „boldogság-érzetet” felváltotta az unott, már jól megszokott valóság!

Másnap reggel újra a saját világomban találtam magam! Diákok, kollégák, szülők társasága váltotta egymást, de a fejemben csak az robogott, hogy talán elrontottam mindent az éjszaka, s elengedtem azt az egyetlen esélyt, ami hozzásegített volna az általam megálmodott élethez. Napok váltották egymást, múltak a hetek. Megéltem életem egyik, talán legszebb pillanatát: helyettes osztályfőnökként úgy hozta a sors, hogy én tűzhettem fel végzős diákjaim büszkeségtől duzzadó mellkasára a sokat jelentő szalagot. Közben monoton követték egymást a már szokássá kinőtt mozzanatok az életemben. A tisztességes, becsületes, példamutató pedagógus az iskolában, a laza, gátlásait levetkőző, élni vágyó huszonéves a Fröccsterazon, és a szánalmas, önmagát sajnáló, önmagát felemészítő „Senki” a 12. kerületi albérletében. A három szerep, amit az ÉLET rendezője kiosztott nekem. A három szerep, amit sem a „jelmeztervezők”, sem a „maszkmesterek” nem tudtak elviselhetővé, esetleg élvezhetővé tenni. Hiányzott az életemből az a szikra, ami megunt életem főszereplőjévé tehetett volna. Ami által megkaptam volna az „álomszerepet”, amire minden színész vágyik. Az a parázs, amit a zenészen láttam mikor találkoztunk, vagy épp órákat csevegtünk telefonon. Az elmémbe kreált, „boldog” életem alapja készen állt, ám a téglák hiányoztak. Az esetemben a pénz, amivel a „nagyok” közé tartozhatok. A zenészhez és a barátaihoz, a szakmabeli emberekhez.

Az őszi szünetben meglátogatott vidékről egyik kedves, volt osztálytársnőm. A helyi kórház belgyógyászati osztályán töltötte minden napját, mint feltörekvő, egyik legjobb ápoló. Velem ellentétben, ő élvezte munkáját. Kettőnk közötti hasonlóság csupán annyi volt, hogy egyikünk sem elégedett meg a fizetésével. A tisztességesen, olykor 24 órát dolgozó, minden beteg kedvenc nővérkéje, szabadidejében „sugar girl”-ként tevékenykedett. Ezzel a másodállással tudta megteremteni magának azt a patikamérlegesen kimért luxust, amiben kiteljesedhetett, amiben jól érezte magát. Négy-öt üveg rozét követően a barátnőm lefeküdt pihenni, én pedig bekapcsoltam a tv-t, épp a késő esti híradót sugározták. „Több 100 millió Ft-os csalást elkövető személyre csapott le a rendőrség otthonában. A gyanúsított hat évvel ezelőtt követte el a bűncselekményt...”

A rozé adta bátorságból hamar ihletett merítettem. Sugárkapcsolat, család, sok pénz, több év lebukásmentesen. Egy óriási, utolsó „lehetőség” szinte már ordított, hogy kezdjek eme információkkal valamit. Megalapozhatom az életem, egzisztenciát építhetek, és végre beilleszkedhetek az általam megálmodott „elitbe”.

Még azon az éjszakán regisztráltam arra a bizonyos oldalra egy kamu profillal. Egy dekoratív, huszonéves lány képével, aki gazdag „eltartót” keres magának. Megkezdődött a „vadászat”. Hajnalba nyúlóan levelezgettem boldogtalan férfiak hadával, akik pár kedves szóért, néhány, az internetről letöltött képért cserébe úgy utalták az általam meghatározott összegeket a számlámra, mintha az életük múlna rajta. Pár nap alatt azon kaptam magam, hogy bármit megtehetek, bármit megvehetek. Milliomossá váltam...

Alig egy hónap alatt értem azt a szintet, amiről azt gondoltam, hogy egy élet is kevés. A pedagógus pályát elhagytam, „bevásároltam” magam az „elitek” közé. Bevásároltam... Márkás ruhák, méregdrága órák, az eddig megfizethetetlennek tűnő parfümök, menő autó. Minden megvolt, ami a látszólagos boldog élethez kellett. A világ „legszerencésebb” és „legboldogabb” embere voltam! Látszólag... Külső szemmel nézve! A „VELÜK” töltött időben. Ahogy hazaértem, az előszobában a tükörbe néztem, azonnal a hányinger és a szánalom fogott el. Gusztustalannak tartottam önmagam, felfordult a gyomrom saját magamtól. Mindezt úgy, hogy olyan életet élhettem végre, amire oly sokáig vágytam. Próbáltam elhitetni magammal, hogy nincs ezzel semmi gond, ezeknek a férfiaknak - akik az úgynevezett „sugar daddy”-k voltak - úgy sem hiányzik ez a pénz. Igyekeztem magam pozitívnak feltüntetni, meggyőzni saját magam, hogy még jót is teszek ezzel a „szerencsétlenül boldogtalan” férfiaknak. Mindeközben tudtam, hogy én vagyok a világ lehető legszánalmasabb és legszerencsétlenebb embere.

Azonban az elő - elő ugró negatív gondolatokat, hamar legyőzte a megálmodott és a megalkotott életem. Végre „VALAKINEK” érezhettem magamat. Nemcsak életem csúcán jártam, hanem támogatni tudtam családomat is anyagilag. S, közben végig azt éreztem, hogy: “ugye megmondtam, nem leszek olyan, mint apám”. Nem is lettem olyan.

Még rosszabbá váltam. Édesapám - hiába volt még alkoholista akkoriban - mindig becsületes és tisztességes életet élt. Ha kevesebb pénz volt, azt osztották be, mikor többet adott Isten, még félretenni is tudtak. S ott voltam én. Én, akinek egy békés gyermekkorra volt, a lehetőségekhez mérten mindent megkaptam. Én, akinek a látszólagos, mesébe illő életében a csalások következtében nemcsak a pénz, hanem a lehetőségek is hullottak az ölébe. Én, akit nagyon gyorsan leleplezett a rendőrség, s lettem a „szerencés örökösből”, egy csalással gyanúsított bűnöző!

Ekkor már az egyik legnagyobb hazai menedzsment koncertszervezőjeként dolgoztam. Bár a csalással felhagytam, a nyomozást elrendelték, és folyt az eljárás ellenem. A koncertek, különböző rendezvények, ez exkluzív privát partyk, forgatások mellett a rendőrség volt az a hely, ahova szinte hazajártam. A „kikövetelt” főszerepet megkaptam, ám egyre nehezebben ment élvezettel játszani. Rettegtem, hogy kiderül mit csináltam, megtudja a környezetem, hogyan, milyen úton értem el azt, hogy közéjük tartozhassak.

Mentális egészségem vészesen romlani kezdett, mely következtében testileg is gyengülni kezdtem. Igyekeztem a „fejem másokra cserélni”. Elkezdtem vágyani a régi, szürke életemre, amit aggódástól és félelemtől mentesen élhettem. Ám, ekkor olyannak tűnt, mintha egy megállíthatatlan körhintán ülnék. Amiből nincs kiszállás. Feledni tetteim csak egy-egy pillanatban sikerült, életem könyvéből kitörölni pedig lehetetlen volt. Időközben a zenéssel való baráti kapcsolatom is kezdett olyan ösvényre terelődni, amit én nem akartam, és elképzelni sem tudtam volna

eddig a pontig. Azonban a helyzetem / helyemet megvédeni, valamint a felépített „egzisztenciám” megtartani, csak úgy voltam képes, ha „beleerőszakolom” magam abba a szituációba, amire ő az első, Fröccsteraszos találkozásunk óta vágyott. Egyhamar azon kaptam magam, hogy együtt élünk, egy párt alkotunk, még közös kutyánk is lett. Egy eléggé speciális helyzet, amiben az egyik fél - jelen esetben a zenész - boldogságra lelt, én azonban egyre inkább váltam boldogtalanná, fásulttá, és az eddigiekhez képest még jobban undorodtam magamtól. Külső szemmel szemlélve azonban egy kiegyensúlyozott, boldog párt lehetett látni. Egy kapcsolat, melyben nemcsak azért éreztem frusztráltnak magam, mert egy eddig nekem elképzelhetetlennek tűnő szituációban találtam magam - egy pasival élek együtt -, hanem, mert saját vágyaim, saját boldogságom, a megálmodott és megkapott szabadságom a háttérbe szorult. Mindent úgy tettem, hogy neki a legjobb legyen, minden úgy történik, ahogy azt ő szeretné! A látszólagos szerelem elengedhetetlen része volt a szexualitás, amihez az alkohol mellé, segítségül hívtam a drogot is. Újabb hiba csúszott a „gépezetbe”...

Belevetettem magam a teljes önemésztő életmódba. Elkezdődött egy olyan időszak az életemben, ahol a gyertyát, már nem csak hétvégezte égettem mindkét végén. Nem érdekelt semmi és senki. A családommal minimalizáltam a kapcsolatom, a barátaimmal lassan minden kötelék megszakadt. Az életemben csak a zenész, a pia, a drog és a kutyánk kapott szerepet. Fél év alatt elvesztettem minden fontos dolgot, szembe mentem a még megmaradt értékrendemmel. Az életem felett az irányítást teljes mértékben átvette a zenész. Nem volt önálló életem, nem hozhattam döntéseket. Csak az övé voltam, a birtoklási vágyát végre kiélhette valakiben. Én lettem a „szerencsés nyertes”.

Míndezenek alatt, mindenhol vigyorogva, a boldogságtól kicsattanva kellett megjelenni. Jelét nem láthatta senki a környezetünkben, hogy semmi nincs rendben, s legszívesebben eltűnnék a föld színéről. Mikor nem bírtam tovább a „színjátékot” színvonalom mellett, mellé pedig innom. Ideig-óráig ez biztosította a látszólagos boldogságot!

Kezdett egyre inkább erőszakossá válni. A szóbeli terrort hamar felváltotta a tetlegességig fajuló balhék sorozata. Szexuális igényei is egyre csak nőttek, egyre betegesebbé váltak. Eljutottunk arra a szintre, hogy egyedül már kutyát sétáltatni sem mehettem, nehogy valami „hülyeséget” csináljak. Nehogy alkalmam legyen bárkinek panaszkodni, esetleg megszökni az általa kialakított börtönből. Mindeközben az ő karrierje szárnyalt. Sikert - sikerre halmozott, mind együttes szinten, mind pedig szólóénekesként. Egyre több szóló dalt tudott kiadni, megjelent első, önálló szólólemeze, teltházassal lemezbemutató koncertet tartott, és közben azt érezte, hogy fontos vagyok, szüksége van rám, hiszen ez nélkülem nem jött volna össze!

Egyre inkább éreztem magam egy eszköznél. Egy eszköznél, melyre csak azért van szükség, hogy céljait elérhesse, vágyait pedig kiélhesse. Egy családi probléma azonban mindent megváltoztatott.

Édesapám önként akarta az alkoholt eldobni, bármiféle segítség nélkül. Pár hét alkohol nélkül, és a pszichiátria zárt osztályán ébredt. Delírium tremens állapotba került. Ekkor engedett el a zenész, sok idő elteltével először egyedül, hogy hazamehessek megnézni apámat. S ezzel a lépéssel kezdhettem előlről mindent! Kaptam egy utolsó lehetőséget a Jóistentől. Hazamentem, és többé nem tértem vissza Budapestre. „Kiszabadultam” a zenész karmai közül. Többé nem láttuk egymást. Igyekeztem minden hibám helyrehozni. Minden időmet a családommal töltöttem. Elhelyezkedtem, hogy újra tisztességes életet élhessek. A csemege pult, a pénztár, az áruk pakolása egy helyi kisboltban jelentette a mérhetetlen boldogságot. És a családom közelsége. Az alkohol és drog csapdájából még idejében kiszállhattam. A munka mellett a legtöbb időt hűgaimmal töltöttem. Együtt készültünk az érettségire. Végre tényleg boldog voltam. Egy egyszerű bolti eladó voltam, egy 2000 fős kis faluban. Messze a Fröccsterasztól, messze a csillogástól, messze a zenésztől. Boldog voltam!

Munka mellett középiskolákat kerestem fel, ahol saját példámon keresztül próbáltam segíteni a fiataloknak! Segíteni abban, hogy megtalálhassák a „legjobb énjüket”! Egy teljesen hétköznapi, szürke életet élhettem újra. De boldogabb, felszabadultabb voltam, mint előtte bármikor. Azonban a bűnhődést nem kerülhettem el, az „álom életből” hirtelen kiszakítottak! 2022 novemberében letartóztattak!

Most egy teljesen átlagos, szürkének tűnő szeptemberi délután van. Immár a börtön falai között! Egy számomra hideg, szokatlan helyen töltöm napjaim! Mégis teljes nyugalomban, az átélt tapasztalatokból erőt merítve. Mesélek zárkatársaimnak az életemről, értékekről, fontossági sorrendről. Mesélek, ők meghallgatnak, és azt érzem, fontos vagyok... Egy börtönben!

Jövőbeli célom, szabadulásomat követően, egy olyan személyiségépítő workshop létrehozása, ahol kis csoportban, a fiatalságot megcélozva, saját életutamon, saját tapasztalataimon keresztül megmutathatom a valódi értékrendet! Bemutatni, hogy nem a felszín és a látszat, ami igazán fontos, nem ezek tehetik boldoggá az embert. Egy olyan foglalkozás, ahol egyszerre járjuk be a mélységét és a magasságot, ahol beszélünk sikerről/ kudarcról, teljesen őszintén, előhuzzuk mindenkiből a legjobb személyiségét, és a lehetőségekhez mérten, akár személyre szabott tervet is elkészíthetünk, hogy mi szükséges egy igazi, valódi sikeres és boldog élethez!

Háda Tibor interjú

A körülményekhez képest jól vagyok, lenyugodtam. Amióta bent vagyok, a családban nagyon pozitívan csalódtam, mert kiálltak mellettem. Vallásos családban élek. A szüleim rendszeresen járnak templomba, istenfélő emberek. Én vagyok a feketebárány. Úgy gondolom, nem változtatnék semmit, mert mindennek így kellett történnie. Tanultam ebből, és mindennek meg van az oka, ennek is. Itt bent két kapcsolattartóm van, az egyik az édesanyám, a másik a legjobb barátom.

Mit jelent számomra a siker és a boldogság? Nos, a siker, hát nem könnyű. Egyelőre, nem szeretnék családot, nem tartom magam jó párnak. Szeretnék jó munkát, amiben megmarad a szabadság, mert az számomra kivételesen fontos. Erről írtam a kis beadványomban is. Hogy mi az, amit még nem értem el az életemben? Hát, amikor kint voltam, egy kiegyensúlyozott elégedett életet éltem. Amikor elkezdtem azt az utat járni, ami már nem helyes volt, akkor pontosan tudtam, hogy előbb vagy utóbb utol fognak érni, de azt reméltem, hogy nem lesz nagy büntetés. Úgy gondoltam ez nem egy olyan nagy dolog. Nem éreztem a súlyát annak, amit tettem.

Úgy érzem, hogy a családdal kell rendbe hozni a kapcsolatomat, mert nagyon megromlott velük a viszony az alkohol miatt és a társaság miatt, amibe akkor kerültem. Sok célom van, szeretnék újra egyetemre menni, orvosi egyetemre, radiológus lenni. Sokat készültem erre, amikor gimnazista voltam, de 12. osztályban - jött a dacos kamaszkor- ellenkezni kezdtem és csak azért sem tanultam tovább. Ezt kicsit már bánom. Ami erőt ad, az a családom figyelme, ahogy kiállnak mellettem és várnak haza. Nagyon sokat jelent ez nekem itt bent. Nem hagytak magamra. Ha értékelnem kellene jelen helyzetemet egy 1-10 skálán, akkor ötre vagy hatra értékelném azt.

Mit tanultam magamról itt bent? Amit magamról tanultam, hogy mennyi türelmem van, és mennyire önfeláldozó lettem. Nagyon önző voltam, itt bent elkezdtem magam hátrébb sorolni. Sok türelmet tanultam. Nagyon szeretek egyedül lenni.

Nagyon szerettem a koncertszervezést. Ezzel szívesen foglalkoznék. Szeretném, hogy megmaradjon a mostani jó állapot a családdal. Sőt ez tovább erősödjön. Dolgozok hét közben, hétfévente a szüleimnél vagyok. Sokkal több időt szánok a családomra. Velük osztanám meg a boldogságot. Tőlük fogok támogatást kapni. Mire van szükségem? Lelki támogatásra, amit a családomtól várok. Rajtam múlik, hogy ezt meg fogom-e kapni tőlük.

Példaképeim régebben nagy koncertszervezők voltak, pl.: Palásti Mariann. De már nincs ilyen. Nagy álmom lenne egy zenei kiadó cég létrehozása, magyar zene kiadása. Szabadulás után tisztességesen kell dolgoznom, megfogni minden egyes forintot, és nem szórni, ahogy régebben csináltam. Átértékeltem ezt is magamban. Mit üzennék a kedves olvasóknak? Nos, azt üzenném, hogy mindig értékeljék azt, amiben vannak, ami van nekik, mert nagy érték a kis dolog is, és ne vágyakozzának elérhetetlen dolgok után.

14. Horváth Brigitta: Igaz történet alapján

Emlékszem első lelki traumámra. Négy éves körül lehettem, édesapám jött értem az óvodába, kézen fogva vitt hazafelé nagymamámhoz. Velünk szemben egyszer csak jött édesanyám. Ahogy odaért hozzánk, elkezdett vitatkozni, hogy kinél legyek. Ide-oda rángattak, én pedig csak rémülten néztem hol anyámra, hol apámra. Végül édesanyám elhozott, emlékszem, én csak sírtam. Valójában nem tudom, hogy azért sírtam-e, mert megijedtem vagy azért, mert édesanyám elvett édesapámtól. Akkor még nem nagyon fogtam fel a dolgokat, hogy mi is folyik körülöttem, de annyit már éreztem, hogy egyszerűen nem tudom, hogy hol található a biztonságot.

Egészen 16 éves koromig úgy osztották fel a szüleim az életemet, hogy fél évig anyámnál voltam, aki nagyon sokat bántott fizikailag és lelkileg is. Sokszor a lelki fájdalom jobban fájt, mint a fizikai. A másik fél évet az apai nagymamánál töltöttem, ahol egy kicsit megnyugodhattam. Viszont az anyai szeretet hiánya miatt mindig visszatértem édesanyámhoz.

Emlékszem, hogy 12 éves voltam, amikor anyám dolgozni ment, és rám bízta a nyolc éves húgomat. Megkért, hogy takarítsak ki, főzzem meg az ebédet, és mossak ki a tárcsás mosógépünkkel. Nagyon örültem neki, hogy ezeket mind rám bízta, hiszen úgy éreztem, hogy megbízik bennem, és majd büszke lesz rám. Meg is csináltam mindent. Tyúkhúslevest főztem és töltött csirkecombot. Édesanyám délután négy óra körül ért haza, nagyon ittas állapotban. Nagyon féltem tőle ilyenkor, mert mindig nagyon agresszívan viselkedett. Bement a konyhába, odament a gáztűzhelyhez megnézni a levest. De nem dicsért meg, hanem nagyon mérges lett, amiért nem a saját fedelét raktam a fazékra, és elkezdett kergetni, késsel akart megdobni. Nagyon sírtam és féltem. Nem az fájt, hogy megver, ha elkap, hanem hogy azt vártam, megdicsér, ehelyett csak kiabált és meg akart verni.

Tizenhat évesen elszöktem egy nálam sokkal idősebb férfival. Született tőle egy kislányom. Nem sokáig tarthatott a boldogságunk, mert kilenc év börtönbüntetésre ítélték. 21 évesen egy másik férfitől lett egy kisfiam. Az első évben még normális volt, de aztán kimutatta a foga fehérjét. Nagyon szeretett alkoholizálni, szinte minden hétvégén ittas volt, hat évig voltam vele.

De én azt mondom, nem szabad feladni, mert nincs lehetetlen, és soha nem szabad visszanézni. A múlt elmúlt, nem tudunk változtatni rajta, tanulhatunk belőle, de ne ragadjunk meg benne.

Hogy hogyan tovább?

Istentől kaptunk egy ajándékot, ez pedig az életünk. Szabad akaratot, ami azt

jelenti, hogy minden rajtunk múlik. Soha nem késő újratekenni, csak akar-
ni kell, és ami fontos, értékelni saját magunkat. Mert ha mi magunkat nem
értékeljük, ne várjuk el, hogy mások értékeljenek. Nagyon nehéz elkezdni
szembe szállni bizonyos dolgokkal, de Isten is hét nap alatt teremtette meg a
világot. Ne hagyjuk, hogy továbbra is a rossz dolgok és emberek befolyásolják
az életünket, mert mi Isten gyermekei vagyunk. Isten mellettünk van, csak
higgy benne és magadban!

15. Horváth Tibor: Hol is kezdjem?

Az én történetem a valóságon alapszik, nem kitalált. Hol is kezdjem? Visszamehetünk egészen a gyerekkoromig, pontosabban hat-hét éves koromig. Onnan vannak emlékeim, amiből most csak egyet szeretnék kiemelni. 6 éves lehettem, amikor ez az eset történt. Édesanyám és édesapám, mint mindig, ittas állapotban voltak. Veszekedtek otthon, a lakás konyhai folyosóján. Én a szobában voltam, mikor hallom, hogy édesanyám nekem kiabál. Kimentem hozzá és az első látvány, ami fogadott, az az volt, hogy ott birkóznak a földön. Apám alul, édesanyám meg rajta térdel és hozzám szól: „Fiam, hozd ide a konyhakést!” Én megindulva a konyhába mentem, magamhoz vettem a kést és odaadtam édesanyámnak. Ő nyúlt érte, mire megszólalt: „Ne ezt, hanem a másikat, ez túl recés! A simát hozd ide!” Kicséréltem a késeket, és a másikat adtam oda neki.

Ezek után már nem tudom, hogy mi történt, mivel bezavartak a szobába.

Édesapám akkor nem halt meg, csak 2008-ban, a tüdőrák vitte el.

Ez a kis történet, amit leírtam, nagyban befolyásolta az életem, ezért nem iszok alkoholt, nem is drogozok.

Az eddigi életemben, ami szépet és jót hozott, az a két szép gyermekem: a kislányom és a kisfiam.

Nekik fogok olyan életet teremteni, ha hazamegyek, ami jobb lesz, mint az enyém volt. Ők azok, akik engem is megváltoztattak.

Horváth Tibor interjú

A körülményekhez képest jól érzem magam.

Van két szép gyermekem, egy 7 éves lány és egy 5 éves fiú. Ők nem is tudják, hogy én vagyok az Édesapjuk. Értük hálás vagyok.

Ha egyetlen dolgon tudnék változtatni a múltban, akkor úgy intézném, hogy ne szülessek meg.

35 éves vagyok, de még egyetlen jó dolog sem történt velem. 9-en vagyunk testvérek 8 apától.

A gondjaimról senkivel nem beszélek.

Boldogság? Siker? Nem jelentenek nekem semmit. Egyiket sem tapasztaltam még meg. A gyerekkoromból csak arra az egy jelenetre emlékszem, amit leírtam.

Nincsenek vágyaim. De céljaim vannak. Kőműves végzettségem van. Építőipari vállalkozást szeretnék létrehozni. És szeretném elérni, hogy a gyerekek felügyelete az enyém legyen. Sajnos nem látom őket. A volt páromnak van egy új kap-

csolata, Tatabányára költöztek. Amikor felhívom telefonon, hogy másnap lenne lehetőség Skype-on beszélgetni, akkor megígéri, hogy rendben, de másnap már nem tudok kapcsolatot teremteni vele.

Örömmel töltött el, hogy beválogatták az írásomat. Korábban részt vettem egy rajzpályázaton is, ott különdíjas lett a művem. Annak is örültem, amikor kartondobozokból építettem egy motort és egy Ferrarit is az öröknek is, és tetszett nekik. Az a gondolat ad reményt, hogy lesz egy új családom.

Eddig nem haladt jó irányba az életem. 3-ra értékelném egy tízes skálán.

Megtanultam viszont magamról, hogy higgadt ember is tudok lenni.

Az elképzelt jövőmben lesz egy szép házam, jó munkám, gyerekek és szerető feleség. Akkor érzem azt, hogy mindent elértem, amit szerettem volna, ha majd úgy ülök a családom körében, mint ahogy most Önökkel itt.

Észreveszem magamon, hogy változom. Kezdek boldog lenni. Már nem csak a negatív dolgokat látom, hanem kezdem észrevenni a szép dolgokat is, például azt, hogy ma a Nap milyen szépen süt.

A boldogságomat a párommal és a gyerekeimmel szeretném megosztani.

Tudom, hogy a céljaim eléréséhez pénz kell és kitartás. Ennek megvalósításában csak saját magamra számíthatok.

Találtam itt benn egy barátot. Ő már szabadult és megígérte, hogy segíteni, támogatni fog engem. A szakmunkásképzőben is volt egy osztálytársam, akivel nem csak baráti, de szinte már testvéri kapcsolatban vagyunk. Ha szabadulok, őt meg fogom keresni, hogy aztán együtt dolgozhassunk. Vele szívesen vállalkoznék.

Régen, fiatal koromban felnéztem az olyan hősökre, akik minden helyzetben megtalálták magukat. Ilyen volt a Szuper Csapat, vagy MacGyver, Herkules. Ma Dave Johnson az, akire felnézek. Az ő hatására kezdtem el sportolni és az önfegyelmet gyakorolni.

Minden nap lejátszódik a fejemben, hogy mit tennék, ha minden lehetőségem, erőforrásom adott lenne bármit megvalósítani, létrehozni. Nem csak a célokat valósítanám meg. Törekednék arra, hogy ne legyen szegénység. Anyaotthonokat hoznék létre, hajléktalan szállókat alakítanék ki, ahol a bajba jutott emberek dolgozhatnak is. Leszerződnék cégekkel, akiknek ezek az emberek bedolgozhatnak.

Jelenleg semmit nem tudok tenni a céljaim eléréséért, de elvégeztem egy gomba-termelői tanfolyamot. Jó, ha az ember több lábon is képes megállni.

Ha szabadulok, lépésekben szeretnék haladni a célom felé. Először az anyagiakat biztosítani. Ha a barátommal nem jön össze a vállalkozás megalapítása, akkor keresek egy jó munkahelyet.

Üzenet az olvasóknak:

A barátainkat megválogathatjuk, de a családjukat nem.

16. Kanalas György: Emlékek

Az én gyerekkorom nem volt valami fényes és jó, mert az anyám és az apám sokat veszekedtek. Emiatt szinte árván nőttem fel, pontosabban a nagyszülők neveltek fel. Nyíregyházán születtem 2005. május 21-én. Anyám Kanalas Erzsébet, aki bent hagyott a kórházban! Négy hónapos koromig Vámosatyán voltam nevelőszülőknél, végül a nagyszüleim elvállalták, hogy magukhoz vesznek. De az életem ezzel sem fordult jóra. Nagyapám sokat ivott és akkor bizony ütötte a nagymamám. Emiatt nekem állandóan bujdosni kellett előle. De hiába próbáltam rejtőzködni, így is sokat bántottak engemet! Sok jószágot tartottak és engem kényszerítettek, hogy ápoljam őket. Ha nemet mondtam, akkor nagymamám fakanállal ütött, úgy, hogy csupa kék-zöld lettem tőle. Sokat voltam az orvosnál, hogy ne menjek iskolába, mert nem akartam, hogy mások is lássák a büntetéseim nyomait.

Sokat kellett dolgoznom, és volt, hogy éheztem is. Ez mai napig végigkísér engem, hogy így kellett felnőnem, anya és apa nélkül. Az anyámnak van még négy gyereke, azaz nekem négy testvérem. Én vagyok a legnagyobb köztük. Öt lánnyal nevelkedtem fel egy kis faluban, Szamossályiban. Elmondhatom, nem volt valami jó így felnevelkedni, ezzel az öt lánnyal. Sokat gúnyoltak az iskolában, és sokszor meg is vertek. Ezek miatt olyan sérülésem is van, ami a mai napig meglátszik. Ez akkor történt, amikor az unokahúgomat meg akarták erőszakolni az otthonos fiúk. Egy könyvtár mögött gyűltek össze egy csoportba, és törött üveggel vagdosták magukat és az unokatestvéreimet is. Megpróbáltam megállítani őket, aminek az lett az eredménye, hogy egy szúrás és egy vágás nyoma megmaradt rajtam. Ez mindig eszembe juttatja ezt a nagyon rossz emléket.

16 éves koromtól dolgoztam a Szamossályi Önkormányzatnak 54 000 Ft munkabérért. Nem engedtek továbbtanulni, a mindennapi megélhetésért kellett, hogy dolgozzak. A nagymamám és a vér szerinti nagyapám már 3 éve meghalt, így egyedül maradtam.

Azzal, hogy most bent vagyok a börtönben, a legnagyobb félelmem vált valóra. Attól féltem mindig, hogy ide fogok kerülni. És most sajnos ide is jutottam.

Azzal, hogy így lett, csak még rosszabbra fordult az életem. Elveszítettem a gyermekemet, a nőt, akit szerettem. De nemcsak egy család ment tönkre, hanem az én életem is. Fáj, hogy a fiam is olyan árván fog felnevelkedni, pont úgy, mint ahogy én is apa nélkül nevelkedtem. Hisz az embernek a családja a legfontosabb, és a gyerekeiben van a legnagyobb öröme. Így a börtönben az a legrosszabb, hogy nem vagyok ott a fiam mellett.

17. Kersák Noémi: Mi vezetett?

„Egy 34 éves nő, aki Győrben született, van egy 15 éves fia, van kettő bátyja, az édesanyja él, az édesapja meghalt, elmeséli a történetét. Mi vezetett odáig, ahol most vagyok, ahol most tartok?”

Édesanyám 22 éves korában kettő fiúgyermekével megözvegyült, az akkori férje autóbalesetben életét vesztette. Édesanyám vegyészként dolgozott a fűzfői Nitrokémiában, édesapám villanszerelőként dolgozott ugyanott, mellette a Nitrokémia focicsapatában focizott. 1987-ben ismerkedtek meg apámmal. Édesapámnak volt egy felesége, de annyira megtetszett neki az anyukám, hogy elhagyta érte. Anyámat nem szerették a nagyszüleim, ezért apámat kitagadták. Apám a katonaság óta nagyon szeretett italozni, de akkor még nem viselkedett agresszív módon. A testvéreim 5 és 6 évesek lehettek, mikor apám a Győri ETO-hoz szerződött, és így édesanyámmal, aki akkor már velem terhes volt, Győrbe költöztek. Szép, nagy lakásban éltünk Győr egyik legjobb környékén. A születésem után szüleim összeházasodtak, apám abbahagyta a focit és a szakmájában kezdett dolgozni. Anyámat nem engedte el dolgozni, neki az volt a feladata, hogy minket neveljen és otthon legyen, mint háztartásbeli. Apámnak a két testvérem felé más lett a hozzáállása, amikor én megszülettem. Amennyire szerette őket az elején, úgy megváltozott feléjük. Én soha nem éreztem úgy a testvéreim felé, hogy ők nem édes testvéreim. Gyerekként imádtuk egymást.

Négyszobás lakásban éltünk. Nekem külön szobám volt, anyáméknak is, a testvéreim együtt voltak, és külön volt egy nappalink. A nappaliban bárpult és bár-szekrény volt, feltöltve italokkal. Az én gyerekszobám gyönyörű volt, teli játékokkal. Mindenkinek külön tévéje volt. A testvéreméknak még számítógépük is volt. Anyukám a honvédségtől jól kapott a két gyereke után pénzt, miután megözvegyült, mert az első férje katona volt. Édesapám féltékeny volt, mikor kijárt anyám a temetőbe gondozni a sírját. Pápán temették el. Kiskoromban minden évben mentünk a sírjához. Apám ezért mindig veszekedett anyuval. Apám azt akarta, hogy a két testvéremet adja oda az anyai mamámnak, mert még látni se akarta őket. Apám mindig bántotta a testvéreimet. Amikor megjöttek az iskolából, akkor elkapta őket és szorongatta az arcukat, kezüket. Apám dolgozott, jó fizetése volt, mellette a munkahelyéről ellopott kábeleket pucolta és adta le a MÉH-telepen. Amiből csak plusz pénzt tudott csinálni, azt mind ellopta, a pénzt pedig elitta. Minden nap részeg volt. Mindig részegen láttam, de engem nem bántott. Anyukám velünk volt egész nap, semmit nem tudott mit csinálni az otthoni háztartás vezetésén kívül, mert apám megtiltotta. Mindig veszekedett anyámmal, hogy megcsalja. Az anyámat nem engedte csinosan öltözködni, sem leváogatni a haját. Megverte többször előttem is, de ha nem is előttem verte meg, akkor is hallottam.

Anyukám szerette a macskákat és mikor apám megbánta, amit tett anyámmal,

akkor a macskáinak kedveskedett. Amikor viszont beivott akkor a macskákat is kínozta. Volt olyan, amikor az egyik macska ellett és születettek kis cicák, kis szíami cicák. Megfogta őket apám, és egyenként a földbe csapkodta előttünk. Karácsonykor részegségében tört-zúzott, a fát fellökte. Ezt minden évben megcsinálta. Jó munkahelyei voltak apámnak. Mikor úgy volt kedve, bundába és aranyba öltöztette anyámat, de amikor nem volt pénze, akkor az összes aranyat a zaciba vitte. Ha úgy volt kedve, akkor moziba, színházba vitt minket, vagy csak anyámat. De csak engem és az anyámat. A két testvéremet, ahogy nőttek, egyre jobban utálta. Az egyik testvéremnek eltört a játszótéren a kulcscsontja, és amikor az anyám ápolta, apám csak gúnyosan nevetett rajtuk. Puhánynak csúfolta a testvéremet. A testvéreimet mindig, mindennel bántotta, de leginkább szavakkal. Mindenféle „picsaszájúnak” nevezte őket. A kisebbik bátyám eljárt pszichológushoz, mert nem tudott az iskolában kibontakozni, mindig csak baj volt vele. Terápiás célból lovagolni járt. Volt olyan, hogy a lovagló pálcával verte el apám a kisebbik bátyámat. Ahogy kezdtek eldurvulni a dolgok, hogy már a szomszédok rendőrt hívtak ránk, mert olyan veszekedések voltak. Anyám megelégette ezt, és 1997-ben elszökött velünk egy barátjához. Őt még az általános iskolájából ismerte. A szülőfalujába, Litérre mentünk, de nem voltunk ott sokáig, mert hiányzott nekem apám. Én nagyon apás voltam kicsiként, akkor még nem fogtam fel, hogy mennyire rossz az, amit csinál. Mindent megteremtett nekem, szép babáim voltak, mindent megkaptam tőle, amit akartam. Anyám visszament hozzá, de jól meg büntette apám azért, hogy elhagyta. Közben elváltak még 1991-ben, mert a házasságuk csak addig szólt, amíg a négyszobás lakást megvették. Kezdünk nélkülözni a kétezres évek elején, ezért anyám elkezdett takarítani járni és dolgozni 4 órában egy telefonos marketingesnél. Apám meg csak ivott és ivott.

Ahogy nőttem, egyre jobban eltávolodtam tőle, mert anyámat verte mindennel, ami csak a kezébe került: tárgyakkal, a soros görkorcsolyán át mindennel, amivel csak lehetett. 2005-re már addig jutottak, hogy anyámnak már rendes főállású munkája lett. Engem vitt mindig magával takarítani. Konyhán dolgozott 10-12 órát, szinte otthon se volt. Apám elhagyott minket, de fölhalmozott egy csomó tartozást. Négyen maradtunk. A testvéreim is dolgoztak, az egyik a pék, a másik a burkoló szakmában helyezkedett el. Én 2003-ban, 14 évesen elkezdtem az iskola mellett drogozni. 16 évesen lett egy barátom. A kisebbik bátyámnak volt egy nagyon jó barátja, szinte nálunk nőtt fel. Anyámat nagyon szerette, mindig nálunk evett, aludt, együtt buliztak a testvéreimmel, egy iskolába is jártak, mindent együtt csináltak. Ahogy telt az idő, egyre jobban megtetszett ez a fiú, pedig kiskoromban nem bírtam, mert szemtelenkedett és kötözködött velem. Aztán egy buliban megkedveltem, mert szerelmi bánatom volt és ő megvigasztalt. A lelki társamnak éreztem abban a pillanatban. 16 éves voltam akkor, és egy

középiskolába jártam ezzel a fiúval. Két testvérem is odajárt. Ők leérettségiztek, befejezték az iskolát. A fiú, akit Petinek hívtak, még velem maradt három hónapot az iskolában, de mindig kijárt a kollégiumból, mert mi kollégiumba jártunk. Én szakközépben, ő gimiben volt felsős. Neki volt 4 óra eltávja a városba, amit ki is használt. Kijárt fiúkkal, lányokkal inni, meg balhézni a városba. Az esti zárásra soha nem ért vissza, ami miatt sok figyelmeztetést kapott. Végül kirúgták az iskolából. Nekem sem kellett több, otthagytam az iskolát Petiért, hogy vele legyenek. Odaköltöztem hozzá. Édesanyám akkor még a konyhán dolgozott 10-12 órában, a Petinek az anyukájával. Peti 22 éves volt, én 16 mikor teljesen összejöttünk. Ővele vesztettem el a szüzességem. Peti apja is egy alkoholista volt, egész nap horgászni járt, a nővére kint Bécsben volt prosti egy stúdióban. Petivel egész nap drogoztunk a lakásban a barátaival. Nem voltak otthon a szülei, a nővére egy hónapban egyszer járt haza. Petinek vasbetonszerelő volt a szakmája, abban dolgozott jó pénzért, mellette árulta a drogokat. Szinte soha sehhol nem voltam vele, mert nem engedte. Ha ő elment árulni a drogot, akkor engem bezárt a lakásba. Az apja nagy piás volt. Az anyukája is egy alkoholista nő volt. Mikor este otthon voltak, akkor veszekedtek, sokszor megütötték egymást, de inkább csak üvöltöztek részegen a panellakás ablakából kifelé az utcára. Mindent hallottak a szomszédok, mert a harmadik emeleten laktak. Őket is többször feljelentették a szomszédok. Peti, ha nem drogozott, akkor esténként az apjával vagy a barátaival ivott. A kapcsolatunk elejétől számítva az első három hónap jó volt, utána kezdődött a lelki fenyegetés és a testi bántalmazás. Azt csinálta velem, amit apám csinált az anyámmal. Nőnek nem tartott, csak egy ócska kurvának. A barátaira féltékeny volt, csinálta a veszekedést, verekedést, közben engem is úgy ütött, mintha férfi lennék. Többször eltörte a bordáimat. Ugyanazt csinálta, amit gyerekkoromban apám csinált anyámmal, „hogyan nem csinált semmi rosszat, mégis kapott”. Esténként PS2-vel játszottunk. Peti, na meg egy két barátunk volt ott és a kisebbik testvérem. Sokszor elgondolkodtam, hogy nekem ez az egész, amit csinálok itt, az miért is kell. Beszabályozott a Peti úgy, hogy a lánykori barátaimról letiltott, a lányokkal nem találkozhattam. Ha el is mentünk a Petivel bulizni, ott kötözködött, nagyképű volt, lenézett mindenkit. Ha valaki felállt vele szemben, akkor maga elé húzott engem, hogyha ütne az az ember, ne őt érje a találat. Többször elrendeztem a problémákat, amiket generált, aztán a végén engem vert meg. Volt egy eset, amikor hazamenekültem anyuhoz. Utánam jött, rám rontott a lakásba. Hiába volt ott a kutyanék, nem védett meg, mert ismerte a Petit, hiszen mindig nálunk volt. Beráncigált a fürdőszobába, beledobott a kádba, megengedte a vizet és addig ütött, amíg elájultam. Arra eszméltem fel, hogy már a teli kád vízben fojtogat. De volt olyan is, hogy a belvárosban az egyik barátjával iszogatót, és én is ott voltam vele. A barátja kacsingatott nekem. Én csak a pofákat vágtam, amit félreértett Peti. Amikor

elment a barátja, akkor mi is megindultunk hazafelé. Én tudtam, hogy ki fogok kapni. A fejemet csapkodta, majd amikor egy hídhöz közelítettünk, akkor a híd lábánál a korlátba belecsapkodta, úgy, hogy elájultam. Mikor feleszméltem, ő akkor sírt, de látta, hogy jól vagyok és megint elkezdett rugdalni. Senki nem segített az utcán, csak nézték. Másfél évet voltam vele, majd elhagytam. Próbálta helyrehozni a dolgokat, könyörgött. A lánytestvérével jóba voltam, ki akart csálni még 2003-ban Bécsbe dolgozni. Tőle vettem a ruhákat, amiket kintről hozott. Ő egyetértett azzal, hogy vége lett a kapcsolatunk. Tudta, hogy az öccse bolond és azt is, hogy nagyon iszik. Mikor szakítottunk, akkor fellélegeztem, de csak egy darabig. Folyton zaklatott. Mindenhol lejáratott, hogy véletlenül se legyen egy új fiúm. Akivel csak megismerkedtem, annál cinkelt. Többen már szekáltak is azzal, hogy soha nem lesz nyugtom tőle. 2007-ben megismerkedtem egy fiúval, aki megelégette a viselkedését, és elrendezte mindazért, amit csinált velem. A testvéreimmel a drog végett megromlott a kapcsolatom. A kisebbiknek folyton öngyilkossági hajlamai voltak, többször ugrott autó és vonat elé. A gyerekkori sérelmei, amit tett vele apám, meggyötörték teljesen. Valamiért elhidegültünk egymástól, nem foglalkoztam a problémáival. 2008-ban Petinek lett egy olyan barátnője, mint én. A lány nagyon hasonlított rám. Én fiúztam. Nagyon sok fiúval voltam együtt és mindegyik jóval idősebb volt nálam. A szerelmem, akiért még a Petinek sírtam, visszatért az életembe. De csak alkalmi viszonyom volt vele. Mellette voltam mással is és ő ezt tudta, hiába is tagadtam volna. A fiúkkal való kapcsolataim a drog és az alkohol miatt jöttek létre, pedig gyerekkoromban megfogadtam, hogy én alkoholt soha nem fogok inni az apám miatt. Nagyon sok megaláztatást kaptam a férfiaktól a szexben, szavakban, fizikailag, de legfőképpen lelkileg.

2008-ban megszületett a fiam a gyerekkori szerelmemtől, de a szerelmem nem akarta ezt a gyereket. Őt Janinak hívták és számomra a legszebb, legjobb férfi volt az életemben. 2001-ben ismertem meg. 2006-ban volt vele először szexuális kapcsolatom. Ő nem ivott, csak drogozott. Ő nem bántott, csak azzal, hogy nem kellett neki többre, mint csak a szexre. Terhes lettem tőle, nem akarta a gyereket. Én 18 voltam, ő 28. Élni akarta az életét és mondta nekem, hogy ő nem tud felelősséget vállalni se magáért, se másért. Mikor megszületett a fiam, a családjának megmutattuk. A Jani családja semmiről sem tudott, hogy én és a gyerekek létezőnk. A fiamat három éves koráig vittük hozzájuk látogatóba, szerették. Ő nem tehetett arról, hogy én és az apja, hogy voltunk. Az apja nem akarta elfogadni, követelte a DNS vizsgálatot. A gyámügy által elindítottuk, de soha nem jelent meg a tárgyalásokon a Jani. Végül ezzel elismerte, hogy az övé a gyerek. Én magánklinikán fizettem ki a vizsgálatot. Két hét alatt ki is derült az eredmény. Hiába, mert még utána is azt állította, hogy nem az övé a gyerek, mert a teszt csak 98 %-os azonosságot mutatott ki a gyerek és az apja között. Sokat kínozott

engem lelkileg a gyerekekkel. Pedig szép, okos fiam született. A Jani állította, hogy neki a drogtól nem lehet gyereke, és ha lesz is, akkor beteg. Egyszer a fiával elmentünk a városba, egy játszótérre, nem messze a Janiék lakásától. A fiam sírt, hogy menni akar a Janiékhoz. Megindultunk felénk. Találkoztunk a Janival az utcán és a gyerekek előtt megütött, és húzni kezdett a földön. Kiabált velem, hogy takarodjak el tőlük a gyerekekkel együtt. A fiam sírt, könyörgött nekem: „Gyere anya, menjünk el, már nem akarok apához menni”! Ezt mondta nekem. A fiam születése után még három alkalommal lettem terhes a Janitól, de elvetettem a babákat. 2013-ban kimentem Bécsbe dolgozni a Petinek a nővéréhez, a stúdióban voltam kettő hetet. Janinak volt egy barátja, a Ferkó, ő kint lakott Bécsben. Megismerkedtem vele és összejöttünk. Kivett a stúdióból. Mondta, hogy nekem nem kell ilyen munka, ő majd segít nekem mindenben. Így is volt egy darabig. Jani megvolt veszve, hogy én már a barátjával vagyok együtt, pedig ez neki egy olyan barátja volt, akiben csak a hasznot látta. A Ferkó egy alkoholistá volt, drogozott is. Én 23 voltam, amikor összejöttünk, ő 31 éves. Magasépítőknél dolgozott Badenben egy híd felújításon. 2000 Euró volt a keresete, mellette lopott az üzletekben ruhákat, táskákat, cipőket, kozmetikumokat, stb.... amit csak lehetett. A munkahelyéről kirúgták. A családját meglopta 4000 Euróval, amit tagadott, így kirúgták otthonról is. Az utcára került, én meg vele maradtam. Hétköznapi kint voltunk Bécsben, hétvégén Győrben, amíg anyám el nem adta a lakást. Mikor eladta, már nemigen jártunk haza a litéri nagyszülői házba, mert a Ferkó ott is lopott a nagyszüleimtől. A Ferkóval akkor voltak problémák, ha ivott. Az pedig napi szinten volt, de volt nála egy határ. Reggel mikor felkelt, remegni kezdett. Megvolt neki az adagja, amit meg kellett innia, hogy ne remegjen, de ha ezt túllépte, akkor megzavarodott. Nem ismert határokat, nekiindult a nagyvilágba, és képes volt bármire. A nyári napokon kint voltunk a Dunán (Bécsben) egy lakókocsiban. Mániaja volt leugrálni a hidakról, többször le is dobott még engem is, pedig tudta, hogy félek, és nem tudok úszni. Azért ugrált le a hidakról, mert 14 éves korában végignézte azt, hogy az anyja kiugrik az ablakon és meghal. Talán ő is arra vágyott. Az anyja emlékével kínozta engem. Amikor beivott, mindig róla mesélt. Sokszor előjött belőle a nők iránti undor. Akkor képes volt engem nadrágszíjjal megverni, de volt úgy, hogy csak simán a nekiugrott az utcán a járókelőknek. Volt olyan, hogy embereknek nekiment és a végén őt verték össze. Sokszor féltékeny volt rám, hogy szép vagyok, hogy van anyám, a fiamra. Bántotta az, hogy a fiam a Janitól van, a barátjától. Két évig voltunk együtt. Sok mindent megéltem, sok helyre elvitt. Laktunk az utcán, vonaton, lakókocsiban, szállókon, lakásban. Voltam vele több külföldi országban. Mindent, amit csak akart és gondolt, na meg ami tetszett neki, azokat kilopta az üzletekből. Voltam börtönben is miatta lopásért. A kapcsolatunk vége felé már hazaköltöztem, elmentem rendesen dolgozni. 2015-ben Veszprémben egy-két

cégnél dolgoztam, mellette pedig még egy konyhán is volt munkám. Feri mindent megtett értem, azért hogy nekem jó legyen, de hogy mi egy család legyünk a fiammal, azt nem tudta teljesíteni. Ivott, a fiam előtt se zavartatta magát. Vert, és ha elsötétült a gondolata, féltékeny volt azokra, akik előtte az életemben voltak. Pedig nem voltak jobbak nála. Beelégeltem és 2015 elején kidobtam, pedig közben terhes lettem tőle. Nem tartottam meg a babát, mert utáltam azt, hogy bennem van. 2017-ig futó kapcsolataim voltak a munkahelyeimen. A Ferkó még a mai napig is tartja anyámmal a kapcsolatot. 2017-ben összejöttem a sértettemmel, aki miatt most börtönben vagyok. Mihálynak hívják, négy évig voltunk élettársak. Anyám ápolási gondozásba járt a nagyszüleimhez. Náluk éltem Litéren, majd a nagyapám meghalt. A nagymamám idén halt meg. Ő segített engem itt a börtönben. A történetem a Mihállal, egy közös italozás alatt kezdődött. Anyám tiltott tőle, de engem vonzott. 19 évvel volt nálam idősebb, tetszett a sármossága, a zöld szeme. Teli volt tetoválással, börtönjárta ember, sok felesége volt neki, na meg gyerekei is. Anyám mikor megtudta, hogy velem vagyok, akkor kidobott otthonról. A munkahelyemet otthagytam. A Mihály tartott el. Neki nem volt lakása, ő napról napra élt, egyik helyről a másikra. Az első két évben sok barátjánál voltunk, náluk laktunk, meg ott dolgoztunk. Rá voltam kényszerülve a fizikai munkára. A Mihály is alkoholistá volt, és 16 éve nem volt kapcsolata nővel. Éreztette velem, hogy hol a helyem. Megmondta azt, hogy mikor és mit főzök, és hogy hogyan tálaljam neki. Sokszor a barátai előtt, akikkel dolgozott, megalázott szóban. Anyámat és a fiamat is mondogatta nekem, hogy milyenek. Anyámat kurvázta, mert egy gazdag emberrel volt együtt, a fiamat meg csak úgy faszszopózta. Annak örült, mikor látta, hogy nekem ez fáj. Az első két évben sokszor megütött, de utána szavak követték. A fizikai munka az nagyon nehéz és nagyon fárasztó volt neki, és agresszív volt, mikor a nagy melegben dolgoznia kellett. Volt egy fiúm, aki azt hazudta, hogy velem lefeküdtem, de még ő előtte. Mihály kettő héten keresztül reggeltől estig bántott. Azzal se foglalkozott, hogy fényes nappal az utcán vagyunk, vagy a munkahelyén, ami általában a falun belül volt. Mások előtt bevett nekem egy olyat, hogy eltört az orrom. Az ujjamat kicsavarta, este meztelenre tett és kiráncigált az erdőbe, ahol megvert. Többször ránk néztek a rendőrök, a falu körzeti megbízottja, hogy élek-e? Én soha nem jelentettem fel, pedig többször elvittek látleltre Balatonalmádiba. Fogdán is voltam, miatta. Mindig mondta nekem, ha feljelentem, akkor az neki nyolc év börtön. Így nem tettem meg. Volt olyan télen, hogy belevágott az utcán az árokba. Elájultam és arra eszméltem fel, hogy a kórházban vagyok. Egy hónapig voltam bent. Anyám befogadott, végig mellettem volt, de a Mihály akkor sem bírt magával. Hiába fenyegette meg anyám a rendőrökkel, visszaesábított magához. Adta az italokat, a lelkiállapotomat befolyásolta, ráadásul gyógyszert is szedtem. Teljesen elvette a családom felé a bizalmam. Anyám mindig segíteni

akart. Próbálta elfogadni, hogy mi együtt vagyunk a Mihállal, de a Mihály ezt a közeledést ellenszenvesen fogta fel. A körülmények, ahogy éltünk, azok nagyon rosszak voltak, és változtatni se akart rajta. El se fogadta a segítségeket. Az utolsó két évünket nagyon rossz körülmények között éltük. Minden nap egy hívás volt és rettegés. Mikor nem volt pénze, mondogatta nekem, hogy menjek el tőle, de mikor el akartam menni, akkor baltával jött utánam. Kivitt a dögkútra, hogy beledob, mert ott senki se fog keresni. Kivitt az erdőbe egy kúthoz, hogy odadob. Üvegpálcával, slaggal hurkásra verte a testem. Büntetett az őszinteségemért, a szavaimért, azért, hogy élek. 2021. március 11-én megelégeltem és leszúrtam a Mihályt. Nem akartam megölni, de elég volt akkor nekem már mindenből, amit tett. Azóta sok mindenben elgondolkodtam és átértékeltem. Nem bánom a börtönt, mert úgy érzem, ez kellett nekem ahhoz, hogy átértékeljem a jövőmet, hogy kik fognak beletartozni, és hogy mit fognak csinálni. A gyerekeim lesznek az elsők és édesanyám.

Kersák Noémi interjú

Jelenleg elég nyomasztóan érzem magam, itt bent nehéz az emberekkel. Azt érzem, hogy nem vagyunk összetartók. Gyenge energiákat kapunk itt bent, emiatt csak másokkal foglalkozunk, nem saját magunkkal. Magamon is észreveszem néha, hogy így viselkedem. Itt bent egyfolytában azt kérdezzetitek, hogy ha megkapom a kedvezményt, akkor ugyanúgy fogok-e élni, mint azelőtt? Sokat köszönhetek anyukámnak, ő segít nekem most is otthonról, bízik bennem, három éve támogat. Közeledik a szabadulás. Az a tervem, hogy elmenjek rendesen dolgozni. Van egy fiam. Nem akarok már se inni, se drogozni. Sok a rossz emlék. A fiam és a testvérem is fél attól, hogy mi lesz, ha szabadulok. Ha kint leszek, nagyon meg fogom fontolni, hogy kivel kerülök kapcsolatba. Az megijeszt, hogy jövök-megyek a börtönben és mindig ugyanolyan férfiakon akad meg a szemem, mint amilyenek az eddigiek voltak. Az fontos, hogy ne legyen semmilyen függősége. Ki vagyok éhezve a szeretetre, de jól meg fogom fontolni a választást. A beszélgetések alatt remélem, hogy kiderül a képmutatás. Azt érzem, hogy kellett nekem a börtön, az értékek miatt. Sok mindenre ráésszéltem. Észreveszem az értékrendeket, hogy kik állnak mellettem, mögöttem. A fiam mikor megszületett, akkor erősnek kellett lennem, mert egyedül maradtam vele. Az apját kerestem az összes kapcsolatomban. Most már tudom, hogy az anyukámmal, és a fiammal kellett volna több időt töltenem. Nem a szerelmet kellett volna hajtani és olyan emberekre pazarolni az időmet, akik eltűntek mellőlem. A zárkán belül rendes lányokkal vagyok. Ennek ellenére, a csalódások miatt inkább távolságtartóan viselkedem. Mindig többet adtam, mint amennyit kaptam,

mégsem azt kaptam vissza, inkább taszítást. A szavaknak súlya van. Anyu maradt nekem. Olyanok vagyunk, mint a barát nők. Számomra az is siker, az is egy boldogság, hogy megjelenik, amit írtam, hogy kiadják. Nagyon jó. Amire régóta vágytam: a család. Amit sose tudtam megadni a kisfiamnak. Lehet az én hibám volt, hogy hiába voltunk egy család, mindig hiányzott valami. Elcsábultam a függőségek felé, abban kerestem a boldogságot. De most szeretnék tanulni. Szociális gondozó szeretnék lenni, segíteni az embereknek. A kisfiam szereti a biológiát, érdekli az orvosi pálya. Nehéz az egészségügyben dolgozóknak. Volt, hogy a kórházban ébredtem fel, alkoholmérgezéssel, szétverve. Láttam, mennyi mindent megtesznek ott az orvosok, ápolók. Én is szeretnék így segíteni. A jogosítványt is szeretném megszerezni. Örömet okoznak a kedves gesztusok, apróságok. Amikor valaki megkérdezi itt bent, hogy iszol-e egy kávé. Én itt bent konyhai ételosztó vagyok, mindenki jóban van velem. A tízes skálán 7-8 között érzem magam. Sok mindenre rájöttem, de hogy ki is vagyok én valójában, azon most sokat gondolkozom. Itt bent új emberek vannak. Tanulnom kell azt, hogy kihez hogyan viszonyuljak. Negatív és pozitív önismeret ez a számomra. Ha mindenem meg lenne, az hihetetlen érzés lenne. Anyukámmal osztanám meg és a kisfiammal. Elképzelttem már nagyon sokszor. Anyuhoz mennék, a nagyszülői házba, nyugalom, csend, beszélgetések. Munkát keresnék és kialakítanék egy olyan kapcsolatot az otthoniakkal, amit szeretnék. Ezt egyedül kell megtennem, bizonyítanom kell sokat. Anyu segítene, de szeretnék a saját lábamra állni. Azt érzem, hogy nem tudnak most már befolyásolni. Mikor bekerültem a börtönbe, akkor nagyon befolyásolható voltam. Szerettem benne lenni mindenben, pletykálkodni, de ezek kezdenek eltűnni. Meg lehet velem osztani dolgokat, megnézem a másik szemszögéből is. Sokszor rosszindulatú voltam magammal szemben is. Most már szeretnék bizonyítani. A gyerekemmel eltölteni úgy időt, hogy ne legyen se eleje, se vége, hogy nem kell semmi mással foglalkozni. Elutazni egy távoli helyre, hogy ne ismerjen senki. Beszélgetni vele az elmúlt időszakról, amikor még bántva érezte magát, szeretném, hogy mindent mondjon ki, mondjon el nekem. Ezeket szeretném. Az én üzenetem: a HIT. Megkeresztelkedtem, bér málkoztam. Hiszek Istenben. Válaszokat ad, amiket keresem. Erőt ad, ettől megkönnyebbül az egész lelkem. Tisztán látom a helyzeteket. Ő tényleg mindenben segít, mindent lát. Higgyenek benne, mert megmutatja a helyes utat!

18. Kicsid József: Emberi értékek

Én, Kicsid József, születtem 1981.01.30. Románia, Kovászna megye, egy Albis nevű faluban. Ott jártam óvodába, majd első osztálytól a negyedik osztályig iskolába. Ezt követően ötödiktől a nyolcadik osztályig az alsócsernátoni Végh Antal Általános Iskola tanuló diákja voltam, ott végeztem a nyolc általánost. Osztályismétlő soha nem voltam. Iskola végeztével azonnal munkába álltam. A mezőgazdaság és az állatokkal való foglalkozás érdekelt leginkább. Aztán két évig voltam a falu szarvasmarháival az erdei legelőkön pásztorlegény, mindez tavasztól őszi végéig, aztán a téli munkák következtek, fakitermelés az erdőn.

De voltak román munkások is, akik szerint az erdélyi magyar hazátlan. „Mocskos magyar”-nak, hazátlannak, az ő nyelvükön „bozgornak” szidtak minket, magyar ajkúakat. Ekkor már tudtam, hogy nem szeretgetésről van szó, mert néha-néha elcsattant egy két öklös. Utáltak minket, magyarokat. Ez az utálat rám is hatással volt, sokáig hordoztam magammal, és nagyon sokszor kerültem miatta kellemetlen helyzetbe. 2007-ben úgy döntöttem, hogy mivel magyar vagyok, átjövök Magyarországra lakni.

2007 őszén jöttem Magyarországra. Azóta magyar állampolgár vagyok, Komárom-Esztergom vármegyében lakom, azon belül is Komáromban. Ott vettem házat, dolgoztam itt is Tatán az S-L Poligon Transznál. Dolgoztam az Ozirisz Temetkezési Vállalatnál is, majd újra gazdaságban, de itt is voltak munkatársak. Amit tudniuk kell, hogy a jobb szemem protézis, így hamar megtalálták a gyengémet. Amikor valamiben nem egyezett a véleményünk, akkor „félszemű, mocskos román”-nak szólítottak, csúfoltak. Ezek a dolgok nagyon bántottak engem, mert mondhatom, hogy mindennaposak voltak. Amikor mondtam nekik, hogy ez nem szép dolog, amit csinálnak velem, hogy állítsák le magukat, mert nem lesz ez így jó, akkor meg az volt, hogy miért, mi lesz, fenyegetsz, azonnal így támadtak rám. Amikor elfogyott a türelmem, szóltam a főnökömnek. Ezután voltam minden. Mondták, hogy kiütik a bal szememet, de tettelegességre nem került sor. Romániában azt mondták, hogy „mocskos magyar”, nem haragudtam, mert magyar vagyok. Erre büszke is voltam mindig, és mocskos is csak annyira voltam, mint amennyire ők voltak velem. De az, hogy „mocskos román”, az nem! Az számomra nagyon bántó. Nem vagyok román, én református magyar vagyok, halálomig az maradok! Kísértetiesen hasonló kifejezés volt az egyik oka annak, hogy BV intézetbe kerültem. Azt hittem egy emberről, hogy a barátom, és adtam neki pénzt kölcsön, amit soha nem adott vissza. Időközben hallottam róla, hogy másokat is átvert. Amikor a tartozásról kérdeztem, -akkor azt mondta, hogy én is csak egy „migráns” vagyok. Ez a kifejezés a szívemig nyilallott. Elpattant

az agyam, valami előtötte, és akkor megmagyaráztam, hogy én hazajöttem, és nem vagyok sem turista, sem bevándorló! Eközben 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett el a törvényszéki szakorvos megállapítása szerint. Erről a doktor úr adott egy igazolást is, és a tatabányai törvényszék öt év, hat hónap jogerősen letöltendő börtönbüntetésre ítélte. Nekem ez az első büntetésem. Most vagyok először börtönben, de nagyon remélem, hogy ez az első és egyben az utolsó is.

Bánom, amit tettem, hiszen nagyon jó munkahelyem volt. Egy amerikai cégnél dolgoztam, a Jabilban az élelmiszeriparnak és az egészségügynek gyártottunk egyet s mást! Ott a munkahelyemen tartóztattak le. Na, ezt a munkahelyet elbuktam. Nagyon sajnálom, de tanultam az esetből. Az eljövendőkből igyekszem nem elkövetni hasonló hibákat. Rájöttem, hogy az ember sokat veszíthet, mindazt, amit emberi értéknek nevezünk!

Mit nevezek én emberi értéknek? Elsősorban erkölcs, büszkeség, becsület, bölcsesség, őszinteség, alázat, az embertársainkhoz való szeretetteljes viszonyulás, megbecsülés, odafigyelés, és a bajban haladéktalanul segítségnyújtás. Tisztelet, tisztesség és becsületes munka.

Hogyan őrizzük meg mindezt?

Olyan életvitellel, ami maximálisan megfelelő a többi embertársunk számára is, függetlenül a nemzetiségétől vagy a vallási hovatartozásától! Nem utolsó sorban tisztességes, becsületes tagja akarok lenni a magyar társadalomnak, a magyar állam törvényei szerint akarok élni, eljárni és cselekedni! Tiszteletet és alázatot akarok tanúsítani a feletteseink iránt és szót fogadni nekik. Fontos tisztelni, szeretni, óvni, segíteni, megbecsülni az időseket, a nőket és a gyerekeket egyaránt.

Én úgy érzem, hogy sokat veszítettem az emberi értékemből ezzel a cselekedetemmel, amiért ide kerültem, ahol vagyok. Meggondolatlanul cselekedtem és buktam az emberi értékem. Most értem és érzem igazán, hogy emberi értékünk felbecsülhetetlen, és ez az, amit meggondolatlanságommal elveszítettem!

Hogyan tovább?

Egyetlen egy barátom van nekem, és ő azt mondta, hogy előtte nem veszítettem el az emberi értékem. Persze nem is díjazta a tetteimet, nem tetszett neki, de azt mondta, hogy az ő számára ugyanaz az ember maradtam, aki voltam az előtt. A barátom építész, vállalkozó, és a szabadulásom után az ő vállalkozásában fogok dolgozni. Rég ismerjük egymást, megbízunk egymásban, és úgy gondolom, hogy általa lehetőséget kapok arra, hogy bebizonyítsam azoknak az embereknek, akik rossznak hisznek engem, hogy nem olyan az ördög, amilyenek azt lefestik! Így lehetőséghez jutok visszaszerezni elvesztett emberi értékeimet, az utolsó bocsánatkérésig!

Céлом úgy élni, hogy azt mások is értékeljék, felnézzenek rám. Jó példát akarok statuálni a jövő nemzedéknek, azaz a gyerekeknek. Szorgalmasan szeretnék dolgozni és példaképként élni, olyan emberként, akit ha meglátnak az utcán, akkor nem elfordulnak tőle az, hanem megállnak és szóba állnak velem, érdeklődnek a hogyléte felől. Én tudom, hogy nem fordultak el tőlem azok az emberek, akik számítanak nekem, hanem gondoskodnak rólam és támogatnak engem. Végtelen hálám fogom nekik kifejezni a jövőben a sok segítségükért és az értem tett fáradságukért!

Ez mind feltett szándékom, amiért mindent meg fogok tenni, hogy valóra váltsam, és megőrizsem a visszaszerzett emberi értékeimet. Meg kell tenni mindent, de nem minden áron!

Kicsid József interjú

Tulajdonképpen jól vagyok, nem vagyok feszélyezve, de lelkileg szomorú vagyok. Okolom magamat azért, mert idekerültem. Bosszant, hogy miért tettem azt, amit tettem.

Az akaratéremért hálás vagyok. A társaim nem a legintelligensebb emberek. Sokféle ember vesz körül, akik által értek atrocitások, de büszke vagyok arra, hogy nem voltak pofonok!

Hirtelen haragú ember vagyok, itt megtanultam kezelni. Ha visszamehetnék az időben, akkor nem távolodtam volna el olyan hamar a családomtól. 15 éves korom óta önálló életet élek. Erdélyben születtem, ott nőttem fel. Gyerekként állandóan öregapám „hátsójában lógtam”, vele jártam az erdőt, a mezőt. Majd jött a katonaság.

A gondjaimat nem osztom meg senkivel. Azt sem engedem, hogy bárki a családból meglátogasson. Levélben tartjuk a kapcsolatot. Nem szeretném, ha itt látnának.

A siker felemelő érzés. Büszke vagyok arra, amit elértem az életben. 23 éves koromban jöttem át Magyarországra, akkor semmim sem volt. Még egy biciklim sem. Azóta van egy házam és kovácsoltvas kerítéseket szoktam készíteni. Sok mindennek tudok örülni. Az is örömmel tölt el, ha valaki az ismerőseim közül meglát az utcán, odajön és átölel. De az igazi boldogság a családon belül van.

Vágyom arra, hogy legyen egy törvényes feleségem és gyerekeim. Ezt még nem sikerült elérni, pedig már 43 éves vagyok. Van egy barátom, akivel a jövőben is szeretném tartani a kapcsolatot. A terveim közt szerepel, hogy a volt barátnőmmel rendezni tudjam az elrontott kapcsolatomat.

Örömmel tölt el, ha kapok levelet, vagy ha beszélek Skype-on a családommal

és azt hallom, hogy mindenki jól van. Bízok magamban, a képességeimben. Ez erősít és reményt ad az is, hogy tudok és szeretek dolgozni. Illetve az is reménységgel tölt el, hogy a volt barátnőm nyitott arra, hogy megbeszéljük a múlt eseményeit, sérelmeit.

Jelenlegi helyzetemet egy 10-es skálán 6-7 közé tenném.

Nagyon fontossá vált számomra, hogy soha nem szabad önbíráskodni. Megtanultam, érzem magamon, hogy le kell alacsonyodni a problémák megoldásához. Vagyis azt értem ez alatt, hogy meg kell tudni alázkodni. A jövőképemben mindenképp egy jó állás szerepel. A magánéleti jövőkép pedig mentes a hazugságoktól. Célom a tévedéseimet belátni, bevallani és hűségessé maradni a társamhoz. Nincs megcsalás.

Az életem során 2-3x éreztem azt, hogy elértem a célomat. Ezt csak úgy észreveszem. Olyan érzés, mint amikor a házat fedél alá helyezi az ember.

A változást nem a tükörben kell keresni, hanem a gondolkodásmódban. Ez a 3,5 év sokat változtatott rajtam. A türelem, önfegyelem megnőtt bennem. Igyekszem mások véleményét figyelembe venni és az önérvényesítést visszafogni. Szabad életre vágyom. Vagyis olyanra, amikor már nincs mellettem pártfogó sem. Dolgozom, alkotok. Szeretném magam körül látni a páromat, gyerekeket, családomat, barátokat.

Az egyik testvérem támogatására számíthatok és a barátoméra is. A céljaimat azonban csak magam tudom elérni. Tudom, hogy ehhez pénzre van szükség, de nem ez a legfontosabb. Legnagyobb erőforrásaim a kitartás, az akaraterő. A türelem is, de azt még tanulom. Van egy példaképem. Pék Mihálynak hívják. Ennek az öreg borásznak minden sikerül, bármit csinál. Korda Gyuri bácsit is értékelem azért, amit csinál. 3-4-szer találkoztam vele.

Pintér Tibort - akinél kemencét raktam - azért becsülöm, ahogyan az állatokkal bánik.

Ha lehetőségem nyílna, testi-szellemi fogyatékkal élő embereket foglalkoztatnék. Ilyen vállalkozást nyitnék. Elsődleges célom jelenleg az, hogy próbálok olyan maradni, mint egy bútordarab, hogy elkerüljem a konfliktusokat. Nekem lesz lehetőségem dolgozni, amikor szabadulok, mert van egy program, az EFOP, ahol dolgoznak olyanok, akik segítenek munkát találni a szabadulás után. Itt a börtönben is foglalkoztatnak embereket, én is részt vettem ebben. Jó tudni, hogy segítenek, ha elakadnék. A szabadulásom után dolgozni szeretnék, türelmesnek maradni. Igyekszem a szabályokat megtartani és a kapcsolatomat helyrehozni.

Üzenem az olvasóknak, hogy soha ne kövessék el azokat a hibákat, amiket én elkövettem. Nincs elérhetetlen dolog, ahol van erő és kitartás!

19. Koczka Katalin: Egy átlagos napom

Sajnálatos módon egy olyan házasságban éltem évekig, ahol mindennapos volt a testi bántalmazásom és a lelki terror. Ebben a helyzetben nem volt támaszom és segítségem, aki pártfogolt volna. Nincsenek szüleim, testvéreim, és közeli hozzátartozóim sem, a lányom albérletben lakott.

A kapcsolatunk nagyon hamar eldurvult és brutálissá vált. Menekültem, mindig menekültem, de gyenge jellememet kihasználva, valamint nehéz anyagi helyzetünk miatt, és érzelmi manipuláció hatására mindig visszamentem hozzá. Legnagyobb ok a brutalitásra a féltékenység volt. Mátraverebélyben éltünk, egy hátrányos helyzetű kis faluban. Én az 5 km-re lévő városban, a CBA üzletben voltam műszakvezető. Férfjem, hogy a nap több időpontján is ellenőrizzen, nagyon sokat hívott telefonon, vagy véletlenszerűen ellenőrzött személyesen. Az idejébe belefért, hiszen nem dolgozott vagy csak alkalmi munkás volt. Egy váratlan pillanatban megjelent az üzletben egy délután folyamán. Én beszélgettem az előző munkahelyemen lévő munkatársammal, Attilával, feleségével Anettel és a kicsi fiukkal. Nevettünk, hülyéskedtünk, sztoriztunk a régi emlékeken, mikor belépett az üzletbe.

A szó szoros értelmében kizavarta őket a boltból, engem pedig a sárga földig lealázott és megfenyegetett, hogy biztos azért beszélgettünk, nevettünk és sztoriztunk Attiláékkal, mert „jóban” vagyok vele. Kidühöngte magát és záróráig a közelben lévő italmérő helyen múlatta az időt.

Mindeközben végeztem a munkámat, bezártam az üzletet és elszámoltam a napi bevétellel. Az üzletből kilépve az tapasztaltam, hogy az autóm, amivel dolgozni mentem, nincs a parkolóban. Ugyanis az is szokássá vált nála, hogy a pótkulcs segítségével elvitte a kocsit a leparkolt helyéről. Ebben a szorult helyzetben hívni szoktam, bepánikolva, hogy hol a kocsis.

Elindultam, ő az italmérőből csatlakozott, kerestük az autót. Szó szerint, mint a kutya kergeti a macskát, úgy futottam előtte a járdán a városba. Ő kiabált, üvöltött és megtalált a város előtt. Két sarokkal arrébb megtaláltuk az autót, beültünk és indultunk haza. Üvöltött velem az anyósülésről és ököllel ütött úgy, hogy szó szerint kiköptem a pirosat. Így vezettem haza a 21-es főúton. Csoda, hogy nem szenvedtünk balesetet. Beérve a faluba ő kiszállt a kocsmánál, mintha semmi sem történt volna, én pedig hazamentem. Otthon, mérlegelve a helyzetet, összepakoltam pár cuccomat, kocsiba ültem, és hazamentem a saját házámba, Mátraszőlőse. Hazaérve kifújtam magam, és próbáltam testiekben és lelkiekben összerakni az életemet. Ez ment mindaddig, amíg haza nem ért és rá nem jött, hogy eljöttem otthonról. Ittasan, jogosítvány nélkül kocsiba ült és utánam jött Szőlőse. Beugrott a kerítésen, ütötte-verte a bejárati ajtót, csörgette a telefont. Én rettegtem a saját házámban. Kénytelen voltam beengedni, ahol a délutáni tortúra folytatódott. Ütött-verte, folyt az orrom vére... Hosszúra nyúlt így az este és rövidre az éjszaka. Jött a reggel, 5 órára a boltban kellett lennem, tehát

jóformán le sem feküdtem, de már kelnem is kellett. A reggel olyan volt, mintha tegnapi és az este nem történt volna semmi.

Külön kocsi ültünk és elindultunk Mátraverebély felé. Azt mondta, hogy én menjek előre, mert neki nincs jogosítványa és a rendőr mindig az első autót ellenőrzi. Kérte is, hogyha meglátom a rendőrt, akkor hívjam őt, és ő teszi a dolgát. Én láttam a rendőrt, de nem volt merszem felhívni, mert büntetik a rendőr előtti telefonálást.

Hála istennek, minden rendben volt, egyikünket sem igazoltattak, baj nélkül hazahívtunk. És ekkor jött a „feketeleves”. Bementem a fürdőbe, hogy az egész tortúra után rendbe szedjem magamat, hiszen dolgoznom kell menni. Utánam jött, kiabált, ordított:

- Le akarsz csukatni! Nem voltál képes telefonálni? Mit képzelsz, ki vagy te?

Úgy hasba rúgott, hogy kettégörnyedve a földre rogytam, ahol tovább rugdosott és ütött. Könyörögtem neki, hogy hagyja abba, mert dolgoznom kell menni, nyitnom kell az üzletet.

Kiélve indulatait abbahagyta az ütlegelést, nekem meg most már tényleg emberi külsőt kellett öltenem, mert a kialakult helyzet tényleg megkövetelte. Szó szerint menekülve mentem ki a házból és indultam dolgozni. Természetesen a munkahelyemen nem tudtak semmit az esetről. 10 óra magasságában jött a nagynénje vásárolni és kérdezte:

- De rosszul nézel ki, Kati? Valami baj van?

Elindultak a könnyeim, de válaszolni nem tudtam.

- Laci bántott ugye?

Csak bólogatni tudtam. Ilyen és ehhez hasonló eseteket kellett elszemvednem az öt év együttélésünk alatt. A verés és a bántalmazás, a sakkban tartás mindennapos volt az életünkben. Mindaddig, míg én is kést ragadtam, és egy bántalmazás során „belevágtam”, majd egy következőnél nyolc napon belül gyógyuló sérülést okoztam neki. Elítéltek és 2020 óta börtönben vagyok. Ő éli kint a világát. Én elváltam tőle, eladtam az egy per egyes tulajdonú családi házamat és az ő házában lévő ingóságaimat otthagytam neki.

Azóta van egy új párom és egy szerető családom 150 kilométerre attól a helytől, ahol ezek a szörnyűségek történtek.

Én örülök, és boldog vagyok, hogy sikerült tőle megszabadulnom. Hiába vagyok börtönben, mégis örömmel tölt el az, hogy itt nyugodtan tudom lehajtani a fejemet alváásra és nem félek és rettegek attól, hogy mikor töri rám az ajtót.

- Hogy hogyan tovább?

Még nem tudom, de bízom abban, hogy innen hamarosan kikerülve, hasznos tagja tudok lenni a társadalomnak, és szerető párommal boldog éveket tudok még együtt tölteni.

Koczka Katalin interjú

A büntetésem, melynek talán lassan a felét letöltöttem, közel 9 év. Próbálom mindenben megtalálni a pozitívumot, de úgy érzem az erőm véges. Minden nap egy kudarc, egy túlélés, egy harc. A munkán kívül két szakkörre járok, angolt tanulok, és bár nem vagyok vallásos, Biblia szakkörön is részt veszek. Konyhán dolgozom. Ez azért jó, mert hétfőtől vasárnapig van munka. Sajnos lelkileg nem vagyok túl jól, így az olvasás vagy a tévézés egyáltalán nem köt már le. Úgy érzem üres a fejem, üres vagyok. Nagyon nehéz életem volt, sok bántást, megaláztatást kaptam a volt férjemtől. Nem volt senkim, akitől segítséget kérjek. Szüleim már nincsenek. A környezetemet pedig nem mertem belevonni. A lányom másfél hónappal ezelőtt üzent nekem, hogy volt férjem elhunyt. Nem viselt meg a hír, az zavart csupán, hogy már nincs lehetőségem a szabadulásom után elmondani majd neki, hogy látod, ezt is túléltem.

A válás után eladtam a szüleim házát, mely az anyém volt és egy teljesen másik megyében (230 km-rel arrébb) kezdtem új életet. Új kapcsolatom, férjem lett, akitől három hónap után kellett elválnom, amikor bevonultam a börtönbe. Ő és a szülei, amióta bent vagyok, kitarítottak mellettem. Férjem minden beszélőre eljön, csomagot küld nekem. Isten ajándékeként élem azt meg, hogy ő van nekem.

Ha az életemben változtathatnék valamin, akkor a gyermekem lenne mindenképp felett. Amikor a bántalmazó, volt férjemmel voltam, a gyermekem választás elé állított. Mivel én nem őt választottam, megszakította velem a kapcsolatot. Ez a kapcsolat csak a válást követően kezdett rendeződni. A boldogság és siker számomra sosem volt meg igazán. Szüleim házasságának 15. évében születtem, kései gyermek voltam. Bányász családban nőttem fel. A szüleim számára sosem voltam elég jó. Három éves koromtól dadogtam. Ennek okára nem emlékszem. Azt tudom, hogy a K betű kiejtése (a nevem kezdőbetűi) komoly nehézségekbe ütközött. Emiatt az iskolában folyamatos gúnyolódások, bántások értek. Amikor bekerültem a kereskedelmi iskolába, jöttek a sikerek. Kitűnő tanuló lettem és szinte mindenből a legjobb voltam. Ez olyan siker lett számomra, hogy elmúlt a dadogásom. Ha teljesítettem is az elvárásokat, mindig azt éreztem, hogy nem vagyok elég jó. Igazi maximalista vagyok, nálam a 100 % az 150 %-nál kezdődik. Így én akkor vagyok boldog és ez által sikeres is, ha ezt el tudom érni. Ha többet látnak bennem, ha többet tudok nyújtani az elvárásoknál, nekem az a siker. Ha 1-10-es skálán kellene a jelen helyzetemet értékelni itt bent, akkor úgy érzem, nyolcat adnék. Akkor lenne kilenc, ha még több elismerést kapnék. Erősségeim, hogy könnyen tanulok, tanítható vagyok. Nyitott vagyok az új dolgokra, amikben megtaláljuk a jó lehetőségeket.

Erőszakos ember voltam a magam módján, de ennek felismerését fejlődésnek élem meg. Békésebb, szerényebb és elfogadóbb lettem. Meghallom, amit mások mondanak nekem, és nagyon törekszem a jóra. Most már nem csak ÉN van, hanem vannak MÁSOK is. Mi lesz a szabadulásom után? Vannak félelmeim, hogy nagyon nehéz lesz átállni.

Például szeretnék egy nagy bevásárló központba elmenni, de lehet, amint erre sor kerül, kiszaladok majd onnan. Természetesen nagyon szeretnék a mostani férjemmel egy boldog családot alkotni. Szeretném, ha a szüleivel közösen, együtt lennék egy jól működő család. A lányommal és férjével szeretném a kapcsolatot tovább ápolni. Szívesen dolgoznék akár mosodában is, itt a börtönben szereztem meg hozzá a tapasztalatot. Egészségi állapotom azonban egyre romlik, hetente járok kezelésre, így nem tudom, hogy mit hoz majd a jövő. Gondolkodtam azon is, hogy leírom azt, ami velem történt egy könyvben, hátha ezzel is tudok segíteni másoknak. Példaképem most - bár lehet, ez furcsán hangzik - a börtöntársam Denkó Eleonóra, aki hasonló bűncselekményért van itt. Nagyjából együtt szabadulunk. Az ő kitartása, elszántsága, az, amit végig csinál itt bent, példaértékű számomra, pedig 10 évvel idősebb, mint én. Nekem sokszor ő ad erőt. És ha már példaképekről beszélünk, szeretném elmesélni, hogy egyszer egy fiatal zárkatársam azt mondta nekem: „Kata, amiken te már keresztülmentél az életedben, el tudod azt képzelni, hogy példakép vagy sokak számára?” - őszintén megvallva sosem gondoltam volna ezt. A könyvet elolvasó embereknek azt üzenem, hogy ha belekerülnek egy bántalmazó kapcsolatba, minél hamarabb lépjenek ki, akár kérjenek segítséget is, de időben tegyék meg ezt a nehéz lépést. Ha lett volna erőm ezt időben megtenni, most nem lennék itt.

20. Kohonitz Tamás: Változások

Történetemet gyermekkoromtól kezdem, mely egy szerető és óvó édesanyával telt. Azért „csak” édesanyával, mert édesapám alkoholizmusa miatt szüleim születésemkor elváltak. Édesanyám a tőle telhető módon próbált anya és apa is lenni. Ennek ellenére, hiányzott egy ideális apakép az életemből. A családi házunk méretének és adottságainak, illetve édesanyám jóindulatának köszönhetően édesapám is az ingatlanban (tőlünk elválasztva) lakott. Gyerekként gyakran néztem, és láttam édesapám hanyatlását, különféle balhés ügyeit, melyek verekedésben, és pszichikai bántalmazás formájában nyilvánultak meg, aminek néha mi is áldozatul estünk.

Gyerekként a történések miérettjét nem igazán értettem, csak annyit fogtam fel, hogy ez nem jó és ok nélkül bánt minket. Ami az ismeretleneket illeti, azt nagyon is láttam, hogy bizonyos emberek „tisztelik”, ami utólag átgondolva inkább a félelem és a tőle való tartás miatt volt. Az igazság az, hogy ezzel sajnos tudtam azonosulni, mert azt láttam és éreztem, hogy így nem vagyok kiszolgáltatott, senki sem bánt, és mindenki a barátom akar lenni. Ez persze csak önámítás volt. Szóval iskolásként én is sokat verekedtem, próbáltam magam erősnek és bátornak mutatni, ami ugyan különféle badarságokba sodort, de működött. Kisgyerekként belém égett az „ok nélküli” bántalmazás. Előszeretettel álltam a fizikailag gyengébbek mellé, illetve védelmére. Ez néha dicsőséget hozott, néha bukást. Miután általános iskolai tanulmányaimat befejeztem és elkezdődött a tinédzser korszak, jöttek a bulizások, csajozások, diszkózások, ahol újra találkoztam immár saját magam által az alkohollal. Előfordult elég sűrűn, hogy egy-egy diszkózás után, miután sokan, köztük én is, kellőképpen „erősre”, itták magukat, a nézeteltéréseiket verekedéssel rendezték.

Jött a változás. Megismerkedtem egy lánnyal és szerelmes lettem. Szépen haladtunk előre a kapcsolatunkban, melyből sokat profitáltam érzelmileg és mentálisan egyaránt. Összeköltöztünk, majd bevitték katonának, ahol szintén rengeteget fejlődtem. Megtanultam mi a tisztelet, mi a felelősség. Leszerelésem után a barátnőmhöz, ekkor már menyasszonyomhoz tértem haza. Igyekeztem mindent megtenni a kapcsolatért, a lányért dolgoztam, szerettem, nem csaltam meg, igyekeztem őt segíteni. Aztán egy nap azzal kellett szembesülnöm, hogy a „pénz” mennyire felül tudja írni az érzelmeket. Sajnos én nem származom gazdag családból, ő pedig az együtt töltött hosszú idő ellenére is elhagyott egy nálamnál gazdagabb fiúért! Összetörtem. Nem értettem, nagyobb fájdalomként éltem meg, mint életem során bármilyen bántalmazást vagy megalázást. Kerestem magamban a hibát, de nem találtam. Az elkeseredést felváltotta a harag, ami által önpusztítóvá váltam. Jöttek a drogok és vele együtt a különböző rossz társaságok, újra a balhék, és végül a börtön. Na, a börtön aztán egy „tuti jó hely”.

Mikor először bekerültem, szinte mindennapos volt a dühöngésem, különféle mondvacsinált, ok nélküli, vélt sérelmekért. A kiszolgáltatottság, a mindennapos zaklatottságom viszont egy idő után átrendezte az értékrendemet. Mára már igyekszem mindennemű bántalmazástól, balhétől távol tartani magam. Életemben jelentőséget kapott a szavahihetőség, a tartás, a segítőkészség, a becsület. Ez ugyan egy börtönviselt ember szájából furán hangozhatnak, de léteznek. Végül, de nem utolsósorban ott volt édesanyám, aki mindig őszinte szeretettel, segítséggel mellettem állt minden sikeremben és bukásomban. Immár 41 évesen a családalapítás, és a számomra értékeket képező dolgok megtartása, ápolása, elérése a cél, melyet úgy gondolom, már az életem folyamán nem hagyok és saját magam által sem fogok befolyásolni.

Kohonitz Tamás interjú

Talán már nem sokáig leszek bent, ezért a „vége szám” miatt egyre jobban érzem magam. Most a hangulati skálán hetes vagyok. Augusztusban lesz tízes, amikor talán teljesen vége lesz ennek a korszaknak. A nevelő tiszt segít a hétköznapiakban, és a társam úgyszintén, akivel szívesen osztom meg a gondolataimat. Szakács vagyok. Reggel négykor kelek, teszem a dolgom. Apró sikerek között van az is, hogy szeretik a főztömet, dicsérnek érte. A karácsonyi műsor egyik szervezője és szereplője voltam, jól esett ilyen formában is örömet adni.

Az életem során az erőszak sokáig meghatározó volt, hálás vagyok a sorsnak, hogy teljesen más emberré váltam, válhattam. A börtön, a bezártság egy teljesen más értékrendet alakított ki bennem. A családalapítás igénye egyre többször jár a fejemben, bármi is történt a múltban.

Céljaim között legelőször a „börtönfelejtés” szerepel. Megtanultam a leckét. Három és fél év szinte bepötolhatatlannak tűnik, de bennem van bizonyítási vágy. A baráti kör mecsappant, kiszakadtam abból a közezből. Hálás vagyok édesanyámnak is, amiért töretlenül mellettem állt és áll ma is. Magasépítész technikus vagyok, a jövőben ez is egy alternatíva lehet. Dolgozni biztos, hogy fogok, van saját ingatlanom, de sokszor megfordul a fejemben, hogy külföldön is kipróbálhatnám magam.

Nem hittem volna, hogy a bezártságot évek elteltével úgy fogom értékelni, hogy sok mindenre megtanít. Pedig így van.

Édesanyámat támogatni, segíteni fogom, ez talán a legfontosabb számomra. Megtanultam magamról, hogy erős vagyok, hogy saját erőből is tudok rendes ember lenni. Fizikailag mindig is erős voltam, szellemben, agyban volt nehezebb a börtön.

Majdnem a nulláról kell felállni és lépni előre. Édesanyám a példaképem is, aki óriási erőt ad.

Az apai tekintély, vagy szigor talán hiányzott, de lázadni ennek hiánya végett ma már nem igen kell.

Amennyiben én apa leszek, jó példa szeretnék majd lenni.

Mi készítetett engem az írásra?

Talán példa lehetek abban, hogy lehet változni jó irányba, saját őszinte szavakkal.

21. Kovács Balázs: Életem története

11-12 évesen kezdett el bántalmazni édesanyám. Elsőnek csak a kezeimre ütött, de később már a pofonok is szálltak. Én kérdeztem anyámat, hogy miért ver mindig. Ő azt felelte, hogy apámat látja bennem. Négyen vagyunk testvérek, de négyünk közül mindig én húztam a rövidebbet, pedig jártam iskolába, és olyan nagy probléma nem volt velem, csak annyi, hogy eleven voltam. A tanáraink mindig jó véleményt mondtak rólam. Egyszer volt velem probléma, amikor elloptam az osztálytársam uzsonnáját és ő megmondta a tanárnőnek. Ezt követően felhívták Anyámat. Amikor hazaértem megpofozott, úgy, hogy a számból is folyt a vér. Utána beállított a sarokba egy órára. Utána a kezeimre vert. Én sírtam, és mondtam, hogy ne bántson tovább, mert fáj, de tovább ütött. Én ezt úgy éltem át, hogy hát mondom, ilyen nincs a világon, mint ez az ember! Ez kegyetlen, ez nem néz se Jóistent, se senkit. Lelkileg már nem bírtam ezt a terhet. De visszatérve az uzsonnára, talán azért loptam el, mert volt rá példa, hogy anyám nem is adott ennivalót. Egyszer mentem haza az iskolából és kérdeztem anyámtól, hogy mit főzött. Ő elkezdte mondani, hogy neked semmit, és bezavart a szobámba, majd elkezdett kiabálni és átkozni. Nem volt könnyű, főképp, amikor ok nélkül is bántalmazott, legtöbbször pszichésen. Mindig apámat vágta a fejemhez, hogy olyan leszek, mint ő, bűnöző, rabló, tolvaj és gyilkos.

Igen, ebben nem hazudott, így utólag visszagondolva. De én másképpen látom ezeket a dolgokat. Lehet, hogy nem kellett volna bántania ilyen sokszor. Ezzel csak azt érte el, hogy egy tizenéves gyerek a félelem árnyékában nőtt fel. Nincsenek is szavak arra, hogy mit csinált velem.

Tizennégy-tizenöt éves lehettem, mikor elkezdtem a bűnözést: loptam, csaltam, hazudtam és így tovább. Mikor bevittek a rendőrök az első ügyemmel, anyám is ott volt. Tőle jobban féltem, mint a rendőröktől. Ismét kaptam, szédülésig vert. Nekem már mindegy volt, de én úgy éreztem, hogy most halálra fog verni. Ott, abban a pillanatban megtörtem lelkileg, fizikailag is. Nem értettem soha, hogy miért bántalmaz. Gyerekként fájdalmasak voltak azok az idők. Hogy mit akart elérni anyám ezzel, hogy mindig bántott? Annyit ért el, hogy bekerültem a börtönbe. A vád rablás volt, három évet kaptam, letöltendő. Mikor bekerültem féltem, sőt mi több, rettegettem, viszont nem bántottak, épp ellenkezőleg, segítettek mindenben. És elgondolkodtam, hogy ha az idegen emberek nem bántalmaztak, akkor anyám miért bántott mindig? Én egy pár embernek elmondtam ezeket a dolgokat, és ők azt válaszolták, hogy az ilyen anya az nem anya. Én nem tudom elfelejteni, hogy hányszor kaptam ki ok nélkül. Vannak még olyan napok, mikor visszagondolok rá. Azt érte el, hogy ki-be járom a börtönt. Én úgy gondolom, hogy ő vezetett idáig, hogy börtönbe kerüljek. Talán az én hibám is. De egy gyereknevelés nem így működik.

Kovács Balázs interjú

Jelenleg nem érzem magam jól, nagyon hiányzik a családom. Amiért hálás vagyok az az, hogy megszülettem. Amin változtatnék, az a bűnözés. Családot szerettem volna és volt is egy élettársam, de sajnos nem jött össze a család. Nálam a bizalom nem egy-két nap és hónap, hanem sokkal több idő. Mamámban és a papámban bízom, akik felneveltek. Boldog nagyon rég nem voltam. Talán 2021-ben, amikor szabadultam és ott körbevettem a családot, de sajnos nem sokáig voltam kint. Azt az időszakot mondanám boldogságnak. A siker az volt az életemben, amikor általános iskolában pingpongoztam és helyezéseket is elértem. Nagyon szeretek pingpongozni és számomra ez siker volt, illetve az is, hogy itt bent tanulok. Amire régóta vágyok, az egy gyerek. Ha kikerülök, szeretnék dolgozni. Itt bent tanultam 2 szakmát és abba szeretnék dolgozni. Számomra az is öröm, ha ki tudok időnként menni sétálni vagy húzódkodni. Sajnos most a gerincemmel van probléma, azt vizsgálják, és nem tudok edzeni. Az is öröm, hogyha a könyvtárba mehetek. Ötösre tenném magam a skálán, próbálok pozitív lenni, de elszállnak ezek a gondolatok. A jövőképem az úgy néz ki, hogy otthon vagyok, autóban ülök és van jogosítványom. Segítek az embereken. Segíteni akarok a nagypapámon, akinek sztrókjja volt. Kiskunhalason megtanítottam egy fiatal srácot olvasni és most is vigyázok egy rákos emberre, mert nagyon szeretek másoknak segíteni. Szeretnék egy szép, megértő és elfogadó nőt, aki minden hibámmal együtt szeret, nem nézi a múltat és a jelenben élhetünk. Ha egy lépést tennék előre, akkor az a szabadság lenne, a családdal lennék és örömet éreznék. Ehhez papám támogatására van szükségem, de a megvalósulása csak rajtam múlik. Az erőforrásom, ami már megvan hozzá az az önbizalmam, ami mindig is volt, illetve a remény. A hit is nagyon fontos, sokat imádkozok a nagypapáért, hogy jobban legyen. A példaképem a nagypapám, mert ő egy nagyon jó, segítőkész és megértő ember. Ő és a nagymamám neveltek fel, ők ismernek a legjobban engem. Mindent biztosítottak számomra és a testvéreim számára. Ha meglennének az anyagi erőforrásaim, akkor az árvákon és betegeken segítenék és adományoznék. Amit tudok tenni jelenleg, hogy közelebb kerüljek a céljaimhoz az az, hogy várok türelmesen. Szabadulás után nem tudom, hogy mire fogok kimenni így nem tudok arra a kérdésre válaszolni, hogy mi lesz akkor. Amit üzennék, hogy ha rossz ember olvassa, akkor térjen jó útra. A többiek pedig becsüljék meg odakint az életet.

22. Kulcsár József István: Egy álmom beteljesülése

Egy vidéki kisvárosban születtem, egy problémás családba. Már egészen fiatalon összetűzésbe kerültem a törvénnyel. A fennálló családi problémák miatt még gyerekként nevelőotthonba kerültem. A folytonos szökések és a baráti társaság csak rossz irányba vitt. Végül a bűn a javítóintézetbe sodort. Itt a további megkezdett rossz utat jártam. Végül a fiatalokruak börtönébe kerültem. Önmagamban töprengve úgy véltem, a bűn a helyes, járható út, és folytattam a bűnözést. Hosszú éveket töltöttem különböző börtönökben. Ez évek alatt rengeteg rosszat láttam, tapasztaltam. A börtönök teljesen elgyengítettek és súlyos gyógyszerfüggő lettem. Sok öngyilkossági kísérletem volt. 2017-ben történő szabadulásom után valami megváltozott. Elkezdtem rendes munkahelyen dolgozni, és rájöttem, az életemből mennyi évet dobtam el, áldoztam fel feleslegesen. 2021-ben rám talált az igaz szerelem. Megismertem páromat, aki tanár és festőművész. Elmondtam neki, hogy egy régi ügyem miatt börtönbe kell jönnöm. Elfogadta, és vár rám, támogat anyagilag, érzelmi. Most döbentem rá igazán, az áldozattá válást mi okozzuk saját magunknak, és mást is azzá teszünk a bűnünkkel. Erősnek, bátornak mutatkozunk. Szégyellünk segítséget kérni reintegrációs tisztunktól, pártfogónktól. Pedig tudjuk, segítség kell, mert fel kell ismernünk azt, hogy a bűnt választva áldozattá tesszük szeretteinket is. Pedig csak kérünk kéne a segítséget és megkapnánk. Az álomom teljesült, hiszen van szép menyasszonyom, és lesz boldog életem!

Hinnünk kell önmagunkban, és tennünk érte, hogy mások is higgyenek bennünk. Esély van, és van kiút a bűnből. Ha bent tudunk dolgozni, kint is tudunk, csak akarni kell! Én csak köszönettel tartozom a páromnak és a BV alkalmazottainak, mert hittek bennem, segítettek, így én is tudok már hinni önmagamban. Az akarat erősebb, mint a bűn. Le lehet győzni a rosszat. Soha nem késő újratekdeni, mert az élet rövid. Kell adni önmagunknak egy esélyt, mert nem a bűnre születünk, hanem az életre. Csak mi válunk bűnössé, mert, tévhitbe kergetve magunkat, elhisszük, hogy ez a helyes út. Tegyük érte, hogy ez ne így legyen! Mert saját életünket rövidítjük meg minden nappal, amit bent, a rácsok között töltünk. Most beteljesült az álomom, boldog vagyok és van, kit boldoggá tehetek, és ebben az a csodás, hogy én döntöttem el, ezt választottam.

Mindenkinek üzenem: Döntsetek Ti, és ne felettetek döntsenek.

Kulcsár József István interjú

A körülményekhez képest jól érzem magam. A fegyházban emberként bánnak velem. Ez nagyon jól esik. Nagyon hálás vagyok a páromnak, akit még a börtönbe kerülésem előtt eljegyezhettem. Jó lett volna, ha már előbb megismerhettem volna őt. Korábban nem láttam az élet értelmét, vagy azt, hogy meg kéne változnom. Most másképp gondolkodom, de az nem tetszik, hogy most olyan dologért vagyok itt, amit nem követhettem el, mert az eset idején épp BV Intézetben voltam.

Szívesen visszapörgetném az időt, hogy ne kövessék el ennyi rosszat. Nagyon elrontottam a fiatal koromat. Ha lenne rá lehetőségem, akkor bűnmegelőzési segítséget nyújtanék fiataloknak. A gondjaimról tudok beszélgetni a rabtársaimmal. Sokat jelent számomra az is, hogy a pszichológussal vagy a nevelőnővel is megoszthatom a gondolataimat. Korábban azt gondoltam, hogy a boldogságot, vagy a sikert csak a hírnév hozhatja el. Amióta másképp látok mindent, teljesen másban találok meg mindkettőt. Egy más érzés is tölt el, ha ezekre gondolok.

Mindennél jobban vágyom arra, hogy legyen egy rendes családom. Ahogy a pályamunkámban írtam, nevelőotthonban nőttem fel, talán ezért is ennyire fontos ez nekem.

Ahogy mondtam korábban, már eljegyeztem a párom, de céлом, hogy feleségül is vegyem őt. Erre ugyan lenne lehetőség már most is, de én magam szeretném ezt megvalósítani, ezért csak a szabadulásom után fogunk összeházasodni. Vele nyitnék egy vállalkozást. Korábban piacoztam, - épp ott ismerkedtünk meg- szívesen dolgoznék ilyesmiben.

Egy 10-es skálán a jelenlegi helyzetemet 7-8-ra tenném. A hiányzó 2 a szabadság hiánya miatt van. Igazából sok mindent lehet itt csinálni. Van könyvtár, nézhetünk tévét, kártyázni is szoktunk. Részt veszek a pszichoszociális csoport foglalkozásaiban is. Takarítom az emeletet, ahol élek.

Megtanultam, hogy többre vagyok képes, mint amit gondoltam magamról, és ezeket a képességeket lehet jóra is használni. Nem kell rosszat csinálni, hanem lehet segíteni másoknak, mert a bűnözés nem megoldás. A hirtelen jött pénz eleinte siker, de itt megváltozik a vélemény erről. A család, a szabadság értéke felértékelődik. Sok hozzátartozó úgy gondolkodik, hogy ritkán jön látogatóba, de ez nem jó. Ezzel nem segítenek abban, hogy belássuk, rosszat tettünk. Inkább azt érik el, hogy az itteni élet felőrli az idegeket, és elvágnak a külvilág változásaitól. Sokkal nehezebb lesz aztán újra beilleszkedni a társadalom körforgásába.

Leginkább az a kép él bennem a jövővel kapcsolatban, hogy hazamegyek a páromhoz. Meglátogatom a beteg Édesanyámat a kórházban. És fiatalokat okítok. Szembesíteném őket a tényekkel. Hogy egy lopásért is lehet akár 7 évet ülni. Hogy a meggondolatlan cselekedeteknek súlyos következményei lehetnek. S hogy elértem ezeket a célokat, a megváltozott életekből fogom tudni. Amikor a

bűnmegelőzési oktatásoknak tényleges, kézzelfogható eredménye lesz. Már nem azon gondolkodom, hogy milyen úton tudnék könnyen pénzt keresni. Nagy előre lépés a változásom útján az is, hogy már nem vagyok tagja a régi bandának.

A párom támogatására számítok. Jó lenne, ha lennének olyan civil szervezetek, akik segítenének, támogatnának olyanokat, akik tényleg komolyan gondolják a változást, az újrakezdést. Tudom, hogy sokan csak megjátsszák a változást, de ők vissza is kerülnek ide. A céljaim elérése persze elsősorban rajtam múlik, de a páromon is. Meg azon is, hogy engedik-e, hogy feltételesen kimenjek. Nem szoktak ilyet kérni, de én egy pártfogót kérnék, hogy ez megtörténjen. Céljaim eléréséhez erőt ad mindaz, amit az évek alatt itt tanulhattam. Dolgoztam már motorszerelőként, gumis műhelyben. Mindenképp fejleszteném magam, hogy több lábon képes legyek megállni. De reménységgel tölt el, hogy odakinn van valaki, aki vár rám, akihez mehetek. Épp ezért nagyon fontos a kapcsolatom szorosabbra fűzése a párommal. A személyes találkozás, látogatás ebben az intézményben hétköznapra esik. Ez megnehezíti a helyzetet, mert a párom dolgozik ebben az időben és nem tud bejönni hozzám. Levélben tudunk értekezni, illetve Skype-on. Sokat segít a kinti életre való felkészülésben a nevelőnő által vezetett reintegrációs program is. Gyerekként apám féltestvére volt a példaképem, akit ma már negatív példának látok. Ő orosz származású, és én olyan szerettem volna lenni, mint ő. Sok olyan dolgot tettem, amit nem kellett volna. De arra büszke vagyok, hogy sosem drogoztam.

Jelenleg a párom a példaképem. Ő egy erős asszony. Úgy kezdett új életet a lányával egy ismeretlen városban, hogy egyetlen barátnője, ismerőse sem volt itt. Mivel ő festőművész, bántalmazott anyáknak segít a festéssel feldolgozni az őket ért sebeket. Emiatt is felnézek rá.

Ha lenne rá lehetőségem, akkor létrehoznék egy Alapítványt. Egy olyan közösséget, akik már az általános iskolásoknak beszélnének a bűnmegelőzésről. Hátványos helyzetűeket bátorítani, hogy mindig van kiút. Sok haragosom van kint, a régi banda szeretne visszarántani.

Jelenleg annyit tehetek a céljaim eléréseért, hogy a párom a Kapcsolattartó- és Befogadó Nyilatkozatot aláírja. Szabadulásom után szeretnék megházasodni, feleségül venni őt, akivel aztán közösen nevelhetnénk a lányát. Szeretnék dolgozni és vágyom egy önálló otthonra.

Az olvasóknak üzenem, hogy próbálják meg az életüket minden tekintetben átértékelni. Az élet olyan, mint egy színház és mi fogjuk eldönteni, hogy milyen, melyik szerepet fogjuk játszani benne. Mivel Istentől szabad akaratot kaptunk, mi dönthetünk. Ha hibáztunk, minél előbb érdemes beismerni, belátni, mert a tetteink másokra is kihatással vannak. Belevonjuk őket is a problémába, amivel ártunk nem csak magunknak, hanem nekik is.

23. Lakatos István: Távolságok

Fogj egy bögre forró csokit és kettő vaníliás fánkot a következő sorokhoz, ugyanis én már közel 33 hónapja áhítozom egy kis nasizós énidőre és egy pár szaftos sztorira a Fészen vagy az Instán.

Hogy hogyan vált számomra egy ilyen mindennapos dolog egy távoli vágyálommá? Ezt az egészet csakis egyedül magamnak, a függőségeimnek, és az önbizalomhiánynomnak köszönhetem. Elképesztően fiatalon, 14 éves koromban kezdtem/próbáltam ki először a füves cigit, de az az évi, karácsonyi bulin már a speed és az extasy is játszott. Kisiskolás korom óta problémáim voltak a súlyommal. Eléggé kellemetlen érzés, amikor nem tudod megvenni azokat a ruhadarabokat, amik tetszenének, mert nincs belőlük a méretedben. A szintetikus drogok kezdetben segítettek a fogyásban, de ugye a mínusz kilókkal párhuzamosan jött az egyre gyakrabban felmerülő sóvárgásos hangulatingadozás. Mire a szüleim teljesen tudomást szereztek a kábítószer használatomról, már eléggé függő voltam, azaz napi többször drogoztam, sőt amennyi pénzem volt, az mind a dealerek zsebében landolt. A szüleim mindentől óvni próbáltak. Lehet, hogy így visszagondolva jobb lett volna, ha nem anyámasszony katonája típusnak nevelnek. Néhány zűrös túladagolás után bevitettek a pszichiátriára. Aztán a rehab vége után 1-2 hétig, max. 1 hónapig tiszta voltam, de aztán újra jöttek a régi „barátok” és újra indult ugyanaz a lemez, azaz a szívogatás és a semmit hajtás. Végül is a szüleimnek az érettségi és a nyelvvizsga után sikerült meggyőzniük, hogy nősüljek meg. Mivel késői gyerek vagyok, a szüleim nagyon szerették volna megérni az unokájuk születését, valahogy úgy éreztem, hogy rendben, ennyivel jövök nekik a nagyon is jó körülmények közt való neveltetésért, ezért elkezdtünk dolgozni a feleséggel a babaprojekten. Természetesen ez idő alatt tiszta voltam, hiszen tisztában voltam vele, mekkora az esély arra, hogy a droghasználatnak köszönhetően beteg/fogyatékos babája szülessen egy párnak. Abban az évben kaptunk egy elég jó ajánlatot a sógornómtól és a férjétől, akik külföldön éltek, ezért hát mi is megpróbáltuk sok ezer párhoz és családhoz hasonlóan. Mindketten szerelmesek voltunk, nekem is úgy tűnt, hogy A... be tudta tölteni az előző szerelmem, a drog helyét a sérült lelkemben. Sikerült teljesen egymás támaszaivá válnunk azon a távoli új és ismeretlen helyen, ami még jobban elmélyítette a kapcsolatunkat. Nemsokára újabb boldog esemény történt az életünkben. A nejem állapotos lett. Mindketten nagyon akartuk ezt az egészet és az ő szülei is épp ugyanúgy, mint az enyéme. Úgy éreztük, hogy készen állunk rá. Véleményem szerint szülőnek lenni a legnagyobb feladat / kihívás egy emberi lény életében, legyen az bármelyik szülő, anya vagy apa. Sajnos a 12. hét közepén A... elvetélt. Tudtuk, hogy lány lett volna, és valószínűleg soha nem fogom elfelejteni azokat a pillanatokat, amikor hallottuk a pici szívét először dobogni. Mérhetetlen letargiába kerültünk mindketten. Fogalmunk sem volt, hogy fogjuk közölni a szüleinkkel ezt

az egészséget. Aztán bekövetkezett a legrosszabb, ami csak bekövetkezhetett. Elkezdtek egymást okolni ezért az egészért. Elvileg egy ilyen veszteségnek közelebb kellene hoznia egymáshoz egy párt, mind fizikálisan, mind mentálisan, de sajnos a gyakorlatban nem minden esetben ez valósul meg. Konfliktust konfliktusra halmoztunk, aztán a feleségem elköltözött a nővéréhez, a következő héten pedig a netről értesültem, hogy hazarepült a szüleihez. Ott maradtam a sofőrömmel a világ másik felén, és hát jött a papírforma: újra elkezdtem marihuánát használni, miközben beindítottam a kertészkedéssel foglalkozó vállalatomat. Eleinte rendkívül magányosnak éreztem magam, de beletemetkeztem a pénzkeresésbe, amit a drága dolgok mellett a drogokra szórtam el újra. Az egyik „kedves” ismerősömmel újra elkezdtem metamfetamint használni, ami nem volt idegen számomra az előző drogos életemből. Külföldön tisztább és jobb minőségűek a kábítószeresek. Ahogy telt az idő egy fokkal önállóbb lettem, hiszen muszáj volt megtanulnom, milyen a magam urának lenni, és megszűnt félig-meddig létezni az „anyámasszony katonája”. Meg hát már a szüleimnek sem ment úgy a szekér, mint hajdanán. Édesanyámnak egyre rosszabbul szolgált az egészsége. Édesanyám többször is említette, hogy ideje lenne hazaköltözni, mert elég nagy a gubanc itthon, és apa szeretett volna még látni a saját szemével, megölelni, egyszerűen elbúcsúzni. Újra kaptam egy nagyon rossz hírt. Édesapám meghalt. Hazaköltöztem, amint lehetett. Mindenemet pénzzé tettem, és csapat-papot otthagya siettem haza, hogy elkísérhessem utolsó útjára az apámat. Sajnos itthon nagyobb volt a zűrzavar, mint elképzeltem. A házunkon jelzáló volt, és számlák, számlák hátán. Időközben az öcsém is megnősült, akinek született egy kisfia. Hát valamennyire sikerült betöltenie a picivel az űrt, ami apa után maradt. Neki adtam azt a szeretetet, amit azelőtt neki. Miután az öcsém is elvált, négyen maradtunk. Anya, az öcsém kisfia, az öcsém és én. Közel egy évig kitarított a külföldi megtakarításomból származó összeg négyünknek. Elképesztően rossz érzés volt úgy bemenni egy üzletbe, hogy számolgatni kellett, hogy most mit is vehetek meg, és mit nem. Új dolog volt ez számomra. 25 éves koromig nem tudtam mi az a nélkülözés, vagy hiány. Közben természetesen visszatértem a régi „barátaimhoz” és még jobban belefolytam a drogozásba. Időközben a házunkat elvette a bank és albérletbe költöztünk. Néha-néha beszélgettem a külföldön megismert emberekkel. Egyszer csak az egyikük ajánlott nekem egy könnyű pénzkeresési módszert. Gondoltam, hogy nem legális módon fog történni ez az egész, de mégis belementem, mert nagyon rossz anyagi helyzetben voltunk mindannyian. Rendkívüli módon frusztrált, hogy nem tudjuk a picinek azt az anyagi háttérrel biztosítani, amiben én és az öcsém nevelkedtünk. Nem szükséges tovább találgatnod, mert egy „unokázós” csaló sorait olvasod jelen pillanatban. Először nem tűnt rossznak ez az egész, hiszen újra telt minden szeszélyemre, és otthon sem voltak anyagi gondok többé. Újra csak vitt a hév magával, a pénzszerzés, drogozás, duhajkodás. A bódult pillanatok hevében fel sem fogtam, hogy mit csinállok egyáltalán azért a rohadt pénzért, s mennyi kint és

keserőséget okozok másoknak. Aztán az egyik „feladatom” során a rendőrök tetten értek. Az őrizetben lévő három nap alatt fel sem fogtam, hogy most mi fog történni velem. Talán amikor a bírónő döntött a letartóztatásomról, akkor sem voltam egészen képben. Amikor végül a rendőrök áthoztak a bíróságról a BV Intézetbe, akkor realizáltam, hogy egy új élet fog kezdődni a számomra, ami előreláthatólag ismeretlen ideig fog tartani. Az első hónap nagyon nehezen telt el és rendkívüli elvonás gyötört óráról-órára. Bár felajánlották, hogy segítenek pótolni gyógyszerekkel a kábítószer, visszautasítottam, mert tudatosult bennem, hogy mennyi keserőséget okoztam saját magamnak a függőségem és gyengeségem miatt. Furcsa volt keretek és szabályok közé szorítva létezni. Nagyon furcsa volt új, ismeretlen emberekkel 24 órán keresztül összezárva lenni. Más szokások, más kultúra, mentalitás és ideológia. Irtózatosságra és toleranciára van idebent szüksége egy embernek. Kezdték hiányozni az emberek, de főleg az anyám és az unokaöcsém. Félttem, hogy nem lehetek ott az első napján az óvodában, ami aztán be is következett, és úgy éreztem, hogy cserbenhagytam őket ezzel a húzásommal, hiszen emiatt nem csak én szenvedek, hanem ők is, ugyanúgy. Szerintem a harmadik hónapra sikerült felvennem ezt a BV-s ritmust, és addigra talán teljesen ki is tisztult a szervezetem. A monotonitás egy nagy fájó pont állandó jelleggel még ennyi idő után is. Itt bent, véleményem szerint, aki rendelkezik egy borsónyi érzelmi és értelmi intelligenciával, muszáj, hogy megváltozzon az értékrendje, az élethez való hozzáállása, és életfelfogása, akinek nem, azok bűnismétlők, visszaesők. Nem szeretnék senkit megbélyegezni, hiszen itt bent könnyű „jófiúnak” lenni. A fontos kérdés, hogy lesz-e az embernek elég ereje nem visszatérni a könnyű pénzkereseti módszerekhez és a börtönbe vezető életvitel leváltására/feladására. Halljuk az elvekből és statisztikákból felállított sablondumákat, de ez csak az egyéneken múlik, hogy mennyire értékeli valójában a szabadságát, függetlenségét és szerettei hiányát. Bízom benne, hogy a tudatosság és környezetváltozás valóban segíteni fog a kinti új életben, annak elkezdésében. Muszáj visszaszereznem a tinédzserkori ambícióimat, álmaimat, mert úgy érzem és gondolom, így tiszta fejjel, hogy sok mindenben gátolt a drog. Már 33 hónapja bírom nélküle, és rájöttem, hogy mennyi lehetőséget és boldog pillanatot adtam fel a pár óra delíriumos állapotba kerülés miatt. Itt bent jobban megismertem saját magam és igenis vannak olyan képességeim, amikről soha nem gondoltam volna, hogy rendelkezem velük. Ezzel az új, fejlesztett és tiszta énemmel fogom elkezdni az életemet szabadulásom után. Először is saját magamnak szeretném, aztán pedig a világnak megmutatni, hogy több van s rejlik bennem, mint ami látszik. Hát ez volt egy drogos csaló sztorija dióhéjban, aki magához tért itt bent, és készül az új énjével a szabad életre, minden erejével. Remélem, finom volt a forró csoki és a fánk.

Lakatos István interjú

Amióta elítéltek, azóta egyedül vagyok a zárkában. Ezt elég nehezen viselem, mert szeretek társaságban lenni. Mivel én cigány származású vagyok, a közösség, a család nagyon fontos számomra. Nem vagyok magányos természet. Megtanultam kis dolgoknak örülni. Hálás vagyok, ha az étrendben van némi változatosság, vagy egy könyvért, egy tévéműsorért.

Ha lenne lehetőségem egy dolgot megváltoztatni az életemben, akkor a hozzáállásomon változtatnék, életemben előforduló dolgokhoz való viszonyulásomon.

Nyitott személyiség vagyok, empatikus, könnyen alakítok ki kapcsolatokat. A mostani helyzetem megtanított arra, hogy óvatosabb legyek azzal kapcsolatban, hogy kivel osztom meg a gondjaimat, gondolataimat. Itt a börtönben leginkább a pszichológussal és a lelkész úrral tudok ezekről beszélgetni. Rajtuk kívül még Édesanyámmal, nővéremmel, keresztanyámmal beszélem meg a gondjaimat.

Nem tudom, mi a siker és a boldogság. Szélsőséges személyiség vagyok, keresem önmagamat. Ha majd teljes harmóniába kerülök testileg-lelkileg, akkor talán tudok válaszolni arra a kérdésre, hogy mit jelent számomra a siker, vagy a boldogság.

A legnagyobb vágyam az apaszerep. Szeretném, ha lenne gyermekem. Olyan környezetben nőhettem fel, ahol mindent megkaptam. Dadám volt, sofőröm, a szüleim jó iskolákba járattak, felsőfokú angol nyelvvizsgám is van. Kereskedelmi, marketing végzettséget szereztem.

Ha szabadulok, egy ideig, amíg összeszedem magam, itthon szeretnék dolgozni, de utána szívesen mennék külföldre, hogy legálisan megkeresett pénzből tudjak jól élni. A jelenlegi örömöm az, hogy részt vehetek ezen a pályázaton, vagy amikor a helyzetemtől függetlenül emberként kezelnek.

Reményt ad, hogy a megváltozott István azokat a dolgokat, amelyeket eddig a drogokba fojtott, a jövőben másképpen fogja megoldani.

A jelenlegi helyzetemet egy 10 fokozatú skálán, hogy hol tart most az életem, 6-ra értékelném. Igen, a középmezőnybe, mert az ember élete olyan, mint egy út. Ezen az úton pedig folyton tanulunk. Tanulunk önmagunkról, a világról. Akkor lenne magasabb, ha meg tudnék felelni önmagamnak. De ez még mindig nem megy. Egy versemből idéznék: „- a cselekedetei óta a tükör sem a legjobb barátja.”

Azt hiszem, hogy jó úton haladok. Tudatosabb, bátrabb, határozottabb lettem. Megtanultam értékelné azt, hogy saját magam tudok elérni dolgokat. Hogy képes vagyok én magam elkészíteni valamit, megteremteti valamit. Számomra az ideális jövőkép az anyagi jólét megteremtése. Visszaadni Édesanyámnak mindabból valamit, amit ő adott nekem. Ha ismerik a Maslow-piramist, akkor annak a csúcsát elérni, az önmegvalósítást. S hogy ezeket elértem, onnan fogom tudni, hogy nyugodtan teszem le a fejemet a párnára. Tudatosabb leszek. A tudatosság nagyon fontos lett számomra. Itt benn az ember elveszti az ambícióit. A kinti rossz hírek lelombozzák.

Azokkal osztanám meg a boldogságomat, akik erre érdemesek. Édesanyám, az öcsém, és az ő kislánya. Nagyon jó lenne, ha a jó Isten támogatna engem. Gyerekkoromban komolyan gyakoroltam a vallásomat, (római katolikus) de most képmutatásnak érzem, hogy az eddig mellőzött Istent most segítségül hívjam. A régi önmagam sokszor hibáztatta a szüleimet, öcsémet mindazért, amiért ide kerültem. De most itt van időm belátni, hogy a saját rossz döntéseim, a gyengeségem miatt vagyok itt. Magamat kell legyőzni, hogy előrébb jussak.

Fiatal koromban Michael Jackson volt a példaképem, mert próbált segíteni a feketéken. Humánus ember volt. Most Mága Zoltánt tartom annak, mert meg tudta mutatni, hogy a cigány faj értékes. Azt látom, hogy ha valaki belekóstol a jóba, akkor már csak magán akar segíteni. Beszűkül a látása. Miután én rendbe hoztam magam, segítenék másoknak. Rengeteg cigány tehetség veszik el. Őket szívesen segíteném. Céljaim eléréséhez most azzal tudok hozzájárulni, hogy tudatosabbá válok, erősebb leszek, növelem az akaraterőmet. Mindenképp szeretnék még tanulni és ennek remélem nem lesz akadálya a pénz. Egy amerikai egyetem falán láttam egy graffitit, ami arról szólt, hogy miért kerül pénzbe az oktatás? Lehet, hogy ezzel épp olyanok nem tudnak tanulni, akik a jövőben nagy dolgokat tudnának feltalálni, létrehozni.

Szabadulásom után mindenképp keresek egy jó munkát, de csak olyat, ami legális. Inkább vállalom mellékállást is, hogy elérjem a céljaimat.

Az olvasóknak azt üzenem, hogy bízzanak magukban és legyenek önmaguk!

Tűzzenek ki maguk elé olyan célokat, amelyek elérhetőek, de legyenek álmaik is! Merjenek álmodni!

24. L. B.: Létállapotok

Életem már a tervezési szakaszában is bonyodalmasan indult. Édesanyám hetedik terhességéért jöttem a világra, sajnos az engem megelőzőek különféle belső és külső hatások miatt vetéléssel végződtek. Nem meglepő hát, hogy előre megpecsételten hordoztam magammal a nehéz sorsot. Édesanyám betegesen ragaszkodott gyermekvállaláshoz, Édesapám pedig alkoholba fojtotta bánatát. Mint minden átlagos, alkohollal átítatott családban, sajnos az enyém-ben is jelen volt a kapcsolati erőszak. Szerencsére túl sok emlékem nincs erről az időszakról, de az a pár emlék mégis erőteljesen kísérti az életemet. Kettőre határozottan emlékszem. Egy régi számítógépasztalnál ülve néztem, hogy apám gépén éppen egy játék telepítődik. Ekkor hirtelen egy hangos „Jancsi, ne!” felkiáltásra lettem figyelmes, majd az üvegajtón átzuhant édesanyám zokogva, véresen. Emlékszem, hogy nagyon megrémültem, apám velem is idegesen viselkedett, amíg nagyimék értünk nem jöttek. Ezután sokáig nem láttam aput.

Eltelt pár apák napja rendezvény, amire csak nagyapám jött el, aztán egyszer csak, egy balatoni nyaralásnál megjelent apám. Jól alakultak a dolgok, hiányzott már nagyon. Egyik éttermi vacsoránál persze megint berúgott, anyám kérésének ellenére. Az autóban összevesztek, mire félrehúzódott, és elkezdte kirángatni édesanyámat a kocsiból. A hátsó ülésről próbáltam megvédeni ütéseimmel, mindhiába. Erre megragadott, kirángatott engem is, majd elhajtott. Taxival mentünk haza, ezután apámmal teljesen megszakadt a kapcsolat.

Egész kis koromtól kezdve indulatkezelési problémákkal küzdöttem, barátokozni sem szerettem, mindig én voltam a fekete bárány. Tíz éves voltam, amikor egy új családtag, a féltestvérem érkezett az életünkbe. Világ életemben egy testvérré vágytam, így erősen ragaszkodtam hozzá. Sajnos az ő apjával sem volt szerencséje édesanyámnak, sokat veszekedtek. Az egyik alkalommal észrevettem, hogy kezét emel rá. Ekkor felkaptam egy rudat, és védelmére keltem. Nem meglepő, hogy a férfi ezután választás elé állította anyukámat, aki szerencsémre engem választott. Nehéz helyzetbe került a kis csonka családom, a mai napig hibásnak érzem emiatt magam. Amiben tudtam, segítettem, reggelente én vittem az öcsémet az iskolába, és én hoztam haza, majd vigyáztam rá, míg anyánk dolgozott.

Az idő telt, az együtt egymásért elvet vallva cseperedtünk, majd 14 évesen Debrecenbe kerültem a honvéd középiskolába, hogy megvalósítsam az álmod, tűzszerész legyek. A sors pikantériája, hogy egy kabátban felejtett petárda miatt kirúgtak. Így megszakadt a tervezett életpályám, mielőtt elkezdődhetett volna. Így 16 évesen kikerültem egy szinte zárt környezetből a pesti nagyvárosba, ami teljesen elragadott. Először csak az alkohol, majd a kábítószer

függőségébe estem. Tizenhét évesen már napi rendszerességgel fogyasztottam szinte bármit, ami elém került. Ennek hatására egyre több lett az igazolatlan hiányzásom, ezért gyorsan megvált tőlem az előző iskolám után gyorsan választott, rögtönzött iskola is. Egy dologra azért figyeltem, hogy az öcsém ne lássa a züllött pillanataimat. 18 éves koromra már teljesen tönkrementem, a túladagolás egyszer majdnem halálba is taszított. Ekkor kértem először segítséget, realizálva tarthatatlan helyzetemet. Harmadik napja voltam ébren, amikor a kisöcsém a ház előtti parkból beérve egy extasyt mutatott fel. Kontrollálhatatlan indulatoktól fűtve léptem ki az ajtón, majd elvonó helyett előzetes letartóztatásban találtam magamat.

Számomra az életben az egyik legfontosabb érték a tudás, valamint annak jó célra való felhasználása. A tudás az egyetlen, amit nem lehet elvenni az emberektől. Gyakorlása, megőrzése, valamint bővítése költségmentes, bárki megteheti.

Előzetes letartóztatásom óta különös figyelmet fordítottam az önképzésre. Igyekeztem olyan dolgokban tudást és tapasztalatokat gyűjteni, amik ténylegesen érdekelnek, és amiket „jövőbiztosnak” találtam. Autodidakta módon jelentős ismeretet szereztem a 3D modellezés és nyomtatás világában. Eleinte csak kisebb, otthon használatos tárgyakat terveztem és nyomtattam. Ahogy egyre biztosabb gyakorlati tudásra tettem szert, úgy kezdtem az üzleti hasznosítás felé is nyitni. A tudásomat a hobbim, egyben munkám területén kezdtem használni, a motorok világában. Szívem mindig is a „retro” világ felé húzott, így kézenfekvő volt, hogy a sajnos kihalófélben lévő régi motoroknak gyártok majd alkatrészeket. Ez precíz munkát igényelt, és még több tapasztalatot. Elmerültem a műanyagok világában megismertem a HBS, PLH, PETE tulajdonságait, belekóstoltam a PET palackok újrafelhasználásába. Ki gondolta volna, hogy a palackok új esélyt kaphatnak egy törött motor új idomaként? Rengeteg leharcolt motor tulajdonosának tudtam segíteni, mindemellett nem terheltem a környezetet, az újrahasznosított palackoknak hála.

A megrendelések mellett, barátnőm kérésére, kisállatoknak használatos tárgyakat is elkezdtem tervezni. Különféle egyszerűbb eszközök mellett egy fontos kiegészítőig jutottunk, ami minden felelős állattartó hasznára válna. Az AirTag nevű, eredetileg pénztárca és kulcstartó lokalizálására használatos eszközt gondoltam tovább. Egy nyakörvre szerelhető tokot készítettem, így az elveszett kutya egy telefon segítségével bármikor megtalálható.

Ahogy munkaidőm engedte, a barátnőm társaságában állatmenhelyre jártunk segíteni. Talán ennél a pontnál megemlíthetem az életem másik fontos értékét, az önzetlenséget. Sajnos rendkívül sok hányatott sorsú állattal találkoztunk, köztük sok mozgásában sérült volt. Ekkor álmodta meg barátnőm a 3D nyomtatott kutya-kerekesszék ötletét. Bevallom, elég szkeptikusan álltam a tervhez. Azonban

rövid tervezés és kísérletezés után elkészült az első működő prototípus, egy sérült kis tascón tudunk segíteni. Alacsony előállítási költségei miatt jó pár darabot készítettünk karitatív módon.

Tudásom naprakészségének fenntartásáért esténként mohón böngésztem a tech oldalakat, ahol megakadt a szemem egy projekten, ami az izmok mozgásánál mérhető feszültséget észlelte és alakította bináris jellé egy panel segítségével. Továbbgondoltam szenzomotorokkal, lithium-ion akkumulátorral és némi műanyaggal. Így készült el életem eddigi legnagyobb munkája, egy kezdetleges, de működő robotkéz. Célommá vált, hogy elérhetővé tegyem az egyébként csillagászati áron vásárolható műkezeket a sérült emberek számára. Sok-sok befektetett óra alatt számtalan verzió készült, mindig javítva a praktikusságán. Ugyan az ujjak csupán két irányban voltak mozgathatók, ennek ellenére egy pohár víz vagy alma megfogása nem jelentett gondot velem.

Sajnos életemnek ezen a pontján egy múltbeli rossz döntésem következményei utolértek, ezért jelenleg megszakadt a fejlesztés. Terveim szerint a büntetésem letöltése után majd ott folytatom, ahol félbemaradt ez a projekt.

L. B. interjú

Hogy hogy vagyok most? Ha nagyon őszinte szeretnék lenni, akkor nem vagyok túl jól. Olyan érzés, mintha egy hullámvasúton lennék. Az érzelmi hullámvásár oka, hogy még sok időt leszek itt bent, és ezt nehezen viselem.

Ennek ellenére hálás vagyok az életemért. Tartom a kapcsolatot a „kint” lévőekkel, a családommal, a barátaimmal. A barátnőmmel is megmaradt a kapcsolat, és reménykedem, hogy kitart mellettem a jövőben is, amíg bent vagyok.

Ha lehetőségem lenne arra, hogy valamit változtassak az életemen, és valamit másképpen csináljak, akkor a legfontosabb az lenne, hogy a kábítószer teljesen kihagynám az életemből. Amikor bejöttem a börtönbe, már tiszta voltam, nem használtam szereket, az életem is rendeződni látszott, minden jól alakult. De aztán ez az ügy, amiért most itt vagyok, utolért engem.

A mostani életemben az apró, általában rövidtávú dolgokat kell sikernek tartani. Például azt is sikerként könyvelem el, amikor minden akadálytól és problémától mentesen telik el egy nap. Siker az is, ha válasz érkezik a családtól, mert tudom, hogy fontos vagyok még nekik. A tanulást is sikernek élem meg. Itt bent sem tétlenkedem. Dolgozom, a villanyórabontóban vagyok betanított munkás. Most fejezem be a 11. osztályt, és kőművesnek is tanulok. Szeretném még a burkoló, de legfőképpen a villanyszerelő szakmát megszerezni. Tudom, hogy ez sajnos nem lesz olyan egyszerű, azonban nagyon bízom benne, hogy sikerülni fog. Úgy érzem, hogy ez nagyban segítene a céljaim elérésben. A szabadulásom után sze-

retnék egy olyan vállalkozást létrehozni, amire a gyermekeim is igazán büszkék lesznek majd.

Ha értékelnem kellene egy tízes skálán a mostani helyzetemet, életemet, akkor olyan öt és hat közé tenném, ahol állok most. Úgy gondolom, hogy amikor már elvégeztem azokat a képzéseket, amiket szeretnék, és megkaptam a papírokat, azal már előrébb lépnék. De az jelenti majd az igazi előre haladást, amikor találok munkát. Nos, akkor talán ezt a célt elértnek tekinthetem majd. Sokat tanultam magamról a börtönben. Azt is, hogy nagyon erős akarátú és konok vagyok, amit a fejembe veszek, azt elérem. Amikor kikerülök innen, azt tervezem, hogy egy hétig otthon maradok, hogy szokjam a szabad létet. Ezután pedig azonnal munkát fogok keresni.

Mi az, aminek most igazán örülni tudnék? Az öcsém ölelése és az, ha a családdal lehetnék, sokat jelentene számomra. A család ad nekem igazán erőt ebben a helyzetben, az, hogy tudom, tartozom valahová. Édesanyám igazi példakép számomra. Nagyon sokat köszönhetek neki. Kiskorom óta egyedül nevelt minket a testvéremmel. Sokszor voltunk nagyon nehéz helyzetben, de ezt gyermekként sosem láttuk, vagy éreztük. Soha semmiben nem szenvedtünk hiányt. Amikor felnőtt lettem, és dolgozni kezdtem, akkor láttam, értettem meg igazán, hogy mi mindent tett az én édesanyám értünk, mennyit nélkülözött, hogy nekünk mindent megadjon.

Nagy céloom az, hogy amikor kikerülök innen, hogy hasznos és jó dolgokat találjak ki, fejlesszek. Szeretek jótékonykodni, a barátnőm vezetett rá ezekre, például a kutya menhely ötletére. Szeretném visszaépíteni az elkezdett, helyes utamat az életben.

Azoknak az olvasóknak, akik elolvassák a történetemet és a velem készült interjút, azt üzenem, hogy senki soha ne adja fel, mert az élet lehet majd jobb, ha teszünk érte.

25. Lovag András: Arról, hogy csak a legerősebb marad-e életben?

„Jó a só, de ha a só ízét veszti, hogyan adjátok vissza az ízét? Legyen bennetek só, és éljetekek békességben egymással!” Márk 9,50

- Vágod, mi ilyen Ultrák vagyunk és huligánok. Ha balhé van, mi ott vagyunk. 2006-ban fel is mentünk Pestre, és összeálltunk a többi csoporttal, vágod, azokkal, akikkel amúgy ütjük egymást, és mentünk harcolni a rendőrökkel.

- Aha, durva, hogy ha ilyen van, elássátok a csatabárdot, és összefogtok a közös ellenséggel szemben. Ez valahol szép.

- Hát érted, ha a kibaszott Gyurcsány kibaszott katonáit kell szétbaszni, az sokkal másabb, vágod...

- Vágom én, persze. Szegeden én is kint voltam a barátaimmal a háromezer ember közt, csináltunk transzparenst is, meg üvöltöttük, hogy „Mondjon le!” meg „Gyurcsány, takarodj!”. Sőt, az MSZP székháznál még elszavaltam egy Romhányi verset is.

- Az király, hát mi másképp nyomtuk, vágod? Mi felgyújtottuk a kukákat, meg nekimentünk a rohamrendőröknek.

- Ja, hát a forradalomban, márpedig akkor és ott forradalmi volt a hangulat, akkor talán szükség van ilyesmire is. Tudod, a nyomaték kedvéért. Nekem, sokakkal ellentétben, nem is volt bajom azzal, hogy Pesten történtek a dolgok, mert az is kellett, ti is kellettetek. Nincs baj amúgy általában veletek, a meccseken is ti csináljátok a showt. Vannak más ultra csoportokban nekem is barátaim. Meg hát mondom, a Tomi nekem nagyon jó cimborám, vágod, miatta is jöttem ide. Pedig itt van köztetek a Fritz is, akit, mondjuk, nagyon nem bírok.

- Miért, mi a bajod velem?

- Az, hogy egy fogyatékos. Na, jó, azokkal nincs bajom, de a Fritz, az egy idióta barom.

- Nekem a legjobb barátom, ne mondjal már rá ilyet!

- Jó, akkor visszazívom. Nem akarlak megbántani.

- De miért mondod rá, hogy idióta?

- Hát jó, akkor elmondom a mi sztorinkat. Történt egyszer, hogy egy cimborámmal a Stefánián pörögtünk. Ide-oda csapódtunk, még a Fritzéknél is leültünk egy kicsit, iszogattunk velük, emlékszem, több szál cigit is adtam neki. Aztán, órákkal később, a múzeumnál voltunk épp, amikor egyszer csak látjuk, hogy egy számomra ismeretlen skinhead csávó, nagy dühösen jön felénk. Eléggé úgy nézett ki, mint aki össze akar verni, hát elébe léptem békítőleg, hogy beszéljük meg, ha egyáltalán van mit. Álltunk egymással szemben, mikor kisvártatva megérkezett Fritz is. Mivel őt ismertem, felé fordultam, hogy mi is a probléma. Ebben a pillanatban

kaptam egy akkora ütést a bal arcomra, hogy megpördültem, és azzal a lendülettel leültem a lépcsőre. Éreztem, hogy jó három centin felhasad belül a pofám, köptem a vért, szédültem. Arra gondoltam, hogy ilyen sem volt még, hogy belecsendült a fülem egy ütésbe. Felnéztem, hogy most akkor a cimborám következik-e, de őt nem bántották. Álltak csak egymással szemben, ő megkérdezte, hogy miért bántanak engem?

Összeszedtem magam, felkeltem, és akkor láttam, hogy a Fritz kezében egy Viper van. Akkor leesett, hogy ez a csendülés a csatornához koppanó fém hangja volt... elkezdtem üvölteni vele, köptem az arcába véremet, hogy mi a faszt képzél. Aztán leléptünk, ők nem jöttek utánunk.

Nem akartam elmondani senkinek, de amikor hazaértem, a bátyám még ébren volt, és amikor rám nézett, erősen kérdőre vont, hogy miért falfehér az arcom, kivéve azt a vörös csíkot a fülemtől a számig. Elmondtam hát neki, hogy mi történt. Vonakodva, mert tudtam, hogy innentől következményei lesznek.

Így is történt. Ahogy hallottam, a következő héten háromszor verték össze a Fritzet, és kitiltották a Rock Klubból. Az előbbinek nem örültem, mert semmivel sem gyógyult tőle gyorsabban a szám, a másodikat viszont nem bántam. Ne rontsa ott a levegőt tovább. Később megpróbálta magát visszakuncsorogni, egy haverján keresztül kérte a közbenjárásomat a Szurdinál, aki a szegedi Rock Klub vezetője volt akkoriban, Isten nyugosztalja. Üzentem neki, hogy jöjjön le, épp a klubban söröztünk, üljön le velem szembe, és kérjen bocsánatot, én pedig ígérem, kijárom neki az amnesztiát. Nem tette meg. Hát ezért nem bírom a csávót.

- Jó, ez tényleg gáz, erről még nem hallottam. Így értelek. De akkor se mondd rá azt, hogy fogyatékos.

- Rendben, akkor nem mondom. Különben is, ez már tök rég volt. Vagy öt éve. És hát látod, most is épp egy haverjával sörözök. Még egy kör?

- Mindjárt megyünk tovább, inkább igyunk rövidet. Unicum?

- Legyen. Ez most az én köröm, oké?

- Oké, köszi!

Lehúztuk, és azzal el is köszöntünk. A jó kedélyű huligán banda épp indulni készült, én meg leraktam a barátaim asztalához a frissen kikért korsó söröm, és elmentem vizelni. Miután végeztem, megmostam a kezem, és ahogy elfordultam a mosdókagylótól, hát nem beleütöktem Fritzbe és egy haverjába? Aki alkarral fölcent a falra, azzal, hogy: - Na, mi van, te vagy az, aki nem bírja a pofámat?!

Felmértem a helyzetet egy pillanat alatt. Fritz nálam alacsonyabb, de kétszer olyan széles, a haverja a háttérben meg egy hegyomlás. Egyszóval, a helyzetem elég reménytelen, most jó eséllyel agyba-főbe fognak verni engem.

Úgyhogy így válaszoltam: - Akkor te most barátkozni szeretnél velem? - és rámosolyogtam.

Annyira zavarba hozta a reakcióm, amin még a gorilla haverja is elröhögte magát

a háta mögött, hogy nem tudott mit lépni. Csak ostobán pislogott.

Kicsit még kellett nyújtanom ezt a csodás pillanatot: - Mert akkor nem jól csinálod ám, azt nem így kell! - mondtam.

Eltelt még néhány ilyen hosszú másodperc így, aztán kivágódott az ajtó, idegesen beüvöltött egy haverjuk, hogy haladjanak már, mindenki rájuk vár kint. Mire ezek ketten sarkon fordultak és kimentek. Én pedig álltam még ott még egy percre, és mosolyogtam, hogy ezt most megúsztam. Nem kicsit, nagyon.

Igazán nem sok dologra lehetek büszke magammal kapcsolatban. Amire mégis lehetek, az a hasonló helyzetek megoldása, szerintem legalábbis, ezeket valahogy így kell. Mert az erőszakra ez a megfelelő reakció. Amíg emberi léptékben üti fel a fejét, tehát nem tömegek, népek esnek egymásnak, addig a humor ki tudja húzni a méregfogát, és ártalmatlanná válik.

Persze volt kitől tanulni. Egy barátom például, sosem felejttem el, zseniálisan lépett fel egy durván feszült helyzetben. Zenekarával Szentesen léptek fel egy kocsmában útiköltségért és fogyasztásért, amiben egy tál meleg étel is benne foglaltatott. Történt, hogy skinheadek és romák is betévedtek a helyre, és a helyzet hamar eszkalálódni látszott. A két, nagyjából tíz-tíz fős társaság a kocsmá előtt készült megütközni, aminek csalhatatlan jeleként Rambo, a skinhead vezér felkapott a nyakánál egy sörösüveget, eltörte, majd állatias csatakiáltással rontott volna a szintén felfegyverzett ellenségnek...

Amikor is Ádám barátom, aki a teraszon fogyasztotta Brassói aprópecsenyéjét, megszólalt: - Gyerekek, álljatok már meg! Éppen eszem. Hagy végezzek már vele nyugalomban! Tíz percet kérek, utána tőlem ki is nyírhatjátok egymást.

Olyan mély csend állt be erre, hogy a filmekben ilyenkor szokott felsírni egy cse-csemő. A két megveszekedett társaság úgy pislogott a falatozó Ádámra, ahogyan Sir Newton a fejére pottyanozó almára. És szépen mindenki visszavonult. A romák továbbálltak, a skinheadek még megitták a maradék piájukat, és ők is leléptek. A koncert nagyszerűen sikerült.

Hát, köreinkben ilyen a viszony az erőszakhoz, nevetség tárgyává tesszük, és ezt tartom én az igazán nagy értéknek az életemben, és ez az, amihez mindig is ragaszkodni fogok.

Olyan családban nevelkedtem, és olyan barátok társaságában szocializálódtam, ahol az erőszakra nem az erőszak a válasz. Szerintem ez egy olyan érték, amelyre oda kell figyelni, és meg kell tartani. Az én személyes meggyőződésem tehát az, hogy az erőszak megelőzésének az a leghatékonyabb módja, ha odafigyelünk egymásra. Vállt vállnak vetve a magunk békés eszközeiből felhúzzunk egy barikádot, hogy azon belül egy erőszakmentes világot építhessünk fel. Márpedig ezt nem lehet úgy elérni, ha nem érezzük jól magunkat. Ezért fontos eszközünk a humor. És mivel biztonságban érezzük magunkat, ily módon a rendszer nyitott, mindenkit tárt karokkal várunk!

Lovag András interjú

Kicsit fáradt vagyok, mert dolgoztam, de egyébként nagyjából minden rendben. Jelenleg konyhán dolgozom, egy étteremben. Bő egy hónap, amíg ez a lábperec rajtam van, utána az a tervem, hogy néhány hónapon belül elköltözöm itthonról. Ez most még nem történhet meg, mert ide vagyok kötve. Minden egyes nap úgy érzem, hogy közelebb kerülök a céljaimhoz azzal, hogy edzek és próbálok fitt maradni, meg igyekszem odafigyelni a belső igényeimre és a környezetemre. Ezek mind hozzásegítenek a céljaimhoz, csak nem annyira direkt módon. Most picikét toporog az élet. Emellett nagyon sok mindenért lehetek hálás, szerintem kb. mindenkinek. Nálam első helyen a családom van és a barátaim. A családját az ember öröklí, vagy kapja, a barátok talán rajta is múlnak kicsit. A gondokkal nem maradok egyedül, szerencsére megoszlik, vagyis a környezetem segít nekem. Nyilván szoktam beszélni a gondjaimról, de a szüleimet igyekszem annyira nem terhelni, mert ők nagyon aggodalmaskodók. A testvéreimmel, a barátaimmal, a barátnőmmel megosztom a problémáimat. Számomra a boldogság nem életcél, de azt tapasztalom, hogy szokása az embereknek felcserélni az eszközt a céllal. Biztosan a segítség egy jó eszköz, hogy az ember megtudja az életnek a célját, vagy legalább a közelébe jusson, vagy valahogy elérje. A boldogság esszenciális eszköz ehhez, de hogy mindenáron küzdeni kellene érte, azt kétlem.

Én hívó ember vagyok, a hitem, ami leginkább erőt és reményt ad. Minden, ami eddig az életemben történt, az ezt igazolja. Joggal bízhatom benne továbbra is. Igazából régóta vágyom egy stabil egzisztenciára, azt még nem sikerült elérnem. Ebben nyilván nem segített az elmúlt öt év sem. Ha lehetne, akkor egy dolgon biztosan változtatnék, nem mennék el öt évvel ezelőtt Pécsre. Az előzetes letartóztatás fél éve - ha egy skálán nézem - egyértelműen egyes volt. Amit tanultam magamról a börtönben, amit igazából nem tudom, hogy mennyire pozitív dolog, de mindenképpen praktikus, az az, hogy eléggé alkalmazkodó vagyok, és nagyon sok emberrel megtalálom a hangot. Ezt eddig is sejtettem, de ez olyan közegekben, mint a börtön eléggé kijön. Nem tudom, hogy ez tényleg így van-e vagy sem. Én itt jöttem rá arra, hogy engem iszonyú okos emberek vesznek körül, mert amikor egy olyan közegbe kerültem ahol például nem, ott nagyon kijött, hogy micsoda szakadék van a kinti társaságom és a benti társaság közt. Ezt mondjuk jó volt felismerni, értékelni. Úgy tűnik, hogy tudom valamelyest az előnyömré fordítani az ilyen nem túl kellemes helyzeteket is. Leszoktam a dohányzásról például. Nagyon örülök annak, hogy bár a felelőtlenségem és a hülyeségem juttatott be, de igazából alapvetően nekem nem kellett megváltoznom odabent. Én tudtam önmagam maradni, lényegében kompromisszumok nélkül. És mindezt tudtam úgy tenni, hogy alkalmazkodtam ezekhez a körülményekhez. Ennek én nagyon örülök, hogy igazából nem változtatott meg a börtön, és tükörbe tudtam nézni

minden nap. Ez jó. A jelen helyzetben hármás érzelmi szinten érzem magam. Ott vagyok, ahol a part szakad. Gyakorlatilag kezdhetek mindent előlről. A nulláról építkezhetek. Ez a hármás az azt jelenti, hogy még egy ilyen nehezített pályán is találtam egy nagyszerű lányt. Nagyjából ez az, ami egy kicsit megdobja a jelenlegi helyzetemet. Én sosem voltam az a sikerorientált ember, ennek mostanában látom a kárát. Öreg nem vagyok, de már annyira fiatal sem. Egy ideje vágyom családra, de az még nincs.

Az mindenképpen siker a számomra, hogy a novellám nyert a pályázaton. Mondjuk én sikerként könyvelem el azt is, hogy a barátaim mellett a családom is mellettem áll. Kitartanak mellettem, jó barátaim is vannak. Az ember nagyon sok mindennek tud örülni. Vannak örömök a mindennapokban, persze. A családom, a barátaim, a barátnőm. Nagyon szeretek főzni. Szoktam olvasni, edzek. Erre jó volt a börtön, hogy rákaptam az edzésre és megtetszett a dolog. Ha lekerül a lábperc rólam, szabadtérben fogok sportolni. Minél több programot szeretnék a szabadtéren. Járnai az országot is. Marhajó koncertek vannak Pesten vagy Szentesen. Jó lenne szervezni Szegedre is, csak perpillanat a városban nem nagyon van hová. A tervek között szerepel, hogy valami clubfélést össze kellene hoznom. Valami helyet, ahol az underground életbe tud maradni. Terveim között szerepel, hogy mindenképpen megpróbálnám a civil és kulturális szférát úgy támogatni, amennyire csak tőlem telik. Mint említettem jól alkalmazkodom, de a jövőben inkább azt szeretném, hogy ne kelljen annyit alkalmazkodom. Emiatt nem szeretnék mással összeköltözni a barátnőmön kívül, vagy egyedül lakték, mert nem nagyon van kedvem máshoz. Bennem állandó harcát vívja a humanizmus és a mizantropia, úgyhogy ha lakok valahol, az legyen nyugodt környezet, ahol sok növény vesz körül. Szeretem a növényeket. Sok mindenben számíthatok a családomra, csak nem szeretnék már annyira támaszkodni rájuk. A barátnőmre is számíthatok, de szeretnék most már saját lábamra állni. Egy ideális jövőben bizonyára boldog gyerekeim vannak. Most nagyon fáradt vagyok, de jól vagyok. Egy ilyen élet bizonyára, amennyire élet lehet, stressz mentes. Jól alszik az ember, szeretetteli környezet veszi körül, kiegyensúlyozott. A példaképem a nagyapám - az egyiket ismertem - hihetetlen alkotóerő volt benne. És David Bowie. Talán az alkotóerő miatt ő is. Csodáltam benne azt, hogy ennyire önazonos tudott lenni, és ezalatt a több tucatnyi alteregóját is értem. Ő éppen amiben volt, pont leszarta, hogy kinek mi a véleménye róla. Ez szerintem tök jó, és nagyon szeretem a zenéjét is. Alig emlékszem arra, hogy mit írtam, mert ott bent az is volt, hogy valami olyannal akartam foglalkozni, ami kreatív elfoglaltság. Meg egyébként jól néz ki az anyagomban valószínűleg. Aztán, hogy ezt mennyire látta a bíró, azt nem tudom. Érdekes motivációja volt akkor az írásnak. David Lynch, ha elkészít egy filmet, akkor rögtön beszélni akarnak róla vele, és ő ki van akadva, hogy a film az, ami beszél. Igazából az írásomban szerintem eléggé konkrétan fogalmaztam.

26. Mága Krisztián: Szeretnék

Idén töltöttem be a 24. évemet. Sajnos a szüleim lemondtak rólam, ezért a gyerekkoromat intézetben töltöttem. Nem szerettem és sokszor nem is jártam iskolába, ezért szigorúbb helyre kerültem. 15 éves koromban zárt intézetbe helyeztek át.

Gyermekkoromban az erőszak ugyan nemigen volt jelen, azonban a szülők és a család hiánya jelentősen befolyásolta a további életemet. 17 évesen kerültem ki az intézetből, ekkor felkerestem a vér szerinti szüleimet. De ők újra elutasítottak. Édes testvéremről nem tudok, hogy lenne, ezért aztán egyáltalán nem tudtam kihez fordulni segítségért. Így kerültem 17 évesen az utcára.

Ott minden nap az életben maradásért kellett küzdenem. Ekkor keveredtem bele azokba a dolgokba is, amik miatt jelenleg is büntetés-végrehajtási intézetben vagyok. Nagyon sok embernek okoztam anyagi és lelki kárt, loptam, hazudtam. Az így megszerzett pénzből éltem. Sajnos egyre rosszabb és rosszabb társaságba kerültem. Legelőször 18 évesen kerültem börtönbe. Jelenleg ismét lopás miatt vagyok bent.

Sok esetben érzek reménytelenséget. Ez az életmód, a droghasználat a civil életben, már igen fiatalon rányomta a bélyegét az életemre. Szeretnék nagyon változni. Arra töreksem, hogy teljesen új életet kezdjek. Két szakmát is elvégeztem, ezekben gondolkodom. Az utóbbi években a börtönben töltött idő ráébresztett arra, hogy nem szeretnék ilyen életet élni. Az lett a célom, hogy egy átlagos, dolgos, nyugodt életem legyen, a későbbiekben talán családot is szeretnék alapítani.

Mága Krisztián interjú

Lopás miatt vagyok itt újra. A múlt évben kiengedtek, de ez már egy másik ügy, ami miatt itt vagyok. Három évet kaptam. De most mégis úgy érzem, jól vagyok. Ami lehetőségek adódnak itt az intézményben, azokat igyekszem megragadni. Két hónapja dolgozok itt bent, pénzt is kapok érte, ez nekem nagyon sokat jelent. Ezért viszonylag jól érzem magam, és igyekszem megfelelően viselkedni, betartani az itteni szabályokat.

Hálás vagyok azért, mert megszülettem. És hálás vagyok azoknak a nevelőknek, akik az intézetben foglalkoztak velem. Két éves korom óta éltem nevelőotthonban. Nem tudom, milyen lehet családban élni. Nagyon nehéz megfogalmazni, hogy mit jelent számomra a boldogság. Gyermekkoromban sokat fociztam, szerettem a dicséretet. Nagy öröm volt számomra az is, amikor az iskolában megdicsértek. Ez jelentette nekem a boldogságot és a sikert. Amikor kaptam egy jóleső ölelést, ezeket a kis dolgokat is tudtam értékelni. Ha változtathatnék, az életemben valamin, akkor elkerülném azokat a cselekményeket, amik miatt börtönbe kerültem. Nem kábítószerelnék. Sajnos sok mindent kipróbáltam. Nehéz volt az elején jó pár hétig az elvonás, de a pszichológus és

a nevelők segítettek. Néha azért még gondolok rá, nehéz megszabadulni ettől. Ha kikerülök, egy normális életet szeretnék, munkát, családot, elkerülni a bűnös életet. Korábban sokan átverték, visszaéltek a jószívűségemmel, ezért csalódtam az emberekben. Sokan átvágtak, akiknek bizalmat adtam. Például sok embernek adtam kölcsön pénzt, nagy összegeket is, amit sosem kaptam vissza. A jövőben ezért sokkal jobban oda fogok figyelni arra, hogy ne tudjanak kihasználni.

Ha értékelni kellene a mostani életemet, akkor a mostani helyzetemre tízből csak négyest adnék. Sok minden rossz megtörtént velem, és nehéz ezeket feldolgozni. Édesapám 26 évet ült, ismerik őt a börtönben, ezért tudják, ki vagyok. Nehezen fogadom el ezeket, és sokat gondolkodom, mit kellene másként csinálni és hogyan. Sajnos, nem tartom a kapcsolatot senkivel, mert nincs senki, akinek fontos vagyok. A szüleimet soha nem érdekelttem. Példaképet az eddigi életemben nem találtam. Régen sokat néztem másokra is, fontos volt, hogy ők mit gondolnak, de rájöttem, hogy énrajtam múlik minden az életemben. A siker is csak rajtam múlik. Bár nem neveltek engem soha, de pár dolgot elértem saját erőmből. Az évek alatt a festő-mázoló és a fodrász szakmát is kitanultam. Úgy gondolom, ha kikerülök, akkor nagy szükségem lesz egy jó munkahelyre, ahol talán olyan embereket is megismerrek, akiktől tanulhatok az életről. Ha szabadulok a börtönből, akkor szeretnék azonnal dolgozni kezdeni. Akár egy gyárban is szívesen elhelyezkedem kezdetben, két-három műszakban is dolgoznék. Úgy érzem, hogy már akkor másként gondolnék magamra, azt tudnám értékelni, hogy én dolgoztam meg a pénzért. Korábban nem értékeltem a pénzt, ami könnyen jött, az könnyen is ment. Elszórtam azonnal, amit szereztem.

Ha már lesz egy kis tartalékom, akkor jöhetne a családalapítás. Amikor már úgy állok, hogy van fedél a fejem felett. Barátnőim mindig voltak, de még keresem az igazit. Itt szeretnék maradni Szolnokon, de szívesen megpróbálnám akár külföldön is. Ha sok pénzem lenne, azt beraknám a bankba, és eldönteném, hogy mire is lehet használni... És megmondom őszintén, nem vagyok még biztos magamban. Könnyen lehet, hogy drogra költeném. Ha ez aztán elfajulna, akkor rossz dolgokat csinálnék megint. Most itt van még időm átgondolni a dolgokat. Bent leszoktam a cigiről egy fél évre, de most naponta kétszer megint rágyújtok. A drog még ott van rossz hatásként, ami veszélyes rám, mert most még biztos beleszívnék. A börtönben van pszichológus, akihez járok, sokat beszélgetünk mindenről. Sok dolog van, ami örömet okozhat a szereken kívül is, például nagyon szeretek öltözködni, szeretem a szép ruhákat. És szeretem a szép nőket is.

Ha eltelt a három év, és kikerülök a börtönből, az első dolgom munkakeresés lesz. Azután meg fogom látogatni a féltestvéreimet, aki Fegyverneken lakik. Ott szeretnék addig maradni, amíg kicsit megerősödöm anyagilag. Aki elolvassa az én történetemet, annak azt üzenem, hogy tanuljon belőle. Ne kövesse el azokat a hibákat, amiket én elkövettem, mert nekem ezek miatt nagyon rossz volt. A változás nagyon nehéz. Ilyen szempontból nagyon jót tesz a börtön.

27. Major Zoltán: Soha nem tettem fel Istennek azt a kérdést, hogy miért

Talán öt éves lehettem, amikor édesanyámmal elmentem bevásárolni. A bevásárlás sokáig tartott, jól viselkedtem, ezért cserébe választhattam a játékboltban egy játékot. Korábban már kinéztem a kirakatban egy csodaszép babát... igen, egy babát. Hosszú szőke haja volt, nagy kék szeme, és piros ruhája, ami tele volt ezüst flitterekkel. Olyan szép baba volt!

Visszagondolva, a kiválasztott játék láttára anyukám arcán rémületet, kétségbeesést és fájdalmat is láttam. De megkaptam az ajándékot. A boltból kiérve anyám törölgette a szemét... Könnyes volt. Akkor nem értettem, hogy miért sír, hiába is kérdeztem. Ő nem adott rá választ. Így kezdődött.

Már óvodás koromban felismerhető volt, hogy más vagyok. Csak lányokkal játszottam, velük éreztem jól magam, úgy éreztem, hogy közéjük tartozom. Nekem ez volt a természetes.

Azonban a gyerekek egymással nagyon gonoszak tudnak lenni. A viselkedésem miatt sokuk csúfolt, gúnyolt, kinevetett. Nem értettem, miért bántanak, hiszen én csak barátkoztam és csak játszottam. Nem tettem semmi rosszat.

Minden egyes nap meg kellett küzdenem ezekkel a bántalmazásokkal. Volt, hogy összeverekedtem óvodás társaimmal emiatt. De még ezek után sem tudtam beszélni az óvónőnek a problémámról, csak sírtam. Traumaként éltem meg mind az óvodai, mind az általános iskolai éveket. A sok gúnyolódás, bántó szó, leértékelő megjegyzés, megvető tekintet a személyiségfejlődésemre és a lelkemre nagyon ártalmas volt. Rendkívül érzékeny és zárkózott lettem, félelemben éltem az életem. Félttem az emberektől, a megjegyzésektől. A világtól. Humán tagozatos gimnáziumban kezdtem meg a középiskolát. Tele voltam álmokkal, célokkal, híres színész szerettem volna lenni, mert imádok előadni, és szeretem látni, hogy előadásommal érzéseket tudok kiváltani az emberekből. Középiskolában már természetes lehet szerelmesnek lenni és járni valakivel. Úgy szerettem volna, ha velem is azok a dolgok történtek volna, mint az osztálytársaimmal, de sajnos nem így volt. Folytatódott az előítéletekkel teli élet, nem bírtam a folyamatos stresszt, és iskolát váltottam. A fiúkra, férfiakra jellemző attitűdök nem voltak meg bennem. A mozgásom, a beszédstílusom már akkor árulkodó volt, hogy nem olyan vagyok, mint a többiek. Ezért a mindennapos megjegyzések, beszélások elkerülhetetlenek voltak. Egy alkalommal az is előfordult, hogy a másságom miatt a nyílt utcán belém kötöttek, és megverték. Ezentúl saját magammal vívtam a legnagyobb csatákat, nem tudtam magam elfogadni, és ez felőrölt teljesen. Önkontrollt kellett nap, mint nap gyakorolnom magammal szemben is, míg bele nem törődtem a sorsomba, hogy ezen nem tudok változtatni. Ezt a keresztet

életem végéig cipelem. Érettségi után a szociális körülményeim miatt muszáj volt elmennem dolgozni, de én még lelkileg nem álltam készen arra, ami a munkában várt. Szívem mélyen tanulni szerettem volna és az álmaimnak élni. De ehelyett három műszakban jártam dolgozni olyan környezetbe, ahol nem találtam a helyem, és akkori kollégáim nem voltak felkészülve egy „ilyen” kollégára. Kiközösítettek. De nem hibáztattam őket, nagyon egyszerű és tájékozatlan emberek voltak. Én voltam rossz helyen.

19-20 évesen szinte semmilyen tapasztalattal nem rendelkeztem, nem tudtam megfelelően kezelni a helyzetet. Édesanyám mindig is tudta, mivel küzdök meg minden egyes nap, azonban nem beszéltünk erről soha. Tiszteletben tartott, várta, hogy mikor fogok ezzel kapcsolatban megbízni benne. Sajnos ez a beszélgetés soha nem valósult meg. Megoldást kellett találnom, meg akartam erősödni lelkileg, nem bánthattam magam azért, amilyen vagyok. Végül megtaláltam. A megoldást az őszinte beszélgetések jelentették a testvéremmel és a barátaimmal, azokkal a személyekkel, aki feltétel nélkül elfogadták. Mernem kellett beszélni minden félelemről. Rájöttem, hogy ezek egy része csak a fejemben létezik. Sok év kellett hozzá, de megtanultam szeretni magam, és mára már teljesen elfogadtam, és kialakult bennem a belső béke. Egyszerűen jól érzem magam, és imádom az életet.

Az előítéletekre megoldást jelenthet, ha a felnőttek sokat beszélgetnek a gyerekekkel a tiszteletről és annak jelentőségéről, empátiáról, elfogadásról. Így a gyerekekben nem a tiszteletlenség, nem a megvetés, nem a gyűlölködés alakul ki. Az a gyerek, aki szeretetben nevelkedik, akit megtanítanak az elfogadásra, az később szülőként is ezeket az értékeket viheti tovább, ezáltal egy békésebb és szelídebb világban élhetnek az emberek, nem pedig félelemben. Mert szörnyű dolog félelemben élni. Az embertársaim tisztelete számomra azt jelenti, hogy elfogadom őket olyannak, amilyenek, és nem bántom őket olyan dolgokért, amikről nem tehetnek. Mindenkinek megvan a maga keresztje, ne nehezítsük meg mások életét, inkább segítsük egymást a nehézségek leküzdésében.

Major Zoltán interjú

Amikor bekerültem a börtönben az elején még minden könnyűnek tűnt. Sokan voltunk egy zárkában el tudtam vegyülni a sok ember között. Azóta sok idő telt el és most lassan a büntetésem vége felé egyre nehezebb. Sok- sok felismerésen vagyok túl. Naivan hiszek az emberekben, nagyon jóhiszemű vagyok, ami sok esetben járt csalódással. Sokszor éreztem azt, hogy kihasználnak engem. Én szeretem az embereket és nagyon hamar kötődöm is hozzájuk, azonban az évek alatt sokat csalódtam. Volt, akit barátomnak gondoltam, de tévedtem. Itt a börtönben 3 szakmát is kitanultam fodrász, targoncavezető. Jelenleg szakácsnak tanulok. Ezek OKJ képzések, melyeket 2 évig tanultam és jelesre végeztem el. A szakács ágazati vizsgám is jeles lett bízom abban, hogy ezt is jelesre fogom elvégezni tavasszal. A börtönben Csernus Imre könyveit olvasom és más pszichológiai könyveket. Tagja vagyok a börtön zenekarnak, ami most fog újra összeállni. Céljaim között szerepel, hogy megtanuljak, egyszer zongorázni. Az életemben hálás vagyok a bv. intézetnek és a reintegrációs tisztemnek. Hálás vagyok édesanyámnak az életemért, hogy felnevelt, aki sajnos már nem él és a testvéremnek, aki kitart mellettem. Ha az életemben egy dolgon változtathatnék, akkor a döntéseimen változtatnék. Gyáva voltam szembe nézni az emberekkel. Korán már 18 évesen dolgozni kezdtem ezt a mintát láttam, hiszen szüleim dolgozó emberek voltak, világeletükben dolgoztak. Ki akartam törni ebből, de az emberek előítéletessége és gonoszsága oda vezetett, hogy rossz útra léptem. Ha egy szóval kellene megválaszolni azt a kérdést, hogy mit változtatnék meg az életemben, akkor azt mondanám, hogy a döntéseimet.

Szabadulásom után első dolog, amit tenni fogok, hogy kimegyek a temetőbe édesanyám sírjához. Sajnos nem voltam még nála. Magánélet terén, mivel testvéremmel közösen van egy családi vállalkozásunk, így szeretnék ott dolgozni, szeretném a testvérem válláról kicsit levenni a terhet. Ő nagyon sokat segít nekem az ittlétem alatt, kitart mellettem és fontos számomra.

Mit jelent számomra a boldogság és a siker? Nos, úgy gondolom, hogy minden ember keresi ezt az érzést. Sokan összekeverik a biztonsággal. A boldogság azonban egy pillanatnyi érzés, és én is vágyom erre a pillanatra. A siker számomra, ha megvalósíthatom magam érzelmileg és racionálisan is. Párom megtalálása, akit szeretek tisztelek és elfogadok olyannak, amilyen. Racionális szempontból az élet hoz nehézségeket, azonban ezzel közösen küzdünk meg. Soha nem volt még párkapcsolatom, remélem egyszer majd lesz. A kapcsolatban a legfontosabb a másik elfogadásán túl a kölcsönös tisztelet, és ha ez meg van, akkor ez már siker és ezzel együtt maga a boldogság.

Mit tanultam magamról az elmúlt évek alatt? Hát nem könnyű ez a kérdés, úgy érzem, amikor pályakezdő fiatal -18 éves- voltam, egyedül voltam teljesen nem volt segítségem, támaszom. Nem tudtam senkivel megbeszélni a bennem lévő érzéseket, nehézségeket. Most 35 éves vagyok, úgy érzem megtanultam kezelni ezeket a helyzeteket, és ez nagyon fontos. Gondjaimat itt bent a zárkatársammal osztom meg. Nagyon jól kijövünk

egymással a kétszemélyes zárkában ahol vagyunk. Családomat nem szeretném terhelni a gondjaimmal.

Ha egy 1-10 skálán kellene elhelyeznem a jelenlegi helyzetem, állapotom, akkor úgy érzem, hogy most 7 fokon vagyok. Ha kimegyek nyolcas skálára tudjak lépni, nagyon fontos lenne számomra, hogy a külsőm megváltozzon. Megérkezzenek a szakértői vélemények és elindulhasson az a folyamat, aminek az eredménye, hogy abba a testbe legyek, ami összhangban van a lelkemmel. Már az első lépést megtettem felvettem a kapcsolatot a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel, államilag támogatott lenne a folyamat. Ez hormon kezeléssel és tartós szőrtelenítéssel kezdődne. A börtön előtt ennek a folyamatnak egy részét már elkezdtem, a tartós szőrtelenítéssel. A hajam derékig ért és ápoltt, gyönyörű fényes volt, de sajnos azt itt le kellett vágatni. A változást abból fogom látni, hogy szépnek fogom látni magam. Sokszor elképzelttem már magam tejszokoládé színű barna hosszú hajjal, igényes - akár kissé tetovált- szemöldökkel, a szám természetesen lenne feltöltve, és csinos vagyok. Idomaim derekam vékony csipőm széles csontozatom és bőröm - a kapott hormonok- hatására megváltozik majd.

Példaképem a Sugarloaf énekesnője, Muri Enikő, akinek figyelemmel kísérem pályafutását. 2010-ben elmentem egy koncertjére és ott élőben is hallhattam a gyönyörű hangját. Miért pont ő? Nos nagyon tetszik a stílusa, a kisugárzása, megjelenése, a hozzáállása, valamint a hite, de legfőképpen a kitartása. Tisztelem, hogy a céljaiért kitartóan küzdött az akkor oly népszerű X faktorban. Általa úgy érzem, hogy kitartással bármire képesek lehetünk.

Úgy gondolom a legnagyobb erőntalék számomra - szabadulásom után - a testvérem. A testvérem és én magam vagyok az erőforrás. Az emberek csak saját magukra számíthatnak. Én szembesülök a problémákkal és nekem kell megoldanom azokat. Nem tartom jónak a magamutogatást. A pride-ről is azt gondolom, hogy ez nem visz előbbre. A magamutogatás, a feltűnősködés és a kirívó viselkedés mind-mind az előítéleteket erősíti. Szerintem az lenne a kézenfekvő megoldás erre, hogy ha kicsit „beszürkülve” élünk a mindennapokat, ahogyan mindenki más. Az intimitás pedig maradjon a zárt ajtók mögött, nem kell mutogatni azt.

Erőforrásom az is például, hogy amikor önmagam tudok lenni akkor minden teljesen más. Gyakran eszembe jut, hogy jó pár évvel ezelőtt egy éjszakai szórakozóhelyen, ahol transz neműek lépnek fel oly módon, hogy beöltöznek és tátognak az előadó dalára. Én elindultam ezen a versenyen. Azelőtt soha nem vettem részt ilyenben. Gondosan figyeltem a külső megjelenésekre, ápoltság mellett a külső és a belső összhang is nagyon fontos volt számomra. Gyönyörű ruhát vásároltam. Ahhoz megfelelő kiegészítőket, cipőt, gyűrűt, hajráfót. Ezen a versenyen első lettem, amire ha visszagondolok a boldogság mellett hatalmas erőt is meríték.

Mit üzennék a kedves olvasónak? Hosszas gondolkodás után az alábbi üzenet fogalmazódott meg bennem. Szeretném, ha tudnák az emberek, hogy mi is olyan emberek vagyunk, mint bárki más.

28. M. Zs.: Az erőszak szülte félelem

Történetem egész gyermekkoromtól kezdeném. Normál családban nevelkedtem. Apa, anya és egy testvér. Édesapám határozott és egyenes ember volt. Viszont a nevelése régimódi. Ketten voltunk fiútestvérek. Elevenek és étellel telik. A fegyelmezés mindkét szülő részéről fizikálisan kemény volt. Emlékszem mikor baráti társaságokban, hangosan nevetve mesélték apukám tettét. Amikor könnyörögve kértük, apa ne léccel csak kézzel. Számomra mai napig ez szívbemarkoló érzés. Serdülő korunkig inkább több verést, mint szeretetet kaptunk.

A szeretetet a családból nagynéném, keresztanyám és nagypapám biztosította. Állandó viták végett korán elkerültem otthonról. Gyerekfejjel azt hittem, készen állok egy kapcsolatra. Szeretethiánytól azt hittem készen állok egy házasságra. Két gyönyörű gyermek született, akik tudják mi az az érzés, amit mi sosem kaptunk meg addig testvéremmel. Egy kimondott szó és érzés, ölelés. A szó: szeretlek.

19 évesen nősültem. 27 évesen már elváltunk. Sok ismerősre és hamis baráttra tettem szert. Mindig is könnyű volt velem barátkozni. Ugrásra készen segítettem mindenkinek. Túlságosan is hagytam kihasználni magam. Egyszerűen nem tudtam nemet mondani még akkor sem, amikor a józanész azt diktálta. Ha valaki erőszakos jellem volt, félelmemben leblokkoltam.

Szégyellem, de majd 40 éves fejjel megtalált a kábítószer is. Ezzel együtt a rossz emberek és rossz társaság is. Fogyasztásom alkalmi jellegű volt. Elterelésen, feltáráson sikerült a probléma kulcsát megtalálni. Nem a kábítószer okozta állapot volt, ami vonzó és keresendő, amit ebben élveztem. A társaság. A fogyasztás mindig társaságban történt.

Ennek már öt éve vége. Hálás vagyok a feltárást vezető személynek.

A társaságnak köszönhetem a börtönt. Amibe belekerült az erőszak is. 15 darab ecstasy tablettá. Egy olyan ember volt a felbujtó, aki erőszakos jellem. Mindig is a gyengék félelmét használta ki. Én akkor a nem szót azzal adtam tudtára, hogy elérhetetlenné váltam. Tartottam tőle, és féltem. Láttam másokon, miként tudja őket terrorban és félelemben tartani. Ennyi kellett neki. 15 darab ecstasy. Erről tudott egy volt ismerősöm is, aki „beáldozta” magát. Elvégezte és megtette, amit tőlem kértek. Tanúja voltam a vásárlásnak, az átadásnak nem. Lebuktak, és engem megvádolt az ismerősöm, hogy tőlem van, amikor elismerte, hogy ő vette. Elítéltek, és most büntetésem töltöm. Ha erősebb jellem vagyok, tudok időben nemet mondani, most ezt a történetet nem kell írnom. Az erőszak okozta félelem. Mert féltem a verbális és fizikális erőszak következményétől. Rosszul gondoltam. A büntetésem nem csak engem sújt. Sikerült új családot alapítanom. Szerető feleség és egy éves kisfiam vár otthon a múltbeli, kimondatlanul maradt nem szó, most őket is érinti. Mindig is empatikus ember voltam, vagyok. Ez egy nagy szív és ajándék, pont ott segíteni, ahol kell. Mert jónak lenni jó. Viszont erősnek kell lenni. Gyakorolni kell a nem szót. Ha számodra veszélyes és kényelmetlen, mondj nemet!

A határozottság erőt mutat. Akik uralkodnak másokon azok ettől az erőtől félnek. Én megőriztem az empátiámat, jóságomat. Vigyázok a nagyszívűségemre, és a családom értékeit szem előtt tartva, minden gondolatomat megfontolom és mérlegelem. Tetteimet ezek kísérik. Így arra kérek mindenkit, akik erőszak és félelem hatása alatt élik életüket, merjetez kiállni magatokért és az elveitekért! Legyen ez az erőtök.

M. Zs. interjú

Jól érzem magam, hogy sikeresen debütált az írásom. Örülök, hogy több minden változott bennem. Már tudok nemet mondani. Ha az agresszió felbukkan, el tudom kerülni, nem hagyom, hogy újra érvényesülni tudjon az életemben. Nem bírom elviselni a hangos szót. Azt gondolom, hogy az agresszió ellenszere az empátia, az a legjobb gyógymód. A szüleim tanult emberek voltak, de sajnos nem értettek a gyerekneveléshez. A módszereik nem voltak túl empatikusak, így sok negatív dolog történt gyerekkoromban. Mind a ketten meghaltak már. A haláluk előtt tudtuk rendezni a kapcsolatunkat az édesapámmal is, ki tudtuk mondani egymásnak, hogy szeretlek.

Én háromgyerekes apuka vagyok. Nagyon fontos számomra a szeretet. Ha a gyerekkorom nem ilyen lett volna, lehet, hogy nem lennék ennyire empatikus. Itt a BV-ben is fontosak a kapcsolatok, hogy másokkal hogyan foglalkozom. Kitartóbb lettem, és vannak céljaim. Minden rosszban van valami jó. Kitartóan küzdök, nehezen adom fel a dolgokat. Az első házasságom nem volt jó. Ebből a házasságból két gyermekem született, ők már nagykorúak, Skype-on tartom velük a kapcsolatot. A második házasságom olyan lett, amelyet szerettem volna gyerekkorom óta. A feleségemmel bensőséges a viszonyunk, ő egyben a barátom is. Napi szinten beszélhetünk.

Itt a börtönben működik egy motivációs rendszer, előrébb lehet jutni, ha jól dolgozol és jó a magaviseleted. Kint a húsiparban a húsfeldolgozásban dolgoztam, itt a börtönben is ez a munkám. Magasak a követelmények, mivel idősebb korúaknak is innen viszik az ételt.

Meg vannak elégedve a munkámmal, ezért sokat telefonálhatok.

Egy tízfokozatú skálán jelenlegi helyzetem 5.

Számomra a boldogság a családi együttlét, a velük eltöltött idő. Az ő örömük, az én örömforrásom. Sok célom van. Ha végeztem itt bent, szeretnék leérettségizni. A testvérem kint él Kanadában, 5 diplomája van, felsőfokú angolja, nekem ő a példaképem. Fantasztikus ember, neki elég volt csak a suliban figyelnie, és magába szívta a tudást. Nem tanult otthon. Ő a „kulcsa” az életemnek, ő ad erőt, hogy én is végig tudjam vinni, amit elterveztem, hiszen az adottságaim nekem is megvannak, a szüleink is tanult emberek voltak. A tanulásra belső késztetést érzek, a lehetőség bennem van, és tudok is élni vele. Ha érdekel valami, gyorsan tanulok.

A szabadulásom után vissza szeretnék illeszkedni a régi környezetbe. Dolgozni szeretnék, a családomat eltartani. Várnak vissza a régi munkahelyemen, a feleségem is mindenben támogat. 2018-ban történt az a dolog, ami miatt bent vagyok, neki mindent elmondtam. 2021 nyarán lett a feleségem, utána született meg a kisfiúnk. Együtt írtuk a kegyelmi kérvényemet is, már nagyon várjuk a választ. Ha üzenhetek az olvasóknak, egy kép jut eszembe, amit még a Facebookon láttam. A béka szorítja a gólya torkát, aki éppen le akarja nyelni, és oda volt írva, hogy: Ne add fel soha!

Én is ezt üzenném, hogy ne adjátok fel soha!

29. Nagy Julianna: Csapdában

Ez az eset 2017-ben történt. Egerben laktam, ott semmi munkalehetőség nem volt, hiába kerestem, a munkaügyi központban is regisztrált voltam. A barátom Pesten lakott, írogattunk egymásnak telefonon, és egyszer azt mondta, menjek fel, ott sok munkalehetőség van minden szakágon. Nekem vendéglátói szakmám van. Mondta is a barátom, hogy Pesten minden sarkon éttermek állnak, és nincs mit veszíteni azzal, ha elmegyek hozzá Budapestre, ott maradok pár napig, és szerencsét próbálok pár étteremben. Elmentem hozzá, hallgattam rá, úgy gondoltam, semmi veszítenivalóm nincs. Nem vagyok lekötve, szabad vagyok. A barátom a Keletiben várt, ugyanis vonattal érkeztem. Elmentünk a lakására. A barátom az édesanyjával lakott, nagyon meleg fogadtatásban részesültem, már vártak külön ebéddel, süteménnyel. Majd elkezdünk beszélni a munkáról, hogy éttermekben mennyi fizetést lehet kapni, és keresnek takarítónőket is! Nagyon örültem és nagy lázban voltam. Majd másnap reggel úgy gondoltuk, elmegyünk a boltba és reggelit vásárolunk. Útközben megláttam egy francia éttermet. Ennek külön örültem, mivel perfekt tudok beszélni franciául, mert az exférjem francia volt.

Bementem az étterembe, ez a VI. kerületben volt a Szív utcában. A főnök pont bent volt. Az asztalnál ült egy borospohár és egy üveg bor mellett. A pultnál állt egy hölgy, és őt megkérdeztem, érdeklődtem állás után. Nagyon kedvesnek mutatkozott, Zsuzsának hívták. Később jó barátnőm is lett. Zsuzsa mondta, hogy a főnök bent van, ott ül az asztalnál, ha gondolom, beszéljek vele. Odamentem az asztalához, ő éppen telefonált, én udvariasan megvártam, míg befejezi a beszélgetést, és elkezdtem vele beszélni franciául! Mondtam neki, hogy állás miatt vagyok itt, és szeretnék az étteremben dolgozni. Habozás nélkül felvett, külön örült, hogy beszéltem a nyelvet. Megbeszéltük az anyagiakat, és mondta, hogy aznap délután menjek vissza, megnézi a munkám, és ha tetszik neki, már másnap kezdhetek. A nyitva tartás az reggel 10-től 14-ig, majd este 18-22-ig. Olyan nyitva tartás volt, mint kint Franciaországban. Ennek külön örültem, egy kicsit Franciaországban éreztem magam. Körülvezetett a konyhában, ott láttam francia alapanyagokat, francia borokat, ismertem mindent, francia ételeket és desszerteket ajánlottunk a vendégeknek, szóval repestem az örömtől.

De volt egy nagy gond! Nem volt szállásom! A barátom nyakán nem lehettem, hisz neki is, az anyukájának is megvan a saját világa, a megszokott napi menet, és nem akartam útban lenni. Ezt a főnökömnek említettem. Semmi gond nem volt, elhelyezett egy raktárban, ahol az asztali abroszok, munkaruhák fogasra voltak terítve (akasztva), szóval oda egy matracot ledobott a szoba közepére, és párnát-paplant is adott. Nekem ez is megfelelt, annak is tudtam örülni, repestem az örömtől, annyira örültem az állásnak és annak, hogy szinte fél nap alatt

szereztem állást jó helyen, jó munkakörben és jó fizetéssel. Minden kedvező volt a számomra! Másnap reggel, amikor kezdtem, repesve dolgoztam, élveztem a munkám. Elit vendéglőben, és a legtöbb vendég az külföldi volt. Abban az étteremben hárman dolgoztunk. Zsuzsa a szakács, én a felszolgáló, és egy konyhai kisegítő, Ildikó. Szépen megosztottunk egymással mindent. Hamar beilleszkedtem a csapatba. Egymásnak segítettünk, jól összerázódtunk. Majd egyszer a főnök odahívott az asztalhoz, és kérdezősködött rólam, hogy van-e férjem, barátom, gyerekeim. Mondtam, hogy két gyerekem van, de férjem és barátom nincs, egyedülálló vagyok. Akkor kezdődött el egy lavina számomra. Ugyanis a főnökömről tudni lehetett, hogy ő alkoholista volt, külföldi, pénzes férfi, és úgy gondolta, ő megtehet mindent, amit akar, mindenkivel. Egy hónap után már csúszott a fizetésünk, úgy tetette magát, mintha nem értene magyarul, mikor Ildikó követelte a bérét. Feketén dolgoztatott minket, nem érdekelt, hogy mások ebből a fizetésből élnek meg, akkor általában eltűnt napokra. Egy hónap után nekem már vasalnom is kellett, takarítanom a lakását, bevásárolnom pihenő időm alatt! Nekem nem volt szabadnapom, mert én, mivel az étterem fölött, az emeleten laktam, ha jöttek a barátai, akkor lehívatott, és ételt kellett készítenem nekik, kiszolgálni őket, és addig maradni, míg nekik kedvük tartja. Nézni a dorbézolásukat, a sok semmire való beszédjüket hallgatni, persze franciául beszélgettek! Majd hallottam, hogy a barátainak ajánlga engem, mintha én utcalány lennék. Ez több alkalommal is megtörtént, és már szóban is mondogatta, milyen csinos és kívánatos nő vagyok. Persze ellentmondtam és kértem, hogy állítsa le magát, vegyen vissza magából, mert nem vagyok a tulajdona! Ne használja ki azt a helyzetet, hogy én itt lakom, és azt csinálhat velem, amit akar, mert ő a főnököm. Persze kinevetett és lenézett, mert ő úgy gondolta, hogy megtehet mindent, mert gazdag, és befolyásos barátai vannak. Már kezdtem félni tőle. Mikor az étterembe jött, kerültem vele a szemkontaktust, azt, hogy egy helyen legyek vele. Már a kollégáimnak is beszéltem ezekről az esetekről, és mondták, hogy ne figyeljek rájuk, amit mond, részeg állapotában mondja, másnap elfelejt mindent. De elkezdtem kutakodni a múltjáról, és bejött a sejtésem. Már több fiatal nővel is csinálta ugyanazt, amit velem, feketén dolgoztatta, és az ágyban mindenkit kipróbált. Hát három hónap után megtudtam róla mindent.

Egyik nap délután egyedül voltunk az étteremben! Én egy piros egybe részes ruhát viseltem. Elkezdett inni a saját asztalánál, majd rátért a szex témára, hogy olyan csinos nőnek, mint én, miért nincs barátja? Én csak hallgattam, és készültem a nyitásra, csináltam, rendezgettem az asztalokat. Majd odajött a hátamhoz, rám dőlt, és a ruhát fel akarta húzni rólam. Én ellöktem magamtól, és felszaladtam a szobámba. Utánam jött, rám vetette magát, és megerőszkolt. Nem tudtam menekülni tőle, olyan erőben volt, nagyon durván még a bugyimat is leszaggatta rólam. Mikor végzett velem, hasra dőlt és elaludt-horkolt. Én kiszaladtam az

utcára segítséget kérni, a szomszédba is becsengettem, hogy segítsenek! Sír-tam, kétségbe estem. Azt mondták hagyjam, hadd tisztuljon ki, zárjak be, ne csináljak semmit. Hívtam a 112-es számot, és kértem a segítséget, azt mondták menjek be a rendőrségre, és tegyek az őrsön feljelentést. Nem mentem be, mert nem ismertem a környéket. Mikor felébredt, lejött, és úgy tett, mintha semmi sem történt volna. Emlékeztettem, mit tett velem, persze ő mindent letagadott és nevetett. Másnap kértem a fizetésem, és otthagytam. Ő persze kifizetett és elengedett. A rendőrségen felvilágosítást kértem, és azt mondták, hogy öt évig, vagyis ezen belül fel lehet jelenteni. Nem jelentettem fel, mert félttem tőle, sok barátja volt, banditák, befolyásos emberek.

Engem nagyon megrázott ez az eset, a mai napig nem tudom elfelejteni, és még a mai napig is az jár a fejemben, hogy az adott helyzetben mit kellett volna még tennem, hogy helyesen cselekedtem-e? Akkor jutott eszembe, hogy azokkal a nőkkel is ugyanezt tehettem, akik eddig neki dolgoztak! Nagyon megalázva éreztem magam és kiszolgáltatottnak. Még a szüleimnek sem mertem elmondani, olyan mocskosnak éreztem magam a történetek után.

Nagy Julianna interjú

Nagyon le vagyok törve, sújtva. Nagy lelki problémám, hogy a karácsonyt már négy éve itt töltöm bent. Stresszes vagyok, a bíró elé is kell mennem. Karácsonykor lesz egy előadás, amit nagyon várok. Amiért hálás vagyok, a gyerekeimért, és hogy egy ilyen családba születtem, továbbá az unokáimért. Sajnos a legkisebbet még csak fotókról láttam. Nagyon hálás vagyok értük. Én egy igazi anyatigris vagyok és leszek is, az unokáimmal is.

Ha egy dolgon változtathatnék az életemben, az az lenne, hogy nem váltam volna el az ex férjemtől, aki francia volt, mert akkor nem kerültem volna ide. Nagyon sajnálom, hogy így alakult az életem. Naiv vagyok, belecsúszom helyzetekbe, illetve egy „örök gyerek” vagyok.

A problémáimat a szüleimmel osztom meg, ők az elsők, vagy néha a húgommal is. Az intézményen belül nem szívesen osztom meg a gondjaimat, pontosabban van valaki, akivel meg tudom osztani a problémáim, de csak akkor mondom, ha észreveszi rajtam, és kérdezi.

Boldog a saját élményeimmel nagyon régen voltam, a boldogságot számomra a gyerekeim és az unokáim jelentik. A boldogság egy olyan dolog, amit nem lehet szavakkal kifejezni. Repülés, szárnyalás, amikor nem érdekel semmi és senki, egy meleg érzés. Ezt érezném például, ha megkaptam a kedvezményt, és hamarabb szabadulhatnék. Nagyon örülök annak, hogy minden napot túl-élek, minden nap felkelek, és nem bolondultam meg. Sokszor volt olyan, hogy

a padló alatt voltam, a szüleimmel beszéltem, és amit mondtak, azt beletettem a fejembe, és csak arra gondoltam. A gondolataim hazavisznek, otthon vagyok lélekben, és ez ad erőt. Isten őrizzen, hogy én ide visszakerüljek. Ha kiszabadulok, szeretnék majd egy olyan társat, aki mellett tényleg nő lehetek. Szeretnék a családdal lenni, elkényeztetni őket, és közben szerelmesnek lenni. Egy egytől 10-es skálán olyan középútra tenném magam, 5-re. Amit megtanultam és büszke vagyok rá, az a varrás, nagyon szeretek keresztszemezni, illetve elvégeztem a szociális gondozó ápolóit ötös eredménnyel. Ezekre nagyon büszke vagyok.

A siker az, ha vannak olyan dolgok, célok, amiket kitűzök magamnak, és az a tudat, hogy ezt tényleg képes vagyok megcsinálni, és olyankor büszke is vagyok magamra. Amire régóta vágyom, az egy családi vállalkozás. Én vendéglátós vagyok, és szeretnék egy fogadót nyitni a húgomékkal és a szüleimmel. Anyu főzne, én és a húgom pedig sütnénk. Mindenkinek lenne feladata, és így teremtenénk egy otthonos fogadót. Ez a legnagyobb vágyam és célom a szabadulás után.

Onnan fogom tudni, hogy elértem a célomat, hogy nagyon nagy öröm érzés lesz az egész lényemben. A családdal újra együtt leszünk. Velük osztanám meg ezt a boldogságot, és ehhez leginkább a szüleim támogatására van szükségem. A szeretteim mellett szeretnék lenni, pótolni szeretném azt az időt, amit elvesztettünk és szeretnék nekik segíteni. Végigcsináltam ezt a pokoli utat, és már látom a fényt, megtaláltam a kiutat, hogy végre hazaérjek, hogy a család vegyen körül engem. Akkor vagyok nyugodt és erős, hogyha tudom, hogy a szüleim jól vannak. Példaképpen még soha nem gondolkoztam, de anyumnak az erős személyisége jelleme, ami összetartja a családot, nagyon motivál, illetve édesapám jámborsága és szeretete, és hogy mindig lehet rá számítani. Hogy mi szükséges a céljaim eléréséhez, arról is édesanyám jut eszembe. Az ő karakán személyisége az, amire szükségem van, és édesapám szerénysége is. Amióta itt vagyok, mások a gondolataim, a terveim. Agyilag is más lettem, komolyak az elképzeléseim. Eladtam a lakásom, és vettem egy családi házat, ahol a lányom lakik a családjával. Azt szeretném, ha kiszabadulok, akkor együtt éljünk. A saját meglévő erőforrásom az a hit. Amióta itt bent vagyok, járok misére, és azóta olvasom a Bibliát, amiből sok erőt merítek. Amit üzennék az olvasóknak, hogy minden nő meg akar felelni a munkájának, mindent bevet a sikerért és pénzért, de ne dőljenek be a szép szavaknak, mert ha nem vigyáznak magukra, és nem tartják magukat értékesnek, akkor eldobják majd őket, mint egy rongyot vagy egy babát. Mindig csak azt tegyék meg, amit elvállaltak, és ha bajba kerülnek, beszéljenek más emberekkel vagy szervekkel, akik tudnak segíteni.

30. Nagy Róza: Lelki bántalmazás

Az én életemben az erőszak soha nem volt jelen, csak a tévéből ismertem. A környezetemben sem volt rá példa, ezért sokszor elgondolkodtam, hogy az emberek hogyan képesek egymással így bánni. De az élet úgy hozta, hogy számomra ez az ismeretlen dolog három éve bekerült az életembe. Pontosabban egy kedves ismerősöm kért meg, hogy segítsék neki. Így kívülről nem is gondoltam, hogy ő milyen helyzetben van. Elmesélte, hogy a barátja, aki természetesen nős, mindig megígéri neki, hogy elhagyja a feleségét, mert csak őt szereti. Arra kényszeríti, hogy a testét árulja. Mindaddig, míg nem mondta el, hogy miben él, azt gondoltam, csak testi erőszak létezik. De a lelki erőszak még annál is rosszabb! Elmesélte, hogy ő szerelmes lett ebbe a férfiba első látásra, amiről úgy gondolta, kölcsönös érzés. Egyik percben csak nézték egymást, a másikon már az autóban ültek, és beszélgettek. Soha senkivel nem volt ilyen nyílt, őszinte beszélgetése. Búcsúzaskor már azért izgult, mikor találkoznak újra. Egyre szorosabb lett a kapcsolatuk, minden nap találkoztak. Míg egyik nap a férfi segítséget nem kért tőle, mondván, hogy szüksége van pénzre, mert nagy bajban van, és az idő nagyon sürgeti. Természetesen a lány, a szerelemtől nem látva, felajánlotta, hogy bármiben segít, de neki most nincs pénze. Ekkor jött a nagy ötlet, hogy a barátai biztosan értékelnék, és jól megfizetnék a testi gyönyört, amit a lány tudna nyújtani. Biztos hamar meglenne a pénz, és utána azonnal otthagyja a feleségét, mert ezzel a lánnyal akarja leélni az életét.

Először nem hitt a fülének, de a férfi meggyőző képessége nagyon jó volt. Ekkor már testi kapcsolatban is voltak, ami megerősítette az összetartozásukat. Ezután a lány nagyon nehezen mesélte tovább, hogy mi történt vele. Egymást követték a férfi barátai, és mindig jött az ígélet, hogy ez az utolsó. Két év telt így el, és nem változott semmi. Természetesen nem vált el a feleségétől, és mindig akadtak új barátok. Volt, aki nagyon durván megverte és megalázta. Ilyenkor is volt válasz: „Nem engedlek többet a közelébe!” A lány lelke közben egyre üresebb lett, elveszített valamit önmagából, valami fontosat. Undorodott attól, amit tesz, és az önbecsülését is elvesztette.

Mikor megismertem, nem is gondoltam, hogy ő így éli az életét, és min meggyeresztül nap, mint nap. Csak a szemében látszott a fájdalom. Több hónap ismeretség után mesélte el, hogy hogyan él, és kért meg, hogy segítsék neki. Nem igazán tudtam, hogyan segíthetnék én neki, mivel ezt csak az tudja megérteni igazán, aki átesik hasonló helyzeten. Sokat gondolkodtam, mit mondjak, és mit tegyek érte. Elmondtam neki, hogy szerintem már az is jó, hogy változtatni akar a helyzeten, és felismerte, hogy segítségre van szüksége. Azt tanácsoltam neki, ne engedje magát befolyásolni. Ne találkozzon többet ezzel a férfival. Felajánlottam, hogy költözzön hozzánk, így nem fogja megtalálni. Akkor nem is gondoltam, hogy elfogadja a segítségemet, de örülök, hogy megtette.

Azóta eltelt egy év, a „barátja” persze sokszor kereste, még nálam is érdeklődött, de nem találta meg. A napok múlásával egyre boldogabb lett a barátnőm. Igen, a barátnőm, mert azok lettünk. Új élet reményében elhagyta a várost is. Mivel a fodrász szakmájában ügyes volt, így új életet tudott kezdeni. Mindent kitörölt az életéből, csak engem nem. Most, hogy bekerültem a debreceni BV-be, ahol előzetes letartóztatásomat töltöm, a családom mellett ő az, aki lelkileg segít nekem túlélni. Most már tudom, hogy az erőszaknak sok formája van, és van, amelyik mélyebb, mint a testi erőszak, mert az nyomot hagy a testen, de a heg begyógyul, viszont a lelki bántalmazás nyomait az életünk végéig hordozzuk. Ne engedd, hogy a lelkedbe tapossanak!

Nagy Róza interjú

Izgatott vagyok, mert nemsokára lesz a tárgyalásom, és azzal talán vége. Amióta itt élek, tisztelettel beszélek mindenkivel, és velem is tisztelettel beszélnek. A pályázatban a barátnőm történetét írtam meg, ami végül úgy alakult, hogy emiatt vagyok itt. Ennek is megvan a tanulsága. A túlzott segíteni akarásom vezetett idáig. Ami itt nekem erőt ad, az a családom. A férjem kiáll mellettem, összetartja a családot, napi kapcsolatban lehetünk, beszél az otthoni dolgokról. A fiam történész, az ELTE-n végzett, a lányom nemzetközi közgazdász. Büszke vagyok rájuk. Édesanyám kórházba került, de nem látogattam meg, bár megengedték volna, de nem akartam, hogy bilincsben lásson.

Hogyan ad erőt a családom? Otthon a fényképeimmel rakják tele a szobákat. Mondják, írják, hogy az otthoni emberek, kérdeznek rólam, és várnak haza. Én tudom, emlékszem, hogy hogyan élnek ők, de ők nem tudják, hogy milyen itt bent, ahol most nekem kell élnem.

Teszem a dolgomat, tisztelettel vagyok mindenki iránt. A mindennapi örömeket az jelenti itt bent, hogy tudok és szeretek rajzolni, egy rajz pályázaton nyertem is. A rajzolás öröm, segíték itt mindenkinek, mert látom, hogy szeretik, hogy fontos számukra. Itt a boltban sok mindent meg tudok venni, süteményt, tortát készítek, jó látni a többieket, ahogy jóízűen fogyasztják ezeket az édességeket. Tudom, hogy ezek apróságok, de lekötnek, szeretettel készítem. A karácsonyi műsorban aktívan részt vettem, még verset is írtam.

Megtanultam magamról azt, hogy tudni kell nemet mondani, hinni az erőt adó családban, és ha úgy alakul valami, akkor bocsánatot kérni. Volt itt valaki, akinek a hetvenéves születésnapját köszöntöttük az én tortámmal. Már szabadult, a hetvenegyet is megünnepelte, de jelezte, hogy a hetvenedik volt az igazi.

Mi a fontos az életedben? A szeretteid.

A hangulatom a skálán most egy kicsit lent van, kettes-hármas, de változik. Sokat

foglalkoztat a kinti élet, mindenképpen valamilyen szociális munkát fogok vállalni, és azt hiszem, varrónői vágyaimat sem fogom elengedni. Úgy gondolom, minden segítséget meg fogok kapni. Rendkívül fontos, hogy az ember milyen kapcsolatrendszeret épít ki maga körül. Nem a börtön nehéz, hanem az emberek. A családom azt mondta, hogy otthon nem gyújtanak be a kemencébe, majd csak akkor, ha hazamegyek. A legfontosabb a világon a család melege.

31. Newstory: Félelem

Körülbelül 4-5 éves lehettem, mikor először szembesültem a félelemmel. A szüleimmel éltem és a bátyámmal. Legelső emlékem az volt, mikor a bátyámmal kint rosszkodtunk az udvaron, vagyis tulajdonképpen csak játszottunk. Aznap gyökeresen megváltozott az életem. Az apám részegen megütötte a testvéremet úgy, hogy az akkor hat éves kislánynak beszakadt a feje. Nem fogtam fel, sőt nem is értettem, mi történt, annyira féltem. Így felnőtt ésszel úgy jellemezném, hogy egy agresszív, gátlástalan, buta ember volt. Szinte minden este részegen érkezett haza. Az anyámmal mindig veszekedett, kiabált vele. Ő persze ezt mindig csak tűrte. Majd egy este az anyámat is megütötte úgy, hogy mentőt kellett neki hívni. Eltört az orra, és felszakadt a szemöldöke. Mi persze meg lettünk fenyegetve, hogy a kiérkező szakembereknek hazudjunk, hogy mi is történt. Ezentúl annyira féltem, hogy még esténként is félve aludtam el.

A helyzet nem javult, sőt tovább rosszabbodott. Már szinte mindennapos volt a fizikai és lelki agresszió. És minket is többször ért fizikai bántalmazás, például, ha az iskolában rossz jegyet kaptam, vagy ha túl sokáig néztem a tévét. Emlékszem, amikor a testvéremet megverte egy nadrágszíjjal, én a félelemtől remegve sírtam. Azt hittem, soha nem lesz vége. Pár héttel később, már nem emlékszem hogyan, de a szüleinktől elkerültünk nevelőszülőkhöz. Anyánk belefáradt, és nemcsak apámtól menekült, de elhagyott minket is, lelkileg megviselte nagyon az a helyzet. Róla és az apámról azóta se tudok semmit.

A nevelőszülőknél az elején semmiféle rosszindulatot nem vettem észre, de két év elteltével a problémák visszatértek. Megverték azért, ha rossz jegyet vittem haza, ha a cipőmre nem vigyáztam. Minden meg volt szabva, például az is, hogy csak keveset ehattunk, ha rosszul viselkedtünk. Sőt, olyan módszereket alkalmaztak, hogy tengerin kellett térdepelnem a tűző napon, víz nélkül. Szíjjal, léccel verték a fejem, csalánnal voltam ütve és piszkavassal is. Nem mertem szólni senkinek erről, mert nagyon féltem és szégyelltem. Nem tudom megmagyarázni, miért volt ilyen a nevelőapám és a nevelőanyám, egyszerűen szadisták voltak. Volt olyan eset, hogy annyira éhezettek, hogy a földről vagy a kukából ettem. Volt, hogy a kutya szájából vettem el az ennivalót, ami egy kifli volt. Meg merem kockáztatni, hogy majdnem minden nap megverték apró kis dolgokért. Egyszerűen nem tudtam elképzelni, miért bántanak ennyire fájdalmasan. Rengeteget sírtam a félelemtől. Nem hittem el, mikor a saját testvéremet verték véresre a szemem előtt.

Az iskolában is rátettek a többiek, ők is bántottak több dolog miatt, volt, hogy a kajámat is elvették. Csupán a bőrszínem és a kinézetem miatt. Többször belém rúgtak, felpofoztak, leköptek és megaláztak. Ha nem volt nekem olyan „vagány” ruhám, máris megütöttek és kiközösítettek. Például, ha jártam egy lánnyal, és azt a lányt más is meg akarta szerezni magának, de nem tudta, rögtön elővettek, és

persze monoklival a szemem alatt végződött mindig. A vége felé már annyira beleuntam, megszoktam ezt a sok bántalmazást, hogy nem tudtam mit tenni ellene, és belenyugodtam. Emlékszem, egy nap álltam a buszmegállóban, vártam a buszt, tél volt és képesek voltak elvenni a kabátomat a mínusz két fokban. Nagyon-nagyon sokfajta fizikai és lelki agressziót kaptam. Ez lehetett volna másképp is. Nem tagadom, eltanultam én is, rám ragadt, én is sok mindenkit bántottam. Hál istennek, később kaptam szeretetet is, és végre kiirtottam magamból az agressziót kisebb-nagyobb sikerrel. Az agresszióval gyereket nevelni nem szabad, a bántalmazással „meg lehet ölni” a lelket is.

Newstory interjú

Jelenleg primán vagyok, főleg, mert megtudtam, hogy bekerült a sztorim a könyvbe. Anyait-apatit beleadtam. Több dolog van az életemben, amin változtatnék, ha tehetném. Visszamennék a gyerekkoromba, és máshová születnék. A másik a bűncselekményem lenne, amin változtatnék. A börtön előtt nagyon rossz társaságba keveredtem, ezt most megválogatnám és hanyagolnám a kábítószer. Felkeresném a volt tanáromat, segítséget és tanácsot kérnék tőle. Korábban ő segített nekem. Bent nincsenek barátaim. Akivel megosztom a gondolataimat, az a kapcsolattartóm, de a mélyebb kríziseket neki sem mondom el. Van, hogy magamban tartom, és a tudatalattimmal beszélem meg. Hálás vagyok azért, amim van, a körülményekhez képest. És a két éves lányoméért, aki tartja bennem a lelket. Szabadulás után az a célom, hogy felkeresem, kilenc éves lesz már akkor. Nem tudom, hogyan fogad majd, de akármi is lesz, én ott leszek a háttérben, és vigyázni fogok rá. El szeretnék kezdeni dolgozni, és ki szeretnék venni egy albérletet, távol mindenkitől, kerülni akarom majd az embereket. A jövőmet úgy képzelem el, hogy a kislányom mellett vagyok boldog családapaként. Nincs tartozásom, biztos anyagi körülmények vesznek körbe. Elmennék dolgozni, és elkísérném a lányomat suliba, tánkra, balettre. Számomra az lenne a boldogság, hogy tisztességes életet élek, dolgozok, fizetem az adót, és nehéz helyzetekben is együtt vagyunk a családommal, akik feltétel nélkül szeretnek. Hobbiként írok verseket, dalszövegeket, szeretném, ha ezeket megismerné az ország. Tudják meg, ki és mi vagyok, miket éltem át, és ezzel motiválni szeretném az embereket. Álmodom, hogy befussak, és híres legyek. Megismerjenek az emberek, és ne ítéljenek el, fogadjanak el úgy, ahogy vagyok. Ha sikeres lennék, a karrierem csúcán, az a legjobb dolog lenne.

Az első dolog, amit tehetek a céloméért, hogy megerősítem az akaraterőm, mert tudom, hogy a vasakarát az, ami hiányzik belőlem. A cigit is megfogadtam, hogy leteszem, de sajnos még nincs elég motivációm. A benti mindennapjaimban a kislányom létezése számomra a legnagyobb öröm, és a bátyám, aki tartja bennem a lelket. Öröm még a zenei pályafutásomon való munkálkodás. Nemcsak rajtam múlik, hogy elérjem

a céljaimat. Hiába tudok jó szövegeket írni, rappelni is, pénz kell hozzá, és sok más dolog is. Két példaképem van, az egyik egy rapper. Ő is a gettóból jött, és már világsztár. Jó karriert futott be, és úgy gondolom, azonos az életünk. A második Dwayne Johnson, a Szikla. Az ő fizikuma nagyon motivál engem, és láttam vele korábban egy interjút, hogy ő is honnan indult.

Szerintem minden rosszban van valami jó. Lehet, hogy most bent vagyok, de lehetőségem van „kikupálódni”, helyrehozni az életemet. Itt nincs drog, nincs pia, és tudok Bibliát olvasni. Jobb emberismerő is lettem. Lehet, hogy rideg és hideg a sitt, de hiába rossz, itt össze tudom szedni magam. Az egyik zárkatársam, aki 55 éves volt, azt mondta, hogyha rám néz, én adok neki erőt azzal, hogy mosolygok. Úgy gondolom, ez egy pozitív visszajelzés volt.

A legnagyobb erőforrásom a feltétel nélküli szeretet. Lelkileg tudok hatni másokra, és nagy bennem az empátia érzet. Továbbá van bennem alázat és szerénység. Ha mindenem meg lenne, akkor lehet, hogy kísértésbe esnék, és rossz irányba mennék el, de hiszem, hogy benőtt a fejem lágya. Már tudom, ki vagyok, és honnan jöttem. Ahhoz, hogy közelebb kerüljek a céljaimhoz akaraterőre és a tanulásra van szükségem, és arra, hogy fejlesszem magam.

Tudom, milyen, mikor megaláznak, de akikkel ilyen történik, merjenek kiállni magukért, minden esetben kérjenek segítséget, mert ha nem, akkor úgy járhatnak, mint én.

32. Nyolcas: Mi az, ami számít?

A kérdésre, hogy az én életemben mit jelentett az erőszak, azt tudnám mondani, hogy különböző életszakaszokban, különböző szituációkban mást és mást. Rendkívüli önfegyelemmel vagyok megáldva, válogatott sportoló voltam közel 20 éves koromig.

Hít – tisztelet – akarat – önfegyelem. Ezek ötvözete alakította a gondolkodás-módomat. Sajnos ültem börtönben, és láttam sok mindent. Ültem keményebb börtönökben is, ahol igazi „nehézfűk” voltak, gyilkosok, érzelemmentesek, kegyetlenek, hihetetlen bűnök és történetek. Sokszor álltam és néztem, hogy ezek megtörténhetnek. Döbbenet. Szerintem ezeknek az erőszakos dolgoknak az oka mindig a rossz kommunikáció, a kilátástalanság, az intelligencia hiánya, a neveltetés, az hogy az illető mit hozott „otthonról”? Általában a vélt vagy a véletlen, valós vagy valótlan sérelmek feldolgozása, sokszor éppen a feldolgozatlansága „megy” át erőszakba. Totális mentális hiányok...

Én nem erőszakos bűncselekmény miatt ülök, ezek a dolgok rettenetesen távol állnak tőlem, az életemben az erőszak szinte minimális szinten van jelen. Nős vagyok, van egy meseszép gyermekünk, otthon egy hangos szó vagy „balhé” elképzelhetetlen. Nyilván minden házasságban vannak hangoskodások, de nálunk ezek a szavak, beszélgetések formájában kimerültek. A munkám során pedig épp ennek a „kivédője” vagyok. Egy biztonsági- és testőr cégben vagyok társtulajdonos 7 éve. Ausztriában élek, a cég rengeteget dolgozik külföldön is. Sajnos 2020 (a Covid) óta megvadultak a „bulizók”. Havi lebontásban is látszik, hogy 50%-kal nőtt a balhék száma. A „szuper hi-tech” világban az emberek, a fiatalok nagy része nem kommunikál élőben, csak a közösségi platformokon. A rengeteg torz személyiség, megfelelési kényszer annak a „kamu” életképnek a része, amit látnak. Már a 11- 12 éves gyerekek balhéznak, csicskáztatják egymást, és még sorolhatnám. Viselkedészavaros fiatalok és rendkívüli nyomás alatt élő szülők, családok. Abszolút nem foglalkoznak egymással az emberek, keveseknek vannak emberi kapcsolataik. Az üzleti- vagy érdekkapcsolatokat nem sorolom ide... Kettő darab(!) barátom van már 20 éve. A többi csak látszat. Sokan félnek tőlem, vagy érdekek kötik hozzám őket. Na és rengeteg ember nem tudja helyén kezelni az ezeket előidéző téveszméket. Sokkal többet kellene beszélgetni, önzetlenül szeretni. Lassan ezek a szavak súlytalanabbak lesznek, mint egy fürdőszivacs.

Hogy mi az érték, és mi képviseli ezt az életemben? Ez egy számomra kedvesebb téma. Ez is az életszakaszaim kérdése volt. 20 évesen semmi nem számított csak a pénz. Rengeteg volt. Mindenem és mindenkin átléptem, ha kellett. Foci-bunda volt a profilom, hét és nyolc nullás összegekkel passzolgattunk. Könyv is jelent meg

rólunk. Annyira „beteg” voltam a húszévesen rám szakadt vagyontól, hogy semmi és senki nem állíthatott meg, csak 2006-ban a NAV kommandó.

„Élvezte, hogy gengszter, és szart rá, hogy tudják róla.” Mindenkit megvettem, és ez az idézet volt felfestve a nappaliba. De a sok pénznek és ennek az életnek valójában nem volt értéke, így, 16 év távlatából inkább szánalmas volt, mint értékes. Magamban 28 évesen indítanám az életemet, amikor végre szerelmes lettem... Anno két nővel éltem, és a feleségem, aki vitt mindent, olyan volt, mint a piros hetes. Mindenre megtanított, és az évek alatt rengeteg változáson, fejlődésen mentem át. Majd jött a bónusz, megszületett a fiam. És attól a naptól úgy éreztem magam, mint akit teljesen kicseréltek. Most vagyok igazán boldog és értékes, valódi értékek tulajdonosa. A család, a fiam az első mindig, mikor őt és a feleségemet mosolyogni látom, na, akkor érzem azt, hogy értékes vagyok. Sajnos az emberek 90%-a a pénzben keresi az értékeket. Szarabb ember voltam régen a 10 milliós karórában, mint most egy akármilyenben. Az érték az életben az, ami téged mutat meg. Amit képviselsz. Amit alkottál. Abszolút csak a „szabad” életben vannak számomra értékek. A „sittesek” nagy része túlél, nem beszélnek értékes dolgokról. Értékes emberként létezem most az értéktelenek között. Sokszor csak ülök, Úristen, mi ez a szar? Nyolc éve nem voltam BV intézetben. Anno lehetett „értékeket” találni: utolsó szemeszteresként vagy Innsbruckban a TFN-en német nyelven. A börtönben nehéz értéket írni. De, ha az igazán értékes dolgokat kellene egy csokorba összefoglalni: család, egészség, hivatás, megbízhatóság, megfelelő kommunikáció az embertársainkkal és a gyermekemnek minden téren példamutató életvitel. Szeretném, ha azt a harmóniát vinné tovább, amit mi megteremtünk neki az édesanyjával. Fontos szerepet tölt be az életünkben a sport. Értékes életesemények formálják az életünket sportolóként, ezt is szeretném megőrizni. Rengeteg munka van abban, ahol most tartok, ez a büntetés 9 éve húzódott. De ez idő alatt megkerülhetetlen tényező lettem abban a tevékenységben, amiben megtaláltam önmagam, és kifizetődő lett a hit – akarat - tisztelet háromszög, ami övezi az életemet. Értéket képviselni nagy dolog, sokan csak az anyagi verziót keresik, pedig az emberi értékek alkalmazása adja meg a társadalmi kapcsolatokban a „koordinátákat” ahhoz, hogy valóban értékes ember legyél... Nálam nem rúghat labdába olyan, aki legalább két igazán értékes emberi tulajdonsággal nem rendelkezik. Lehet nagyképű a szöveg, de sokan összekeverik a nagyképűséget a határozott – céltudatos – következetes hozzáállással. Sajnos nagyon rossz lesz a szám íze, mikor szembesülök vele, hogy teljesen más értékrend van ma, mint például 10-15 éve. Csak nézzünk körbe a webes platformokon. Mi képvisel értéket? Sajnos nem az, amiről beszéltem. Teljesen torz lett a viselkedési norma. Az erkölcs eltűnt, ha leírnám a véleményem, a 18 plusz karika is belepirulna. De azért bízom abban, hogy van egy réteg, akiben megmaradnak a valós értékek, mert csak az számít. Közel ötven oldal szántam a könyvemben erre a szóra ÉRTÉK. Sok embert, nő-

ket, férfiakat vettem meg... mindenki megvehető, csak azt kell megtalálni, amire vágyik. Aki mást mond, hazudik. Rengeteg értéket elmosott a pénz ereje. A nők eltemetik érte a tartásukat, a férfiak pedig a becsületüket. Személyes tapasztalat alapján mondom, soha nem elég. Vagy mégis van más lehetőség? Nekem például egy idő után nem okozott kielégülést a pénzért vett „akármí”, mert tudtam, megvehetem bármikor. Vagy megtehettem bármit, bárkivel. Szürreális visszanézni, honnan jöttem és hova értem. Abban viszont biztos vagyok, hogy manapság nehéz értékes embernek maradni egy értéktelen világban. Sajnos!

Nyolcas interjú

Hogy érzem most magam? Egy kicsit ingerült vagyok, mert másik emeletre, másik cellába költözöm éppen. De mindjárt lehiggadok és tudunk beszélgetni.

Kezdhethük is.

Három dologért vagyok nagyon hálás az életemben. Az egyik a fiam, a másik a feleségem, a harmadik pedig, hogy élek. Ha egy dolgot megváltoztathatnék a múltban, akkor nem kerülnék ide soha. A gondjaimat a feleségemmel szoktam megbeszélni. Egyébként nem vagyok panaszkodós típus. A problémákat igyekszem magamban megoldani.

A boldogság teljesen mást jelent 37 évesen, mint mondjuk 15 évvel ezelőtt. Most egy levél is boldoggá tesz. A siker viszont körülírhatatlan fogalom a jelenlegi helyzetemben. Az is igaz, hogy valakinek már az is siker, ha fenn tud tartani egy lakást, vagy el tudja tartani a családját. Számomra az lesz az igazi siker, ha börtönmentesen felnevelem a fiamat a feleségemmel.

Nagy vágyam, hogy tudjak igazán szeretni. Eddig ez nem ment. Szerettem én, csak mégis hiányzott belőle valami. A fiam megszületésével bennem is megszületett egy új érzés.

Ha szabadulok, szeretném befejezni a főiskolát. Edzőként fogok dolgozni. Szeretnék fiatal focistákat megfigyelni. Tehetséggondozás a célom. A mindennapok örömeit a családdal folytatott beszélgetések adják. Ha rájuk gondolok, akkor az ő szeretetük ad reményt és erőt a jövőre.

A 10-es skálán 5-re tenném a mostani helyzetemet. Azért ide, mert itt van nekem a család. Nem akarom ismételni magam, de ők nagyon sokat jelentenek nekem. 9-es lehetne, ha szabad is lennék.

Teljesen másképp látom már a dolgokat. Mások lettek számomra értékesek, mint fiatalabb koromban. Megtanultam, hogy többször kell befogni a számat. Vagy azt, hogy nem mindenki megvehető. Illetve arra is rájöttem, hogy a kevesebb sokszor több.

A fiam is focizik, ahogy én is tettem. A jövőről alkotott képben a fiam megy tovább

a focival. Szeretném mindenképp megadni neki és a feleségemnek azt, amit még eddig nem éreztem igazán. Hogy mit is kéne nekik adni. Érzelmekre gondolok, pénzen nem megvehető dolgokra.

Apró lépésekkel szeretnék előre haladni a változásokban is és a céljaim elérésében is. Én mindig is normálisabb emberek között mozogtam. Itt, ha körülnézek, semmitmondó embereket látok, semmilyen célokkal. Egyszerűen megfogalmazva, csak szart, szemetet.

Van itt egy fiú, aki sem írni, sem olvasni nem tud. Őt tanítom a betűk ismeretére. Bizony már ott tart, hogy a nevét le tudja írni. Amikor jól ment a szekér, sokaknak segítettem. Ezért sokan lehetnének hálásak nekem, de amikor kiderült, hogy lebuktam, akkor inkább elfordultak tőlem. Rögtön távol tartották magukat tőlem. A boldogságot csak azokkal osztanám meg, akik megérdemlik. És természetesen a családommal. Tényleg nem akarom ismételni magam, de a motivációt is a feleségtől kapom. Igyekszem képezni magam, sokat olvasok. Az jó dolog, ha történik valami pozitívum. Igyekszem itt benn úgy élni, hogy be is vonzzam a pozitívot. Úgy látom, hogy az ittenieknek két arca van. Teljesen mást mutatnak kifelé, mint amit itt benn mutatnak.

A céljaim elérése magamon múlik. Mentálisan erős vagyok. Nekem kint már sínen volt az életem. Igazából már edzőként dolgoztam, utolsó szemeszterem van a suliban. És ott van a fiam is. Ennek ellenére minden nap megélek egy sokkot. Most épp minden erőmet összeszedem a költözéshez. Soha nem volt példaképem, de amióta a feleségemet ismerem, ő lett az. A szabadulásom után az első napokban biztos, hogy nem fogom találni a szavakat. Szeretnék csak a családommal tölteni néhány napot, teljes nyugalomban. Hogy a célom végre megvalósuljon, először is higgadt maradok. Tiszta fejjel tervezem az utam, amire készülök.

Az üzenet az olvasóknak: Lehetsz nagy, de mindig lesz nálad nagyobb. Sokkal értékesebb a szeretet, a megbecsülés és a bizalom szavak értéke. Ha ezek nincsenek meg az életedben, akkor senki vagy. A legnagyobb kincs a szabadság. Ne menjenek bele felelőtlen cselekedetekbe, mert a pénz mulandó, de a következmény és a fájdalom maradandó.

33. Ónodi Gergő: Szabadság

Az árnyékok kinyílnak,
a fájdalom házába mélyen
magukkal húznak.
A csillagok kigyúltak,
és a rácsok fogságában
szikrázva ragyognak.

Föllobbannak az emlékek
s megbonthatatlan rend
szerint, mint űrben egy
égitest, kering lelkemben
családom hiánya.
Tengerként reng az éjszaka,
a kábult szenvedély szaga
fojtja szoruló mellkasom.

Itt még az idő is Rab.
Végy ki a mélyből engem,
Szabadság, merítsd meg végtelen
hálódát szenvedő,
szomorú szívemben.

34. P.: Megújulás

1991 nyarán születtem Budapest egyik külvárosi részén. Szegény család nem kívánt gyermekeként. Apukám villanyszerelő mesterember, több komolyabb hivatali épület építésén jelen volt, pl. Pakson is dolgozott. Az ital azonban jobban kellett neki, mint a családjá. Anyukám pedig a megtestesült munkakerülő volt. Nem szeretett dolgozni, de vásárolgatni annál inkább. Mindig a nagymamám volt, aki segített, ahol csak tudott. Apukámra jellemző volt, hogy sosem volt otthon, ha mégis, akkor alig állt a lábán, olyan részeg volt. Emlékszem, több alkalommal törték ránk az ajtót éjjel apámat keresve, mert részegen kártyatartozást csinált. Volt egy rövid időszak, amikor megpróbált jó útra térni, és anyumat is befogta dolgozni, de a vége az lett, hogy adótartozást csináltak, és a villanyszerelő vállalkozás csődbe ment. Az eladósodás miatt az önkormányzati lakás rezsijét se fizették sok esetben, így volt, hogy napokig villany nélkül voltunk. Ilyenkor vagy a nagy adott pénzt, vagy nála voltam pár napot.

Végül 1997-ben elváltak a szüleim, de ezzel nem oldódott meg semmi az életemben, hanem ekkor kezdődtek az igazán nagy gondok. Apámból hétvégi apuka lett, ami az elején még jobb is volt, mert azt éreztem, jobban törődik velem. Azonban anyám a válás után se akart dolgozni, viszont a pasikat annál jobban szerette. Nem válogatott, így vonzotta a drogos, gyógyszerfüggő, öngyilkosjelölt és persze alkoholista férfiakat.

Így kezdődtek el a verések. Egyszer azért kaptam fakanállal, és lett a fejem az asztalba verve, mert este 10-kor elaludtam a tankönyv felett. Egyedül kellett tanulnom már második osztályban. Nem segítettek. Egy alkalommal azért kaptam nagyon, mert végighallgattam anyám és az akkori pasija szexuális aktusát éjszaka, mivel olyan hangosak voltak, hogy felébredtem rájuk, ami szerintem nem meglepő egy 32 m²-es, 1 szobás lakásban. Ezekhez társult, hogy a hat évvel idősebb bátyám is sokszor bántott. Egyszer a fejemet egy tálcával verte úgy, hogy letört a fogamból egy darab. Miután kezdett állandósulni a verés, kiabálás, megpróbáltam segítséget kérni a nagytól, de sajnos csak a testvéremen segített. Ő, hozzá költözött, én maradtam otthon. Mindennapossá váltak a bántalmazások, a verések és a „mit együnk aznap” kérdése, mivel anyám még mindig lusta volt dolgozni. Jól csak akkor lakunk, mikor megjött a családi pótlék vagy a mama nyugdíja.

Egy alkalommal anyám aktuális „párja” úgy döntött, ha nincs ló, jó a szamár is... Én voltam a szamár. Először azt se tudtam mi történik. Azt hittem ez a normális. Mindig e körül forgott otthon a világ. Mindig a szex. Próbáltam egy idő után nem tudomást venni a dolgokról, de mikor apunál voltam hétvégén, ott is a szex volt a központban. Igaz ott már külön szobám volt a féltésómmal (apám új feleségének a lánya), de a hangokat nem szűrte meg a harmonikaajtó. Elkezdtem úgy gondolkodni, hogy mindenre megoldás lehet a szex...

2000-re annyira eladósodtunk, hogy vissza kellett adni az önkormányzati lakást, és el kellett költöznünk. Szerencsére Pest másik végébe mentünk, így az akkori „úriember” nem jött velünk. Itt már az iskolában is nagyon sok baj volt velem. Hanyatlott a tanulmányi átlagom, és romlottak a jegyeim. Sajnos anyám újra alkoholista párt talált magának, de ez legalább már nem bántott. És már néha az is előfordult, hogy anyukám dolgozott. Tök jó lett volna, ha a fizetését a gyerekeire költi, nem pedig függönyre. Igen, valamiért mániákusan vásárolta a különböző függönyöket. Itt is többször voltunk villany nélkül a sok tartozás miatt, de ezt akkorra már megszoktam.

Ami nem változott, az az állandó éjszakai (sokszor nappali) „románcok” sora. 25 m², egy szobás kis lakás. Nincs menekvés, hallani mindent és látni mindent. Ahogy egyre önállóbb lettem, rájöttem, jobb nekem, ha nem vagyok otthon. Suli után (vagy helyett) elkezdtem bandázni és lopni. Egyszer a rendőrség is megkergetett vasúti kocsik dobálásáért. 13 évesen már cigiztem, és ha nem anyám ukrán cigijét loptam el, akkor a Váci úti Tescóból tettem ugyanezt. Egyszer le is buktam, és a Szabolcs utcai kapitányságon kötöttem ki. Anyámnak kellett értem jönnie. Hát nem sietett. Vagy 6 órát vártam rá. Ezután az eset után elkezdett rendesen dolgozni, és talán egy kicsit rendeződni látszott az életünk, de kiderült, hogy annyi tartozást halmozott fel, hogy a munkájának látszata nem igazán volt.

Aztán egyszerre anyám szerelmi bánatában beszedett egy marék Rivotrilt, és ivott rá, amivel azt érte el, hogy hat hónapot a pszichiátrián töltött, én meg egyedül maradtam. Drága nagyim tüdőbetegsége tovább romlott, így hosszabb időket töltöttem nála, hogy segítsék neki, mert a bátyám már kirepülőben volt, és nem érdekelte, mi van azzal az emberrel, aki annyit segített neki. Iskola mellett elkezdtem diákként dolgozni, mellette mentem anyámhoz, utána nagyihoz segíteni. Persze a fizetésemet egy az egyben elvertem. Sok vita volt belőle. Első volt a cigi-haverok-buli. Ahogy betöltöttem a 18-at, és már nem voltam tanköteles, félbehagytam az iskolát, és elkezdtem dolgozni. Ekkor már odaköltöztünk a nagyihoz, mert anyám annyira eladósodott a lakás rezsijével, hogy elvitték a villanyórát is. Persze anyám itt is pasizott, így hamar pár utcával lentebb költözött, és ott maradtam az addigra teljesen leromlott egészségi állapotú nagymamámmal. Nagyon szerettem a nagyit, de megpróbált keretek közé szorítani, és utólag anyám helyett anyám lenni. Ezt fiatal felnőttként nem tűrtem. Sokszor megloptam, veszekedtem vele, ami, utólag belátva, nagy hiba volt. Addigra három munkahelyen dolgoztam, hogy valahogy talpon maradjak, mert nagyon szerettem szórni a pénzt. Ebben az időben nagyon sokat veszekedtem anyámmal is, aki többször a fejemhez vágta, hogy ha nem születtem volna meg, akkor mennyivel egyszerűbb lett volna az élete. Sokszor én is úgy voltam vele, hogy minek születtem meg, de mára rájöttem, hogy ez nem jó gondolat, és az életemnek van, lehet értelme.

Sajnos tettem dolgokat, amikre nem vagyok büszke, és van, aki ezekért sosem fog megbocsátani nekem. Olyanokat bántottam, akik nem érdemelték meg. A múltam

ott dolgozott bennem, börtönbe kerültem. De tudom, hogy jobb emberként távozom innen. Mára megbocsátottam a szüleimnek is, hiszen, ha őket is jól nevelték volna, akkor engem képesek lettek volna jó irányba terelni és nevelni. Hiszem, hogy egyszer teljesen befornak a sebek. A hegek pedig emlékeztetnek, hogy milyen ne legyek soha többé.

P. interjú

Hogy vagyok most? Hát nem könnyű az élet a börtönben. Hálás vagyok a gyerekeimért, akiket a világon a legjobban szeretek. Az itteni börtönben, az itteni pszichológusnak köszönhetően lett annyi önbizalmam, hogy kiálljak magamért. Ő adott erőt ahhoz is, hogy továbbgondoljam az életem. Kellett az, hogy idekerüljek, hogy ezt megtehessem és megtegyem, végigtekintsek azon, hogyan jutottam idáig. Borzalmas a börtön, de az itt dolgozók sokszor segítenek. Ha egy dolgon változtathatnék az életemben, nos, a nevelt lányom betegségét hamarabb felismerem, akkor lehet sok minden másképpen alakul. Ezen biztos változtatnék.

Ha kiírom magamból a fájdalmakat, akkor azt a kapcsolattartómmal osztom meg. Sokat írok a pszichológus hatására. Havi szinten két-három füzetet lehúzok a wécén, de az írásaim egy részét elküldöm. Édesapám halálos beteg, a testvérem szégyell. Anyám nem akar tudomást venni rólam, pedig elmondtam neki a gyerekkori dolgaimat. Szívesen megosztanám vele a gondolataimat. Igyekszem vele felvenni a kapcsolatot, évente több üdvözlő kártyát küldök, de nem jön válasz.

Itt bent sikereket is elérek, édesapámhoz hasonlóan villanyszerelést tanulok, jelesre végeztem el a 10. osztályt, osztályelső lettem. Rátaláltam az Úrra. A mindennapi örömök itt abból adódnak, hogy azok közé tartozom, akik rendszeren teszik a dolgukat és mindenben élén járnak, már ami a jó magaviseletet jelenti. Igyekszem úgy élni, hogy ne súlyosbítsa a helyzetem. Minden nappal közeledek a büntetés végéhez. Itt bent, ha értékelni kellene a helyzetemet, életemet, akkor 6-ost adnék. Ha lesz könyvtár, akkor az már egy szinttel feljebb emel.

Amit megtanultam önmagammal kapcsolatban a börtönben, az az önuralom, mert heves természet voltam odakint. A másik pedig az, hogy a világon, az életben nem én vagyok az első. Nem bántottam senkit, de manipuláltam az embereket.

A boldogság az életemben az volt, amit adhattam a páromnak és a családomnak. 2 éve vagyok börtönben, 2 éve nem láttam a gyerekeimet, a legnagyobb boldogság az lenne, hogy újra lássam őket, és tudhassák, hogy ott vagyok nekik. Ne úgy nőjenek fel, mint én, nekem nem voltak ott a szüleim. Hogy mit szeretnék elérni? 2018-ban volt már saját ingatlanom, volt gyermekem, akkor megvolt mindenem, ami kellett. Ha kiszabadulok, mindenképpen új életet szeretnék kezdeni. Sajnos arra nem sok esélyt látok, hogy a páromat visszakapjam. Vannak munkalehetőségek itthon vagy

akár külföldön is. Szeretném ezt az új életet a gyerekeimmel együtt kezdeni, nagy vágyam, hogy helyreállítsam velük a kapcsolatot.

Az ideális elképzelt jövőképben dolgozok, felépítem újra a családot. Ha most azt mondanák, hogy hazamehetek, ezek lennének az elsődleges dolgok. Amikor a gyermek megszületett, akkor, ott nagyon elégedett voltam, azt éreztem, hogy elértem, ami kell. Boldognak és sikeresnek éreztem magam. Megvolt mindenem. A legfontosabb jele a változásnak az lenne, ha visszajelzéseket kapnék a környezetemtől. A barátok újra közel lennének hozzám, anyu is újra szóba állna velem, és a család is odafigyelne rám. Az első dolgom az lesz, ha kimegyek innen, hogy felhívom az édesanyámat. Azután elmegyek hozzá, becsöngetek, ott lakik, közel a lakásunkhoz. Kicsit fáj, hogy mindig én keresem őt, jó lenne, ha ő is keresne engem. Szeretnék idős korára a támasza lenni, hiszen ő az édesanyám. Történt, ami történt. Ő szült meg engem, ezért hálás leszek neki.

Ha mindenem meg lenne, és rendelkezésre állna korlátlan idő és pénz, akkor szívesen segítenék másokon. Régebben is jellemző volt ez rám, de itt bent megerősödött a jellemem, és valamilyen karitatív tevékenységbe is szeretnék bekapcsolódni.

Azt üzenem másoknak, hogy segítséget kérni nem szégyen, bátran tegye meg mindenki, aki hasonló cipőben jár. Nekem túl sokáig tartott ezt felismerni és megtenni.

35. Pásztor József: Az élet és az erőszak

A címből úgy tűnhet, és az életünk tapasztalásai azt mutatják, hogy az erőszak valamiképpen része, velejárója az életnek. Mintha elkerülhetetlenül a mindennapjaink szükséges lételemének kéne lennie az erőszaknak, mert az olyan jó, és sok örömet, boldogságot okozna nekünk. Bár ennek az ellentétét eredményezi (bünt és bánatot), mégis élünk vele, és néha el is szenvedjük. Akárcsak az élet, az erőszak is sokszínű, és különböző formában létezik: testi, lelki, tevőleges, elméleti, véletlen, akaratlagos, és több szintje is van: késztetés, kényszer, kínzás satöbbi. Akárhogy is tekintjük, az erőszak mindenféleképpen negatív jelentésű, és így a bűn fogalmához tartozik.

Az első „erőszak” az életemben maga a születés, amit igazából sokakkal együtt inkább ajándéknak tekintek, de ha a nyers valóságot nézzük, akkor senkit sem kérdeztek meg, hogy a világra akar-e jönni? Igaz, ez lehetetlen is lenne... Bár már az a hihetetlen, a normalitás határát súroló eset is megtörtént, hogy egy felnőtt ember beperelte a bíróságon a saját édesanyját, mert az ő megkérdésezése nélkül szülte meg őt. Igaz, ez az USA-ban történt, ahol nem annyira meglepő az ilyen eszementség.

Tehát mi nem a saját döntésünk szerint jöttünk a világra, ez alapján vehetjük úgy is, hogy kényszerből léteünk. Talán egy „kicsit” groteszk nézőpont ez, de akkor is van benne némi valóság. Ahogyan abban is van csipetnyi igazság, hogy az életünkben időnként eszünkbe jut az is, miért nem maradtunk-maradhattunk inkább a biztonságot adó anyaméhben, és miért kellett minket a természet követelte erőszakkal kinyomni a „veszélyes üzemnek” minősülő, erőszakkal teli világba.

És ahogyan ezt - okkal vagy ok nélkül - egyszerűen megfogalmazva a szemünkbe is mondják néhányunknak: - Neked nem kellett volna megszületni! Amikor az erőszak nem mindig és nem minden esetben szül erőszakot:

Kisgyerekként vidám és vadóc voltam, viszont pici és vékonyka létemre igazi kis méregzsákká változtam, ha gúnyolódás tárgya lettem. Ezért aztán elég sok intót és kék-zöld foltot kaptam, na meg idegeskedést, szidást anyutól. Így kerültem a még fiatal, az apaszereptől berzenkedő, élvhajhász életet kedvelő apa-pótlék keze alá. Aki bár 26 éves volt már, és értelmiségi családból származó, intelligens ember, de az életet habzsoló felfogásából és életmódjából még csak kifelé tekingetett, így nem állt még teljesen készen egy kötelességekkel járó együttélésre és az apa szerepre egy nála tizenegy évvel idősebb nővel és annak 10 éves fiával. Nevelőapám, mint kezdő élettárs, pót szülő, apaként úgy vélte, hogy csökkentheti anyu feszültségét, amit az én verekedéseim okoznak, azzal, hogy engem jó útra térít. Erre a „legjobb”, legegyszerűbb megoldást választotta: amint jelét észlelte, hogy verekedtem, azonnal megvert. Erőszak

volt a „gyógymód” az erőszakra. Akkor pillanatnyilag hatásos volt, mert elég gyorsan abbahagytam a verekedéseket. Aztán szerencsére más, normálisabb elfoglaltságokat is bemutatott, amikhez már nem kellett az erőszak. Ilyenek voltak például a könyvolvasás és a sportolás szeretete, amikért a mai napig is hálás vagyok neki. Ami érdekes, hogy később, már katonakoromban megjegyezte a nevelőapám: sajnálom, hogy kineveltem belőled az egészséges agressziót.

A következő erőszak az életemben:

Már 23 éves voltam, a barátnőm 20, és több, mint másfél éve jártunk együtt. Már a szüleim is javasolták többször, hogy költözzünk össze és házasodjunk meg. Ekkor lett terhes a barátnőm. A szüleim erre még jobban pártolták az egybekelésünket. Mindketten örültünk, és úgy éreztük, hogy igazi teljességben fogjuk folytatni, már hárman, a közös életünket.

De nem így lett. Az anyósjelölt előbb „apróságokkal” ellenkezett. Össze is költözhetünk, meg is esküdhetünk, de Timi adja továbbra is haza a teljes fizetését, és írassuk át anyukám lakását Timi nevére. Majd a „mama” kerek-perec kijelentette, hogyha a lánya megszüli a babát, akkor kitagadja a családból. Mi ez, ha nem lelki erőszak? Én erre nem tehettem mást, mint elmondtam, hogy szeretem őt, és szeretném, ha megszülné a gyerekünket. De az anyja erőszakosságának hatása erősebb volt, így erőszakkal (abortusz) elvették a gyermekünk életét. Ez természetesen előrevetítette, ami történt, és amit az anyós további „segítsége” meg is gyorsított. Egy év után a kapcsolatunk elhalt.

Sokszor gondolkodtam azon, hogy ha a „mamához” hasonlóan lettem volna erőszakos, akkor még ma is együtt lehetnénk. De ha nem is maradtunk volna egy pár, az biztos, hogy lenne egy nagy ajándéka az életemnek, egy már felnőtt csemeténk. És én is adhattam volna egy ajándék életet a gyermekemnek és vele a világnak is.

Talán az életem alakulhatott volna másként, mint ahová eljutottam, az emberségem végzetéhez. Ami két áldozatom életét elvette, megszakította. De minden rajtam múlt!

Az erőszakkal, a tettemmel nemcsak két ártatlan életutat törtem ketté, hanem az áldozataim létezésének ajándékaitól is megfosztottam a hozzátartozóikat. Bűnös cselekedeteimmel saját magam ellen is erőszakot követtem el, hiszen önmagam, azt az öntudatot gyilkoltam meg, ami egészen addig abban a hitben élt, hogy emberként létezik. A tettem nem csalódást okozott, hanem porrá zúzását mindennek bennem és körülöttem, magamnak és két olyan embernek is, akik valóban megérdemelték ezt a megnevezést. Talán túl gyáva voltam, hogy valójában lezárjam az életemet, mint ahogy azt az áldozataimnál tettem... De ha megteszem, az is gyávaság, hiszen nem vállalom a felelősséget a bűnömért, a szembenézést önmagammal, a bűnnel és bűnhődéssel. Kérdés,

hogy mi a valós áldozás-áldozat? A gyors halál és rövid büntudat, vagy az életfogytig tartó bűnös létezés?

A börtönbe kerülésem óta folyamatos, megkerülhetetlen tevékenységem, az ismeret-önismeret szerzés, a mélyreható vizsgálat a valóság talaján. Tisztáznom kellett a múltat, hogy miért és hogyan jutottam el a tettem elkövetéséhez, a jelen helyzetemhez. De egyben el kellett gondolkodnom a jövőmről, hogy van-e értelme folytatni az életet, érdemes-e küzdeni a mindennapokkal, évtizedekkel a bizonytalan célért, a szabad létért, amit lehet, hogy meg sem élek.

Így a 23. börtönévemben úgy érzem, hogy bár a börtön „erőszak intézmény”, ám valamiképpen az „élet iskolája” is. Mert minden napot meg kell élni, valahogy úgy, hogy értelmet leljünk benne. Azaz élni és élni hagyni, az erőszak alattomos csírái nélkül, hogy érdemes legyen a holnapot is átélni emberként, újból emberi érzéssel létezni.

Pásztor József interjú

Jelenleg jól érzem magam, kell az optimizmus, máshogy nem lehet itt végigcsinálni. Amiért hálás vagyok, az azért van, mert létezünk. Az a legfontosabb, hogy minden pillanatért hálásak legyünk. 23 évet ültem már, de még mindig nem engedhetem el ezt az optimizmust. A legkisebb dolgokért is hálásnak kell lenni. Amin változtatnék az a bűncselekményem, azt nem tenném meg.

A gondjaimat itt bent elég nehéz megosztani, így a többségét magamban rendezem le. De azért vannak olyan problémák is, amiket esetleg elmondok a többieknek. A börtönben igazi barátságot nehezen alakíthat ki az ember. Az élet idebent pontosan olyan, mint odakint, csak a falak választanak el. A boldogság, az az öröm. Aminek örülünk, az boldogságot okoz. Kaptam csomagot, és megláttam a Milka csokit, beindultak a boldogsághormonok. Minden dolognak örülni kell.

Nagy siker számomra, hogy le tudtam érettségizni, és hogy egy-egy nehezebb vizsgát megcsináltam. Sikerérzésem a munkában is van, ha valamit jól csinálok meg. Minél nehezebb a feladat, annál nagyobb siker. Amire régóta vágyom, az természetesen a szabadulás. A céljaim közé tartozik egyrészt, hogy megálljam a helyem, és meg tudjak élni önállóan. Halványan vannak terveim, részletekbe most nehéz belegondolni, mert annyira bizonytalan minden. Mikor bekerültem, sokan kérdezték: Hogy tudsz örülni és nevetni, annak ellenére, amit elkövettél?

Úgy gondolom, hogy meg kell engednem magamnak, hogy amin nevetetek, nevessek és mosolyogjak. Lehet bánkódni, de tudni kell örülni is.

A lelkiismeret mindig velem van, de kénytelen voltam és vagyok így

gondolkodni. Feltettem magamnak számtalanszor a kérdést, hogy miért csináltam, hogy jutottam ide? Új tükröt kellett keresnem, hogy meglássam, ki vagyok. 4-5 év volt mire megszoktam a börtönlétet. A disszertációm címe is ez lesz: „Mi az élet? Isteni színjáték vagy emberi tragédia?” Mindig van egy halvány reménysugár, ami erőt ad a következő naphoz. Néha lentebb érzem magam, aztán próbálok javítani és elfogadni a helyzetet, ettől visszabillenek. Ha csoda történne, az nagyon szép lenne, de az ember életében ez nem így van. Ha nincs probléma, akkor az ember kreál magának. Attól szép az élet, hogy vannak göröngyök. Sírjunk vagy nevéssünk, vagy egyszerre a kettőt. Bárkivel megosztanám a boldogságom, aki hajlandó meghallgatni vagy ott lenni mellettem. Nemrég volt a születésnapom, és a gyerekkori barátom küldött egy képeslapot, amin egy tengeri hajó és kis madarak voltak. A következő állt rajta: nem az a fontos, hogy hol vagy, hanem hogy hol tartasz. Ezek a kicsi pillanatok is tudnak rajtam lendíteni és fordítani. A változás mindig belül kezdődik, valamit megérzek, hogy alakul bennem, körülöttem. Van, amikor csak a végeredménynél találkozok magával a változással. Ha belépsz a zárkába, azonnal érzed, hogy milyen energiák vannak bent, a metakommunikáció itt talán még erősebben működik. A jövőben egy tanyán szeretnék élni, messze a többi háztól és embertől. A saját támogatásomra van szükségem ahhoz, hogy ez megvalósulhasson... mindig kellene a kicsi tervek, így szerintem csak magamon múlik, hogy elérjem a céljaim. Az is tőlünk függ, hogy mik a céljaink. Elérhetőek ezek a célok? A disszertációmban is ezen gondolkodom. Mi a valóság? Az a valóság, amit látni akarok, vagy az, amit látok? Amit tanulunk, az a miénk. Példaképeimet gyerekkori olvasmányaim alapján történelmi könyvekben találtam meg. De ezek a példaképek nem valamiféle talapzat tetején, hanem mellettem vannak. Sok kicsi példából állnak össze. A jó anyagi helyzet, azt gondoljuk, sok mindenen javítana, de ha körbenézek, rájövök, hogy nem így van. Ahhoz, hogy kint legyek, nem kell pénz. Az erőforrás, ami már megvan az a tájékozódás, az elfoglaltság: a televízió, a rádió. Reggel mindig azzal kezdem a napot, hogy cigizek, kávézom, és próbálok keresni egy olyan számot, ami ad nekem egy hangulatot. Azon is szoktam gondolkozni, hogy min múlik a hangulat? Mi az a hangulat? Ahhoz, hogy közelebb kerüljek a céljaimhoz, még több türelem kellene. Amit üzennék az olvasóknak, az az empátia fontossága. Milyen ismeretünk van a másikról? Tudunk-e változtatni ezen? Légy egy kicsit befogadóbb, a bűn ellenére is lehet jó ember, válhat jó emberré. „Ne a bűnt szeressük, hanem a bűnöst”.

36. Sohajda Péter: Illúziók

Őszintén szólva, én egy nagyon békés és nyugodt családban nőttem fel. Anyámtól életemben 3 pofont kaptam, apámtól soha egyet sem. Persze fiatakoromban, ami a kilencvenes évekre esett, szinte minden szombat este kisebb-nagyobb verekedéssel végződött, de akkoriban ez szinte természetes volt. Soha senki nem jelentett fel senkit, nem vették fel videóra, és nem posztolták ki azonnal. Az ilyen esetekben akkor is, és most is nagyon nehéz igazságot tenni, mert a tettesek és sértettek személye könnyen felcserélhető. A későbbiekben alapvetően egy intellektuális, „píszí” világban éltem, ahol a cigányokat kizárólag romáknak, a buzikat melegeknek, a náciakat pedig jobboldali radikálisoknak hívtuk. Nemhogy tettelegességre, de durvább káromkodásra is csak ritkán vetemedett körülöttem valaki.

Börtönbe kerülésem után viszont egy számomra teljesen új közegben találtam magam, ahol a fizikai erőnek sokkal fontosabb szerep jutott, mint korábbi környezetemben. Az erőszakra hajlamos fogvatartottak rengeteg konfliktust gerjesztettek. Ez engem annyira megdöbbsentett, hogy én nem voltam hajlandó beszélni az ilyenekkel. Egyszerűen azért, mert nem találtam megfelelőbb reakciót. Ami azt illeti, semmilyen eredményt nem vártam, mert kit is érdekel, hogy én kivel beszélek és kivel nem. Nem voltak illúzióim. Azt azonban egyértelműen jelezni akartam, hogy az erőszak ezen formája számomra elfogadhatatlan. Itt most a történetben a katarzishoz kellene következnie, de ez „érdeklődés hiányában” elmaradt. A valóságban a feszültség lassan rendeződött, az elkövető távozott a zárkából, a sértett pedig azóta is a barátom.

Az eset azonban elindított egy úton, ami az önismeret tudatos elérése és a helyes döntések vállalása felé vezetett. Nem tartom magam hárító, a saját tetteiért felelősséget nem vállaló embernek, mégis jó néhány hónapnak el kellett telnie, mire szembe tudtam nézni börtönbe kerülésem valós okával és szükségszerűségével.

Itt bent nem tudtam elfogadni, elviselni (ma sem tudom) a fizikai erőfölénnyel történő visszaélést, a civil életben azonban ma már megalázónak tűnő helyzetekben kötöttem vállalhatatlan kompromisszumokat. Fizettem ki „sikerdíjakat” különféle segítségért, és természetesnek vettem, ha a hatalom birtokosai visszaélnék helyzetükkel. Keresni kell jóindulatukat és szemet kell hunyni cinkosan, némán. Nem tudtam róla, vagy nem akartam tudni, de ez bennem már akkor is hatalmas szorongást okozott, ami az egész életemre kihatott. Korpa közé keveredtem saját döntéseim miatt, és felfaltak a disznók. Most pedig ki kellett várnom, míg kiürítenek, és újra kivirágzom!

A börtönben töltött idő alatt fel tudtam tární saját személyiségem alapértékeit, amik, ha sérülnek, én magam is torzulni kezdek. El kell ismerni, ami jó és helyes, és ki kell mondani, ha valami rossz, gonosz. Függetlenül attól, hogy kiről vagy miről van szó. Mások számára talán végtelenül bagatell dolog, nekem azonban olyan

felszabadító érzés, ami önértékelésemet alapvetően határozza meg, és minden nap megerősít! Korábban jót mosolyogtam volna egy ilyen kinyilatkoztatáson, mondván szép szavak, de a való világban számolni kell a következményekkel.

Ha kiállunk valaki mellett, akkor jelentős hátrányok érhetnek. Konfliktusokba keveredhetünk, anyagi hátrányok érhetnek. Nos, az én tapasztalatom ebben a kérdésben egyértelműen az, hogy minden elfedés, háritás, amit valami félelmeinkből építkező dolog megóvása érdekében teszünk, a teljes bukásunkhoz fog vezetni. Ezzel szemben az alapvető igazság melletti kiállás kitarja lehetőségeinket, világos célokat tűz elénk, amik esetében nemcsak elérésük, de az oda vezető út is örömteli lesz.

Sohajda Péter interjú

5 éve vagyok itt. Jól érzem magam, jó a közérzetem. A mindennapjaim örömeit itt is megtalálom, az ultiban, a főzésben, az olvasásban, a beszélgetésekben. Dolgozok a konyhán. Itt bent mindenre van idő, még nyelvtanulásra is, most a spanyol nyelvet tanulom. Sokat olvasok, például történelmi témájú könyveket. Zongorázom. 6 évig jártam zeneiskolába. Megragadok minden lehetőséget, ami tartalmasabbá teheti a napjaimat. A karácsonyi műsor szervezésében és előadásában is részt vettem.

Gondolataimat a zárkatársaimmal osztom meg, mert hiszem, hogy mindannyian hatással vagyunk egymásra. Tudom, hogy nem véletlenül vagyok itt! Segítek másokon, és ezzel magamon is segítek.

Az egzisztencia összeomlása megviseli az embereket, amikor börtönbe kerülnek. Saját tapasztalataimmal segítem őket. Tanítással is segítek. Egy társamnak németet tanítottam. Azt is hangoztatom, hogy szabadulás után, aki teheti, menjen külföldre, ott vállaljon munkát! Itthon meg van bélyegezve, mint börtönviselt ember.

Vállalkozó voltam, szabad életet éltem. Az élelmiszeriparban dolgoztam, egy exportcégem volt. Széles ismerettséggel, komoly kapcsolatokkal rendelkeztem. Többen hátat fordítottak nekem, amikor börtönbe kerültem, de így is sokan megmaradtak. Élő kapcsolatom van a barátaimmal, így, még innen is dolgozom, hogy segítsek nekik. Egzisztenciálisan rendben vagyok. Éttermet, panziót szeretnék nyitni a Kanári-szigeteken. Mindent kiszámítottam már!

Hálás vagyok az életnek a testvéremért, a családomért, a gyermekeimért. Szerencsére rendben vannak, a feleségem menedzsel mindent. Neveli, szereti, hozza-vissza a gyerekeket, mindenben helytáll.

A hit, a vallás határozzák meg az életemet, a példaképem Jézus. Önmagamon kívül még a Jó Istenre számíthatok. Ő az, aki erőt ad nekem. Érzem, és tudom, hogy a javamra válik. Kitartás és hűség az alap értékeim. Nagy hatással volt rám Edit Éva Eger: A döntés című könyve. A pszichológia iránt is érdeklődöm. Így

a családi vonatkozások, a generációkon átívelő stressz, mint téma, illetve az ide tartozó esettanulmányok és a családállítás szintén foglalkoztatnak.

Meg kell élni minden percet, átélni minden örömet, érzést. Megtalálni az életben a jót!

A könyv olvasóinak azt üzenem, hogy gondolkodjanak el a soraimon! Gondolkodjanak, mert ez ösztönöz. Ne értsenek egyet, vitatkozzanak, mert ez visz valahová. A nem gondolkodás sehová.

37. Sosterics Attila Martin: Viharos tengeren

A gyermekkorom pontosan olyan volt, mint a tenger, hol nyugodt és csendes, hol pedig zavaros és háborgó. Ezt nagyrészt szüleim súlyos fokú alkoholbetegsége idézte elő. Sajnos többször volt ennek köszönhetően nagy a feszültség a családkban. Ugyanis, ha alkoholt fogyasztottak, jó apám meglehetősen agresszívvá vált. De ha nem voltak ittasak, sosem voltak viták köztük, ám ez sajnos nagyon ritka volt, mivel rendszeresen itatra költötték minden vagyonukat. Ez egy ördögi körforgáshoz vezetett, megjelent egy személy, aki kamatra hajlandó volt kölcsönt adni, ez jóval nagyobb feszültséget generált idővel. Ez miatt elég sokszor rajtunk csattant volna az ostor, ha anyánk ezt nem akadályozta meg. Az évek alatt meglehetősen sok vitát és tettelegességet kellett végighallgatnunk és néznünk, mindez mélyen beleolvadt a mi természetünkbe is. Ennek eredményeképpen mi is meglehetősen agresszívvé váltunk, hamarosan már következmények is kísérték az utunkat, és a legidősebb bátyám börtönbe került. Anyánkat ez teljesen kikészítette idegileg, és minden feszültség csak fokozódott, mígnem szépen, lassan rajtam kívül mindenki elhagyta a szülői házat. Én voltam a legfiatalabb, ezért nekem kellett továbbra is viselnem a dolgokat. Idővel teljesen megtanultam, mire, hogyan reagáljak, és hogyan leplezzem az érzéseimet, ami egészen jól ment, mígnem egy tragikus napon, jó apám halála össze nem tört teljesen lelkileg. Bár nem egy mintaapa volt, de mindent próbált megtenni a betegsége ellen, amit sajnos nem tudott legyőzni. A betegségétől eltekintve szerető családapa volt. Ettől kezdve ketten maradtunk anyámmal, aki mindig is beteges volt, és ehhez társult az alkohol iránti függősége is. Ezért minden ház körüli munka rám maradt, amit én szívesen elvégeztem, de azért nem volt mindig kedvem. Hiszen 13 évesen szerettem volna a barátaimmal közösen kikapcsolódnival, amit nem igazán tehettem meg, mert folyton dolgoznom kellett. Eleinte csak otthon, ami önmagában is sok volt, de később már különböző fizetős munkákban is dolgozni kezdtem. Muszáj volt, mert jó anyám jövedelme igen alacsony volt, és bár nagyban csökkentette az alkoholfogyasztását, de nem tudott lemondani róla.

Éppen, hogy betöltöttem a tizennegyedik életévemet, anyám elengedett este szórakozni, ekkor fogyasztottam első alkalommal alkoholt, persze csak mértékkel. A következő héten már természetesen engedély nélkül is leléptem otthonról, hét közben dolgoztam megállás nélkül, hogy anyámra és magamra is jusson pénzem. Harmadik alkalommal már jól becsíptem, és hazaérve jó anyám azonnal észre is vette rajtam, de mielőtt még leszidott volna, hagyta, hogy tisztuljon ki a fejem. Ezt követően már egyre több alkoholt kezdtem fogyasztani, aminek hatására felelőtlen döntéseket is hoztam. Egy alkalommal úgy mentem haza, hogy engedély nélkül

csináltattam egy tetoválást. És megtörtént, ami még nem volt, ahogyan meglátta anyám, gondolkodás nélkül megütött, de én már jól tudtam kezelni az érzéseimet ezért lehajtott fejjel elsétáltam. Szó nélkül otthagytam.

Ahogy telt az idő, már kicsit sem hallgattam senkire. Egy napon kissé ittasan mentem haza, mire ő ismét leszidott. Nem tudtam megállni, hogy szó nélkül hagyjam, eddig sosem szóltam vissza neki, de akkor ösztönösen jött. És akkor is szótlanul otthagytam, akkor beszéltem vele utoljára. Mindig is beteges volt, de sosem gondoltam, hogy ilyen hamar bekövetkezik a vég, bár az orvosok megállapították, hogy még az ő felügyeletük alatt sem lehetett volna megmenteni. Én mégis magamat hibáztattam, hogy nem voltam mellette, amikor szükséges lett volna.

Ezt követően már semmivel és senkivel sem foglalkoztam, csak ittam és ittam, ezért a kapcsolataim is tönkrementek. Fiatal létemre alkoholfüggővé váltam, ittasan pedig agresszív voltam, és pontosan úgy viselkedtem, ahogyan jó apám évekkorábban, ezért nem telt sok időbe, hogy gondom támadjon a hatóságokkal, de még ez sem tántorított el az alkoholtól. Nem telt sok időbe és bár rövid időre, de börtönbe kerültem.

Több és több gondom támadt mindennel és mindenkivel, ezért a szomszédos városba költöztem. Ott hamarosan megismertem egy nőt, aki egymaga nevelte négy gyermekét. Hamarosan már egy párt alkottunk, bele sem gondoltam, hogy mit vállalok. Fiatalon négy gyereket nevelni fejetlenül, de úgy éreztem segítenem kell őket, mert hasonló körülmények közt éltek, ahogyan mi is nevelkedtünk. Ez egy különös érzést keltett bennem. Gyorsan feltaláltam magam az új környéken, és ez szemmel látható változást okozott az új családban. És ez több és több problémát okozott a rendőrség számára, de semmit sem tudtak hozzám kötni, legalábbis amíg egyedül intéztem a dolgaimat. Sajnos a sok pénz hajtása nem a legjobb volt számomra, mivel folyamatos volt a lebukás veszélye, ezért meglehetősen labilissá váltam idegileg. A lányom születése után már mérlegelés nélkül vállaltam mindenféle munkát, ami jóval több anyagi hasznot eredményezett, de az időt, amit emiatt nem tölthettem a családommal, azt pénzzel nem lehetett pótolni. A folyamatos stressz hatására már nemcsak alkoholt fogyasztottam, különféle nyugtatók és szerek használója lettem. Bele sem gondoltam, hogy mit művelek, hiszen ez mind rontotta a kapcsolatomat, és egészen a szakításig vezetett. Ismét rossz döntéseket hoztam ahelyett, hogy megpróbáltam volna mindent helyrehozni, csak rontottam mindenben. Éjszakai szórakozás, ártatlannak tűnő egyéjszakás kalandok, amik az adott pillanatban jó döntésnek tünnek, de mikor egyedül marad az ember, akkor jön rá, hogy ki és mi igazán fontos az életében. Nem bírtam sokáig, ezért sikerült elérnem, hogy újrakezdjük, ami ment is volna talán, ha nem szerez tudomást a kilengéseimről. Ezt követően már semmi sem volt olyan, mint korábban, sajnos ismételten jöttek a zavarosabbnál zavarosabb viták, amit már nem bírtam idegileg feldolgozni, ezért nagy mennyiségű gyógyszert és alkoholt fogyasztottam, pedig

tudtam jól, hogy nem lenne szabad. A gyógyszerek és az alkohol teljesen megváltoztattak, döntésképtelenné váltam tőlük és agresszívvá, ami mindig is sok problémát okozott számomra. Egy este mégis úgy döntöttem, hogy megpróbálok kicsit kikapcsolódni, ami egy ideig jónak is tűnt, de hazafelé tartva megtámadtak. Egyszerűen nem is tudom hogyan, de pillanatok alatt reagáltam. A szerektől egyszerűen ismét nem tudtam gondolkodni, ennek pedig végzetes következménye lett. Fel sem fogtam, mekkora ajándék az élet valójában, csak, amikor az igazán fontos dolgokat elvesztettem, és csakis a saját hibáim miatt. Álmaimban sem gondoltam volna erre. Ha egy kicsit is hamarabb felhagyok mindenféle szer használatával, akkor minden másképpen alakult volna az életemben. De a saját önfejtésérem áldozata lettem. Mindent és mindenkit elvesztettem magam körül, akit igazán szerettem.

Az ember életében három igazán fontos dolog létezik, az egészség, a szabadság és a szeretet. A felelőtlenségemnek köszönhetően jómagam 2 fontos dolgot is elvesztettem azon az estén. Elvesztettem a szabadságomat, és ennek köszönhetően megingott a szeretteim érzése irántam, akik egykor szerettek, mára már gyűlölnek, amiért nem őket választottam, amíg még volt választási lehetőségem. Bármit hajlandó lennék megtenni, ha mindent varázsütésre jóvá lehetne tenni, de ez a valóság, ahol semmi sem igazán egyszerű. Számomra a családom az igazán fontos és értékes, korábban nem láttam be ezt sajnos.

Így belegondolva mindenki számára más-más dolgot jelent az érték fogalma. Számomra viszont a mindent, ebbe beletartozik a család, az egészség, a szabadság, és minden nagy és apró dolog, amit megtehetünk az életben. Az élet apró örömei az igazán fontosak, legyen az egy kellemes séta a szerettünkkel vagy egy sikeres vizsga vagy egy sikeres üzlet. Amik eddig a hibáim voltak, azokat egy iskolai tesztnek fogom fel, amin megbuktam, de tanulással a pótvizsgán sikeresen átmehetek. Volt lehetőségem tanulni mások hibáiból, de mégsem tettem. Ez pontosan olyan, mint egy iskolai puska, megleshetjük a helyes megoldást, de attól még nem tanuljuk meg. A megbocsájtást elsőként magamnak kell megtenni. Ha már képesek vagyunk magunknak megbocsájtani, utána talán minden könnyebb lesz. Én már megtettem az első lépésemet, és valóban megváltozott a gondolkodásom, először is a múltamat kellett magamban rendbe hoznom, mindent a helyére raknom és utána kezdhetem az új életem tervezését.

Sosterics Attila Martin interjú

A körülményekhez képest jól vagyok, persze vannak hiányérzetek az emberben, leginkább a szeretet hiánya. De lehetne rosszabb is a helyzet. Hálás és boldog vagyok az életemért, hogy élhetek, hogy van családom, megadatott, hogy van egy kisleányom, aki most hat éves, és iskolába megy, ez mélyen megérintett. Sajnos sok rossz dolgot tettem az életemben, súlyos bűncselekményt követtem el. Egy kisvárosban éltem, mindenki jó fej gyerekek tartott. Aztán egy verekedésbe keveredtem, abból halálos testi sértés, és végül emberölés lett. Ha most megkérdeznék az embereket, nyilván másként állnának hozzám. Ha visszacsinálhatnám, nem követném el ezt a bűncselekményt. Nem függnék különféle szerektől, az alkoholtól és a nyugtatóktól. Anyukám halála után jöttek az életembe a függőségek, a drog, az alkohol. Segíteni szeretnék azokon az embereken, akik hasonló helyzetben vannak, mint én. Vagy megelőzni a bajokat. Amikor bekerültem a börtönbe, akkor döntöttem el, hogy írok egy könyvet, ami a függőségekről (is) szólna. A nővéremtől kértem is, hogy nézzen utána, mennyire említhetem a könyvben a börtönt. Észszerűen kell gondolkoznom, hogy meg tudjam írni. Többen kinevettek már, de ez nem tántorít el. Azt remélem, hogy a könyvem tanulságos lesz másoknak. Az írás nekem is segít, hogy megküzdjek a dolgaimmel.

A gyerekkorom nem volt egyszerű, sajnos sok család él így. A szülők isznak, súlyos probléma az alkohol. Erről beszélni kell. Sok gyerek él ilyen családban. Talán emiatt sincs pozitív példaképem, negatív példákat pedig nem szeretnék említeni. Mert voltak a családban ilyen életutak, amikről én akkor azt gondoltam, hogy én nem fogom ugyanazt csinálni, mint ők és végül én lettem az, aki talán a legmélyebben beleesett ebbe.

Itt bent sok emberrel találkoztam, akik többször elkövették ugyanazokat a hibákat, bűncselekményeket. Kérdezem tőlük, hogy miért tetted ezt ismét? Nem tudják megindokolni. Jelen helyzetben nincs kivel megosztanom a gondjaim. Amit lehet, megoldok magamtól. Több apró célt kitűzők magamnak idebent. Ha itt elérem, hogy részt vehetek valamiben - tanulás, munka, programokban való részvétel - az már siker nekem. Ha jó a magaviseleted, akkor van lehetőség ezekben részt venni. Megtanultam, hogy a céljaim elérése csakis rajtam múlik. Ha már bent vagyok, szeretnék fejlődni és tanulni, tanulni, tanulni. Most angolul tanulok. Ez régi vágyam volt, mint ahogy az is, hogy összejöjjön a család. Hogy minden „very happy”, az jó lenne, de ehhez nekem nem kell sok. Szeretném azt megélni, hogy mindenki ott legyen körülöttem, akit szeretek, és minden stabilan jó legyen. Hogy boldog legyek ahhoz az is nagyon fontos, hogy az emberek is boldogok legyenek körülöttem. Szívesen osztozom másokkal a jó dolgokban és tudok hangulatot csinálni. Azt érzem, hogy ebben a boldog állapotban, csak élvezném, hogy boldog vagyok, nem henegeznék vele.

Az önbecsülés fontos. A jövőben nem ittasan, és nem drogosan akarom élni az életemet. Lehet, hogy a múltban jól éreztem magam, ilyen állapotokban, de ezt a családom-

nak túrnie kellett. Sok problémám volt kint, hirtelen haragú voltam, de rájöttem, hogy ezt így nem lehet, nem lehet önbíráskodni. Ezt meg kellett tanulnom. Vannak dolgok, amiknek a következményeit akár egész életünkben viselni kell. Itt bent az örömet a család jelenti, hogy tudunk beszélni Skype-on. Ez nekem a valódi lelki erőforrás. Csakis rájuk támaszkodhatok. Ez nagyon jó, de sokszor az előre lépéshez kevés a lelki támogatás, a saját akaraterő és küzdés is kell. Ami még örömet okoz, azok a különböző lehetőségek, amik a börtönben adódnak, például ez a novella pályázat és a könyvírás. Nagyon sok gondolatom a könyvem körül forog. A testvéreim nem hisznek benne, de én próbálok mindig pozitívan gondolkodni a jövővel kapcsolatban. Meglátjuk mi lesz. Érzelmileg most közepesen érzem magam. Jól is vagyok, de haragszom is. Dühös vagyok. Nem másokra, hanem magamra. Tudom, hogy én vagyok a hibás. Szívesen találkoznék egy olyan személlyel, aki már megtette ezt az utat, és célba ért. Meghallgatnám a tanácsait. Tanulnék tőle.

Szerencsére itt megtanultam kontrollálni magam, betartani a szabályokat. De még nem vagyok szabad ember. Sokára szabadulok, de ha kint leszek, szeretnék egy munkahelyet. Szeretnék létrehozni egy alapítványt, ami kifejezetten az ilyen embereket segítené, akiknek rosszak a családi körülményeik, akik függőségekkel küzdenek. A fiatalok hamar elkezdenek drogozni, ezzel foglalkozni kell. Jobban kellene figyelniük egymásra!

A bent lévőknek, sorstársaknak azt üzenem, hogy tartsanak ki, a kintieknek pedig, hogy meg se próbáljanak erre az útra térni!

38. Szabó András: Esély

Szabó András előzetes letartóztatott vagyok, immáron negyedik éve, a Szegedi Fegyház és Börtön hármaskamrájában. De kezdjük a legelején. 1980. november 18-án születtem Ajkán, szüleim harmadik fiúgyermekéül. Édesapám az erdészetnél dolgozott, így szolgálati lakásban laktunk. Édesapám, a mai napig nem tudom, hogy milyen okból, de elkezdett nagyon italozni, ami gyorsan mindennapossá vált az életében, és fontosabbnak tartotta, mint a családját. Sajnos addig ment el ez a dolog, hogy a végén már bántotta is édesanyámat. Mindez a mi szemünk előtt zajlott le. Nagyon nehéz időszak volt ez, és már a tanulmányaink rovására is ment. Nekem például osztályt kellett ismételnem.

1989 karácsonyán édesanyám már nem bírta tovább, és december 24-én úgy, ahogy voltunk, eljöttünk otthonról. Úgy gondolom, hogy ez a legnagyobb hatással rám volt. Úgy éreztem, és éreztették is velem persze, hogy nekem édesanyám mellett kell maradnom. Volt is ebből jó pár vita a családban, mert egy idő után én önálló életet akartam élni. Bevallom, volt olyan, hogy én is az ital mögé próbáltam elbújni. Szerencsére még időben rájöttem, hogy ennek semmi értelme. Illuminált állapotban az ember sokszor nem is tudja, hogy mit csinál, csak a következményeit látja utána.

Sajnos a családomnak, soha semmi nem tetszett. Bárki is volt a barátnóm, soha nem felelt meg a családnak. Én ezt lelki erőszaknak éltem meg, és még mindig úgy fogom fel. Kiderült, attól féltek, hogy elmegyek otthonról, és saját életet kezdek. Egyszer volt is rá példa, hogy három és fél évre felköltöztem Budapestre. Igaz, kéthetente hazajártam. A család mégiscsak hozzám tartozik, és a kapcsolatot ápolni kell velük... Tanultam és dolgoztam Budapesten. Aztán végül mégis hazahívtak, hogy édesanyám nem bírja tovább egyedül. És ki mástól várták, hogy mellette legyen, mint tőlem? Engedtem a kérésnek. Haza kellett menni.

Sajnos nagy bolondságokat csináltam interneten, ami miatt most töltöm a börtönéveim. Az ittlét sok mindenre megtanított. Sokkal megértőbb ember lettem, jobban tudom értékelni a legapróbb dolgokat is. Sokat gondolkodtam itt, hogy hogyan tovább a szabadulásom után. Természetesen előlről kell kezdenem az életem, ami nem lesz könnyű így, 43 évesen. De elég sok erőt érzek magamban ahhoz, hogy sikerüljön. Már itt bent elkezdtem felkészülni. Itt van rá idő. Elkezdtem iskolába járni a 11. osztályba. Ha itt bent leteszem az érettségit, kint már sokkal könnyebb helyzetben leszek. Úgy gondolom, a mai világban kell az érettségi vizsga és egy nyelvvizsga. Ezért örülök neki, hogy erre itt lehetőség van. Szabadulás után kezdődik újra a „nagybetűs élet”, a pénz utáni hajszája. Szeretnék egy normális állást magamnak, ha lehet, sofőrként. És annyi pénzt félretenni, hogy egy kisebb tanyát vásárolhassak, amit a saját igényeim szerint alakítok ki, és ott élhetem le a saját kis életem. Én nagyon szeretem a természetet, ezért akarok tanyára költözni.

És a családalapítás? 45-50 évesen nem lehetetlen. De ehhez minél előbb szabadulni kell. Én nem szeretném a nyugdíjamból iskoláztatni a gyerekeim, de nem zárkózom el semmitől. A bátyámnak van egy fia, aki az én keresztfiam. A börtön előtt is mindent megtettem érte, sokszor lehet, el is kényeztettem, de egy keresztapának szerintem ez a dolga. Ez a börtön után sem fog változni. De természetesen a családomról sem szabad teljesen megfélekednem, hisz most is ők támogatnak. Nekem ezt kötelességem visszaadni akkor is, ha ők ezt nem várják el tőlem. Más választás úgy sem lesz, mint onnan, az ő segítségükkel újra elindulni. Azt azonban a családomnak is meg kell érteni, hogy utána engedjenek el, hadd éljem a saját életem. Tudom viszont azt is, hogy segítség nélkül ez eleinte nem fog menni. Zárásként. Mindenkinek van esélye előlről kezdeni. Meg kell találni a saját értékeit, és nem kell szégyellni segítséget kérni.

39. Szabó László: Hála

Születésemről kezdve apám elég rendszeresen belekezdett az alkoholfogyasztásba. Pedig otthon minden rendben volt, anyagilag is és a családdal is. Jó munkahelye volt, ahonnan 40 év munkaviszonnal ment nyugdíjba. Jó munkaező volt ott is, meg otthon is dolgozott sokat. Mégis az alkoholba fojtotta a - ki tudja honnan eredő - bánatát, ami miatt sok volt a veszekedés, és ez pár alkalommal tettelegesség is fajult. Többszöri esetben édesanyámat vagy nagyanyámat ütötte meg, mert öket engem védtek, hogy ne tudjon bántani. De sajnos nem mindig voltak ott, és így én kaptam a pofonokat, meg a nadrágszíjjal való elverést, minden ok nélkül. Ezek az esetek nemcsak külső, hanem belső sérelmeket is okoztak, nemcsak nekem, hanem a családban mindenkinek. Több esetben, ha nem bennünk okozott kárt, akkor tört-zúzott a házban, meg az állatokat rugdosta, pláne az én kutyámat, mert tudta, hogy azzal engem is bánt, nekem is árt lelkiileg. Nagyapámmal nem mert még feleselni se, ötöle félt nagyon. De nagyapám csak este ért haza a munkából, így ő utólag már csak elbeszélgetett velem, ami mindig ígéretbe ment át, hogy nem lesz ilyen többet, nem iszom, meg a sablon szövegek. Nagyapám sokszor elvitt magával a munkahelyére, hogy legalább engem ne érjenek sérelmek semmilyen téren. Több év telt el, míg aztán elszakadt a cérna a nagyszüleimnél. Segítettek édesanyámnak beadni a válópert, ami sok cécóval járt. Időközben elkezdtek építkezni, ahova el tudtunk költözni anyukámmal.

A szülői ház a válóper végéig ott maradt apámnak. De anyum nem akarta otthagyni a házat, mert szerintem így állt bosszút apán. Így én is visszamentem vele, mert féltettem édesanyámat, hogy részegen újra bántalmazni fogja. Ami meg is történt párszor, de már akkor 13 éves voltam, és erőmhöz mérten többször közéjük is álltam. Ez egy-két alkalommal ez persze verekezésbe váltott át apámmal, ami nyomot hagyott bennem elég sokáig, különösen lelkiileg viselt meg. De hála Istennek, nagyon sok mindent köszönhetünk a család segítségének, hogy olyan nagy tragédia nem történt, amit ne lehetne újra építeni. Én különösen nagyapámnak vagyok hálás, akitől mindent megtanultam, hogy becsületesen, boldogságban élhessem az életem. És azt is, hogy emberek felé való tiszteletet és segítségnyújtást nem szabad megtagadni.

Az én történetem röviden ennyi. Én szerencsésnek mondhatom magam, hogy megúsztam ennyi sérelemmel, amit az idő és a munkám, amit nagyon szeretek, segített megoldani, mivel egy lovardában dolgozom régóta. Ott foglalkozunk terápiával is, beteg, sérült gyerekekkel. Sokat jelentett ez nekik is, de nekem is lelkiileg, hogy tudtam nekik segíteni, picit hozzájárulni a felépülésükhöz.

Szabó László interjú

A novellában nem szerepel, hogy miért is kaptam a büntetésemet. 2013-ban találtam egy 50 éves lőfegyvert, már használhatatlan állapotban, amit nem adtam oda egy gyűjtőnek, ő ezért feljelentett. Ezért kaptam egy felfüggesztett börtönbüntetést. Aztán 2017-ben, amikor másodállásban kertépítéseken dolgoztam, az ottani főnököm testvére megkért, hogy vegyem át tőle a céget papíron, mert ő válik a feleségétől. Én ezt megvettem, aztán kiderült, hogy ezt azért kérte, mert közel 120 milliós adótartozást halmozott fel. Így „stróman” lettem. Amikor ez kiderült, felfüggesztett börtönbüntetéselem letöltendőre változott, összesen 30 hónapot kellett leülnöm.

Ha egy dolgon változtathatnék az életemben, nem írnám alá azt a bizonyos szerződést.

Egyébként meg vagyok elégedve az életemmel meg a munkámmal is. Nem leszek milliárdos, de éhen sem fogok halni, sem én, sem a családom. Most lelkileg jól érzem magam a bőrömben, szüleim válása után rendeződtek a körülmények. Hálás vagyok az édesanyámnak és a nagyszüleimnek, hogy ilyen nevelést kaptam, különösen nagyapámnak, aki átadta nekem a lovak és a kertészet szeretetét.

A boldogság számomra a család, és a baráti közösség, akik vártak már nagyon haza a börtönből, a siker pedig maga a munkám. Lovakkal és kutyákkal foglalkozom, versenyeken is részt veszünk, sokat dolgozom, de engem még fáradtnak nem láttak, mert nem is éreztem soha fárasztónak ezt a munkát. A főnököm nagyon megbecsül, ha lehetett volna, kifizette volna a napjaimat, úgy várt már vissza. Mind a 3 főnököm példakép számomra, akikkel huzamosabb ideig együtt dolgoztam. Egyikük birkózó Európa-bajnok, a másik egy arab szupermilliárdos ember, aki egy saját világot épített fel a régi lovarda helyén. Ennek ellenére továbbra is szerény, sokat jótékonykodik. A mostani is rendkívüli ember, értékeli és megbecsüli a dolgozóit.

Ha minden erőforrás a rendelkezésemre állna, ugyanúgy folytatnám a lovardai munkát, csak beszálnék anyagilag én is, talán még nagyobb dolgokat lehetne véghezvinni, még több gyereknek segíteni.

Amit a munkáim során megtanultam, a fegyelmezettség és a másokra való odafigyelés.

Ez hasznomra vált a börtönben is, a szintünkön 40 emberrel szót tudtam érteni, ezért a nevelőim is nagyon szerettek. Munka után segítettem a többieknek megírni a bírósági beadványokat, vagy olyanokkal foglalkoztam, akinek szükségük volt segítségre, például mert beszédhibájuk volt, vagy nem tudtak rendesen írni, számolni. Az elítéltek között azzal próbáltam segíteni, hogy ha jött valaki, aki erőszakoskodni akart a többiekkel, vigyáztam arra, hogy ne legyen rendbontás, és időben tudjunk szabadulni. Azzal a 10-12 emberrel, akikkel együtt szabadultunk, a mai napig tartjuk a kapcsolatot.

A börtön zárt körülményeihez szerencsésen tudtam alkalmazkodni. A lovardában megszoktam, hogy 5-6 napot egyfolytában kint voltam, úgy felügyeltem és dolgoztam, hogy minden rendben legyen. Itt bent a börtönben 30 hónap volt a feladat, hogy bármi is történjék, ugyanígy rendben legyen, és utána szabadulni tudjak. Az 1-10-es skálán jelenleg 9-est adnék a mostani helyzetemre, ami akkor lesz majd 10-es, ha leveszik a lábbilincset. Korábban, ha volt kedvem, sokszor szabadnapokon is, kimentem a lovardába dolgozni egy kicsit, ezt most nem tehetem meg. A hobbijaim a lovaglás, sport, foci, kerékpározás, ezeket sem tudom űzni így. Ha megszabadulok ettől a kötöttségtől is, a családommal és a barátaimmal elmegyünk egy nagyot csavarogni a természetbe, végre úgy, hogy nincsenek korlátozások. Üzenem az olvasóknak, hogy ne legyenek naivak! Ne bízzanak meg vakon emberekben, mert lehet, hogy később hátrá támadják, vagy cserben hagyják őket, mint ahogy én is jártam. És ha valaki egyszer bejut a börtönbe, próbáljon meg ne csak a saját, hanem mások fejével is gondolkodni, és maradjon meg emberségesnek és segítőkésznek.

40. Szalai Ferenc: Az agresszió jelenléte és hatásai az ember életében

Az agresszió folyamatosan jelen volt, van, és mindig is jelen lesz az élet minden szakaszában. Az ember ezt már kisgyermek kortól kezdve megtanulja elviselni, kezelni, és túlélni. Sajnos az agresszió különböző típusai különbözőképpen változtatják meg, illetve alakítják a kisgyermek lelki világát, személyiségének fejlődését, kialakuló magatartását. Ha az agresszió személyre irányul, és negatívan hat az ember lelki egyensúlyára vagy idegrendszerére, illetve fizikai fájdalmat okoz, nevezhetjük bántalmazásnak!

Tehát a bántalmazás típusát tekintve lehet testi és lelki. Már kisgyermekkorban, a gyermeki közösségekben, óvodás csoportokban kialakulnak a csoporton belüli hierarchikus sorrendek. Ezeket agresszivitás, verbális és fizikai bántalmazások során a gyermekek alakítják ki maguk között. A hierarchia mivolta a felnőtt közösségekben is ugyanúgy kialakul, mint a gyerekeknél, munkahelyi közösségekben, baráti társaságokban, sportoló csapaton belül stb., csak felnőtt korban a rangsort nem első sorban az agresszivitás, hanem különböző tulajdonságok alakítják ki, mint például intelligencia, temperamentum, beszéd-készség, lelki stabilitás, de szélsőséges esetben az izomerő is befolyásolja a sorrendet (pl. börtönökben).

Visszatérve a gyermekkorhoz, a gyermekek közötti agresszió, pofozkodás, verekedés elkerülhetetlen, és már óvodás kortól elkezdődnek, de iskoláskorban élesednek ki igazán. Ahhoz, hogy ennek a folyamata egészséges mederben maradjon, elengedhetetlen az óvó nénik vigyázó személyisége, odaadó munkája, illetve az iskolai pedagógusok gyermekközpontúsága, szakképzettsége. Egy jó pedagógusnak tudnia kell a kialakult konfliktusba jó időben és jó nevelői módszerrel beavatkozni, úgy, hogy a bántalmazó és bántalmazott is megértse annak lényegét, hogy miért is kellett közbelépni. Ez nem könnyű feladat, és sajnos a pedagógusok többsége nem is tudja mindig tökéletesen alkalmazni. Ezért maradnak mindig kisebb-nagyobb lelki sérülések egy-egy eset után, ha azok nincsenek elsimítva. Az óvodán és iskolán túl a legnagyobb biztonságot a legkisebb társadalmi csoportnak, a családnak kellene biztosítani. A családon belül a szülőknek sziklaszilárd bátyaként, szeretetben kell a gyermeket óvni, nevelni és felkészíteni a konfliktusok kezelésére. A család biztos háttere elengedhetetlen a gyermek egészséges személyiségfejlődéséhez, lelki stabilitásához.

Azonban sajnos kell tenni egy látszólag egyszerű kérdést. Mi lesz a gyermekkel, ha családon belüli bántalmazások áldozatává válik? Itt szeretném bekapcsolni az én személyes történetem!

Édesapám, aki már sajnos nincs közöttünk, azt a nevelési utat választotta, hogy

alkoholos befolyásoltság alatt verjük a gyereket! A mindennapos egreciroztatás, a lelki sanyargatás, testi bántalmazások mindennapos gyakorisága megkeserítette és széttördelte gyermekkoromat. Édesanyám ugyan oltalmazott, de ő nem mindig volt otthon, és sajnós neki a húgom volt a kedvesebb gyermeke, akire rázúdította minden szeretetét, nekem sajnós abból nem jutott! Testvérem iránti majomszeretete miatt gyerekként úgy éreztem, hogy ugyan számíthattam a védelmére apámmal szemben, de engem sokkal kevésbé szeret, mint a húgomat! Tehát lelkileg teljesen egyedül kellett átvészelnem a mindennapos megpróbáltatásaimat. Édesanyám minden nap egy órával később ért haza, mint én a napköziből. Apám, aki általában itthon várt haza, mindig megtalálta a módját annak, hogy kihúzzam a gyufát. Egy szárfül a füzetben, egy margón átírás, egy íráshiba vagy egy hármás érdemjegy elég volt ahhoz, hogy fájdalom legyen a jussom. Minden nap szorongással és félelemmel mentem haza, hiszen tudtam, hogy mi vár rám. Sokszor gondolkoztam azon, hogy van szíve ennyit bántania engem, a gyermeke vagyok és én nem bántottam? Sőt büszke lehetett rám, mert jó tanuló voltam, szorgalmas, jó magatartású, jó sportoló. Minden év végén könyvjutalmakat kaptam, persze akkor mindig büszkén kihúzta magát a család előtt. A hétköznapokban akkor miért ütött vert engem apróságokért?! Mindig azzal példálózott, hogy az ő apja sokkal többet verte őket, amikor gyerekek voltak. Akkor ő miért folytatja ezt a szülői magatartást, ha neki is nehéz volt elviselni?

Sokat gondolkoztam ezen és arra jutottam, hogy én más leszek. Megtöröm a tradíciót, ami abból állt, ha engem vert apám, akkor én is verem a fiam. Nem is volt nagy megerőltetés ezt betartani, hiszen amikor a fiam megszületett, hiába voltam 22 éves fiatalember, és a főiskola mellett három-négy munkahelyen is helyt álltam, sosem jutott volna eszembe őt bántani, hiszen ő volt a mindenem, és én akartam, hogy ő megszülessen. Ma már 24 éves, de egész életében négy alkalommal kapott tőlem egy-egy atyai taslit, de soha nem indulatból vagy dühömben, hanem nevelői céllal. Nem az volt a célja, hogy megtörjem, bántsam őt, inkább nyomatékosító hatású taslik voltak. Egyébként mind a négyre külön-külön is emlékszünk, én is ő is. Arra is, hogy mi volt az oka és elismeri ő is, hogy pozitívan hatott rá!

Azzal a mindennapi tapasztalattal, hogy apám folyamatosan bántalmazott, én is agresszívabbá váltam az iskolában, a sportpályán és a későbbi életemben is végigkísért ez a viselkedés. Az viszont bizonyos, hogy mindig a gyengébb pártján, a bántalmazott, elnyomott mellett léptem fel az igazságtalanul bántalmazóval szemben. Mindig utáltam, ha a kisebbet, gyengébbet ok nélkül bántják. Ez a tulajdonságom a saját gyermekkori élményeimből alakulhatott ki. Egyébiránt sosem, vagy csak ritkán, vittem tettelegességig a fellépésemet, elég volt a kiállásom ahhoz, hogy visszavegyen, meghunyászkodjon az, aki az

előbb még másokat alázott! Ehhez megvolt a fellépésem, habitusom és alkatom is, de vissza sohasem éltem vele. Nem is tehettem, hiszen nem engedte a lelkiismeretem.

Elég bonyolult személyiségfejlődésen mentem keresztül, ami igen sokáig tartott. Gyermekkori hosszú bántalmazásom során, ami 16-17 éves koromig tartott, a személyiségem változása sohasem akkor következett be, mint a környezetemben élő hasonló korú fiataloknak, osztálytársaimnak, barátaimnak. Ez persze csak évek múltán tudatosult, amikor visszagondolva, több évre visszamenőleg láttam magam másokhoz viszonyítva. Visszaidévezve szituációkat hallottam magam megnyilvánulni, és sokszor a fejemet fogtam!

Nyersen, megbántva, éretlenül, sokszor gyerekesen reagáltam konfliktushelyzetekben, holott, már fiatal apaként a gyermekemet neveltem, jártam a fősuliba, és eltartottam a családomat. Így utólag már tudom, hogy ameddig otthon éltem, a személyiségem fejlődése sokkal lassabban haladt, mint más gyerekeknek. Az otthonról kapott negatív példákat azonban tudatosan távol tartottam magamtól, megtagadtam és ellenkeztem velük. Ilyen volt apám „teljes káosz” nevelése, az, hogy nem egyformán szerettek a szüleink minket. Apám önzően alkoholizált, tiszteletlenül bántak egymással is, állandóan veszekedtek. Soha nem biztattak, mindig letörték a próbálkozásaimat. A soha meg nem felelés tudata sajnos azt vonta maga után, hogy az esetlegesen javamat szolgáló, pozitív dolgokból sem merítettem, már dacból sem. Minden, ami „én lettem”, azt a szülői házon kívül szedtem fel. Ez jó pár évvel tovább tartott, mint másoknak, de az egómat is többszörösére növelte. Szerencsére testnevelő tanár lettem, és, mint mondtam, korán az apaságra adtam a fejem, sportoló társaságom volt, és világéletemben a sport volt a mindenem! Így ezek a körülmények megóvtak attól, hogy rossz útra lépjek. És mindemellett volt az életem folyamán egy nagyon különleges tulajdonságom, ami nagy segítségemre szolgált, ami meghatározza a személyiségem és a jellemem. Erre nagyon büszke vagyok, és szerencsésnek érzem magam, hogy a sajátom lehet. Ez a jellemvonás sajnos ma már kihalóban van az emberekből, ami rányomja a bélyegét az emberi kapcsolatokra, a viselkedési normákra és globálisan az egész társadalomra. Ha minden emberben csak kis mértékben is jelen lenne, sokkal jobb lenne a világ! Ez nem más, mint az EMPÁTIA!

Az ember beleérző képessége egy másik ember, vagy akár más élőlény bajába, problémájába, fájdalmába. Az empátia gátolhatná és ritkíthatná meg a bűncselekményeket, az erőszakos magatartást másokkal szemben, de még a rossz gondolatokat, ötleteket is megakadályozná. Nem vagyok benne biztos, hogy tanítható az empátia, de azt gondolom, hogy felébreszthető és erősíthető tulajdonság, az ember sajátja. Az empátia teljes hiánya nélkül egyre jobban dominál az emberek közötti agresszió, tiszteletlenség, kiélelednek a társadalmi

szintek közötti határok, és szépen elhalnak azok a normák, amelyek kulturálttá teszik az emberi kapcsolatokat: tisztelet, tisztesség, segítőkészség. Ezáltal a társadalom egyre önzőbbé válik, és az emberek nem törődnek mással, csak saját magukkal. Sajnos az empátia eltűnésének fő oka a rohanó világunk, amely túlélésre kényszeríti az embereket, és a megerőltető mindennapokban nem jut arra sem idő, sem energia, hogy másoknak segítsünk, másokkal törődjünk. Szépen, lassan mindenki ilyenné válik, tisztelet a kivételnek, amilyen én is vagyok! Az, hogy empatikus személyiségem alakult ki, az szerintem köszönhető gyermekkori megpróbáltatásaimnak, hiszen saját példából tanultam meg azt, hogy milyen ember legyek, hogy tükörbe tudjak nézni. Ennek köszönhetem azt, hogy jó tanár lehettem, ameddig tanítottam, jó apja vagyok a nagyfiamnak, akivel tökéletes kapcsolatom van, és még jobb apukája lehetek a most hároméves kisfiamnak, akinek sajnos még várnia kell rám egy évig.

Hogyan lehetek börtönben, ha egy ilyen erős szándék munkálkodik bennem?! Csekély mennyiségű marihuánát természettem az erdő közepén, és ezért kell most bűnhődnöm. Egyébként soha nem bántottam, nem ártottam senkinek, és soha nem is loptam. Az empatikus embert szereti, tiszteli a környezete, mert mindig számíthatnak rá, és soha nem fog átlépni mások problémáján. Ha elég intelligens hozzá, másokat is megpróbál megtanítani vagy megerősíteni ebben a különleges kiváltságban. Én is ezen vagyok, amióta az eszemet tudom, de magamat végül sajnos nem tudtam megóvni önmagamtól!

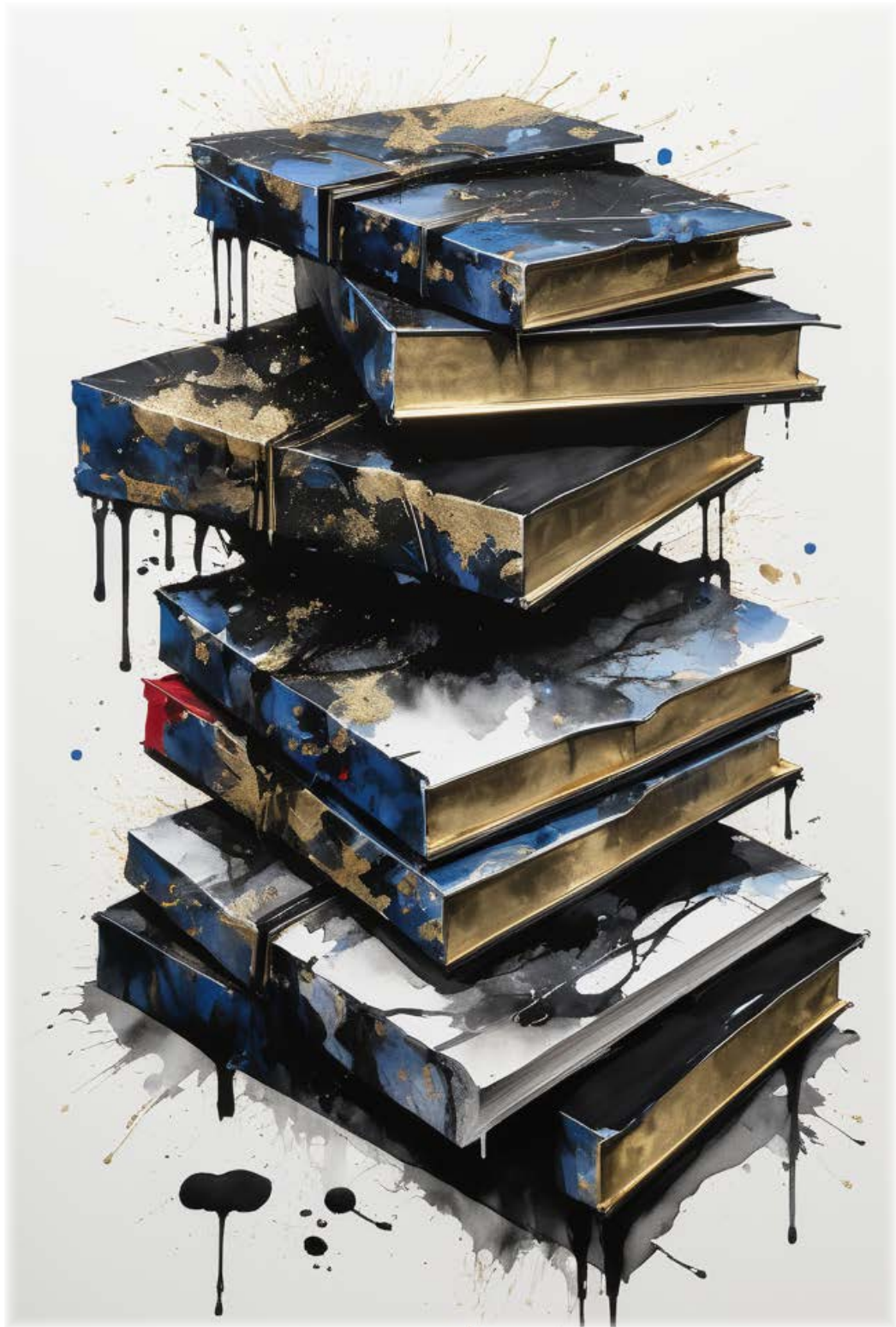
Szalai Ferenc interjú

Jelenleg kiegyensúlyozott vagyok. Hiányzik a családom. Angolul tanulok, életem kint Angliában, de jól jön a tudás. Sokat olvasok, és sokat dolgozom itt bent. Amiért hálás vagyok, azok a párkapcsolataim, az egyik nyolc évig tartott, a jelenlegi 15 éve tart. Nagyon büszke vagyok rájuk, mindkét kapcsolatomból született egy-egy fiam. A nagyobbik fiammal nagyon jó a kapcsolatom. A kisebbik csak hároméves, alig várom, hogy hazamenjek hozzá. Ha egy dolgon tudnék változtatni az életben, az az lenne, hogy ne akarjak annyira meggazdagodni, hiszen emiatt kerültem ide.

Itt, a börtönben nagyon sok lelki gonddal küzdöttem. Mondják, hogy vigyázni kell, három lépés távolságot kell tartani a rabtársakkal. Azt gondolná az ember, hogy ha heten élnek együtt egy cellában, minimum egy embert találsz, akiben megbízhatsz, de nem így van. Ezért a nagyfiammal és a feleségemmel szoktam megbeszélni a gondjaimat. Sajnos jelenleg a feleségemmel „se veled, se nélküled” kapcsolatban vagyunk, mert akaratán kívül veszített el, és ezt nem tudja egyelőre megbocsájtani nekem.

Számomra a boldogságot a szabadság jelenti és egy stabil párkapcsolat, ahol nem láncol senki maga mellé. Illetve boldogság még számomra a családom és a gyerekeim. A siker az lenne, ha a családommal egy bizonyos anyagi szinten élnénk, hogy ne kelljen nélkülöznünk. Amire régóta vágyom, hogy élsportoló legyek. Az szerettem volna lenni, illetve még nagyon fontos nekem az anyagi biztonság. Ezek komoly kérdések, ezeken még soha nem gondolkoztam.

Az egyik célom, ha szabadulok, az adósságok megadása, amiket most halmazok fel. Továbbá szeretném az új házunkat ízlésünk szerint megcsinálni. Én nagyon jó kapcsolatteremtő vagyok, de inkább a kinti világból kapom az örömeket. A fő célom, hogy visszakapjam azt, ami kint volt, és a feleséggel helyre tudjunk hozni mindent. A gondolatok, amik erőt adnak, hogy meg tudjak bocsájtani annak, aki elfordult tőlem. Nem vagyok bűnöző alkat. Célom, hogy vissza tudjak lépni a régi életembe, mert azt igazán szerettem. Szentimentális típus vagyok, szeretek a jó dolgokon agyalni. Az ideális jövő számomra, hogy érzelmileg is visszakapom azt a világot, amit éltem, és a feleségem megbocsájt. Ha egy lépést előre léphetnék a szabad életbe, akkor egy olyan világba csöppennék bele, ahol nem kell állandóan dolgozni, és marad idő másra is. Ehhez Fortuna segítségére lenne szükségem. A gürizést bírom és szeretem, de most már ne kelljen annyit dolgozni. Az anyagi dolgok nem a legfontosabbak. Elsősorban rajtam múlik, hogy elérjem a céljaimat. Az erőforrás, ami segít, annak a tudata, hogy magamra mindig számíthatok. Meg tudom oldani a dolgaimat, az erő itt van nálam, nehéz megtörni, gyorsan talpra tudok állni. Szabadulásom után akár tanítani is vissza tudnék menni, és költöztetni is el tudok menni. Előtte tanító bácsi voltam, de nem volt elég a pénz, ezért elmentem estére kidobó embernek. Az egyik példaképem Zoli, akivel sajnos elkövettem a bűncselekményt, de ennek ellenére Ő a legjobb barátom. Nagyon jól kommunikál, és ráébresztett arra, hogy az empátia mennyire fontos az életben. Ha minden erőforrásom meglenne, akkor úsznék a boldogságban, nagyon jókat tennék mindenkivel. A környezetemen látom, hogy az anyagiak mennyire befolyásolják az embereket. Ha lenne időm, rengeteget foglalkoznék a családommal. Amit tudok tenni, hogy közelebb kerüljek a célomhoz, az a jó magaviselet, és hogy elengedem a fülem mellett a dolgokat, illetve sok önmegtartóztatásra van szükségem. Ez mind fejben dől el. Ki kell tartanom, igyekszem lefoglalni magam, és nem megyek bele a veszélyes helyzetekbe. A szabadulás után azonnal a régi kerékvágásba szeretnék visszatérni, szerencsére a költöztető cég, ahol dolgoztam, visszavár. Azonban először külföldön kell munkát vállalnom, hogy vissza tudjam fizetni a tartozásaimat. Amit üzennék az olvasóknak, hogy próbálják meg átérezni az empátiát. Az értékek a világban rohamosan eltűnnek, meg kell őriznünk őket.

41. Szalai Zoltán: Az erőszak mint rossz cselekedet

Én egy tanulságos és remélem, nem mindennapi esetet szeretnék megosztani! A kétezres évek elején elszegődtem egy magán vágóhídra mint gépkocsivezető. Nevezzük a tulajdonost Indulatos Lacinak. Eleinte minden normálisan működött a színpalak előtt. De amikor szembesültem azon dolgokkal, amik a háttérben működnek, akkor tudatosult bennem, hogy nem a legjobb helyre kerültem. Végeztem a rám kiszabott, mindennapi munkámat. Történt egyszer, hogy egy hátrányos helyzetben lévő dolgozót úgy megvert a tulajdonos, hogy napokig még felállni sem bírt, csupán azért, mert azt merete mondani, hogy nem szeretne aznap dolgozni, mert nem érzi jól magát! Sajnos ezt szörnyű volt végig nézni, főként úgy, hogy tehetetlen voltam, mert Indulatos Laci 190 cm magas, kigyúrt ember volt, így én tehetetlen voltam vele szemben. Gondoltam, vagy inkább próbáltam meggyőzni magamat, hogy ez csak egy ballábas ébredés eredménye! De mivel ezt más dolgozók is látták, elmondták, hogy ez elég sűrűn előfordul itt! Hát bennem minden félelem előjött egy pillanat alatt. Minden nap csak az járt a fejemben, nehogy véletlenül rossz napot fogjak ki a főnöknél. Hát sikerült is kábé másfél évig így dolgoznom! De aztán egyszer jött egy hétvégi munkanap. Sajnos én arra a hétvégére családi programot terveztem, így jelezni is próbáltam, hogy nem tudok arra napra bejönni. Ennél rosszabb dolgot nem is mondhattam volna. Az első reakció az volt, hogy egy iszonyatos nagy mellbe rúgást kaptam, amitől a gyenge, 60 kilós testem repült, mint a toll. Ezután jött a többi dolog, amikor a földön feküdtem, vagy öt-hat rúgást kaptam test szerte, ahol csak ért. Egy nyomot a mai napig őrzök belőle! Egyszer csak hirtelen abba maradt mindennemű ütlegelés. Nagy nehezen feltápáskodtam, amennyi erőm volt összeszedtem hozzá! Laci egy hirtelen változáson ment át, úgy viselkedett a perc törtrésze alatt, mintha semmi nem történt volna! Egyik pillanatról a másikra megváltozott. Én persze nem mertem szólni, örültem, hogy élek. Persze ezek után az ominózus napon elmentem dolgozni. Legszívesebben azonnal elrohantam volna, de hatalmába kerített a félelem, hogy mi lesz akkor, ha felmondást helyezek kilátásba. Eltelt egy kis idő! Mivel minden hétvégén volt fizetés, egy pénteki délutánon sorba álltunk a főnök kis irodája előtt az udvaron, a pénzünkre várva. Egy hentes volt éppen bent a pénzéért, amikor iszonyatos üvöltés jött az irodából, egyszer csak egy vérző fejű ember, azaz a hentes tántorgott ki az udvarra. Épp, hogy bírt lépni, az arca merő vér volt. Mint később kiderült, megjegyezte a főnöknek, hogy neki arra a hétre több pénz járt volna, mert túlórázott. Sajnos ezt a főnök elfelejtette, és azt hitte, hogy be akarja a srác csapni, ezért jól helybenhagyta! Na, ez már megadta azt az elhatározást, hogy innét mielőbb menekülnöm kell, mert ez maga a pokol. Itt egy pszichopata ember

kezében vagyok, aki az indulat és a pillanatnyi elmezavar hevében bármire képes! Próbáltam összerakni magamban, hogy adjam a tudtára azon szándékomat, hogy nem szeretnék tovább a cég dolgozója lenni. Egyszer egy átfogó ellenőrzést várva plusz munkákat kapott mindenki. Ekkor már nagyon ki voltam készülve a félelemtől. Talán egy angyali csoda vagy a sors keze, de a főnök rosszul lett, kórházi ápolásra szorult, így a feleség volt a helyettes főnök. Ő egy kedves hölgy volt, a vele való beszélgetés után leszűrhető volt, hogy ő is elszenvedője a sorozatos erőszaknak, megaláztatásnak. Neki jeleztem a szándékomat, ő csak annyit mondott: menjen Zoltán, amíg lehet, és vigyázzon magára! Így sikerült kilépnem a cégtől. Miután a főnök felépült, hívogatott és fenyegetett egy darabig, de aztán nyugton hagyott!

Hát ez a szörnyű dolog is tanulsággal szolgált, hogy milyen az indulat és az erőszak árnyékában élni! Én soha életemben nem szerettem sem az erőszakot, sem az indulatot. Félnék, visszahúzódó voltam a civil életben is, ha tettelegességre került volna a sor. Soha nem tudtam verekedni, nem is vagyok olyan fizikummal és erővel megáldott ember! Nem is szeretnék soha ilyen lenni. Még a szópárbajt is próbálom elkerülni. Inkább nyelek, és tovább megyek. Az erőszak, a verés nem megoldás semmire. Mindig bele kell gondolnunk abba, hogy mit érez az a személy, akit éppen megaláznak, megverünk, a földre döngölünk. Neki is van lelke, önbecsülése, amibe senki soha nem gázolhat bele! Nincs jogunk más embertársunkat megaláznunk. Ez a rettentő eset is megerősített abban, hogy az erőszak egy nagyon rossz tulajdonsága az embereknek. Számomra a legfontosabb dolog mindig a családom szeretete, megóvása, védelmezése. Egész életemben azon vagyok, hogy a család szeretetét fenn tarthassam, mindig együtt tudjunk maradni jóban-rosszban, szeressük, tiszteljük, becsüljük egymást! Ezen kívül embertársainkat is minden helyzetben próbáljuk segíteni! A legfontosabb dolog, amit megtanultam az életem során, és szeretném a gyerekeimben is megerősíteni, hogy mindig, minden körülmények között embernek kell maradnunk! Az erőszakot és az indulatokat csírájában el kell fojtani, és kiűzni magunkból! Mindig nyújtsunk segítő kezet embertársaink felé! Mind a civil életben, mint a börtön falai közt!

Azt nem tudom, a sors keze vagy a lelkiismerete nem tudta feldolgozni a rengeteg gyűlöletes aljasságot, de az annyi ember életét megkeserítő főnök 2020-ban, ha jól emlékszem, önként véget vetett az életének. Ezzel megkönnyítve családjá további életét és rengeteg szörnyűség elbírálását! Mint kiderült, rengeteg erőszakos, ocsmány dolog kísérte az élete során az útját!

Szalai Zoltán interjú

Jobban vagyok, mióta szabadlábon vagyok, vagyis reintegrációs őrizetben, most már jobban érzem magam. Hétfőtől már munkába is állhatok, ez még egy löket. Hála Istennek, kiegyensúlyozottabban érzem magam. Meg hát azért történtek az ember életében jó dolgok is, nemcsak rosszak. Hihetetlenül hálás vagyok, hogy van családom, hogy van egy gyermekem. Régóta vágyom arra, hogy leteljen ez a reintegrációs őrizet is. Hogy a családommal - legfőképpen a gyermekemmel - vissza tudjak kerülni a rendes, hétköznapi kerékvágásba. Ezt szeretném először is elérni. Aztán, ami kiesett az életemből, azt tudjam bepótolni, és utána jöhetnek a hétköznapi dolgok. Szeretnék egy autót. Sajnos már lakást nem tudok venni, az a mai helyzetben nem fog sikerülni. De mindenképpen szeretnék egy normális életet, szeretném úgy élni az életemet, hogy a jó úton maradok. Ha lenne lehetőségem, a fiatalkori botlásaimon változtatnék. Ha nem követem el azokat, akkor most nem itt ülnénk, és nem itt beszélgetnénk. Jelen pillanatban saját magammal osztom meg a gondokat, de sok segítséget kapok itt a Félutas Házban a koordinátoroktól, a családomban is van, aki még segít, azért még van kire támaszkodnom hála Istennek. Igazából minden nap egy örömforrás, már csak azért is, mert élünk, mert megélhetjük a napjainkat. Tehetünk olyan dolgokat, amivel másnak esetleg örömet okozhatunk. Nekem most már minden öröm. A börtön után sok mindent örömmel élek meg, amit korábban nem vettem észre. Egy pohár kávé, egy jó szó, egy mosoly, ahogy Ön is mosolyog rám, nekem minden öröm ebben a világban most.

Jelenleg a munkába állás a legfőbb célom és a gyermekemmel való kapcsolatom rendezése. Megmutatni a felettem pálcát törő embereknek, hogy igen, a börtön után is van élet, hasznos és értelmes élet. Meg lehet változni, és nemcsak a múltunk után kell ítéletet hozni valaki felett, hanem a mostani életét is meg kell nézni. Én megváltoztam. Nem vagyok büszke arra, amiket tettem. Nagyon sokszor álltam a bíróság előtt, voltam börtönben, és ez motivál arra, hogy megmutassam, változott a helyzet. Szerintem most félúton vagyok, itt a Félutas Házban és félúton mindennel. Amiben változtam, hogy tudok önuralmat tanúsítani, tudok adni, amit korábban is tudtam, de most még fontosabbnak tartom, és még nagyobb szeretettel tudok adni az embereknek, esetleg tanácsokat is, segítséget is. Az is nagy siker, hogy bekerültem ebbe a pályázatba, de a legnagyobb siker, hogy ezt a 38 hónapot végig csináltam, és úgy gondolom, hogy azért nem kerültem bele abba a hanglejtbe, ami sokakban dolgozik a börtönben, mert próbáltam fent maradni a víz tetején. Emberként viselkedni, olyan szinten maradni, mint ahogy előtte is voltam. Nem akartam lehúzni magam, elsüllyedni, én meg akartam mutatni, hogy tudok változni. Igazából én változni mentem a börtönbe. Szerencsére vannak erőforrása-
im, a kitarásom, a teherbírásom, a munkabírásom, a szeretetem, a jó szándékom.

Pozitívan kell hozzáállni a dolgokhoz, mert ha nem próbáljuk meg a pozitívabb gondolkodást, el fogunk veszni. Ezt a börtönben megtanultam. Először nagyon nehéz volt, mert negatívan láttam mindent, főként az első háromnegyed évben, de aztán rájöttem, hogy ezt így nem lehet, mert ha csak innen tudom nézni, akkor vége. Akkor nem fogom ezt az egészet túlélni, akkor bele fogok rokkanni, bele fogok bolondulni. Ezért inkább próbáltam pozitívan hozzáállni, minden nap úgy felkelni, hogy ez egy újabb nap, egy újabb napot legyőzünk, egy nappal közelebb vagyunk a szabaduláshoz és a civil élethez.

Most már mehetek dolgozni, az segít, hogy közelebb kerüljek a céljaimhoz. Próbálok ehhez is pozitívan hozzáállni, minden forintot megfogni, kétszer meggondolom, mire költök. Nem akarok nagy lábon élni. Mindennek az a forrása, hogy munkába álljunk, pénzt keressünk, nem bűnözéssel, hanem becsületes törvénytisztelő munkával. És én ezt szeretném, meg akarom magamnak is mutatni, hogy igen, így kell csinálni. És másoknak is, hogy ezt meg lehet csinálni, mert sajnos egyre több ember veszi rá magát arra, hogy ne törvénytisztelő úton induljon el tovább. Mert tényleg jól hangzik, és jól látszik, amikor hirtelen ennyi meg ennyi pénzhez jutunk, de utána rájövünk, hogy nem érte meg, a következményekkel számolni kell. Tehát rajtam múlik minden, magamat tudom támogatni, ebben csak saját magam tudok segíteni. Mindenki a saját sorsa kovácsa, és itt elsősorban magamra kell hagyatkoznom, magamat kell elindítanom, hogy elérjem azt, amit szeretnék, hogy sikeresebb legyek.

A vágyott cél a teljes élet. Hogy azokkal legyek, akiket szeretek, a családom, a gyermekem és az a pár ember, akik a börtön időszaka alatt is kitartottak mellettem, mert ők láttak bennem esélyt. Most hirtelen nem tudok válaszolni arra, hogy mit is jelent nekem a boldogság. Ami biztos, hogy segíteni szeretnék az embereken, anyagilag, erkölcsileg, akin lehet jó tanácsokkal. Ami lehetőség lenne a kezemben, azt mind felhasználnám arra, hogy mindenben segítenék az embereken, főleg a mostani világban. Látom, hogy mi folyik itt kint, eddig nem tudtam. Most már látom, hogy nem fenékgig tejfel az élet. Háromszor voltam eddig boltban, és elcsodálkozom azon, hogy az emberek hogyan tudnak megélni. Ezt eddig én nem tudtam, mert a börtönben nem kellett magunkról gondoskodni. Most ezzel is szembe kell nézni, és számomra hihetetlen, mikor elmegyek a boltba és 100 Ft-ért veszek egy tojást. És belegondolok abba, hogy én még meg tudom venni, de van olyan kisgyerekes család, aki nem tudja. Tehát ha lehetőségem lenne, segítenék.

Azt üzenem, azoknak, akik elolvassák a történetemet, hogy becsüljék meg a szabadságot! Mert az mindennél fontosabb! A szabadság, a család, a boldogság. Mert ha bekerülsz a mókuserékbe, ezek mind elvesznek és lehet, hogy örökre!

42. Számedli Gábor: Apám bölcsessége

Szentendrén születtem, 1960.10.22-én. Abban az időben még teljesen más volt az élet, teljesen más értékrend szerint éltek az emberek. Egy Szentendre melletti településen éltem a szüleimmel és két testvéremmel. Ezen a településen 11 család lakott, és kilencen voltunk a gyerekek között fiúk, négy évnyi korkülönbséggel. A nyári szünetben mindig felügyelet nélkül töltöttük az időt otthon. Nyolc éves lehettem, amikor egy közös játék közben összevesztünk a fiúkkal. Ehhez hozzátartozik, hogy édesapámmal rengeteget birkóztam kicsi gyerekkorom óta. Tehát összeverekedtünk. Elég hamar vége lett, de néhány fiúnak vérzett az orra, és volt, akinek a szája is elrepedt egy kicsit. Az én arcom is árulkodott az atrocitásról. Persze, amikor a szüleink hazajöttek, kitört a balhé. Az összes szülő és az összes gyerek összegyűlt. A felnőttek egy kicsit fenyegetőztek egymással, de szerencsére édesapám le tudta csillapítani a kedélyeket. Mindenki ment a saját udvarába. Ezután édesapám megkérdezte tőlem a verekedés okát. Elmondtam, hogy bújócskázunk, és aki veszített, megvádolta a többieket, hogy csaltak. Ezt persze mindenki kikérte magának. Szó szót követett, lökdösődés kezdődött, és szépen belesodródunk a verekedésbe. Mindenki mindenkit vert. Nem én voltam a legidősebb, de hamar megmutatkozott az állóképességbeli különbség. Édesapám megkérdezte, fáj-e az arcom.

- Persze hogy fáj! Micsoda kérdés!

Azt vártam, sajnálgat, esetleg megdicsér, amiért nem hagytam magam, de ő tovább kérdeztetett.

- Van barátod azok között, akikkel verekedtél?

- Szinte mindegyik a barátom - feleltem.

- Láttad a véres arcukat?

- Láttam hát - vágta rá egyre dacosabban. - Hogyne láttam volna? A fele verést tőlem kapták!

- És erre büszke vagy? - kérdezte. Kicsit elbizonytalanodtam, mert nem igazán láttam a szemében a várt dicséretet.

- Hát persze, nem hagytam magam, hogy megverjenek.

- Az rendben van, hogy nem hagytad magad. Pláne akkor ne hagyd magad, ha igazad van! - felelte. Na, gondoltam, most mégiscsak meg leszek dicsérve.

- És erre ez volt a legjobb megoldás szerinted? - kérdezte.

- Hát? Nyertem.

- Nyertél? És ha nem játszanak veled többet?

- De apu! Hát ők kezdték! - kezdtem el védekezni, de mintha meg sem hallotta volna.

- Neked fáj az arcod, mert kaptál néhány pofont. Az ő arcuk véres, szerinted nekik nem fáj?

- De hát ők kezdték! - szinte könyörögtem a vélt igazságomért.

- Szerinted nekik nem fáj? - ismételte meg a kérdést.
- Biztosan fáj - mondtam.
- És ők a barátaid! Ez így rendben van? - kérdezte.
- De mit kellett volna csináljak? Ők kezdték - feleltem, már szipogva.
- Ne sírj! - simogatta meg a fejem - Ez már megtörtént, ezen már nem lehet változtatni! De gondolkodni lehet rajta. Ne felejtsd el, amit most mondok! - azzal leült a földre, és az ölébe vett - Megverted őket, mert kiskorod óta sokat birkóztam veled, mert vívó edzésekre jársz, mert erősebb és gyorsabb vagy náluk. De mindenkinél lehet gyorsabb, mindenkinél lehet erősebb, ügyesebb. Az erőszak erőszakot szül!
- Ezt nem értem - feleltem.
- Rendben, elmagyarázom! Most megvertél néhány gyereket. Legközelebb esetleg összefognak, és együtt megvernek téged. Utána egyesével elkapod, és még jobban megvered őket. Utána összefognak, és ismét megvernek. Öreg, vén taták lesztek, bottal jártok, görnyedt háttal, és még mindig verekedni fogtok. - nevette el végül magát.
- Értem - feleltem. - De mit kellett volna csinálnom?
- Hát a legegyszerűbb az lett volna, ha lökdösődés előtt szóltál volna, hogy WC-re kell menned, mindjárt jössz. Elmész néhány percre. Esetleg megkérdezhettek volna, hogy ki és mit csalt? Ezer lehetőséged lett volna. De ebben az esetben úgy érzem, én voltam a hibás, mert az tanítottam, hogy védj meg magad, védj meg a testvéreidet, de azt nem tanítottam meg, hogy hogyan.
Amikor felálltunk, megfogta a vállamat.
- Fogd meg a karjaimat! Most elkezdlek tolni - mondta, és tolni kezdett az udvaron.
- Mit csinálsz? - kérdezte.
- Hát, próbállak visszatolni.
- És sikerül?
- Nem! Erősebb, nagyobb, nehezebb vagy.
- Nem! Azért nem tudsz visszatolni, mert azt csinálod, amire számítok - felelte.
- Kezdjük előlről, de most egy pillanatra toljál vissza, utána hirtelen lépj hátra, és ránts magad felé!
Pizkosul hasra esett. Nem is tudtam, hogy sírjak vagy nevessek. - Ne haragudj! Megütötted magad?
Édesanyám közben majd megszakadt a röhögéstől az ablak mögött. Ő már ismerte ezt a trükköt. Édesapám megnyugtatóan, hogy nem ütötte meg magát.
- Figyelj, fiam! Ha valaki arra számít, hogy verekedni fogsz vele, lepd meg egy másfajta viselkedéssel. Ezen gondolkodj el. Hogy hogyan csináld, arra most nem lehet mondani példákat, ezt majd akkor neked kell kitalálnod. Ha lehet, soha ne okozz másnak fájdalmat. Ha mindent megpróbáltál, és elfutni sem tudsz, akkor nincs más, de mindig törekedj rá, hogy találj más megoldást.
- Apu! Te most azt mondod, hogy fussak el?

Nevetve ezt válaszolta: - „Szégyen a futás, de az is fut, aki téged kerget?”
Beköltöztünk Szentendrére, és én egyre több edzésre jártam, sokféle sportot kipróbáltam, végül 21 évesen elkezdtem karatézni, ami nagyon megtetszett. 26 évesen vettem át a Dojot (edzőterem). Minden karatékámnak ezt tanítottam. Később a saját gyermekeimnek is. Kerüljék a verekedést, ne okozzanak másoknak fájdalmat. A gyermekeim Európa bajnokok, világbajnoki helyezettek. A tanítványaim közül nem egy hasonló eredményt ért el. Soha nem volt egyiknek sem problémája, mert simán le tudta beszélni a másikat az erőszakról, vagy szégyenérzés nélkül időben el tudott menni a helyszínről. Szentendrén ingyenes női önvédelmi oktatást is indítottam, amikor elharapózott a hölgyek elleni erőszakos bűncselekmények száma. Arra helyeztem a hangsúlyt, hogy hogyan lehet idejében észrevenni a lehetséges támadást, és milyen meglepő dolgokat lehet mondani, csinálni. Természetesen fogásbontásokat, szabadulástechnikákat is oktattam. Az életemben a legbüszkébb a gyermekeimre vagyok. Mindhárman az általános és középiskolát úgy végezték el, hogy egyetlen „beírásuk” sem volt.
A karatésaimnak mindig azt mondtam, az erőszak a buta emberek fegyvere. Ez itt a börtönben is száz százalékig bebizonyosodott. Remélem, a gyermekeim és az a sok száz karatéka, akiket oktattam, neveltem, nem feledik el ezt a bölcsességet soha.

43. Szennai Gergő: Lepke

A fegyházbüntetés az egyik legszélsőségebb helyzet, amibe egy ember kerülhet. Az addigi élete, értékrendje, a döntései, a vezető igazságok, alapelvek mind bizonytalanok válnak. A világa, sőt ő maga, az egész személyisége alapvetően kérdőjeleződik meg. Mintha eddig egy másik életet élt volna, és ennek emlékei egy film jelenetei lennének, amire teljesen más fény vetül most, mint akkor, amikor megélte. Egy rendezői változata élete filmjének. Egy önreflexió. Egy átalakulás. Szép életed volt.

Tiéd az éjszaka. Az élet minden éjszakája. A végtelen buli újabb hajnalán a lányok még mindig táncolnak, a techno még mindig hangos, és a fiúkkal ezüst tálcáról szívtok: örökké élünk!

A mosolygós, szerelmes szőke lány újra hiába vár otthon a vacsorával, amit az évfordulótokra főzött.

Tiéd a hajnal. Egy másik hajnal, egy sokadik buli, amiben sokadszorra fogy el a kokain, és te hazaugrasz újbórt. A szomorú szőke lány már csak ritkán mosolyog. Az ágy szélén ülve elcsukló hangon hiába kér újra: - Ne hagyj itt megint!

Tiéd a nappal. Minden nappal máshol talál. Tág pupillákkal fekszel egy parton, tömve pénzzel és élménnyel, de ma sem érsz oda arra a napra, amelyekre várnak, amelyiken szükség van rád, amelyiken számítanak rád. Egyik napra sem érsz oda, soha egyre sem. Nem azért, mert nem tudnál, hanem mert nem érdekel. Mert már semmi sem érdekel, semmi, ami nem Te vagy.

Még egy buli kell, még egy lány a listára, egy újabb önigazolás, egy újabb millió a széfbe, amit életed romba dőlésekor majd rendőrségi helyszínelők kötegelnek mosolyogva.

Az előző „kapcsolataid” sem voltak mások. Láttad a szőke, barna, fekete lányokat hiába igyekezni, hiába remélni, hiába sírni. Éveket raboltál el. De te mindent jól csináltál, nem? Azt hitted, jól szerettél, de most láthatod, csak sebeket, kételyt, porrá őrölt önbizalmat hagytál hátra. Szép emlékek mázával álcázott, keserű ízű éveket, bevádatlan ígéreteket, halva született reményt adtál, amelyekben valakik hű és jó társként terveztek veled. Minden toxikus mondatod, minden lebukásod és megalázó viselkedésed után pontosan tudtad, mit kell mondanod. Ha szorult a hurok, tudtad, hogy kell manipulálnod, hogy újra minden rendben legyen, és te újra csalódást okozhass. A körülötted lévő, benned bízó és rád számító emberek pótolhatók voltak neked mindig is, tetszésed szerint, csereszabatosan váltogathatók, használat után eldobhatók.

Nem, ne kend a drogra! Neked mindig mások fölé kellett kerekedned. Csalódtál valakiben, valamiben, de majd te megmutatod a világnak, ez volt benned tudat alatt mindig is. Ilyen voltál. Azt hitted, a világ érted és neked épült, hogy felhőtlenül és felelőtlenül jól érezhesd magad benne.

A csillagokat vetted célba, de vastag falak mögött végezted a társadalom felsor-
számozott problémájaként, épen és egészségesen, mégis betegen és élettelenül el-
temetve, szeretteid maradékától, még az érintésüktől is elzárva keserves évekre,
mert eladtál valakinek valamit.

Azt hitted vége az életednek. Tulajdonképpen igazad van. Annak az életnek vége.
A feketére festett rácsok mögött, a magányos zárkában, álmatlan éjjeleken azon-
ban elkezdett pörögni a film, életed filmje, a rendezői változat. Te pedig végre
elgondolkozol, és szájatva figyeled, ahogy a hernyóból talán egy lepke születik.
A saját történetében minden „főgonosz” hősnek tartja magát. De te már látod,
hogy csak egy késsel hadonászó, másokat válogatás nélkül megvagdosó kisfiú
vagy. Egy reggel felkel majd a nap, és a világ többi részének ez a reggel pontosan
ugyanolyan lesz, mint a többi, mint bármelyik másik. De te aznap, életed legszebb
reggelén majd nem csengő riasztására ébredsz. Azon a reggelen majd nem vaságy-
ból fogsz felkelni majd, nem szürke inget és szürke nadrágot húzol magadra egy
újabb szürke napra, hanem színeset. Bármilyen színűt, az élet összes színei közül
válogathatsz. Aznap elkezdődik az új életed.

Most is van egy lány, mint már annyiszor. Most barna, de most is lelkes, mosoly-
gós, szerelmes. Keres, telefont tölt, csomagot küld, levelet ír. Fontos vagy neki
is, mint már annyi mindenkinek. Volt már ilyen. De most te leszel más. A magad
kárán, a nehezebb úton tanultad meg, mi számít valójában az életedben. Ez a lány
nem sírni, hanem mosolyogni fog miattad.

Most jól fogod csinálni!

Szennai Gergő interjú

Jelenleg elég traumatizáltan érzem magam, mert az előző életemhez képest óriási
a változás. Nehezen szoktam bele abba a fegyelembe, szigorúan szabályozott élet-
be, ami itt van. Eddig minden szabály nélkül éltem. A másik dolog, ami nehézsé-
get okoz, az az, hogy csak egy „szám” vagyok. Nem számít, hogy a szám mögött
az az ember egy gyilkos vagy egy tolvaj vagy bárki más.

Visszagondolva a kinti életemre, hálát érzek azokért az emberekért, akiktől ön-
zetlenül kaptam segítséget, mert ilyen nem igazán volt. De itt is meg lehet ta-
lálni a betonból kinövő kis virágokat. Természetesen, ha egy dolgon változtat-
hatnék az életemben, akkor nem kereskedtem volna kábítószerrel. De ha jól
belegondolok, mégis kellett ez a büntetés, hogy változni tudjak. Rugalmasabb
lettem, a tűréshatárom, a komfortzónám kitágult.

Igyekszem szorosabbra fűzni a kapcsolataimat. Van egy barátnőm, vele tudok
a gondolataimról őszintén beszélgetni. Bár valamilyen szinten a rabtársaimmal
is beszélek a gondjaimról. Számomra a boldogság, a siker az lenne, ha azt

csinálhatnám, amit szeretek, és ebben sikeres is vagyok. A Maslow-piramis csúcsa az önmegvalósítás. Én már anyagilag elértem mindent, épp ezért ez nem vonz engem, már nem fontos számomra. A célom inkább az, hogy legálisan tudjak jól élni, egy házat építeni, ahol a barátnőmmel élünk. Nem 8 órás munkát szeretnék, hanem saját vállalkozást, ahol független lehetek. Ne mások mondják meg, hogy mit csináljak és mennyit.

Az örömeiket itt benn is meg kell találni, hogy szép az idő, finom az ebéd. Vagy amikor a barátnőmet hosszú idő után először megcsókolhattam. Ennek a csóknak az íze teljesen felértékelődött. Amióta itt vagyok, jobban megbecsülöm a kinti életet. Reménnyel tölt el, hogy egyszer szabadulok. Nemrég vizsgálták felül a helyzetemet, és enyhébb fokozatba kerültem. Ez is siker. Én voltam már a csúcson is, meg a hullámvölgy legalján is. Az maga volt a pokol.

Most újra vannak terveim. Ha egy 10-es skálán kéne elhelyezni a jelenlegi helyzetemet, akkor kettesnek jelölném meg. Nem közegelem a bezártság. A szigorú szabályok. Hogy megmondják, mikor fürödhetek, ehetek, kelhetek fel.

Az ittlét ráébredtet arra, hogy nem becsültem meg a családomat, a barátaimat. Hogy képes vagyok szociálisabb lenni, empatikusabb. Céljaim elérésében mindig felfelé szeretnék ívelni. A stagnálás rossz. Anyagilag függetlennek lenni, ha jobbulna, szépülne az életem. A függetlenség fontos nekem. Jelenleg ez a célom. Újra függetlennek lenni. Hogy nem kell felkelnem, mert megtehetem. Elmehetek nyaralni, ha úgy adja a kedvem.

A bennem zajló változásokat a barátaim reakcióiból veszem észre. Szokták mondani, hogy megváltoztam. Nyitottabb vagyok, meghallgatom mások véleményét is egy adott kérdésben. Eddig csak a magam véleménye volt a fontos. Magamnak való voltam, magamnak és magamért éltem. Úgy gondoltam, hogy senki más nem tudja jobban nálam, mi a jó. Most visszahallom, hogy mintha kicseréltek volna, már nem olyan vagyok, mint régen. Társaságkedvelő vagyok, de szeretem én megválasztani a közegemet. A hét 5 napját otthon töltöttem egyedül, de a hétvégéken bulikba jártam.

Körülnézve, látva az embereket, úgy gondolom, hogy egy év börtön mindenkinek kellene az életében, aki úgy gondolkozik, olyan öntelt, mint én voltam. Az önértékelése szempontjából. Hogy tisztába kerüljön önmagával és a másokkal szemben támasztott elvárásaival.

A boldogságot a barátnőmmel tudnám elképzelni. Egy családtként, lennének kutyáink, (agarak) meg bárányok. Gyerekkoromban is voltak bárányaink. És azért a bárányból kell kettő, mert egyedül folyton bégetne, keresné a társát.

Engem az ittlét idegileg felőröl, de éppen ez ösztönöz arra, hogy tegyek valamit azért, hogy elviselhetőbb legyen. Ilyen a türelem gyakorlása. Korábban jellemző volt rám, hogy egóból cselekedtem. Korábban említettem, hogy most enyhébb fogva tartási fokozatba kerültem, ettől jobban érzem magam. Kinyílt a lehetőségek

listája. Egyébként mindenki úgy kezel engem, mint eddig. Inkább nekem kellett változtatnom a kapcsolataimon, jobban megnyílnom, máshogy közeledni feléjük, az emberek felé. A támogatást most elsősorban magamtól várom. Rajtam múlik a céljaim elérésre. Szükséges, hogy ne veszítsem el a gerincemet. Ebben segít, hogy elég jó stressz tűrő vagyok, céltudatos, intelligens, fegyelmezett. Stabil önképpel rendelkezem.

De rájöttem, hogy nem tudok mindenkinél mindent jobban. Lehet kis lépésekben is haladni a céloom felé, nem kell kockázatot vállalni csak azért, hogy gyorsan előrébb jussak.

Politológiát tanultam, épp ezért a pragmatikus, céltudatos emberek tudnak példaként előttem állni. Ilyen pl. Nietzsche. Nagyon tetszik az élethez való hozzáállása. A kitartása. Apám nem tudta ezt a szerepet betölteni. Anyás gyerek voltam. Ha minden lehetőség rendelkezésemre állna, azonnal elkezdeném kutatni az örök élet titkát és meghosszabbítanám a magam és mások életét.

A céljaim eléréséért most csak annyival tudok hozzájárulni, hogy mindent megteszek annak érdekében, hogy minél hamarabb kiszabaduljak innen. Ebből a satuból kikerülve a szabadulásom első napját bulizással tölteném. A második naptól azonban a barátom kamionos cégénél dolgoznék, és ha már nem leszek pártfogás alatt, akkor egy ideig külföldön vállalnék munkát.

Az olvasóknak azt üzenem, hogy az egoista életmód bukásba torkollik, mert az önző ember hajlamos mindenkit elmarni maga mellől. Legyen intő példa mindenki számára az én történetem!

44. Szilágyi Szabolcs: Elég

Sajnos az én életemben kiskorom óta jelen volt az erőszak. Édesapám sokat volt börtönben, ami nagyon meglátszott a viselkedésén. Agresszív, mogorva ember volt. 4-5 éves korom óta emlékszem dolgokra. Van öt testvérem, két lány, három fiú. A legidősebb én vagyok. Édesapánk ki-be járt a börtönökbe, alig nevelt minket. Anyukám és nagymamám mindent megtett azért, hogy mindenünk meglegyen. Az erőszak akkor került be az életünkbe, amikor az apánk szabadult az egyik büntetéséből, úgy 2002 körül. A szabadulása napján már megverte édesanyámat, de hétévesen nem sokat tudtam segíteni anyukámon. Apu szabadulása után beállt rendszeren dolgozni, de munka után mindennap megitta a magáét. Anyukám mindig tartott attól, mi lesz, ha részegen hazajön, és bántani fogja. Jogos volt a félelme, mert nagyon sokszor, éveken keresztül verte édesanyámat, aki mindezt tűrte, azért, hogy én és a testvéreim ne kerüljünk intézetbe. Mindez addig ment, amíg nem volt elég bátorságom felállni, és megvédeni anyut. 13 éves voltam. Mindig nyugtatgattam a tesóimat, hogy ne aggódjanak, majd én megvédem anyánkat. Azt mondtam apunak, hagyja békén most már, mert nem akarok börtönbe vagy pedig intézetbe kerülni. Akkor nem is bántotta jó darabig. És ahogy idősödtem, előttem már nem is merte. Sajnos ebben nőttünk fel, én is, és az öt testvérem is. Igen, láttam sok erőszakot, ami egy életre nyomot hagyott bennem. Ez az egész megtanította azt, hogy a nők nem azért vannak az életünkben, hogy mi megkeserítsük az életüket, mert sajnos én láttam, hogy mire képes egy anya, hogy összetartsa a családját, még ha neki szenvednie is kell. Annyi biztos, hogy én és a testvéreim, biztosan nem fogunk így viselkedni egyetlen nővel sem.

Az életemet annyiban befolyásolta az erőszak, hogy megtanította, senkinek nem szabad szenvedést okozni, és ha bajba jutott embert vagy családot látok, azonnal segítek. Nem tartom magam rossz embernek, sem bűnözőnek, attól függetlenül, hogy börtönben vagyok. Hisz emberek vagyunk, és hibázunk mindannyian. Én is ezt tettem, 20 évesen mentem a baromság felé, és hagytam magam irányítani. A testvéreimnek mindig mondtam, legyek én a példa, és ne csináljanak semmi rosszat, mert hamar börtönbe kerülhetnek. Annyit még hozzátennék, hogy amiben gyermekkoromban éltem, pontosan az segített abban, hogy ne legyek sem agresszív, sem pedig rossz ember. Megtanította, hogy a család akkor család, ha a béke és nyugalom jelen lehet a mindennapokban. Ha letelik az ítéletem, igenis meg fogom mutatni, hogy attól, hogy valaki volt börtönben, nem minden esetben rossz ember. Becsületes munkával és normális családi étellel példát fogok mutatni.

Szilágyi Szabolcs interjú

Már 2 éve vagyok fogvatartott, megszoktam az itteni életet. Túlzás lenne azt állítani, hogy jól vagyok, de rosszul sem. Nehezen bírom a börtönt. Akkor elrettentés, hogy újjá fogok születni, az biztos. A testvéreimnek is mindig elmondom, hogy milyen rossz itt benn. Sokszor még el is túlzom, felnagyítom a rosszat, hogy még véletlenül se kerüljenek ilyen helyzetbe, mint én. Fontos számomra a család támogatása. Az ittlétem jó tanulópénz. Szükségem van erre a tapasztalatra. Ám ha lenne lehetőségem az időben visszamenni és megváltoztatni valamit az életemben, akkor nem követném el azokat a dolgokat, amik miatt most itt vagyok. Nem bűnöznék. A régi barátok eltűntek, nincsenek már a környezetemben.

A gondjaimat édesanyámmal szoktam megosztani, ő mindig meghallgat. Van lehetőség pszichológussal is beszélgetni vagy a lelkész úrral. Nem tudom, mi is a boldogság vagy a siker. Még nem látom a fogság végét. Talán ha lenne perújrafelvétel, és enyhítenének a büntetésemre, na, akkor boldog lennék. Azt mindenképp meg kell említenem, hogy a Skype-os beszélgetés a rokonaimmal boldoggá tesz. Óriási öröm számomra, hogy nem vagyok zárkán. Minden nap telefonálhatok. Eleinte nagyon bosszús voltam. Igazságtalanul soknak tartottam a büntetésemet. Meg azt is, hogy olyan ügyet is a nyakamba akartak varrni, amit nem követtem el. De épp az itteni tapasztalatok adnak erőt ahhoz, hogy a jövőben ne akarjak visszakerülni ide. A jelenlegi helyzetemet 6-osra értékelném egy 10-es skálán. Lehetne rosszabb is. Hiszen mondtam, hogy már nem zárkában vagyok. Örülök annak, hogy rájöttem, mennyire fontos a család. Megtanultam fegyelmezni magam. Mai divatos szóval, az önkontrollt gyakorolni.

Nagyon vágyom a szabadulásra. És arra, hogy minden rendben legyen. Dolgozni szeretnék, egy saját építkezési vállalkozást hoznék létre. Mindenképp az a célom, hogy a régi életemet magam mögött hagyjam, és új életet tudjak kezdeni. A jövőmet úgy tudnám leírni, hogy dolgozom, munka után pihenhetek, lenne egy „stabil kis nőm”. Ha elérem a célomat, azt látni fogom. Meg persze érezni is. Megelégedett és nyugodt leszek. Fejleszteni fogom magam. Változott a gondolkodásom. Például a munkáról. Itt a börtönben most a konyhán dolgozom. Gondolkodom azon, hogy szakácsként fogok tovább dolgozni. A boldogságomat Édesanyámmal osztanám meg és a barátnőmmel, de őt nem engedem olyan közel magamhoz, mint Édesanyámat. A céljaim elérése magamon múlik. Elhatároztam, hogy nem fogok drogozni. Eddig nem láttam magam körül olyan embert, aki példa lehetne számomra, talán a mostohaapám, aki Svájcban dolgozik. Ő mindig bátorított, hogy tanuljak németül. Esetleg most lesz erre lehetőségem. Mivel a szabadulás még olyan messze van, nem tudom, hogy mit tehetnék annak érdekében, hogy egy lépéssel közelebb kerüljek a céljaimhoz. De a szabadulás után egy biztos, dolgozni szeretnék.

Az olvasóknak üzenem, hogy legyen az én példám elrettentés mindenki számára, aki olvassa a történetemet.

45. Sztojka Regina Laura: Azt, hogy hová születesz, nem befolyásolhatod, de minden mást igen!

Az én kis történetemmel, remélem, tudok erőt adni az olyan gyenge embereknek, mint én is voltam, akik a könnyebb utat választják, beletörődnek a rosszba, elfogadják, azt hiszik az a természetes. Mert sajnos én is azt tettem, pedig van kiút! A gyerekkoromban nagyon sok rosszat éltem meg, 3 húgom van, mindig védelmeztem nőket. A szüleink mindig ittak, gyógyszereztek, minden nap félve mentünk haza az iskolából a két évvel fiatalabb húgommal, mert nem tudtuk, mire megyünk, részegek-e, megverte apánk anyánkat, van-e mit ennünk? A másik húgom akkor még picike volt. Egy eset a sok közül... még mindig tisztán emlékszem a pillanatra, mikor anyámnak egy ütéstől kiugrott a helyéről a jobb szeme, ömlött belőle a vér, nem jött mentő, apám szépen visszatette neki, lekötötte aztán később meggyógyult. Minket, vagyis a húgaimat a szüleim nem bántották, csak anyánk engem, mindenért, mert én voltam a legnagyobb. Egy szobában laktunk mind, így kénytelenek voltunk végignézni mindig mindent. Tanulni sosem tudtunk, sem leckét írni otthon, nem jártunk sehova, sosem voltunk nyaralni, nem engedtek osztálykirándulni, barátnőkhöz, mert sosem volt ezekre pénz. Apám akkorra már elég sokat ült, én egy nem kívánt gyerek voltam, anyám ezért utált, mert a mamám nem engedte, hogy elvetessen 14 évesen. Ezért mondhatni „kényszerből” maradtak együtt, hiszen akkor még a tradíció ezt megkövetelte. Ezt azért tudom, mert később mindig a fejemhez vágta. Tizedik osztályos, 16 éves voltam, amikor nem voltam már „lány”, akkor elkezdett hozzánk járni apám a börtönben megismert barátja, aki akkor szabadult három és fél év után, tíz évvel idősebb volt tőlem. Azt akarták, ő legyen a párom, de nekem nem tetszett, én tanulni akartam, szerettem a sulit, nem akartam lekötni magam, voltak céljaim, és mindig a testvéreimre gondoltam, a legkisebb akkor pár hónapos volt. A kényszer rávett arra, hogy elmenjek vele, sőt végül úgy alakult, hogy megszöktem vele. Én hívtam, hogy jöjjön el értem, amikor bepánikoltam... apám ugyanis hullarészegen olyan megjegyzést tett, amiben felajánlotta, hogy ha férfira van szükségem, ő segít rajtam (most szépen fejeztem ki magam). Amint elaludt, hívtam az embert, hogy jöjjön értem, sírva kértem. Így léptem le akkor otthonról, nem gondolkoztam, a félelem irányított. Szinte rögtön ott volt értem, hiszen „kimaradásban” volt, akkor még én nem tudtam, mi az, sem semmi ilyen dolgokat. Egyébként egy tehetetlen, link ember volt, többször el akartam hagyni, de nem sikerült, mert nem volt segítségem. Minden úgy kezdődött, hogy otthagytam az anyjáéknál, aztán jött pár nap múlva, én nem tudtam, mit tesz, minden kamut elhittem, naiv voltam és tapasztalatlan. Elkezdtem

kötődni hozzá és „szeretni”, mivel csak ő volt, akire akkor számíthattam. Utólag tudom, ez nem szeretet volt, hanem valamiféle kapaszkodás.

Nem kellett sok idő, hogy elkezdjen ütni, ha csak más véleményen voltam, mint ő. Persze mindig azért volt ez, mert akkor jött haza, miután kidolgozta magát, aludni nem tudott, így az agresszióját rajtam töltötte ki, mindig ok nélkül. Persze hamar besokalltam, felvágtam az ereimet... meg akartam halni. De olyankor mindig átváltozott, visszaédesgette magát, ígéretett, hamis volt. Iskolába nem engedett járni, csak otthon lehettem egyedül. Persze barátaim sem lehettek, eleinte telefonom sem volt, majd később csak egy nyomógombos telefont engedett. A családomra sem számíthattam, sosem szóltak bele semmibe. Aztán szépen lassan rászoktatott a nyugtatóra, ami nekem is jó volt, amikor elment mindig kirakott nekem pár szemet, tudta akkor alszok, és nem zaklatom. Rám zárta napokig a lakást, de azt is megszoktam. Többször jutottam elég nagy mennyiségű gyógyszerhez, hogy meghaljak, de sosem sikerült. Időközben a nagyapám, akit a legjobban szerettem rákos lett, kórházba került, jártunk be hozzá minden nap. Egyszer megfogta a kezem, azt mondta terhes vagyok. Mondtam neki, hogy az nem lehet (gyógyszert szedtem, és előtte volt meg a havi), közben valamiért elájultam az ágya mellett, nem tudom mitől. Hetekig jártunk be hozzá, félve, mikor megy el, közben apám újra börtönbe került. A következő hónapban késett, ami előtte nem fordult elő, gondoltam, a stressztől. A sógornőmnél voltam, vett egy tesztet, negatív lett, kidobtam. Később ő elővette, és halványan ott volt a második csík. Rögtön hívtam az embert, hogy jöjjön értem, vigyen be a papámhoz, hogy elmondjam neki, igaza volt. Jött is az ember, de mire beértünk este, a nagypapa már nem volt magánál, reggelre sajnos elment ebből a világból. Akkor eldöntöttem, hogy nem fogom ezt a babát is elveszíteni, meg fogom szülni - magamnak - ezt a gyereket, bármi áron, és felnevelem egyedül is, szeretetben. 18 éves voltam, mikor megszülettem kislányom, életem legszebb, legboldogabb pillanata volt, mikor az ölembe tették, és rám nézett. Reméltem, hogy minden rendben lesz velem, mert az ember terhesen is bántott, sokat hagyott egyedül, és sokat éheztem. Amikor hazakerültem a kislányommal, ő élte az életét, voltak női, de már nem érdekelt, csak a kisbabám, aki erőt adott, mikor csak ránéztem. Na, de akkor kezdődött csak igazán a sok verés, lelki terror, sanyargatás, mert miután meglett a kislányom, róla elterelődött a figyelmem, nem érdekelt. Ezért rám fogta, hogy megcsalom és hasonló primitív dolgokat, a múltamat hozta fel stb. Az ütéseit már kinevettem, nem tudott fájdalmat okozni, sokszor a gyerek is végignézte, hogy üt, de nem tudtam mit tenni. Lelkileg minden nap sanyargatva voltam, úgy kezdte, hogy milyen csúnya vagyok, hogy nézek ki, nem kellenék senkinek, örüljek, hogy szóba áll velem stb. Ezeket szó szerint belém verte, én így is éreztem magam, csak boltba mentem utcára, de oda is csak lehajtott fejjel, a földet nézve közlekedtem, az élet is fájt. Ahogy telt az idő, egyre erősebb lettem lelkileg. Nem fogadtam el ezt az érzést-állapotot, a húgom nagyobb lett, végre

volt mellettem valaki. Kicsit szabadabb lettem, kaptam levegőt, rájöttem nem is az vagyok, amit ő belém vert, és egy ideig - fogjuk rá - „normálisan” éltünk, már csak a gyerek miatt is. De aztán újra bekerült a börtönbe. Tíz hónapot volt előzetesben, nekünk addig a családjánál kellett laknunk, a kislány egy éves lehetett, a sógornőméknél laktunk, három házzal arrébb apósom meg anyósom. Időközben jobban megismertek, megkedveltek, nem szerették annyira a „fekete bárány” fiukat. Na, de hamar jött a cigánypolitika, mivel ott volt a sógornőm férje, három gyerekük volt, „normálisan” éltek, kitalálták, hogy kivesznek egy lakást apósomékkal szemben nekünk, úgyis nemsokára kiengedik az embert, legyen hol lenni. Ott, vidéken 10 000 Ft volt egy hónapra a lakbér egy nagy házért, ők fizették. Nekem csak a családi pótlék és a GYES volt, amit csomagként fel is kellett rakjak az uramnak. A lakásban csak egy kályha és egy ágy volt, átköltöztettek, minden nap hoztak egy tányér ételt a gyerekemnek. Rászoktattak a cigire, mondván: inkább az, mint a gyógyszer, aztán eldugták előlem. Hála istennek, idebent a börtönben sikerült leszoknom arról is. Annyira hideg volt, nem volt mivel tüzeljek, ezért amit csak találtam, baltával szétvágtam - szekrényt, ruhát, mindent, ami éghető volt. Volt egy „csicskásuk”, aki egyébként a legnormálisabb volt köztük, magyar ember volt, jogsival, ezért barátkoztak vele. Sokszor ő hozott nekünk zsákban fát meg cigit nekem, aztán persze a „család” rám is fogta, hogy a szeretőm. Kábé a papám lehetett volna. Csont és bőr voltam, amikor megláttak az otthoniak, frászt kaptak, észre sem vettem a fizikai dolgok változását. Amíg az ember bent volt, gyönyörű szavakat írt, a levelezésekben mindent megbánt, szerelmes volt, mint még soha, meg minden jószágot írt, amit csak a papír elbír.

Hittem, megbocsátottam neki, míg meg nem tudtam, hogy egyébként előzeteseknek két beszélő járt. Nekem csak egyet vallott be, arra el is mentem, a másikkra pedig a volt egyik játszótársa...

Felhívtam, beszéltem vele, ő tudott rólam, nem is tagadott semmit, ő nem ismerte azt az oldalát, amit én, elmondta, miket írt neki, én is, amiket nekem. Egymás mondatait fejeztük be, hiszen ugyanazokat írta szó szerint. Ekkor én összepakoltam a cuccainkat, el akartam jönni, de nem engedtek, lebeszéltek, és pont akkor kellett anyáméknak költözni, így még nehezebb volt. Amikor kiengedték, akkor lakhelyelhagyási tilalommal lehetett szabadlábban, nyilván az első hétvégén meg is szegte, elment szórakozni stb.

Egy ideig még ott laktunk a családjá közelében, de aztán felköltöztünk a fővárosba. Aztán jött egy újabb sokk. Az utolsó csepp. Kiderült, hogy együtt volt kimaradni kettesben a számomra legfontosabb személlyel, de állítása szerint nem történt „semmi”. Két ember, két külön sztorival, még jó, hogy összebeszéltek. Ezt egy pénzzel való vitájuk miatt vágta a fejemhez, kábé két évvel azelőtt történt. Azt éreztem, a szívem széthasad, a lelkemben ezer kés, a fájdalomtól 40 fokos lázam lett. Annyit sírtam, nem az ember miatt... De reggelre el is múlt úgy a láz, mint

ez a férfi a szívemből. De még nem tudtam elhagyni, még túl gyenge voltam, és felelősségem tudatában kellett gondolkoznom a gyerekem miatt. Semmi lehetőségem nem volt, ami jobb lehet attól, amiben voltunk, tőle függtem. Ezzel a tudattal kellett minden nap felkelnem, és álarcot viselnem. Az én értékrendemben ez már megbocsáthatatlan volt, amiket tett. Onnantól nem volt nap, hogy ne veszekedjünk, ne verjen meg. Undorodtam tőle. A testem és a lelkem is fájt, és elfáradtam a sok fájdalomtól. Ő minden nap elment reggel, este jött haza, folyamatosan megcsalt, én azért imádkoztam, hogy végre olyan nővel legyen, akiért elhagy. Sajnos nem tette meg. Mindezek tudatában a legtöbb reggel választhattam két lehetőség közül: vagy hagyom magam hátulról, hogy egy perc alatt elélvezzen, vagy megver, mert nem engedem. És mindkét lehetőség úgy, hogy közben a pici lányunk ott van, és nézi a mesét. Könny már nem tudott jönni a szememből, csak egy test voltam, amit úgy kezelt, ahogy éppen jónak látta. Párszor megszőktünk, de olyankor mindig megtalált, jól megvert és hazavitt. Sokszor hozzám vágta viccesen, hogy köze volt ahhoz a nőhöz is, aki engem a világra hozott, az anyámhoz. Ezt már kinevettem, ahogyan az ütéseit is. Nem hittem el már semmit, amit mondott, hogy bántson, szánalmas volt.

Kezdtém észrevenni, hogy néha elvesztem az önuralmam és az eszemet, megőrülök, már nem hagytam magam, felálltam, amikor leütött, szó szerint edzett lettem, nem bírta azt tenni, mint régen. Egyszer éjszaka hazajött, rám ugrott, véresre verte az arcom, a kislány felsírt, ordított, én kiszaladtam a konyhába, ömlött a vérem. Megfogtam a legnagyobb kést, elsötétült minden, meg akartam ölni, elég volt. Kaptam felé a késsel, de csak megkarcoltam enyhén, mert elugrott. Persze ő azt mondta, tegyem le, mert a kislány sír, szerintem meglepődött, és meg is ijedt, hogy képes lennék erre. Eldobtam a kést, összeestem sírva, folyt a vérem, és beza-
vartam az embert a kislányhoz, hogy nyugtassa le, engem így ne lásson. Adott pár Frontint, bevettem, feltakarítottam a vért, átöltöztem, megmosakodtam és lefeküdtem. Másnap, mintha nem történt volna semmi, de én csak vártam a megfelelő alkalmat, hogy elszökhessünk végre.

Másfél év volt, mire végleg sikerült elhagynom. Voltam zárt osztályon is, sokszor el akartam dobni az életemet. Bolondnak éreztem magam. Szavakkal nem lehet leírni az érzést, amikor egyik pillanatban ölel-csókol, a másikban szétüti a fejem. Pillanatról pillanatra változott, mintha skizofrén lett volna, de ebbe én örültem bele. Többször fel akartam jelenteni, de hiába, mert a rendőrök nem nagyon szólnak ilyenbe bele. Beviszik, meghallgatják, kiengedik, és akkor még jobban megver érte. Ez egy ördögi kör. Párszor megesett olyan is, amikor elhagytam, hogy elvitt egy elhagyatott pusztára, addig ütött, míg bírtam mozogni, bedobott a hátsó ülésre és vagy ott... Vagy hazavitt, lefürdetett, mint egy babát, és véresre erőszakolt, csókolt, én a hasamon feküdtem és csak a könnyem folyt, mert megmozdulni sem bírtam a fájdalomtól és a hányingertől. Szenteste napján is

megtette, felismerhetetlenségig ütött, fájdalmat már nem éreztem, azt vártam ki-
lépjen az ajtón, rám zárja a ráccsal együtt. Azt nem engedte, hogy legyen telefo-
nom, de a tudta nélkül volt egy eldugva. Ezen felhívtam a húgomat zokogva, hogy
segítsen. Ő kihívta azonnal a rendőröket, a nyomozó rám nézve elszörnyedt. Jöttek
a tűzoltók is, levágták a rácsot, kivittek a lakásból a kislánnyal együtt. Pakoltam
össze magunknak cuccokat gyorsan. Őt megvárták, bevitték, elmondtam mindent
a rendőröknek, de nem tettem vallomást, mert azt mondták, hogy az embert is
meghallgatják, és valószínűleg kiengedik, nem tudnak mit tenni.

Ezután elmentünk a mamámhoz, ott voltak a húgaim és anyám is. Sírtak, amikor
megláttak, megígérték, nem engedik be többet, aki ezt tette velem. Persze jött
sokszor, de én nem mentem ki hozzá. Hat év volt kb. vele a szenvedés, de vég-
re sikerült megszabadulnom tőle. Azóta komoly kapcsolatom nem volt. Amikor
elhagytam, végre kinyílt a szemem, gyógyulgattak a sebeim, rájöttem, hogy én
is ember vagyok, azon belül pedig nemcsak anya, hanem nő is. Pozitív vissza-
jelzéseket kaptam váratlanul mindenhol, kezdett önbizalmam lenni. Ő pedig
kezdte felfogni, hogy nem fog visszakapni, ezért megkaptam azt az sms-t, ami
megint összetörte bennem a világot: megesküdt a kislányunk életére, hogy igaz
volt, amit hozzám vágott, hogy az anyámmal... és mennyire jó volt... Tudtam, ez
most az igazság. Az egész életem kérdőjelle változott. Hogyan lehet ilyet tenni?
Aki a világra hozott? Mi van? Ez egy örök bélyeg az életemben és a lelkemben.
Visszagondoltam, hiszen anyám mindig is gyűlölt engem, nem értettem miért, és
már nem is fogom.

Ezután kezdődött minden az életemben, ami nem helyénvaló. Belementem az éj-
szakai életbe, sosem ittam, azt gyűlölöm, valószínű a gyerekkorom miatt. Inkább
drogozni kezdtem, bulizni napokig, ezek mellett üvegszámra szedtem a nyug-
tatókat. Jó volt, jó érzés, hogy nem éreztem lelki nyomást, sebet, semmit, csak
voltam és kész. Minden hétvégén péntektől hétfőig a bulikban voltam, ott volt
minden, ami kellett. Emellett azt az egyet nem felejtettem el, hogy gondoskod-
nom kell a gyerekeimről. Ez mindig is sikerült, ő nem nélkülözött, mint én gye-
rekként. Viszont, így utólag belegondolva, tudom, hogy mégis nélkülözött: nem
ételt vagy ruhákat, hanem a legfontosabbat, engem, az anyját. Sajnos akkor én
már elveszítettem önmagam, nem tudtam, mi a helyes. Fizikailag vele voltam, de
lelkileg nem tudtam, mindig sírva és szomorúan látott, hiába színleltem, belém
látott, hiszen a gyerekeknek olyan tiszta lelkük van, mindent éreznek. Szóval 21-
22 éves koromtól elkezdtem „élni” a körülöttem lévő, holt világban. Néhány év
után aztán meguntam a bulizást is, jobb volt otthon vagy egyedül vagy egy-két
haverral. Sosem éltem bűnözésből, de sosem volt normális munkahelyem sem,
mégis mindig, mindenünk megvolt. A két nagyobb húgommal laktunk együtt és a
lányommal, a kisebb húgom nevelőszülőknél van azóta is.

2019 év elején lett egy új haverom, akivel mindig kimaradtunk nálam otthon, jókat

tudtunk beszélgetni, segített mindenben. Márciusban meghalt a mamám, amíg gyászoltam, azt vettem észre, hogy a „haverom” a nyakamra költözött, fel sem fogtam, de nem is érdekelt akkor. Május 23-án arra eszméltem, hogy fegyverrel ugrálnak ránk a kocsiban a rendőrök, mert megtettem neki egy szívességet, átvettem valamit, mert ő nem tudott menni. Az igaz, hogy gerincsérve volt kiszakadva és lumbágója, nem tudott mozogni rendesen.

Bevittek a rendőrök, és az első 30 napot a fogdán töltöttem. Kiabáltam az ablakon, összeveszttem vele, hogy tehetett ilyen velem, elszakított a gyerekeimtől, a családomtól. Csak sírtam, fel sem fogtam a helyzetet, addig meg sem fordult a fejemben, hogy nők is vannak ilyen helyen. Fél évet voltam előzetesben, amikor kiengedtek. Ez idő alatt leszoktam a drogról, nehéz volt, sokszor önkívületi állapotban voltam az elvonástól, fel kellett locsolni stb. A nyugtatót tovább szedtem, mert kellett is, de mire kimentem, arról is leszoktam. Jó érzés volt tisztának lenni, nem volt szükségem semmire, nem voltam kiszolgáltatott. Örültem, hogy végre a kislánnyal lehetek, nem érdekelt semmi más.

De szépen, lassan derültek ki olyan dolgok, amit bent létem alatt tettek ellenem a „szeretteim”, meg sem fordult a fejemben, hogy hátba szúrnának. Ismét gyógyszerhez nyúltam, aztán jött a drog. Elköltöztem a barátnőmhöz a kislánnyal. A kislány apja is akkor került be, mint én, de azóta neki már lett új családja és gyereke. 2020 húsvétján engedték ki. Akkor elengedtem hozzá a kislányomat, pont szünet volt a suliban. Sosem neveltem az apja ellen a gyereket, hiába volt akármilyen mocskok, velem ellentétben, ő mindig csúnyán beszélt neki rólam. Persze nem hozták vissza a kislányt, letiltottak, számot cseréltek, titokban megkeresztelték.

Tönkrementem ismét. Ezért még több gyógyszer és drog kellett. Ez idő alatt lett két új haverom, miközben olyan jóban lettünk, azon vettem észre magamat, hogy egy rablás közepében vagyok. Elkaptak. Augusztus 3-án bevittek. Az ítélet hét év, a kedvezményem 28 hónap. Ahhoz, hogy ezt meg tudjam tartani, át kellett változnom új emberré. Ehhez rengeteg erő kellett, amit önmagamból merítettem, mert sosem szabad feladni, hittem magamban, és sikerült. Előzetesem alatt anyám írt nekem váratlanul. 27 éves voltam, akkorra értettem meg, hogy ő miért volt olyan, amilyen, gyenge, már feladta. Miért? Hát azért, ahogyan bánt vele apám, és ő, úgy, mint a legtöbb nő, beletörődött a sorsába, mintha kötelező lenne szenvedni. Októberben vettük fel a kapcsolatot, két levelet írt nekem, én is neki. Jó érzés volt, hogy érzem, van anyám, életemben először, Skype-on jókat beszélünk, már új párja volt, aki nem bántotta, de inni azért ittak. Sokféle betegsége is volt, sok gyógyszert szedett, erős altatókat, nyugtatókat, pedig túl fiatal volt hozzá 41 évesen. Tönkretette, megviselte ez az élet, amit sosem élhetett. Anyaként már át tudom érezni, milyen lehet megszülni nyolc hónapra halva egy lány ikerpárt, vagy végre fiúval terhes lenni, hat hónapra megszülni, és három nap után elveszíteni. Sajnos erőt már nem tudtam neki adni, akkor neki már késő volt. December 19-én

kihívott a börtönben a nevelő, és közölte velem, hogy édesanyám meghalt. Összerogytam, elhagyott az erőm, üvöltöttem-sírtam, mint egy kisgyerek. Azonnal Skype-olhattam a húgommal, de ő nem tudta megmondani, hogy anya infarktust kapott, vagy bealtatózott, mert egyszerűen csak nem kelt fel reggel. Igazából még mindig nem tudom elhinni, sem felfogni. Épp, hogy megkaptam az addig soha nem volt anyámat, már el is veszítettem!? Istenem, mennyi terhet bírok én még elviselni?! A kislányommal azóta sem beszélhettem még, már 11 éves, teljesen ellenem lett nevelve, nem akar engem, a nevemen szólít, nem anyának. Mára értem el, hogy hívhatnám telefonon, de nincs visszaküldve a kapcsolattartó elérhetősége. Tudom, míg itt vagyok, nem kaphatom vissza, haragszik rám, valahol meg is értem, de ha nagyobb lesz, biztosan megért ő is engem, ahogy én is megértettem az édesanyámat. És remélem, majd szüksége lesz rám.

Hiszem, hogy az embernek mindig kell, hogy legyen célja, bármi is az, és hite, hogy be tudja teljesíteni. Mert saját magunk döntjük el, hogy a könnyebb utat, a szenvedésbe való beletörődést választjuk, vagy erősek leszünk, erőt merítünk a fájdalmakból, és esélyt adunk önmaguknak, hogy igenis túl lehet - és kell is - élni minden rosszat, mert az élet meghálálja jóval, hiszen egyik sincs a másik nélkül. Ha valamit elkezdünk, az valami végét is jelenti, ha valamit befejezünk, az pedig valami kezdetét. Merj nagyot álmodni! Minden kezdet nehéz, de ha az első lépést megteszed, a többinél Isten fogja a kezéd! Mert láttam én is a hibáim, de sokat fejlesztettem magam, és a hitemet is megerősítettem. Sosem panaszkodom, nem a múltból táplálkozom. Csak előre nézek, és így képes vagyok idebent is pozitívan gondolkodni, mert hiába voltam kint korábban, a saját börtönöm rabja voltam, a saját fejemben voltam bezárva. Már könnyen el tudok engedni dolgokat, személyeket, nem kötődöm senkihez, hiszen tapasztaltam, hogy egyedül jöttünk e világra, és talán egyedül is fogok távozni innen. De amikor azt hisszük, nincs több erőnk, mindig jön valami váratlan, ami felemel. Véletlenek nincsenek. Oka van, hogy ide kerültem, meg kell tudni küzdeni az embernek a saját, és az élet démonaival. Folyamatos próbatétel alatt vagyunk, az ördög feszegeti a határainkat, és sajnos sok ember megadja neki magát, pedig mi egyenként is óriások vagyunk vele szemben, mert ami bennünk van, sokkal nagyobb, erősebb! Isten mindig velünk van, ebben hinni kell, és ezért a reményért élünk. A remény örök, és éltet, ha pedig hit által remélsz, csodás dolgok várnak rád, mind érzelmileg, mind fizikailag. Az élet addig ismétli a leckét, míg meg nem tanuljuk! Én megtanultam kemény áron, de mindenki annyit kap, amennyit elbír. Értékelni kell minden napot és apró örömet. Élj úgy minden napot, mintha az utolsó lenne, mert egyszer igaz lesz!

Sztojka Regina interjú

Jelenleg a lelkivilágom nagyon rossz, de tudom, hogy erősnek kell maradnom a családom miatt, a kislányom miatt. Sokszor reméltem, hogy nem kelek fel többé, mert fájdalmas az élet! 2025 áprilisában fogok szabadulni a 28 hónapos kedvezményemmel. Igyekszem mindent megtenni, hogy megkapjam. Bízom abban, hogy megkapom a kedvezményt, és hamarabb szabadulok. Aggodalmat érzek a testvéreim és a lányom miatt. Meg szeretném mutatni nekik, hogy amikor kiszabadulok, egy „új Reginát” látnak.

Nagyon hálás vagyok a gyerekeimért, aki 11 éves. A családomnak csak azért vagyok hálás, mert a sok fájdalomból, amit tőlük kaptam, rengeteg erőt és tudást merítettem. Amin változtatnék az életemben, az az édesanyámmal való kapcsolat, amíg még élt. Amikor bekerültem ide, akkor jöttem rá, hogy édesanyám mikén ment keresztül, és milyen nehéz volt neki. Ezt a gondolkodásomat vinném el magammal abba az időbe. Gondjaimat egy barátnőmmel, Ildivel tudom megosztani itt bent, de most őt elszállították, viszont megbeszéltük, hogy amikor kikerülünk, akkor tartani fogjuk a kapcsolatot. Számomra a boldogság az egy összetartó család lenne, a siker pedig az, ha önállóan el tudom érni azokat a célokat, amikre régóta vágyom. Nagyon szeretnék egy otthont, amit a szüleim nem biztosítottak nekünk. Ez az otthon az enyém lenne, és oda várhatnám a testvéreimet és a lányomat. Szeretnék egy vállalkozást, tetoválásokat eltüntető krémet szeretnék feltalálni, és tetoválni is szeretnék. A mindennapi örömet számomra kis dolgok jelentik, ha van valamilyen program, vagy ha szépen, kedvesen szólnak hozzám, ha haza tudok telefonálni vagy sorozatot nézni, és képzeletben elszakadni innen.

Egy 10 fokú skálán jelenleg 3-ra tenném be magamat. Csak pozitív dolgokat tanultam magamtól az elmúlt években, aminek nagyon örülök. Lehetőségem volt megismerni magamat, de még nem teljesen. Tudom, hogy okos vagyok, és ezt szeretném kamatoztatni. Nagyon motivál az, hogy elkerüljem azt, ahonnan jöttem, a mélyszegénységből. Az ebből való kitörés a legfontosabb, sokat teszek azért, hogy legyenek lehetőségeim erre. Úgy képezem el a boldogságot, hogy elértem a céljaimat, hogy van egy otthonom, és ott van mellettem a lányom. Biztonságos anyagi, lelki és fizikai életet élünk. Ami segít, hogy elérjem a célom, az az, hogy fejlesztem magam, tanulok itt bent. Úgy gondolom, hogy fontosak a céljaim eléréséhez a kapcsolatok, amik rávezetnek az utamra, illetve az is segítene, ha elmennék dolgozni. Nincsen példaképem, nem akarok senkire hasonlítani. Erőforrásaimban magamat említeném meg, magamból merítek erőt, mert amikor azt hiszem, elgyengülök, mindig történik velem valami apróság, ami erőt ad, magamba szállok, és észreveszem, hogy mennyi élet van bennem.

Azt üzenem a hasonló helyzetűeknek, hogy legyenek jó értelemben önzőek, ne adják fel az egész életet. Küzdjenek a céljaikért, merjenek nagyot álmodni, és tartsanak ki az álmaik mellett. Fontos, hogy elfogadóak legyünk magunkkal és másokkal, ne keressük másokban a hibát, gondolkozzunk pozitívan. A belső lényünk az halhatatlan, és az élet végtelen.

46. Takács Zoltán: A legmagasabb hegyek bennünk vannak

Még a múlt rendszerben születtem, rendes, jól nevelt gyerek voltam, volt gyerekszobám. Anyu, apu, kistestvér, játékok és minden, ami kell, hogy normális gyerekkorom legyen. Az erőszakos viselkedésnek, bántalmazásnak eleinte inkább elszenvetője voltam, mint okozója, de azért néha már kisiskolás koromban is kibontakoztam ezen a téren. Például, mikor az általános iskola első osztályában egy újdonsült osztálytársammal mentünk hazafelé a panelházak között, és a házunk elé érve azt mondtam neki, hogy játszunk olyat, hogy ki üt nagyobbat. Nem vártam meg a választ, egyből egy pofonnal indítottam, aminek köszönhetően rögtön eleredt a srác orra vére. Későbbi élettapasztalatom során aztán rájöttem, hogy vannak ilyen „orrvérzős” típusú emberek, akiknél akár spontán is megtörténik egy ilyen vérzés. Arra pontosan nem emlékszem, hogy azután mi történt, de vélhetően a negyedik emeleti lakásunkig meg sem álltam. Másnap találkoztunk az iskolában, de mintha semmi nem történt volna. Az tény, hogy ezek után hozzá sem nyúltam egy ujjal sem. Az ember sokszor nem is tudja, véleményem szerint, hogy mit miért tesz, de lehet, hogy pont emiatt az eset miatt az általános iskolai évek alatt hasonló dolog nem történt.

Meghatározó, hogy milyen „lábnyomok” vannak az ember lelkén. Előfordulhat, hogy nem is emlékszik az ember egy múlt időben történt sérelemre, de a lelke mélyén ott van, és tovább hárítja másokra. Olvastam egyszer, hogy a szexuális bűnelkövetők igen nagy százalékban elszenvetői voltak valamilyen szexuális zaklatásnak. Az számomra is rejtély, hogy hét évesen mi vitt erre, de azt tudom, hogy emlékszem rá. 14 éves korára kialakul félig-meddig az ember jelleme, önérzete.

Középiskolából már több verekedős emlékem van, de akkor inkább még csak néző voltam. Volt egy eset, amikor egy karate edzésre járó gyerek kihívta a birkózó fiút, persze nekem ott kellett lennem! Valahogy elkezdtem szeretni ezeket a „balhékat”, felment az adrenalin szintem az egekbe, majd kiugrott a szívem, pedig se nem adtam, se nem kaptam. Végül is a mérkőzés döntetlennel zárult, ugyanis egy lóháton ülő férfi a két bajnok közé léptetett „fakó lován”, és elhajtott mindannyiunkat. Ma már én is ezt tenném. Ugyanakkor érdekes, hogy az emberekben milyen perverz kíváncsiság van az erőszak iránt évezredek óta. Gondoljunk csak a gladiátorokra, bikaviadal, kakasviadal, küzdősportok az MMA-tól a K1-ig. Törnek a csontok, fröcsög a vér...

A nagy kíváncsiságomban eljutottam életem azon szakaszához, amikor már kaptam is. Egy középiskolai buliban - ahol persze titokban pálinkáztunk - túl jól éreztük magunkat, és pár kemény fiú utánunk jött. Az eredmény az lett, hogy a

haverom egy öklöst kapott a szeme alá, én pedig egy homlokost az orromba, azaz lefejeltek. Ők sem állhattak a helyzet magaslatán, ugyanis különösebb külsérelmi nyom nem keletkezett a testünkön. Hazakullogtunk ezután, de háborgó lelkemben nyomot hagyott, hogy meg sem próbáltunk visszaütni. Persze valószínűleg hiábavaló fáradozás lett volna, ugyanis az alkohollal is ekkor ismerkedtünk, és néha maga a két lábon állás is kihívás volt. Gondoltam, hogy nem lesz több ilyen...

Hát volt még jó pár ezután. Magas, nyurga kölykök voltunk, ráadásul nagyszájúak, meg hát izom is csak annyi volt rajtunk, ami az életben maradáshoz elengedhetetlen. A legjobb célpontok voltunk. 17 éves sem voltam, amikor szülővárosom belvárosában egy étterem-játékerem bejáratánál lévő büfében vállaltam nyári munkát. Ez a hely történetesen a börtöntől 300 méterre található. Itt kerültem egészen közel erőszakos emberek sokaságához. Hamar megtanultam velük szót érteni, akivel meg nem sikerült, akkor jött a „B” terv. A játékerem miatt voltak rendészek, és ők gyorsan elsimították a problémákat. Jó sok balhét láttam, egészen meg is szoktam ezek látványát. Az egyik rendész később a szárnyai alá vett, és elhívott edzeni egy konditerembe. Felnéztem rá, a nagy öreg... volt vagy 26- 27 éves, kigyúrt izmos gyerek. Mondanom se kell, hogy az első edzés utáni napjaimon a kínok kínját éltem meg, de hát az izmokért szenvedni kell! Hogy fogok én így bárkit is lepofozni?

Bántotta a lelkemet minden elszenvedett pofon, amit a bulik során kaptam. A szüleimtől vagy tanáraimtól kapott hasonló jellegű fenyegetéseket ezzel szemben mindig elfogadtam, bár az oktatóinktól néha olyanokat kaptunk abban az időben, hogy manapság a TEK menne teljes harci díszben egy tanárért, és keresztre feszítenék, ha azt tenné egy nebulóval, amiket velünk a nyolcvanas években szinte magától értetődő természetességgel megtettek. Aki olyan bátor volt, hogy otthon panaszkodott esetleg a szüleinek, az azt kockáztatta, hogy a tanártól kapott verés után a szüleitől is kap egy repetát.

Túléltek, köszönöm is mindenkinek, akik próbáltak helyes útra pofozni. A nagy szám miatt kicsit tovább tartottak a középiskolai évek, mint másnak, de hát - nézzük a dolgok jó oldalát - így még több középiskolai buliban vettem részt. Érettségi előtt már tudtam, hogy van egy kicsivel több izmom, meg végtelen elszántságom is volt hozzá. Sokat olvastam, egyik kedvencem Karl May: Winnetou című regénye, melyben a főszereplő egy bizonyos ütéssel ringatta álomba riválisait. Egy szép tavaszi éjszaka két óra körül imbolyogtunk hazafelé két ismerőssel, majd egy non-stop kocsmáig elérve, láttuk a tömegben, hogy kábé nyolc srác a két ismerősöm felé indul nagy szitkozódás közepette. Biztos, ami biztos, a nagy kavarodásban vettem egy sört, amivel aztán ki is mentem, hogy nehogy már lemaradjak valamiről. Nem maradtam le semmiről, a két ismerősöm a falnál állt, és éppen finoman gyomrozták őket. A legkeményebb fiú a bandából - látva az érdeklődő tekintetemet - megkérdezte, hogy „te is velük vagy?”. Annyit kellett volna

mondanom, hogy nem. Túl egyszerű lett volna, meg hát az nem én vagyok.

- Velük vagyok, persze - mondtam. Ő erre - hívjuk főnöknek - kikapta a sört a kezemből, mire én a főhősöm által alkalmazott technikával álomba szenderítettem a „főnököt”. Nyertem! Gondoltam pár pillanatig, majd a hét srác rám rohant, és rögtön talajt fogtam, majd onnan az úttest közepéig szó szerint kirugdostak, majd onnan vissza a kocsmá melletti kisbolt elé, aminek a lépcsőjén megpihentem. „Főnököm” ekkor tért magához.

- Hol van az a szemét? - kiabálta.

A többiek mondták, hogy már lerendezték, miközben én a sajtó bordáimat fogdostam és mosolyogtam. Nyertem! Mit nyertem? Három hónapig fáj minden lélegzetvétel, de akkor is úgy éreztem, hogy innentől meg tudom védeni magam, szembe merek szállni bárkivel.

Később volt egy hasonló eset, akkor sem józanul, akkor is éjszakai buli után. Mi ketten voltunk, ellenfeleink legalább nyolcan. A Góré ez esetben is hasonló sorsra jutott, mint elődje, és én is hasonló sorsra jutottam, csak még csúnyábban, pár fogam kirugdosták, ujjam, bordám megrepedt. Másnap a barátommal - teljesen véletlenül - a kórházban találkoztunk, neki a szemét sikerült úgy szétverniük, hogy ki sem tudta nyitni a duzzanattól. Ettől sem rémültem meg, semmi nem riasztott el, hogy továbbra is járjam az éjszakát, de azért csillapodott a vérmejsékletem.

Évekkel később, egy késő őszi este mentem haza autóval, amikor egy gyalogos a semmiből tűnt fel előttem. Félig részeg lehetett, és nagyon sietett az úttest túloldalán lévő kocsmába. Hajszál híján elütöttem. Nem lettem volna hibás semmiképpen persze, de mégis magával ragadott az indulat. Filmekbe illő jelenet volt, az autóm eleje az úriember lábától két centiméterre lehetett, ahogy megálltam. Ő ott állt felemelt kezekkel, halálra rémülve. Egy pillanat alatt szálltam ki az autóból, és gondolkodás nélkül ütöttem, minek következtében úgy dőlt el, mint egy zsák, és beverte a fejét az útpadkába. Vesztettem! Az állati ösztön győzött az ember felett! Most józan voltam teljesen, és láttam, ahogy elernyed a teste. Több se kellett, vissza az autóba, és elhajtottam. Hazamentem, de nem hagyott nyugodni az eset. A két kilométerre lévő otthonomtól futva mentem vissza a helyszínre. Már az utca elejétől láttam a mentő és rendőrautó villogó fényét. Ekkor már nem futottam, próbáltam nyugodtnak tűnni, messziről, normál séta tempóban közelítettem meg a helyszínt. A földön azonban nem feküdt senki. Amikor jobban szétnéztem, látom, a mentősök és a rendőrök bent a kocsmában... és, hál Istennek, ott ül egy széken az én úttesten szaladgáló „barátom”. Hát, végül is elérte a célját, bejutott a kocsmába, csak éppen a fejét kötözték a mentősök.

Ez volt az a pont, amikor azt mondtam, hogy ez nem történhet meg soha többé. Azóta sem ütöttem meg senki fejét, és ezt nem is ajánlom senkinek. Később persze voltak még kisebb-nagyobb kakaskodásaim, de ilyen mértékű egy esetben sem volt többé, uraltam az érzéseimet.

Hozzáteszem, az alkohol sem segít abban, hogy az ember józanul ítéljen meg dolgokat. Sokszor szégyelltem magam egy-egy alkoholtól túlfűtött éjszaka után, főleg, amikor más mesélte el, hogy milyen agresszív módon viselkedtem. Ezért aztán - mivel úgy döntöttem, az eszem mégis erősebb, mint bármely más testrészem - abbahagytam mindenféle szeszital fogyasztását. Szerencsésnek mondhatom magam, örülök, hogy megúsztam a börtönt a sokszor felelőtlen, agresszív viselkedésem miatt.

De a sors fintora, hogy most mégis bent vagyok a börtönben. Csalás miatt töltöm jogerős börtönbüntetésem pár éve, remélem már nem sokáig. Itt szembesültem több száz ember történetével, és jöttem rá arra, hogy milyen apróságnak tűnő dolgok miatt lehet hosszú éveket eltölteni a börtönben. Elég egy rosszul célzott ütés, és mindjárt lehet belőle súlyos testi sértés, maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés, vagy bármi, akár halál is!

Tisztában voltam vele, hogy változnom kell, meg is tettem. Nem állatok vagyunk! Meg kell tanulnunk megbeszélni embertársainkkal az esetleges problémáinkat. Elvisz az indulat? Légy erős, szorítsd össze a fogad és küzdj! Győzd le magad!

„A legmagasabb hegyek bennünk vannak”! Mászd meg ezeket a hegyeket! Sokkal nagyobb erő kell ahhoz, hogy ne üss meg senkit, annak tudatában, hogy képes vagy rá. Verekedni a legrimitívebb állat is tud. Sajnos a mai világban a túlságosan népszerűvé vált tudatmódosító szerek sok fiatalból kihozzák ezt az agresszív vadállatot. Van, aki még repülni is megtanult... Egyszer!

Az utóbbi időben már szándékosan kerültem az olyan helyeket, ahol ilyen emberekkel találkozhattam volna. Úgy érzem, hogy félnék már ilyen emberek társaságában, nagyon félnék. Magamtól. Itt a börtönben az elmúlt pár évben megtisztult az elmém, olyan tisztán látok, mint még soha. Ember vagyok, annak születtem, emberként élek tovább. Volt egy kis kitérő, de észnél voltam, észbe kaptam, még talán időben, szerencsére. Tedd ezt te is, engeddd el a múltat, sosem késő változni. Sok mindent vesztettem, de egyvalamit nyertem: olyan emberré váltam, amilyennek eleve lennem kellett volna. Ma már értékeesebb egy családdal, barátokkal eltöltött nap, mint bármilyen buli. Más lett a prioritás. Én a saját káromon tanultam meg, te megtanulhatod az én káromon, ha okos vagy. Most már csak azzal foglalkozom, hogy kik fontosak nekem az életben, és hogy én kinek vagyok fontos. Ők a legfontosabbak! Mind ember a javából. És én is az vagyok, az lettem újra. Ez az én utam.

Takács Zoltán interjú

Most rosszul érzem magam, ami nem jellemző rám. Holnap bírósági meghallgatásom lesz, ami meghatározza, meddig kell még raboskodnom. Ez most nagyon rányomja a bélyegét a közérzetemre. Ettől eltekintve jól érzem magam, jól vagyok. Könyvet írok, a konyhán dolgozok, rendezem a könyvtárat, segítem a nevelők munkáját. Hálás vagyok, hogy még élnek a szüleim, hogy a családom, és én is egészségesek vagyunk. A lányom külföldön dolgozik.

A gondjaimat első sorban a bv. dolgozóival osztom meg. De kedvelnek a fogvatartottak is. Ha majd visszatérek a szabad életbe, szeretném megvalósítani a cégemet. Rendezvényszervezés, lakberendezés, újságírás, szerkesztés. Miskolcon vagy Nyíregyházán gyógynövény boltot nyitnék. Ezek a terveim.

Könyvet is írok a börtönvilágról, aminek ez lesz a címe: BENT - börtönös emlékeim nektek tanulságul.

Egy tíz fokozatú skálán a jelenlegi helyzetemet most kettőre értékelném, egyébként ez a szám többnyire legalább kilenc. Sokat tanultam magamról az elmúlt években. Edzem a testem, polírozom az elmém, olvasok, jógázom. Ura vagyok az érzéseimnek, tetteimnek, tudom magam kontrollálni. Empatikus vagyok, jók az emberi kapcsolataim. Rendet tartok magam körül.

A boldogságomat, érzéseimet a családommal osztom meg. Aki a példaképem, sajnos 2017-ben meghalt. Ő a keresztapám volt, sok a hasonlóság közöttünk. Állatorvos volt, állatorvosi céget alapított, vezetett. Fontos volt számára, hogy előre kell nézni, és a szép dolgokat megvalósítani. Megálmodott és megalkotott egy négy csillagos szállodát is Rotary klub néven. Szoros kapcsolatom volt a keresztapámmal.

Jelenleg jóvátételi előadásokat tartok 15 éven felülieknek. A téma a rossz példaképek és a csalás. Azt tapasztalom, minél értelmesebbek a gyerekek, annál nyitottabbak. Igaz, a közügyektől el vagyok tiltva, de az induló tőkém részben már megvan a céljaim megvalósításához.

Üzenem a könyv olvasóinak, hogy fogadják meg minden szavam, mert rögzös az út.

47. Varga László: A konfliktushelyzet elkerülése

Az én történetem, úgy volt, hogy szűk családi körben ünnepeltük az anyósom születésnapját. Aznap jól éreztem magam, sok alkoholt fogyasztottam. Lassan kezdett fogyni a pia, mikor én megszólaltam: - Após! Menjünk, és vegyünk még piát!

- Rendben fiam!

Azzal el is indultunk a falunk béli kocsmába. Odaértünk, kértem egy kört és kifizettem, ezzel nem is volt probléma. Dobtam a zenegépbe pár darab százast, és hallgattuk a zenét, közben iszogattunk. Eközben a kocsmá tulajdonosa is már elég ittas volt. Róla tudni kell, hogy egy nagyon büszke ember, és én az ilyeneket nem bírom. Hát ő ki is kezdett engem, és odatette magát velem szembe. Le-fel húzkodta a zenegépen a hangot, mikor én rászóltam.

- Ezt ne csináld, mert ez zavar engem és a bulizókat!

Erre ő flegmán beszólt, és én egy alkalommal megütöttem, amiért ezt a börtönbüntetést kaptam. Már nagyon sajnálom, és bánom, hogy akkor, abban a pillanatban nem tudtam kezelni ezt a konfliktust.

Varga László interjú

Jelen helyzetben egy sürgő-forgó, mindent intéző állásban vagyok. Ha egy skálát nézek, akkor 5-6 között lenne az érték, a múlttal és a jelennel együtt. Bele kell húznom, hogy jó legyen minden. December 24-én, szenteste kerültem haza, feltételesen, kedvezményel, pártfogó felügyelettel.

A szabályokat betartom, dolgozom, ami szabályszerű, csak azt teszem. A családomnak nagyon hálás vagyok. Megfékeztek azokban a dolgokban, amikbe az ember belesodródott volna, lehetett volna rosszabb is az életem. Ahogy hozzám álltak, azzal az egész életemet megváltoztatták, mellettem állnak nagyon erősen. Nekik köszönhetem a börtönben való jó magaviseletemet és hozzáállásomat is. Teljesen jól viselkedtem, dolgoztam, ezeket csak ő nekik köszönhetem, hogy volt miért és volt kiért kibírni.

Amin változtatnék, arról szól a kis novellám. Vannak olyan helyzetek, amikor az ember jól érzi magát, bulizik és bekerül egy társaságba. Én általában tudok viselkedni, megfelelő a hozzáállásom, nagyon jó társaság vagyok. Csakhogy van olyan, amikor az ember belekeveredik egy afférba. És az volt a probléma, hogy abban a pillanatban én azt a konfliktust nem tudtam úgy kezelni, hogy ne legyen belőle baj. Ez egy lefelé vivő spirál lett. Ezt mindenféleképpen, ezt nagyon megváltoztatnám az életemben.

Az tudnivaló dolog, hogy nekem a gyerekkorom nagyon nehéz volt. Apa nélkül nevelkedtem. Nyolc éves koromban elveszítettem apukámat. A mamámék neveltek apám

halála után. Az apám halála után négy évre rá meghalt a mamám is. Így maradtam a nénémmel, a papámmal és négy unokatestvéremmel. Az édesanyámat úgy tizenhárom éves koromban kezdtem el jobban megismerni.

Tizenhat évesen kiderült, hogy cukorbeteg vagyok. De mindennek ellenére az iskolában szinte a legjobb voltam, sportokban, tanulmányi eredményben, minden szinten. Ezeket szeretném átadni a lányaimnak. Hála Istennek eddig ez jól megy, az iskolában az első vagy második helyen mindenben ott vannak. Segítem őket tanulni, bízom bennük. Mindig fontos volt nekem, hogy én megyek értük és viszem őket az iskolába, sose hagyom őket egyedül. Megkapnak mindent, mert ezért dolgozom, ezért csinálom mindent.

A sikerek elérésében nem vagyok a legjobb. Nem tartom magam sikeresnek, pedig sokat jöttem mentem, utaztam, külföldi munkákat vállaltam. Jöttek be kis pénzek, de nem tudtam soha lakást venni. Tudnivaló, hogy én ahol most jelenleg lakom, az egy nagyobb falu, itt van az iskola. A falutól lakom 5 km-re, van egy kis házam, ami még nem a legtökéletesebb.

Boldogság szempontjából, ha élne az édesapám, és nem lennék cukorbeteg, azt mondom, hogy nincsen semmi gondom. Nekem az életem legnagyobb boldogsága az elsősorban az édesapám volt. Mert ő nemcsak megadott mindent nekem, hanem azt mondhatom, hogy nekem Ő volt a minden. Most büszke lenne rám, mert tanultam a hibáimból, igyekszem mindent rendbe hozni az életünkben. Úgy vonultam be a börtönbe, hogy majdnem három hónapos terhes volt az élettársam. Miután szabadultam, a saját erőmből - ahogy tudtam - helyrehoztam az életünket. Most is a sok erőfeszítést emiatt teszem. Már vannak ennek látszatai, csak néha úgy érzem, nem elég lendületesen. Az életemből, életünkből egy szép kis lakás hiányzik. Csak annyi, hogy minimum dolgok legyenek meg, a fürdő, a wc, hogy ezek legyenek bent, mert jelenleg nálam nincsenek.

A gondokat, az érzéseimet az élettársammal osztom meg, ő van mellettem éjjel nappal, több mint tizenegy éve.

Ha olyan dolgokról van szó, elmondom az édesanyámnak is, a testvéreimnek is jól esik kimondani, ha valami foglalkoztat.

Ha a lakáson csinálom egy felújítást, ablak vagy ajtócsere, azt megoldom a magam részéről, ezekben ő nem tud segíteni. A munka is az én felelősségem, a szülőbe járok met-szeni, 3 vagy 4 óra hossza alatt akkor 16 000 Ft-ot megkeresek, és akkor már 13:00 után szabad vagyok, az nem rossz. Még a nagykanizsai piacon szoktam árulni. Én gyűjtöm a pénzeket. A gyerekeimnek megpróbálom mindent megadni, ami kell, sosem sajnálom tőlük. Amire rámutatnak a kislányaim, azt megveszem nekik. Ugyanez vonatkozik az élettársamra is. Egyszer élünk, ebben a nagy betűs életben nem tudjuk, meddig vagyunk itt, és én abban a tudatban vagyok, hogy amit megesszünk, megiszunk, megveszünk magunknak vagy a családnak, az az öröm. Én szeretem megadni nekik, amire vágy-nak, azt ne vegye el tőlünk senki. És ez nem a pénzről szól, addig szól a pénzről, amíg megveszem. Igazán ennek van értelme, az adásnak, az örömmek.

Azt megtanultam magamról, hogy én megállom a sarat. A kislányom most beteg, de

mindent megteszek érte. Erős vagyok és kitartó. A kislányom beleborult a nyakamba, és elsírtam magam, de megmondtam neki, úgy tudjuk csak végigcsinálni lányom, ha te vagy a legerősebb. És tökéletesen végigcsináltuk a vizsgálatokat, a kórházba való járkálást. Jó erős a családom, a gyerekeimet jóra próbálom nevelni. Azt tudom, hogy nekem is nagyon sok tanulni valóm van. Amíg ember az ember, amíg él, addig a tanulás az sose szégyen. Nekem még nagyon sok minden van, amit tanulnom kell, ez az igazság.

Az élettársammal becsületesen járunk dolgozni, teszünk félre pénzeket, hogy ha probléma van, akkor azt tudjuk intézni. Keresem a munkákat, vannak külföldi céljaim is, bár nyelvtudás nélkül ez nehéz. Szerencsére vannak segítségek, olyan emberek, akikben megbízom tetőtől talpig. Példaképeim az olyan emberek, akik saját maguk teremtették meg az életvitelüket, főként, ha nagyon nehéz volt a sorsuk, akkor is helyreálltak. Kitartóak voltak és becsületes munka által jutottak előre. Az egyik az unokabátyám, ők ilyen emberek, fel lehet nézni rájuk, mert amijük van, az mind abból lett, amit a feleségével együtt összehoztak.

Azt üzenném, azoknak, akik elolvassák a történetemet, hogy ne kerüljenek ilyen helyzetbe, kontrollálják magukat! Az alkohol hatása alatt mindenki nagyon erősnek gondolja magát, fékezhetetlennek, hogy ő neki nincsenek ellenfelei. Ilyenkor egyetlen egy fontos dolog van, hogy a konfliktushelyzeteket próbálják kezelni, mert ha nem tudják, abból csak a baj van. Ez a legnagyobb üzenet feléjük. Én már józanul se mennék bulizós helyre, mert elég, ha csak meglöki valaki a másikat, és akkor elindulnak a beszélések és indul a dominó.

48. Velezdi Dávid: Megbocsátás

1987.04.13-án születtem Miskolcon. Mivel édesapámat nem ismertem, így három nő nevelt fel, édesanyám, nagymamám és dédnagymamám. Ennek ellenére az erőszak már születésem előtt jelen volt a családban. Bár furán hangzik, de szerencsére csak édesanyámnak jutott ki egy ilyen kapcsolat. Ezért is lett az a sorsom, hogy az igazi apámat nem ismertem meg máig sem. Tudomásom szerint alkoholproblémái voltak, és sajnos sokszor bántotta az édesanyámat. Ennyit a gyerekkorról. Ami tény viszont, hogy ennek ellenére boldog gyerekkorom volt, amire cseppet sem hatott ki a múlt. És bár nem tudhattam meg sosem, milyen is lehet valakit apának szólítani, azért néha irigykedve néztem egy-egy barát vagy ismerős családjára. Ahol nemcsak egy apa, hanem egy-két testvér is kiegészítette a családot. Az erőszak, amiről ez a kis személyes elbeszélés szól, azért nem került el az életemet... Mit is mondhatnék? Sosem szerettem verekedni, bár azt hiszem, egy ilyen világban, amiben élünk, sokaknak ez nem „szeretem” vagy „akarom” kérdése. Ebben a világban, ami körülvesz, ahol még a csapból is az erőszak folyik - most sajnos még inkább, mint gyerekkoromban - nagyon nehéz kimaradni az atrocitásokból, a szekálásokból vagy bármilyen formájú erőszakból. Sokáig még csak vissza sem ütöttem, ha engem bántottak, mert félttem, ha megütök valakit, az talán többet nem áll fel. Ennek ellenére egy alkalommal mégis betelt a pohár, mikor 15-16 éves lehettem. Egy hétvégi napon, miközben szórakozni indultunk, egy kocsmában, csocsózás közben hét srác belém kötött. Ami sajnos addig fajult, hogy mind a heten a földre kerültek. Ezután szerencsére, évekig nem történt hasonló, ám érdekes volt, hogy ezután az eset után már nem tartottak „csicskának”, mert kiálltam magamért. Bár én sem előtte, sem utána nem éreztem úgy, hogy az lennék. De úgy gondolom érdekes, hogy sok baj megelőzhető lenne, ha nem lennének olyanok, akik kívülről „stuffedják” az embert, és rossz dolgokra biztatják. Sajnos azt kell, mondjam, az emberek zöme bármire képes, hogy elfogadják, hogy szeressék. Sokan sajnos már azzal is beérik, ha félik vagy sajnálják, mondván csak „valami legyen”. Mindegy neki, félelem vagy fájdalom, szeretet vagy harag, csak ne a szűnni nem akaró magányban éljen. Az ember sokszor csak menekül, keres és kutat bármit, ami kiszakítja a keserű állandóságából. Ital, gyógyszerek, drogok vagy prostituáltak.

Bármi jobb a magánynál.

Sajnos én is voltam így, miután megromlott a házasságom. Mert számomra a drogok és a prostituáltak jelentették a menekülést a valóság elől. A megromlott házasságom és a rossz döntéseim sajnos végül újra az erőszakhoz vezettek engem. Meg nem értés és a hűtlenség a volt feleségem és az én részemről is a házasságunkban. Sajnos ez vezetett el egészen ideig. A börtön falai és rácsai közé száműztek egészen pontosan két év 5 hónapra. Hibáztathatnám a sorsot, a körülményeket, a világot vagy éppen a volt feleségemet, de az igazság az, hogy minden ember csakis magáért felel, és csakis magát okolhatja a rossz döntéseieért. A civil életben sikeres voltam a munkámban, amíg

be nem ütött a szerhasználat, és rá nem szoktam a piko nevű drogra. Ezek után már minden adta magát - az első veszekedés vagy az első megcsalás. És bár nemcsak én voltam függője az szereknek, a volt feleségem is drogozott, ivott, és gyógyszereket is szedett. Ez a kombináció és a kettőnk személyiségének egyvelege juttatott el az első pofontól, az évekig tartó „se veled - se nélküled” kapcsolattól a börtönig. De az, hogy itt vagyok, és csak ennyit kaptam, inkább áldás, sem mint átok. Esélyt kaptam visszaszerezni önmagamot és az életemet, esélyt a felismerésre és a megbánásra, esélyt a jövőre! Egy olyan jövőre, hol nincs rossz kapcsolat, nincsenek drogok, italok, prostituáltak és züllött éjszakák. De ami a legfontosabb, hogy nincs erőszak és a vele járó fájdalom. Mit mondhatnék még talán? Csak annyit, hogy hálás vagyok az úrnak, hogy esélyt kaptam a felismerésre és a változásra. Most már csak kitartásért és erőért kell imádkoznom, hogy nehogya visszaesek a múlt fekete szurkos gödrébe. Ezen túl csak remélni tudom, hogy a világ maga is képes a változásra és a megbocsátásra.

Velezdi Dávid interjú

Viszonylag jól érzem magam, a bernátkúti intézet nyugodt, és a körülményekhez képest jó hely. Körülöttem nincs balhé, probléma. A zárkán belül falkaszellem van, de én igyekszem ezekből kimaradni, mert az egyetlen célom, hogy hazamenjek. Ha meg kellene neveznem egy dolgot, amit változtatnék az életemben, akkor nagyon nehéz feladat lenne, mert számos dolog van, amin változtatnék. Az első, hogy szeretném én irányítani az életemet, és ebben ne szerepeljen a kábítószer. Teljesen más irányba indulnék, amiben a tanulás is fontos helyen szerepelne. És ami még nagyon fontos számomra, minden kivágott fa helyett annak többszörösét szeretném visszautletni. Ugyanis én a bevonulásom előtt favágó voltam. Itt bent alapvetően a belső TMK-ban dolgozom (karbantartó műhely). Festek, ha kell, vizet szerelek, de mivel a másik szakmám hegesztő, így gyakran abban is dolgozom.

Bár nem voltak elvonási tüneteim a szerhasználat hiánya miatt, azonban még néha eszembe jut. Úgy gondolom, ez azt jelenti, hogy még többet kell dolgoznom ezzel kapcsolatban magammal. Sokat olvasok itt bent, elsősorban természetfilozófiát.

Számomra a boldogság és a siker ugyanazt jelenti. Úgy gondolom, ha lenne egy szép családom, feleség, gyermekek, és nekik mindent meg tudnék adni, az jelentené számomra a boldogságot. Akkor érezném azt, hogy sikeres ember vagyok. Fontos, hogy méltóak legyünk egymás szeretetére, tiszteletére.

Úgy érzem, a legtöbbet türelem terén fejlődtem. Erre itt nagy szükség is van. Szívósabb lettem. Itt az ember nem azt csinálja, amit akar, hanem amit mondanak. Itt a személyes higiéniai szokások és a csoport higiénia keveredik, megtanultam ehhez is alkalmazkodni.

Jelen helyzetemet 1-10-es skálán 5-re értékelném. Úgy gondolom, ettől, ami most van,

csak jobb lesz. Az ittlétemet - ahogy írtam is - áldásnak, és nem átoknak élem meg. Itt most van időm megismerni magam. Esélyem nyílt arra, hogy változtassak.

Szabadulásom után egyelőre nem szeretnék új, tartós kapcsolatot. Az első dolog, amit tenni fogok, hogy imádott kiskutyámmal, Zafirával egy hatalmasat sétálok. Szeretnék utazni a nagyvilágban. Első úti célom Japán lesz. Szeretem azt a kultúrát, sok anime rajzfilmet nézek. Úgy érzem, nem ok nélkül születtem. Valami többre vagyok hivatott. Céljaim között szerepel a vezetői engedélyem ismételt megszerzése. Nevelőapám Belgiumban él. Szeretnék hozzá kimenni, ott dolgozni, és anyagilag megerősödni annyira, hogy hazajövetelem után beindítsam a vállalkozásomat, albérletet keressek. Szabadulásom után édesanyámhoz megyek majd haza, ő vár engem, és vele tartom itt is a kapcsolatot. Céljaim között szerepel a verses kötetem esetleges kiadása.

Példaképem, akire igazán felnézek, egy nagyon régi győri barátom. Tisztelem őt, mert attól, hogy jó módú, megmaradt „embernek az emberek között”. Sok mindent köszönhetek neki. Ő volt az, aki a bányagépekkel kapcsolatos ismereteim megszerzését és a vizsgámat is segítette. Ő az, aki nem lenézi, hanem segíti az arra rászoruló embereket. Megbecsüli a legkisebb munkást is, és annak ellenére, hogy elvált, igazán jó édesapa is. Ha üzenhetnék az embereknek, akkor egy általam a Covid ideje alatt írt vers egy részletét üzenném: „minden ember más-más világ...”

El kell tudni ezeket a világokat fogadni. A „Teremtő”, vagy akárhogy is hívjuk, nemcsak az én világomat alkotta meg. Érdekeljen a másik ember, legyünk nyitottak mások világaira is!

49. Vormittág János: Pár sor egy kisfiúról

Ez a kisfiú, akiről most írok már nem fiatal, és ha könyvet írnék róla, az lenne a könyv címe: Isten hozott, az ördög meg visz.

A kisfiú úgy körülbelül három éves korától tudta, hogy mi is történik vele és a családdal kapcsolatban. Apja katonatiszt volt, alkoholista és szadista. Bántotta és kínozta az egész családot, de főleg a kisfiút. Az édesanyja 26 évesen úgy halt meg, hogy abban az apja keze benne volt. A férfi rendszeresen ütötte, verte a fiú lánytestvérét is, a saját szüleit is, akiktől a pénzt mindig elvette és elitta. Volt olyan is, hogy amikor testvére valami olyat tett, ami az apjának nem tetszett, akkor a lánynak egy vastag gumicsővel 10 ütés mért a fenekére. De azt is kitalálta, hogy ha a kisfiú elvállalja a lánytestvére helyett, akkor ő húszat kap. A fiú nagyon szerette, és a mai napig szereti, testvérét, hát elvállalta. Apja kijelentette, hogyha sírni vagy jajgatni fog, akkor a kislány is megkapja a büntetést. Elviselte hát a kisfiú a rá mért kegyetlen ütések, kifelé csak mosolygott, befelé sírt. Apja a nagy kertben dolgoztatta, és ha az elvégzett munka nem tetszett, akkor jól megverte, és a pincébe zárta víz és étel nélkül. Közben teltek a napok, már öt éves is elmúlt a fiúcska. Egyszer, akaratán kívül, véletlenül kihallgatta nagymamája és nagypapája beszélgetését. Akkor tudta meg, hogy édesanyja nem betegségben halt meg, hanem megölték, az apja ölte meg.

Ekkor eltervezte magában, hogy megbosszulja édesanyja halálát kivégzi az apját. Megmérgezte hát az apja borát, és izgatottan várta, hogy mikor hal meg. Az apja azonban hányással és hasmenéssel megúszta, ő viszont olyan hatalmas verést kapott, hogy eltörött a baloldali válla. Már az orvosi vizsgálat után egy héttel dolgoznia kellett a kertben. Ha a munkája vagy a viselkedése nem felelt meg az apjának, két napra újból a pincébe zárta víz és étel nélkül. Ez csak fokozta benne a bosszúvágyat, mindenféleképp meg akarta torolni édesanyja halálát. Elhatározta, hogy valahogy mindenképpen végre is hajtja. Amikor aztán egyik napon az apja a részegségtől elaludt, a fiú addig kereste, kutatta az apja szolgálati fegyverét, amíg megtalálta. Aztán leült, és várta apja ébredését. Amikor a férfi felébredt, és meglátta a fia kezében a fegyvert, azonnal kiugrott az ágyból és elindult felé, hogy kicsavarja a kezéből. Ezt látva a kisfiú is felállt, és mellbe lőtte a felé közeledő apját, hogy megbosszulja az édesanyja halálát. De az apja ezt is túlélte. Kórházba vitték, őt pedig gyerekkórházban helyezték el.

A kisfiú először örült annak, hogy megszabadult az apjától, de tévedett, a sorsa nem fordult jobbra. Egy gonosz gyerekekből álló csoporthoz került, akik újoncavatást csináltak. Nem sok mindene volt, de azt is elvették tőle a nagyok, és utána nagyon megverték. A kisfiú már nem félt a veréstől, hisz megszokta már, otthon az apja mindig verte, rúgta. Megvárta hát a késő éjszakát, majd halkán és óvatosan kiszerezte az egyik asztal lábát, és mindenkire, akik megverték egy

párat ráütött az asztal lábával. A mentő vitte el őket. Ő ezután megszökött a nevelőotthonból, de a rendőrök gyorsan megfogták és visszavitték. De a kisfiú újra és újra megszökött.

Az ötödik szökés után a gyámügyi osztályon megnézték a papírjait. Látták, hogy az édesanyja meggyilkolását bosszulta meg. Ezek után a rendőrök már nem vitték vissza a nevelőotthonba, hanem segítettek neki. Még az iskolába is ők írták be, és a kisfiú örült neki, hogy iskolába járhat. Tizenöt éves koráig az utcán nőtt fel, ott nevelkedett.

A Moszkva térnél egy lány odament hozzá, és megkérdezte tőle, nincs-e kedve a Körszálló tetején lévő Kóla bárban találkozni. A fiút nagyon meglepte a kérdés, de igent felelt rá, örült nagyon az izgalmasnak ígérkező kalandnak. Bár akkor még nem tudta, hogy milyen zűrös dolgokba fog keveredni ezáltal, az éjszakai zshiványok közé. Akkor még nem is sejtette, hogy mennyire rossz társaságba csöppent. A lány, aki elhívta a Kóla bárba, azt tanácsolta neki, hogy egyik bandába se lépjen be, viszont mindenkivel legyen jóban. A fiú el is fogadta, amit a leány mondott. Ahogy telt az idő, megkedvelték az ottani gengszterek, mindenki szerette. Azzal nem volt tisztában a fiú, hogy minden banda harcol a másikkal. Egy idő után megkérdezte tőle, hogy van-e kedve pénzt keresni. Igennel felelt, de hozzátette, hogy azzal a feltétellel, hogy egy bandának sem lesz a tagja. Ezt elfogadták a bűnözők, elvitték a fiút egy zárlakatos emberhez, és egy éven keresztül a záruk kinyitását tanították neki. Közben a zshiványok hazudoztak neki arról, hogy ők nem kevés pénzt adtak kölcsön bizonyos embereknek, akik azt nem adták vissza. Amennyiben a fiú elvállalja, hogy a tartozóktól visszaszerzi a pénzeket, akkor annak a 30%-át majd ő kapja meg. A fiú nagyon örült ennek a lehetőségnek, mert nem tudta, hogy ezek a pénzes dolgok nem így működnek. Hitt nekik és elvállalta. Pár nap múlva az egyik zshivány szólt, hogy elviszi az egyik adóshoz, mivel az egy napig nem lesz otthon. Elmesélte a fiúnak, hogy az illető hol tartja a pénzt meg az aranyat. Mivel megtanították a záruk nyitására, könnyű volt a házba bemenni és elhozni a pénzt és az aranyat. Ennek gyorsan híre ment az éjszakában, így a gengszterek és a zshiványok sorra megkérték, hogy az ő pénzeiket is hozza el a tartozóktól. A fiú most is hitt nekik és megcsinálta. Az áldozatok azonban jelentették a rendőrségen a betöréssorozatot, és amikor letartóztatták őket, a fiú akkor jött rá, hogy mennyire becsapták. A tárgyaláson a zshiványok és a gengszterek börtönre lettek ítélve, a fiú meg javítóintézetbe került. Ott szakmát szerzett, majd gépipari technikumot végzett.

Az ismerősei szeretik a fiút, így is, hogy tudják róla, néha börtönben van, hiszen tisztelettudó, segítőkész, vidám természetű.

Vormittág János interjú

Jól érzem magam, köszönöm. Itt rendesek hozzám. Többféle rákos betegségből gyógyítottak ki, még van pár egészségügyi problémám, de gyógyulok. Ez örömmel tölt el. Hálás vagyok az orvosoknak, a nevelő tiszteknek, akiknek igyekszem segíteni, mert nekem az elítéltek kilencven százalékanak a viselkedése nem tetszik. Ezért az udvari sétákat is általában kihagyom. Most van egy zárkatársam, akinek az apja a barátom volt. Ez a fiú elég depressziós lett a börtönben, de úgy érzem, sikerül neki segítenem, ezt az orvosok is így látják. Hogyan érzem magam egy hangulat skálán? A legjobban, tízes. Itt megmentették az életemet! Sok mindent átéltem, túléltem. Amikor kisfiúként az apám részegen a haverjával lölapokra tüzelt, nekem a lölapok között kellett állnom. Voltam már kómában, amikor ledobtak a hetedik emeletről. Meghalhattam volna többször is. Most mégis itt vagyok. Sokat változtam. Vallásos lettem, minden nap imádkozom. Segít. A kudarcokat megtanultam kezelni, mindent három perc alatt, mosolyogva oldok meg. Számomra a pénznek nincs értéke. Legszívesebben elvinném a gengszterektől, és szétosztanám a rászorulók között.

Példaképem Jóska Bá volt, a trezor szerelő. Több mint egy évig voltam nála. Ő tanított, tiszteltem, nagyon kedves ember volt.

A nővéremmel a mai napig szeretet tart össze. Az élettársamat Kanadába küldtem, amikor bekerültem a börtönbe, ha majd ennek vége lesz, hazajön hozzám. Talán majd gyermeket is fogadunk örökbe, mert a gyerek számomra a legfontosabb a világon. Biztosan azért is gondolom így, mert egy olyan kisfiú voltam, aki nagyon sokat szenvedett. Az érzéseimet a családommal fogom mindenkor megosztani, ők adhatnak erőt a továbblépéshez. Úgy gondolom, a magam ereje és kitartása a legfontosabb, és ebben nem lesz helye sem a dohányynak, sem az alkoholnak, sem a drognak. Szép, tiszta életet szeretnék élni erőben, egészségben. A teljes gyógyulásom már nem hiú ábránd.

Szabadulásom után minden erőmmel azon leszek, hogy a családomat szeressem, és a lehetőségeim szerint beteg, segítségre szoruló gyerekeken is segíteni tudjak.

Mit is üzenhetnék az embereknek? Talán azt, hogy soha ne csináljanak semmi olyat, amit ennyire és ilyen módon kell megbánni. És hogy az életben a legfontosabb értékek a tisztelet, a szeretet és a család.

50. Zsiga András: Hogy jutottam idáig?!

Na, kezdjük el. Ez nem egy leányálom, de nem is egy fikció egy Cosa Nostra-i akárkiről. Ez én vagyok, Zsiga András, alias „cipzár”. Hogyan és miképpen kezdődött a züllésem, és miképp alakult úgy, hogy most leírom dióhéjban azt az átalakulást, ami végül idáig fajult, hogy eljutottam idáig, a Nagyfa 2. épület 257-es zárkájáig.

Átlagos gyermek voltam, dolgozó szülőkkel, mindent megkaptam, amit kértem. Emlékszem, jó gyerekkorom volt, de már akkoriban csábított a nyugati „feka” életvitel, a züllés, hajtott a nők utáni vágy meg a satöbbi. Kicsi voltam, de már akkor loptam osztálytársaimtól és idegenektől vagy élelmiszerboltból! Mindegy volt, csak eksztázis legyen, dopamin, valami plusz érzés. Egészen sokáig mesélhetném ezt, de kevés az időnk, nem húzlak titeket, akik ezt olvassátok, és várjátok a csattanót. Középisikolás voltam, mikor rászoktam a drogokra, és ezzel együtt a csavargásra, a csavargó nőkre, barátokra. Itt már lezárt szekrényekből vettem ki dolgokat, és azt sem hozott zavarba, ha esetleg erőszakot kellett alkalmaznom, hogy elérjem a céljaimat, és megszerezzek valamit! Belementem sok dologba, most belegondolva már másképp cselekednék, de akkor csak sodródtam azzal a bizonyos árral, amiről annyit beszélnek.

Igazából az erőszak végig jelen volt az életemben, istenigazából kicsit kerestem is ezeket a helyzeteket. Aztán egy pillanat, és láncreakcióként dőlt össze az életem. Én magam voltam az, aki saját maga alatt vágta a fát, pedig sokan és sokszor mondták azt nekem, hogy ne csináld, mert bajba kerülsz! De mit érdekelt ez akkor engem, nem hittem el. Az erőszakos jellemem és az, hogy nem féltem, természetesen nem azt eredményezte, hogy zökkenők és baj nélkül éltem az életem. Sorozatos bűnelkövető lettem, és valahol egészen mélyen ezt én is akartam, mert „ha Gizi nem akarja, akkor nem kapja be Józsinak”. Mindig is vonzott a bűn és azok az emberek, akik „szarnak bele” mindenbe, nem foglalkoznak semmivel és senkivel, csak magukkal a saját örömmel, élvezetükkel. Úgy láttam, ez a vagányság! Mostanra tudom jól, hogy ez nem igaz. Viszont, ha ezeken nem megyek keresztül, és nem szenvedem át ezt a 25 évet, akkor sosem utálom meg magam annyira, hogy belássam, ennek itt vége!

3 év 8 hónap - ennyi, amit kiszabtak rám, és még van folyamatban pár ügyem. 39 éves vagyok, van egy 12 éves fiam, akit legfeljebb két évig neveltem, a szüleimet tönkretettem lelkileg, igazi jó barátom sosem volt, és ami a legfontosabb, hogy szerelemből talán sosem szeretett engem senki sem! Csődtömeg az eddigi életem, és én is az vagyok! Ez a jelző, ami most legjobban illik rám, viszont van egy erős hitem, ami sosem lankad, mert tudom jól, hogy én is érek annyit, hogy egyszer összejöhet még a nagy siker. Megbántam már mindent, de nem akarok semmit feledni, mert ez én vagyok, ez én voltam, és amit megharcolunk magunkban önmagunkkal, az megerősít vagy elgyengíthet, de mindenképp meghatározza a folytatást. Lopás, rablás, kifosztás - ezekért ülök most, de mind megbántam és a jövőben példamutatóan szeretnék élni. Ha szerencsém is lesz.

Zsiga András interjú

Megpróbálok pozitívan gondolkodni, eltartani magamtól a negatív embereket. Az 1-10-es skálán kettes szinten érzem most magam, valamennyire javultak a körülményeim, kaptam munkát itt bent, „szintes takarító” lettem. A színészi képességekben jó vagyok, ezek jól jönnek itt bent. Ha egy dolgon változtatnék, az az lenne, hogy nem nyúlnék kábítószerhez, egy idő után az egész személyiséget az irányította. A szabadulás után - ezt mondtam is itt bent a többieknek - nem lesz egyszerű. Kint leszek, újra rám zuhan minden. A saját világom. Nehéz lesz. Eddig a seftelésben láttam a pénzt. Telefonokat adni-venni, keresni rajta, mondjuk, ezt még mindig jó dolognak tartanám. De inkább külföldre akarok menni, itthon eleget szenvedtem, eleget csalódtam. Németországban tíz éve él kint a testvérem, ő segítene elindulni. Azt tervezem, három-négy évet én is kimegyek dolgozni Németországba, aztán majd Angliába, Spanyolországba. Van egy angol szótáram, a srácokkal szoktam forgatni, hátha ragad rám valami. A környezetváltás biztos jót fog tenni, a droghasználat miatt is, hogy nehogy visszaessek. Bár kint akár 3 000 Eurót is kereshetek havonta, és bármihez hozzájuthatok...

Számomra az a boldogság, ha elismernek. A saját magam szemében mindig jó arcnak gondoltam magam, jó szívem van. Szeretném elérni, hogy legyen saját lakásom, autóm, ami nem volt soha. 40 éves vagyok, most már jó lenne, ha ezek meglennének. Sikeres szeretnék lenni. Már az is siker lenne, ha lenne normális munkám, asszonyom, házam, olyan dolgok, amikre tudok alapozni. Ebben próbálok hinni, nem tudom, hogy mi fog történni a jövő héten, de próbálok hinni. Elkezdtem olvasni bent a Bibliát, de még csak a kétszázadik oldalig jutottam. Akik eddig voltak az életemben, velük azt hittem, jól érzem magam, de csalódtam bennük. Az apukámnak és az anyukámnak igaza volt. Én azt hittem, hogy ők idősek, és ezért nem értik, hogy mit miért csinálok. De most már látom, hogy nekik volt igazuk. Nagyon meg akartam felelni másoknak, sokszor a barátaim miatt loptam. Most már a szüleimnek akarok megfelelni. Annyira megutáltam a saját életemet, hogy megértettem, az az én utam, amit korábban jó szándékból mondtak nekem. Vannak olyan jelek, hogy nem potyára vagyok a világban. Volt olyan helyzet, amikor majdnem meghaltam. Túllőttem magam, a barátaim otthagytak egy sikátorban, és egy idegen ember mentett meg, meglátott és hívta a mentőt. Valamiért én itt maradtam, van hova fejlődni, és még van mit tanulni. Itt bent javult az emberismeretem. Nem voltam még börtönben. Most már átlátom, hogy miért állnak velem szóba, vagy hogy milyen hátsó szándékkal közelednek. Ezeket felismerem. Mindig el tudtam engedni könnyen a dolgokat, ez az erősségem, más már rég ráment volna arra a helyzetre, amin én gyorsan túl tudok lenni. Újra tudom kezdeni.

Kezdetnek jó lesz, ha elhagyom az országot. Nem akarok a szüleim nyakán élni, nem akarom tönkretenni őket ennél jobban. Vannak testvéreim, de ők nem foglalkoznak velem. Van egy 12 éves fiam, ő nevelőintézetben él. Sokszor nekem is nehéz volt az élet, csak magamra számíthattam. Amikor baj volt, és nem tudtam senkivel megbeszélni, nem hallgatott meg senki, elmentem egy kurvához, akinek azért fizettem, hogy meghallgasson. Bízom abban, hogyha kikerülök, elég erős tudok maradni, és nem fogok drogozni. Azt üzenem, annak, aki elolvassa a történetem, hogy ne akarjon másnak megfelelni, saját magának feleljen meg!

Személyes tapasztalatok

A börtönépületek már magukban is szokatlanok a mindennapi ember számára. Feltételezések és előítéletek befolyásolják az intézményről és a fogvatartottakról kialakított képet. Az emberek közömbösen mennek el mellettük. A kisebb-nagyobb épületek mellet, melyek részévé váltak a városnak és az épületekben hosszabb-rövidebb ideig lakók mellett is. Mert mi mást tehetnénk. Ők ott vannak, nincs közünk hozzájuk. Különös érzelmi állapot, amikor egy ilyen intézetbe belép valaki. Szabályok már beléptetéskor. Minden alkalommal egy elszigetelt világba kerülünk, ahol sajátos írott és íratlan szabályok működnek. Minket, akik azért jöttünk, hogy riportjainkkal, megoldásfókuszú kérdéseinkkel kicsit közelebb hozzuk az olvasóhoz a novellák szerzőit, mindenhol segítőkészen fogadtak. Az interjú rendkívüli eseménynek számított a fogvatartottak életében, hiszen a megszokott napi rutinból kizökkenve mesélhettek életükről, traumáikról, állapotukról, jövőképeükről.

A beszélgető partnereink nagyon különböző emberek, eltérő a szociális háttérük, iskolázottságuk, világképük. Ami közös, hogy most ugyanabban a helyzetben vannak. Bárki hozhat rossz döntéseket. A fogvatartottak szívesen beszéltek az életükről és arról, hogy mit sikerült a börtönben töltött idő alatt magukban felfedezni még. Örültek annak, hogy a tapasztalataikat megoszthatják másokkal, megmutatgatják, átgondolhatják azokat a körülményeket és választásokat, amelyek a börtönbe vezettek. A kérdéseinkre őszintén válaszoltak, megnyíltak, szerették ezeket a beszélgetéseket. Voltak olyanok is, akik nehéznek tartották a kérdéseket, mintha még gondolkodtak volna a saját boldogságukról és lehetőségeikről.

Szinte mindegyikük vállalta saját nevével az írását. Szinte mindenkinél elhangzik, hogy amiatt jelentkezett a pályázatra, mert szeretné felhívni a figyelmet az agresszióra, a szegénységre, a tehetetlenségre, a függőségekre. Az állandósult fizikai és verbális bántalmazás nyomot hagy a lelken is.

Szinte mindenkinél elhangzik, hogy amiatt jelentkezett a pályázatra, mert segíteni akar. Olyan embereknek, akik hasonló helyzetben vannak. Azt szeretnék, hogy mások ne kerüljenek ugyanabba az élethelyzetbe, amibe ők kényszerültek, mások ne döntsenek úgy, ahogy ők.

Megrázó élmények ezek a beszélgetések, akkor is, ha a valós büntudattal, a megtisztulni kívánó emberrel találkozunk, és abban az esetben is, amikor azok a körülmények, amelyek eddigi életüket meghatározták, a szabadulás után is kísérteni fognak. Mélyen megrendítőek az őszinte vallomások családról, hányatott életről... különösen azok szavai, akik értéktelennek érzik még a létezésüket is. Az jár a fejünkben, hogyan lehet átélni, túlélni egy ilyen borzalmas gyermekkort. Hogyan lehet élni úgy, hogy nem veszik észre, nem vehették még észre az élet szépségeit, mert még nem volt részük felszabadult örömben. Vannak, akik nem tudják

megfogalmazni, mi a boldogság. Keresik a megfelelő kifejezéseket, de a tapasztalat hiányzik a képzelet szárnyalásához. A megbánás a jövő tervezésével válik teljessé. A börtönben sok korábbi esemény különleges hangsúlyt és értelmezést nyer - a család, az értékek, a boldogság megteremtése és megtartása. Mennyire átértékelődnek a dolgok odabenn! Az anyagiak elvesztik értéküket. A kapcsolatok, a szabadság, az emberi erények felértékelődnek. Az apró örömök megélése. Legyen az egy finom étel, a mindennapokban egy kis változatosság, egy emberi gesztus vagy, hogy éppen süt a Nap.

A jövő azonban sok erőt, kitartást igényel, és küzdelmet is tartogat. A fogva tartás alatt nem volt drog, alkohol. A fegyelmezett börtönélet után szembe kell nézniük a szabad élet csábításaival. A társadalom ítéleteivel is találkozhatnak majd, az elvárásokkal, az emberi kapcsolatok újraképzésének kihívásaival. Ez a félelem is megjelent a válaszokban, a szabadulás után sokan egy olyan helyen szeretnének élni, ahol nincsenek emberek, és csak a családjukkal lehetnének. Ennek ellenére megvalósítható és szerény vágyakat fogalmaztak meg, így a kitűzött céljaik teljesíthetőek lesznek számukra. A jövőbe vetett hit mindenki számára utat mutat. Mi lesz velük, mikor kiszabadulnak? A kérdésre megvannak a válaszok, szinte mindenkinek van terve a szabadulás utánra, határozott elképzelése, hogyan szeretné folytatni az életet. Sokan lehetőséget kapnak arra, hogy szakmát tanuljanak, ezzel megalapozva az újrakezdést. A válaszokat az élet fogja megadni. Tiszta szívből kívánjuk, hogy sikerüljön megvalósítani az elképzelt céljaikat a szabadulás után, tudjanak végigmenni a nehézségekkel és kihívásokkal teli úton, és találják meg a helyüket a világban.

Melléklet

Megoldásfókuszú interjú kérdések

1. A jelen

- Hogy érzi magát itt és most?
- Vannak-e örömök a mindennapjaiban?
- Kivel és hogyan osztja meg a gondjait?
- Mi az, amire régóta vágyik? Mit jelent a „boldogság” és a „siker”?
- Ha egy dolgon változtathatna az életén, mi lenne az?
- Hol tart most az életében? Egy tíz fokozatú skálán hová tenné a jelenlegi helyzetét?
- Miért igazán hálás az életében?
- Mit tanult magáról az elmúlt években, aminek örült?
- Milyen gondolatok adnak erőt és reményt?

2. A lehetséges és vágyott jövő

- Milyen céljai vannak a szabadulás után magánélet és munka területén?
- Tegyük fel, hogy csoda történt, nem tudjuk hogyan, megváltozott minden, a problémák megszűntek, jól érzi magát...
 - Mit lát maga körül? Honnan tudja, hogy elérte a célját?
 - Miről veszi észre a változást? Kivel és hogyan osztaná meg a boldogságát?

3. Mi járul hozzá az elképzelt jövő megvalósulásához?

- Képzeld el, hogy egyet előre lép...
 - Mit lát maga körül? Miben látja a változást?
 - Mi szükséges ahhoz, hogy elérje a célját?
 - Kinek a támogatására lenne ehhez leginkább szüksége?
 - Kin múlik az, hogy elérje a célját?
- Milyen erőforrásai vannak, amelyek a segítségére lehetnek?
A már működő megoldásait és a hozzájuk kapcsolódó hasznos tudást, képességeket tárjuk fel. A közeljövőben megtehető kis lépések lehetőségei után érdeklődünk. Az előrehaladásra, az eredmények megtartásába vetett bizalomra vonatkozó skálakérdések érzékletessé tehetik a fejlődést bármilyen témában (a skálán az előrelépéseket, az erősségeket, a működő elemeket jelenítjük meg, soha nem azt, ami hiányzik).
 - Milyen példaképei vannak? Milyen hatással vannak, vagy lehetnek, ezek a példaképek az életére?
 - Mit tenne, ha minden erőforrás (idő, pénz stb.) rendelkezésére állna?
 - Mit tud tenni most azonnal, hogy egy lépéssel közelebb kerüljön a céljához?
 - Milyen lépéseket tesz meg a szabadulása után, hogy eljusson ebbe a helyzetbe?

Mit üzenne azoknak az embereknek, akik elolvassák a történetét?

Ez a könyv nem csupán érzékenyít. Ez a könyv lelassít. Elmélyít. Miközben figyelünk a tragédiákra, miközben átéljük az emberi mélységeket, mi is lelassulunk, elmélyülünk, ahogyan a börtönben lelassul, átalakul az idő és a tér, a célok és a vágyak. Közelebb léphetünk azokhoz, akik bűnhődnek, meghallhatjuk, amit mondanak. Felkavaró emberi történetekkel találkozhatunk, amelyek megérintenek, fájdalmat okoznak, de reményt is adnak. Azokról a gyermekekről szólnak, akikre nem figyeltek, akik az erőszak nyelvén tanultak meg kommunikálni a világgal. Mindenki fejében megfordul a gondolat, aki kirekesztődik a társadalomból, hogy mit kellett volna másként tennie, egy az adott helyzetben hogyan dönthetett volna. A válaszok ott vannak bennük is, ahogyan bennünk is. Az a segítség és figyelem hozhat változást, vezethet ki a legmélyebb, kilátástalannak látszó sötétségből, amit a nehézségekkel küzdő, esendő, elbukó ember csak embertársaitól kaphat meg, akik mellé állnak, támaszt nyújtanak és utat mutatnak.

9 786150 204352